

1934

Μ
Π
Ο
Υ
Χ
Ε
Τ
Ο

ΕΤΟΣ 1102
Αρ. 528

52

ΕΝΔΕΣ

Παμπύλη:
+ 7 ανδρών
με τον Μάγιστρο
Εδμή Χρύσι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΤΑΝΟ
Α.Σ.

Γοιτευμένη από το υπέροχο αποτέλεσμα

Οι λεκέδες και τα μισητικά εξανθήματα αμέσως και ή επι-
 δερμής μου έγινε ελαστική και λεία. Τέτοιες αμυγδαλές εκδηλώ-
 σεις αποτελούν τον καλύτερο έπαινο. Η Λοσιον προσάπου
 Scherk αφαιρεί κάθε ακαθαρσία του προσώπου και με την φρεσ-
 κάδα που προσφέρει στο δέρμα παρατείνει την νεότητα. Γυναι-
 Λοσιον προσάπου Scherk μόνον εις τα γνωστά φιαλίδια με το
 σήμα Scherk. Μεγάλο μέγεθος Δρχ. 90 - μικρότερο Δρχ. 55. ●
 Ζητήσατε δείγμα έναντι 5 δραχμών γραμματосημίου. Γενικός
 Αντίστοιχος: Π. Ι. Μαγκριώτης, οδός Ερμού Νίκης αρ. 10, Αθήναι.

**Scherk
Face
Lotion**
(Λοσιον διά το πρόσωπον)

SCHERK

Χαλαρώνει
το
δέρμα

ΜΑΤΙΤΕ Η ΠΟΥΔΡΑ ΧΩΡΙΣ ΤΑΛΚ

ΜΑΥΤΩΡ

Από υγιεινής απόψεως τα άποτε-
 λούντα την ΜΑΤΙΤΕ υλικά,
 όχι μόνον είνε αυστηρώς
 ουδέτερα, αλλά
 και κατά
 τοιοούτον τρόπον
 υπολογισμένα, ώστε αρ-
 μόζουν τόσοις εις τα ξηρά, δ-
 σον και εις τα λιπαρά δέρματα.

L.T. RIVER PARIS

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΣΑ

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ
ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΧΙΛ. Κ. ΙΕΡΟΠΟΥΔΟΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 5

ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. 23.038

ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΚΑΡΥΤΣΗ 14

ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ - ΕΙΔΗ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ
ΧΑΡΤΙΑ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΣ ΤΟΙΧΩΝ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ - ΛΑΜΠΑΔΕΣ

ΕΧΟΜΕΝ

ΑΦΩΝ Σ. ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ
ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8. (Πάρδος Ευαγγελιστριάς) - Τηλέφ. 2358

Τὰ πλέον σικ
Παριζιάνικα
Μοντέλλα
Τὰ καλύτερα
ύλικά.
Τις ωραιότε-
ρες γαρνιτού-
ρες.

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΜΕΤΑΞΕΥΤΑ ΣΑΣ ΦΟΡΕΜΑΤΑ
βάψατε μόναι σας με τας γυναικείας
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ
καί δά γίνουν καινούργια, μοντέρνα
καί ουδέποτε δά ζεράψουν.
Θαύμα επιτυχίας. Χρήσιμα απίστευ-
τάτα.

Πωλούνται στα Φαρμακεία

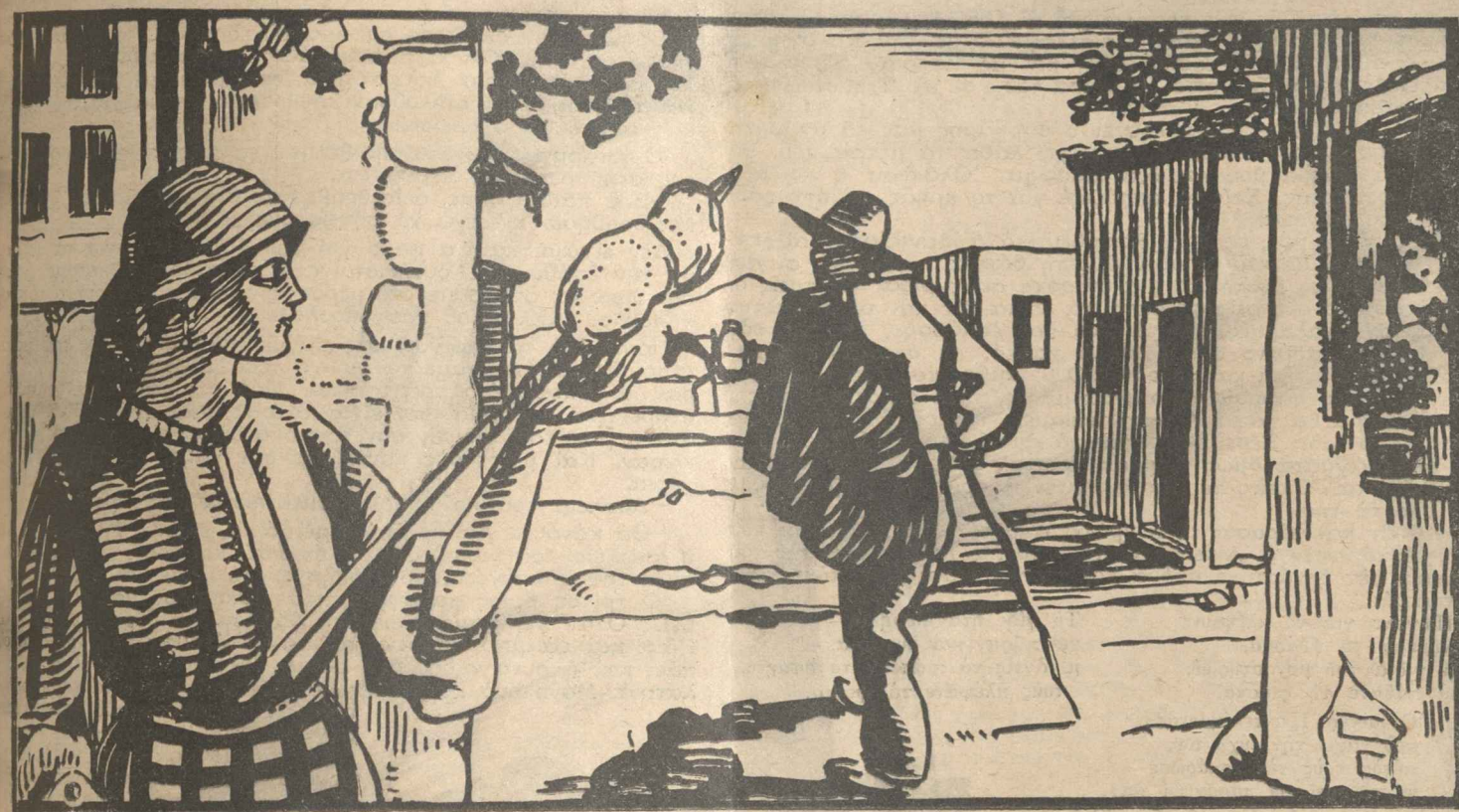
ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ
ΚΡΕΜΑ ΚΑΛΩΣΕΩΣ

... πρέπει να συντηρείται
 διατήρηση της ομορφιάς
 του προσώπου της κα-
 σος, και λοιπών καλλω-
 πιστικών, τα οποία
 της: αποφεύγεται και
 αν άνωθεν και
 κρεμών.
 ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΙΣ
 ΜΙΑΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΝ
 ΚΡΕΜΑΝ, η οποία
 επιβραδύνει, αλλά και
 διαρκώς προσοφεί και
 να είναι αμέσως
 νέα και δέληται.

**CREME
SIMON**
"Ακολουθήστε
καλώς την ει-
κάθε φιάλην ή
πάρουσαν ύλην
για την κρέμας"

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

721

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

(Σκίτσος του κ. Γερ. Γρηγόρη)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΚΥΝΗΓΙ

Μας είχε πιάσει πάλι η νοσταλγία της θαλάσσης και της
 κλειψιάς.

Είπε σαν άρρωστος, έλεγεν ο Γιάννης ο Μαντζίρης, αυτό
 το πράμα. Προτιμώ την θάρκα ή το καϊκι την ημέρα της Λα-
 μπής, από την στερηά. "Ενα μπαμπούνη με τόσα μουσάκια,
 φρεσκοπιασμένο και ριχμένο στην άνθρακιά μ' άρεσει καλύτερα
 από τον όβελια.

Ξέραμε πώς ο πατέρας του φίλου μας είχε την ίδια λόδα.
 Άνημερα την Λαμπρή, πήγαινε για ψάρεμα. Κι' ο παππούς
 του, που είχε κάνει ένα φεγγάρι, ύστερα από την άπελευθέρωσι,
 πειρατής, κατέβαινε κι' αυτός στη γολέττα του κι' έψηνε ένα
 άρνι, κλεμένο συνήθως, στην πλώρη. Με το ένα όμως χέρι γύ-
 ριζε την σούθλα και με το άλλο κρατούσε το άρμυδι και ψά-
 ρευε. Και κάθε τόσο φώναζε, ενώ τριγύρω ή παρέα του έψαλλε
 το "Χριστός Ανέστη".

"Ε, μωρέ, τσιμπάει!

Και το ψαρι που έπιανε το έριχνε στην άνθρακιά. "Ετσι, ως
 να ψηθή ο όβελιας, ή παρέα θρικόταν μισοχορτάτη από τα
 ψάρια που έπιανε και έριχνε στην άνθρακιά ο παλιός πειρατής.
 Αυτή ή Πασχαλινή νοσταλγία για την θαλάσσια, μας είχε
 καλλήσει κι' έμας. "Ο φίλος μου ο Γιάννης ο Μαντζίρης είχε
 συνάδελφους. Κι' αυτή ή Λαμπρή θα μας έχαναν τα άδελφια
 μας, οι γονείς μας ή η γυναίκες μας και τα παιδιά μας, γιατί
 το πηραμε απόφασι να πούμε το "Χριστός Ανέστη" στη θάλα-
 σσα. Δεν πά να σχολιάζε το χωριό. "Ο Μαντζίρης έλεγε έμεις
 είμαστε άνωτεροι σχολίων και ο Μιχάλης ο Σαμιακός συνε-
 λήρωνε: "Τά σχολία περιττά".

Μέσα στην θάρκα του Κωνσταντή του Άποστόλη, που ήταν
 ο συνήθισμένος σύντροφός μας και καπετάνιος των θαλασσι-
 νων εκδρομών, εκουβαλήθηκαν το Μεγάλο Σάββατο την νύχτα,
 δυό νταμζάνες κρασί, κάμποσα πιάτα και μαχαιροπήρουνα,
 κουλούρες, ένα κεφαλοτύρι, κόκκινα αυγά, και τα άπαραίτητα
 παλινά. "Ο Σαμιακός έφερε και την φουσαρινικά του και ο
 Γιάννης του Τζαίνου και ο Μανώλης του Κοντού έπλησαν τά
 θηλα τους. Περί κρέατος δεν έγινε λόγος. Τά ψήλα θα έξα-
 σάλιζαν τον όβελια. Αυτό ήταν εκ των προτέρων γνωστό.

Στο νησί μας ποτέ ή ζω-
 κλοπή δεν είχε θεωρηθή προ-
 σβολή. Και οι μορφωμένοι ά-
 κούα το θεωρούσαν ένα είδος
 διασκέδασι και σπόρ, να δογούν
 παγώνα και να σκοτώσουν κα-
 νένα γίδι, από τα καλογηρικά
 νοπάδια που έβασκαν στο θου-

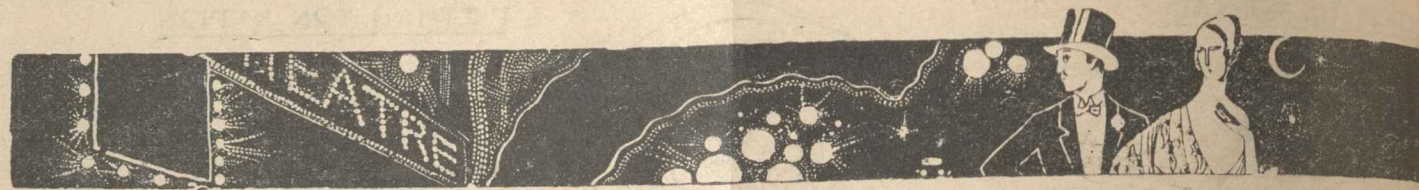
νό. Το ίδιο θα έκαναμε και μεις. Θυμόμαστε και τις παλιές Ι-
 στορίες μεγάλων ζωοκλοπών που είχαν γίνει στο νησί μας και
 τό είχαμε και κάπως καμάρι, που οι άρχαιότεροι κάτοικοι του
 νησιού ήσαν Δόλοπες πειρατάι και νεότεροι ζωοκλέπται.

"Από την παραλία των Μαγαλιών ως την πούντα του Βουνο-
 υ, που θα πηγαίναμε για να χτυπήσουμε το Πασχαλινό γίδι, ή ά-
 πόστασις είνε ως έφτά μίλλια. Με το πανί και με τα κουτιά
 το ταξείδι γίνεται σε μιάμιση ώρα, και όταν φυσά νοτιά γερή,
 σε μίαν ώρα. "Εμείς όμως δεν είχαμε καμιά άια. Είμαστε ένα
 είδος δειπνοσοφιστών. "Ο Μαντζίρης έριχνε την σурη για καμ-
 μιά συναγριδα. "Ο Σαμιακός με την φουσαρινικά κρατούσε το
 ίδιο στον ρυθμό των κουπιών. "Εγώ με τον Μανώλη του Μπίου
 τά είχαμε με τον Όμηρο και παρασβανίναμε στην άπαγγελία
 έξαφρων. Οι άλλοι έμοίρασαν την συζήτησι μεταξύ έλαφρών
 άνεκδοτολογίας και του ποιο θα είνε το γεύμα. "Η φροντίδα
 μας για το κρέας δεν μας άπασχολούσε πολύ. Δεν μας άπασχο-
 λούσε όμως και λίγο, το μασάζι του "Αγίου Γεωργίου που
 έχει για γιδόπράδα ήμερα, έχει και κάμποσα γίδια που είνε
 μόν δικά του, αλλά που έχουν άγριέψει. Αυτά παίρνουν τα θρά-
 για τά άποκρήμνα και δεν μπορεί κανείς να τά πιάση. Τα θρά-
 για βλέπουν προς την θαλάσσια και μόνο από τη θαλάσσια με
 καμιά δάρκα και με το όπλο μπορούν να χτυπηθούν. Και πάλι
 πρέπει να επιτύχη κανείς τη στιγμή που το γίδι θα είνε σε καμ-
 μιά προεσχή, γιατί μόνο έτσι θα έχη όφέλεια. Το γίδι χτυπι-
 μένο θα καταρρακλήσει και θα φάση ως ή θραχώδη παραλία
 και τότε θα μπορούσαν να το πιάσουν οι λαθροκυνήγοι. "Αλ-
 λωίως θα μείνη το έρω στα θράγα, πληγωμένο ή σκοτω-
 μένο, και θα γίνει τροφή των άετών που είνε άφθονοι στο άπο-
 κρημο αυτό ψηλό άκράτηρο. "Η συζήτησις λοιπόν για την έ-
 ξασφάλισι του γιδιού γύρω από το θέμα αυτό έστρέφτο. "Η
 ταν όμως και κάτι άλλα.

"Η Άγία Λαύρα του "Αθω, από την όποιαν εξαρτάται το δι-
 κό μας μασάζι του "Αγίου Γεωργίου, είχε στείλει τελευταία
 έναν ήγούμενο τοποτηρητή των πάτερ Παντελεήμονα, που θέλη-
 σε να δέλη κάποια τάξι στα περιουσιακά ζητήματα του μονα-
 στηριού. Τα άγρια γίδια δεν έπαιαν να είνε περιουσία του μο-
 ναστηριού, και ο πάτερ Παντελεήμων άπειλούσε μισό στα ά-
 στήα, μισό στα σοβάρα, πώς θα κατάγγελλε τους λαθροθήρας.

"Μη θού χάρις κλοπής επί
 της περιουσίας του "Αγίου, έ-
 να μη κολασθής και έν ούρα-
 νός και επί της γής!" έλεγε
 και ένσους καμιά μνησι
 στον έρηνοδίκη ή τον άστυ-
 νόμο.
 Το γεγονός της Πασχαλί-

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΧΕΛ ΜΟΡΦΙ

Ο ΚΑΨΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο Ροβέρτος Βιλάν, ένας νέος συγγραφέας, ο οποίος έχει αφιερώσει το εξαιρετικό ταλέντο του στη θρησκεία και τη στο έπαρτο περιβάλλον μιας μικρής πόλεως, γνωρίζει μια όραση, την Ισαβέλλα ντε Κερβάλ, η οποία μόλις έχει φτάσει με τους γονείς της από το Παρίσι. Η Ισαβέλλα, εκτός της ωμορφιάς της, έχει βαθιά καλλιέργημένο πνεύμα, πράγμα που κάνει εξαιρετική εντύπωση στο Ροβέρτο. Μα άμεσα σχεδόν έρχεται σε διαφωνία μαζί της, γιατί η Ισαβέλλα έχει έλεος, άγριες αντίληψεις στο ζήτημα της θρησκείας.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Η Άλίκη, την οποία η Ισαβέλλα είχε γοητεύσει, συμφωνούσε με αυτή την κρίση. Η κ. Βιλάν κι ο Φίλιππος έπιδοκίμαζαν τον συμβολαιογράφο. Μονάχα ο Ροβέρτος δεν έλεγε τίποτε... Η εμφάνισή της Ισαβέλλας με τα λουλούδια, είχε αφήσει στο εύαισθητο και ποιητικό μυαλό του την ανάμνησι μιας γοητευτικής όπτασις που τον συνάρπαζε... Μά δεν σταματούσε ποτέ στο γλυκό αυτό όραμα... Η θρησκευτική αντίδοσή του τον έκανε ν' απομακρύνει αυτό το είδος τις εντυπώσεις. Μά, παρ' όλη αυτά, επιθυμούσε να ξαναϊδθ την ξένη, ν' ακούση πάλι τη μελωδική φωνή της και ν' αντικρύση και πάλι τα μάτια της.

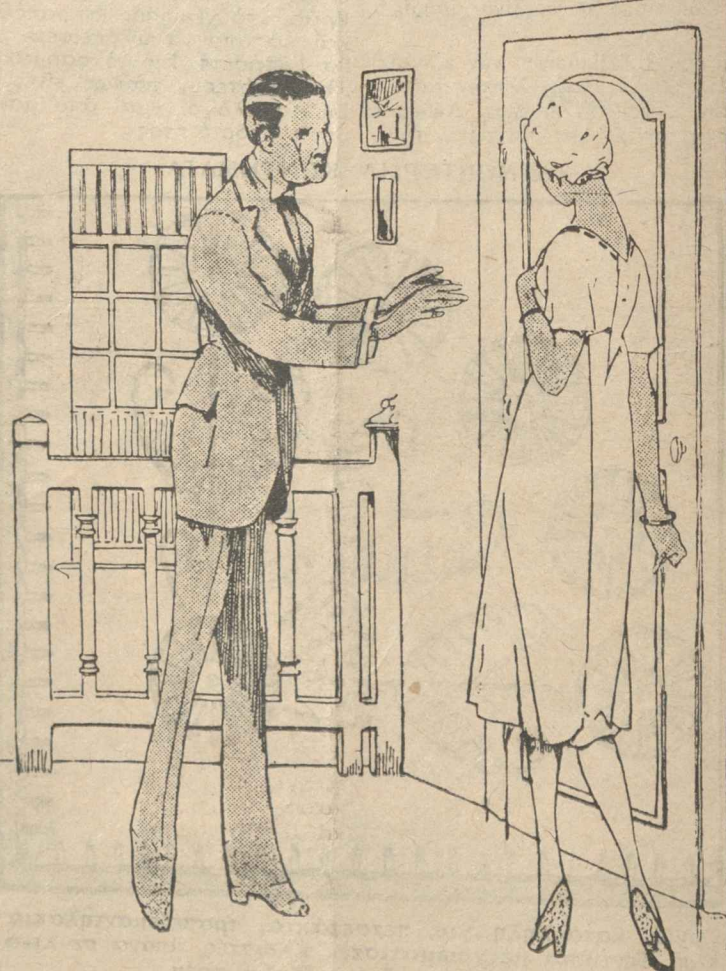
Η μόρφος των τελευταίων ημερών είχαν λασπώσει το δρόμο που οδηγούσε στο «Σπίτι με τις Πασχαλιές». Στα φυλλώματα των γέρικων βελανιδιών, σταγόνες βροχής κρεμόντουσαν ακόμα...

Η αλλη του «Σπιτιού με τις Πασχαλιές» ήταν καθαρή, καλοστρωμένη, καθαρισμένη από τ' αγριόχορτα που φύτρωναν εκεί, όταν ζούσε ο μακαρίτης ντε Ρομπέν. Η κιγκλιδοπορτα της εισόδου είχε ξανασφεί κι' οι κισσοί που σκέπαζαν όλη την πρόσφυ, είχαν διαρρυθμιστεί με πολύ γούστο. Πριν ακόμα μπη κανείς μέσα, καταλάβαινε ότι υπήρχε τώρα στο «Σπίτι με τις Πασχαλιές» ένα μυαλό που τα διέδυνε όλα.

Ο κ. Κερβάλ, ένας παχύς άνδρας, με πρόσωπο κουρασμένο,

τους δέχτηκε μέσα στο σαλόνι. Κι' αυτό επίσης φαινόταν μεταμορφωμένο. Τα παλιά του κι' ωραία έπιπλα βρισκόντουσαν πάντα εκεί, μά είχαν τοποθετηθί με τέχνη. Τα ξεθωριασμένα χαρτιά των τοίχων είχαν αντικατασταθί με καινούργια πιο φωτεινά, πιο ταιριασμένα με την επίπλωσι. Τα πάντα τέλος στο σαλόνι—τα λουλούδια που ήταν σ' ένα αρχαίο βάζο, ο τρόπος με τον οποίο ήταν τοποθετημένο ένα αγαλματάκι, η έκλογη των χρωμάτων — έδειχναν ότι ένα χέρι καλλιτέχνη είχε περάσει από κει μέσα. Και το μικρό σαλόνι, που φαινόταν από την ανοιχτή πόρτα, είχε υποστη κι' αυτό την ίδια μεταμόρφωσι.

Ο Ροβέρτος γνώρισε την κ. Κερβάλ, μια ψηλή μελαχμωινή γυναίκα και την Άριαννα, τη μικρότερη αδελφή της Ισαβέλλας. Μάλλον κοινή, λεπτή, πολύ μελαχμωινή και πολύ βαμμένη, με υπέροχα μαύρα μαλλιά, με χαρακτηριστικά πολύ ακανόνιστα και με μικρά γαλάζια μάτια πολύ γελαστά, ήταν η πιο χαριτωμένη κι' η πιο τσαχπίνια από τις άσχημες γυναίκες. Δεν μπορούσε να σταθί στη θέσι της και, μόλις ο Ροβέρτος κάθισε, άρχισε να του μιλά για τένις, για ιππασίες, για λειμνοδρομίες. Χωρίς να θέλη εκείνος κύτταζε τα διαφανή της χέρια, τους κάτω-

—Πόσο σάς λυπάμαι ! είπε ο Ροβέρτος, με σοβαρότητα.

χνούς καρπούς της και το αδυνατισμένο της πόσπο. Η κομική ζωή, τα σπόρ, η διαρκής κίνησης, είχαν εξαντλήσει την Άριαννα κι' η υγεία της είχε κλονιστή επικίνδυνα. Το πάθος προσπαθούσαν να της επιβάλουν τη γαλήνη της ζωής. Η Άριαννα ήταν έν' απ' τα πλάσματα εκείνα και που μέσ' στη ζωή ακόμα μπορούν και δημιουργούν ζωή και κίνησι.

—Η αδελφή μου, κύριε, μου έλεγε, είπε στο Ροβέρτο, πως έχετε τα γούστα της και όχι τα δικά μου. Είν' αλήθεια, κύριε.

—Αληθέστατο, δεσποινίς. —Τόσο το χειρότερο! Εύτυχος ο κύριος αδελφός σου άρα πάει το τένις... Μά πρέπει να βρούμε κι' άλλους νέους για στροφή.

—Εκείνη τη στιγμή, η κ. Κερβάλ παρατήρησε άνωτα: —Μά ξέρεις, παιδί μου, ότι το τένις σου απαγορεύεται.

—Ναί, μαμά, το ξέρω, απάντησε η Άριαννα γελώντας. Προτιμώ να πεθάνω, παρά να έγκυταλεινω το τένις.

—Δέστε λοιπόν πόσο φρόνιμη αδελφή έχω!

Τα λόγια αυτά τα είπε η Ισαβέλλα, η οποία έκανε τη γιγμή εκείνη την εισόδ της μέσ' στο σαλόνι.

Ήταν ντυμένη στα λευκά. Δυό φιδύγκοι από βελούδο θέλασι, στολίζαν τα κυματιστά μαλλιά της, που το ζαφά τους χρυσό φαινόταν τότε χρυσό και τότε κόκκινο, ανάλογα με το φως που τα χτυπούσε. Χαϊρέτησε με χάρη την κ. Βιλάν και την Άλίκη κι' έπειτα έδωσε το χέρι στο Ροβέρτο, ο οποίος σημάτωσε να την υποδεχθί, λέγοντάς του:

—Ήταν πολύ εκ μέρους σας ν' αφήσετε τις εργασίες σας να νάρθουν να έπισκεφθίτε τους έρημιτες του «Σπιτιού με τις Πασχαλιές».

Ο Ροβέρτος ένοιωσε κάτι σαν θάμνωμα μπροστά στη γαλήνη, τη λάμψη αυτών των χαμογελαστών ματιών που είχαν προλαβί επάνω του για πολλή ώρα. Με φωνή που έτρεπε έλαμψε της απάντησε με μια κοινή φωνή: —Άμέσως όμως, δυσσώστατος από τον έργο του, ναμνήσκει την έτοιμότητά του να κακοτευθί στην συζήτησή του.

—Άριαννα κι' η Ισαβέλλα είχαν ανοίξει.

Μια καμαριέρα έφερε τείλς και τσάι κι' η δυό αδελφές σεβήρισαν τους έξους τους.

—Διαβάζοντας το βιβλίο σας, ζωηρότης των κινήσεων της Ισαβέλλας, τα γέλια της έκαναν ακόμα περισσότερο χυπητή την αρμονική και γαλήνια χροιά της αδελφής της και την άπονοιαστη γοητεία που αναδύονταν απ' όλο της το είναι.

—Η Ισαβέλλα στήθηκε μπροστά στο Ροβέρτο και τον άρρα χαμογελώντας:

—Είχαμε πει πως θα κοινοποιάζαμε για φιλόλογα... Μά σ' αυτό είν' ένα θέμα που δεν φέρει στην αδελφή μου. Έλατε να κουδεντιάσουμε χαριστά.

Σηκώθηκε και την ακολουθούσε στο μικρό σαλόνι. Η Ισαβέλλα του έδειξε μια γαλήνη, ένα μικρό καναπέ και κάθισε πλάι του, με το ποτήρι του τείλ στο χέρι. Άρχισε να του ρωτά για τις φιλολογικές εργασίες μ' ένα τούπο διαρκή και γεμάτο ενδιαφέρον.

—Ο Ροβέρτος καταλάβαινε πως είχε να κάνει με μια θαυμάσια καλλιερημένη καθόλου κοινού.

Για όλα τα ζητήματα, η Ισαβέλλα είχε απόψεις πρωτότυπες, τις οποίες ανέπτυξε με άνεσι και απλότητα. Άκουγε το Ροβέρτο με προσοχή και το βλέμμα της εξέφραζε χίλια πράγματα: έπιδοκίμαζε, χαμογελούσε, συνεκινείτο, μιλούσε πραγματικά και μια ζωή έντονη φαινόταν να βγαίνει απ' αυτό και ν' αλωνίζεται σ' ολόκληρο το πρόσωπό της.

Η Ισαβέλλα άκουμπουσε στη ράχη του καναπέ το λευκό και λεπτό μπράτσο της, άπάνω στο οποίο έπεφτε το πλατύ μαύρο μανίκι. Μιλούσε και πάλι στο Ροβέρτο για την ξεχωριστή απόλαυσι που ένοιωσε, διαβάζοντας το πρώτο του βιβλίο.

—Σας είπα όμως και προχθές, επρόσθεσε, ότι δεν συμμερίζομαι τις πεποιθήσεις σας... Τι λέτε σεις γι' αυτό;

—Απλόθυνη την έρώτησι αυτή με μεγάλη φυσικότητα: Τα γλυκά μάτια της τον ρωτούσαν γαλήνια, ελκρινά.

—Ένοιωσα γι' αυτό μεγάλη θλίψη, δεσποινίς... απάντησε ο Ροβέρτος. Είνε πάντα αδυνάτο να βλέπη κανείς τον πλησίον του στερημένο του μεγαλύτερου απ' όλη τ' αγαθά.

—Με δίδαξαν ότι όλες η θρησκευτικές πεποιθήσεις είνε άριστοι ή ψεύτικες.

—Θα κρίνετε διαφορετικά σε αυτές τις δύσκολες στιγμές της ζωής σας.

—Δεν ξέρω, ψιθύρισε σκεφτική η Ισαβέλλα.

Κάτω από το βάρος των σκέψεων της, τα βλέφαρά της χαμήλωσαν λίγο κι' άκούμπησε το τριανταφυλλένιο της μάγουλο στα δαχτύλα της.

Συμπόνη, ανάμικτη με συγκίνηση, πλημμύρισε την καρδιά του Ροβέρτου. Αυτή η γυναικεία καρδιά, που της έλειπε η πίστις, η οποία ήταν στα μάτια του η ίδια η ευτυχία κι' έσο στήριγμα παντοδύναμο—του προκαλούσε τον όκτο. Και είπε με σοβαρότητα και τρυφερότητα:

—Πόσο σάς λυπάμαι...

Η βλεφαρίδες της Ισαβέλλας έσπασκώθηκαν και τα μάτια της φωτίστηκαν από μια ήμεα φλόγα.

—Είστε πολύ καλός, του είπε. Και θα επιθυμούσα πολύ να σας ακούσω να μιλάτε για τη θρησκεία σας.

Ο Ροβέρτος εξαφιάστηκε, άναύοντας αυτά τα λόγια. Τι θέλε να πη; Επρόκειτο για μια περιέργεια έντελως ανθρώπινη, η πραγματικά δοκίμαζε την επιθυμία να φωτισθί, να αγγίξη την αλήθεια...

Η Ισαβέλλα εξακολούθησε με την ίδια γαλήνια φωνή:

—Διαβάζοντας το βιβλίο σας, ένοιωσα πολλές φορές μεγάλη λύπη, και δεν έχω αυτή την πίστι, και σχεδόν έκλαψα, νοιώνοντας την ψυχή μου τόσο απομακρυσμένη στη ζωή...

Μά λεπτή χαρά έκανε το Ροβέρτο ν' ανασκίρτηση. Η Ισαβέλλα είχε καταρωθίσει, μόνον στα στο Ροβέρτο και τον άρρα χαμογελώντας:

—Είχαμε πει πως θα κοινοποιάζαμε για φιλόλογα... Μά σ' αυτό είν' ένα θέμα που δεν φέρει στην αδελφή μου. Έλατε να κουδεντιάσουμε χαριστά.

—Απομονωμένη στη ζωή... Αισθάνεσθε λοιπόν ότι η έλλειψις της πίστεως αφήνει στη ζωή ένα κενό που δεν μπορεί τίποτε να συμπληρωθί...

—Νοιώθω πραγματικά αυτό το κενό. Άγνωστί το δημιουργεί...

—Το κενό αυτό όφειλεται στο ότι ο Θεός λείπει από σας. Δεν τον γνωρίζετε...

—Είπα στιγμή, έμειναν κι' οι δυό σιωπηλοί. Ένα μικρό έκκεντρο από ρόζ μάρμαρο, άπάνω σ' ένα μικρό τραπέζι, άφηνε ακούγεται το ελαφρό τικ-τάκ του.

Στο διπλανό δωμάτιο, η συζήτησις έντωμεταξύ εξακολουθούσε. Σε κάθε στιγμή, άντηχούσε το τρελλό γέλιο της Άριάννας.

Ο Ροβέρτος συλλογιζόταν πως ήταν καλύτερα εκεί, μέσ' στην αρμονική γαλήνη που η Ισαβέλλα σκόρπιζε γύρω της.

Ένα λαμπρό χαμόγελο φώτισε ξαφνα τα συλλογισμένα μάτια της νέας.

—Τι σοβαρή συζήτησι που ανοίξαμε! είπε. Μ' άρεσει πολύ η συζήτησις αυτή... Και σε σας;

—Και σε μένα, απάντησε ο Ροβέρτος.

—Σίγουρα έχουμε έντελως τα ίδια αισθήματα...

Έκανε μερικά βήματα, στήθηκε και πήρε από το παλιό βάζο έν' από τα γαρύφαλλα που βρισκόντουσαν σ' αυτό.

—Αυτό το λουλούδι σας άρεσει;

—Πολύ.

—Και σε μένα το ίδιο.

Και γέλασε γλυκά με τα μάτια της και με τα χείλη. Έπειτα έφερε το άνθος κοντά στα χείλη της και το μύρισε.

—Λατρεύω αυτό το άρωμα, είπε.

Και μαζί με τον Ροβέρτο ξαναγύρισε στο μεγάλο σαλόνι. Μπήκαν κι' οι δυό μέσα, τη στιγμή ακριβώς που η καμαριέρα άνήγγελε την άφιξη του κ. και της κ. ντε Φόρς, οι οποίοι είχαν πάει ν' ανταποδώσουν την επίσκεψι των Κερβάλ.

Οι νεαροί πυροδοεσπότη του Βασιλαμών έδειξαν κάποια επιφυλακτική ευγένεια προς τους νέους κατοίκους του «Σπιτιού με τις Πασχαλιές», γιατί εϋθως έξ αρχής δεν τους είχαν φανή και τόσο συμπαθητικοί. Όστόσο, οι Κερβάλ τους φέρθηκαν πολύ καλακωτικά, γιατί τους θεωρούσαν πρόσωπα πολύ σπουδαία.

Μονάχα η Ισαβέλλα έμενε άδιάφορη απέναντί τους. Καθισμένη μεταξύ της "Αννας ντε Φόρς και της Άλίκης, μιλούσε ελάχιστα και φαινόταν πως παρατηρούσε διακριτικά τους νεοφερμένους.

Η προσοχή του Ροβέρτου, χωρίς να θέλη κι' ο ίδιος, ήταν συγκεντρωμένη επάνω τους. Καμιά απ' τις κινήσεις της φυσιογνωμίας της, δεν του έφευγε.

Χωρίς να το καταλαβαίνει, σπούδαζε με μια έντονη περιέργεια αυτό το γυναικείο πρόσωπο. Πρόσχε ότι η Ισαβέλλα, πλάι και σ' αυτή τη νεαρή κόμισσα ντε Φόρς, που διακρινόταν για τη σπάνια ωμορφιά της, δεν έκανε τίποτε από τη γοητεία της—αυτή τη γοητεία που έχευε το βλέμμα της, το χαμόγελο της, όλο της το είναι, σαν ένα όραμα γλυκά μεθυστικό.

Ο Ροβέρτος προσπάθησε να τις συγκρίνη, μά άμέσως σχεδόν εγκατέλειψε την πρόθεσή του αυτή.

Αν και είχαν κι' η δυό την ίδια ηλικία, αν και ήταν κομψές κι' η δυό και προικισμένες με την ίδια εξαιρετική άντληψη και την ίδια συναρπαστική χάρη, έν του τοις του φαιναν τόσο άνομοις, ώστε ο Ροβέρτος σκέφτηκε:

—Ένας κόσμος ολόκληρος τις χωρίζει... Γιατί;

Η απάντησις του ήρθε πολύ γρήγορα. Το άνω φως που έλαμπε μέσα στα ωραία μαύρα μάτια της Άννας, δεν φωτίζε το βλέμμα της Ισαβέλλας. Η φλογερή γλυκύτης των ματιών της τελευταίας άφηνε μια έντονη συνταρακτική, κάτι σαν αίνιγμα. Ο Ροβέρτος εξαφιάστηκε με την επιθυμία που ένοιωσε να λύση το αίνιγμα αυτό. Και σκέφτηκε: «Υποφέρετε ίσως, γιατί δεν πιστεύετε...»

Ο κόμης και η κόμισσα ντε Φόρς έφυγαν συγχρόνως με τους Κερβάλ. Αφού τους συνόδευσε με την αδελφή της και με τη μητέρα της ως τ' αμαξία τους, ξαναγύρισε στο σαλόνι.

Κρατούσε στα χέρια της τρία ρόδα, τα οποία είχε κόψει, περνώντας απ' τον κήπο. Στάθηκε μπρος σ' ένα καθρέφτη και τα κάθωσε μέσ' στα κόμματα των μαλλιών της με κινήσεις άργες και κάπως άφηρημένες.

Η Άριαννα μπήκε τη στιγμή εκείνη μέσα και της πέρασε το χέρι της γύρω στο λαιμό.

—Για πονο στολίζεσαι έτσι, ωραία μου κοκκέτα; τη ρώτησε. Το φέρτ σου με τα υπέροχα μάτια έφυγε.

(Ακολουθεί)

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΑΤΥΧΗ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΒΑΤΤΩ

Ο Αντώνιος Βαττώ, ο μεγάλος ζωγράφος, ο δημιουργός της «Αποβιβάσεως στα Κύθηρα», είχε γίνει, σε ηλικία τριάντα πέντε χρόνων, ο πιο διάσημος απ' όλους τους καλλιτέχνες της εποχής του. Οι πίνακές του ήταν περιζήτητοι. Οι ευγενείς μάλωναν μεταξύ τους ποιος να τον φιλοξενήσει στον πύργο του. Και η όμορφη γυναίκα της Γαλλίας, του ξετελναν κάθε μέρα προσκληθείς για ιδιαίτερες συνεντεύξεις, με μπουκλες από τα μαλλιά τους...

Μα ο Βαττώ περιφρονούσε τις τιμές και τις δόξες... Ήταν ολοφάνερο ότι κάποια σκέψη, κάποια έγνοια τον απασχολούσε... Καμμία γυναίκα δεν μπορούσε να καυχήθει ότι κατέκτησε την καρδιά του. Οι φίλοι του τον είχαν ρωτήσει πολλές φορές, μήπως ήταν έρωτευμένος και το κρατούσε αυτό μυστικό. Εκείνος, όμως, απέφευγε να τους δώσει μια απάντηση...

Εμείς, όμως, μπορούμε να σας φανερώσουμε το μυστικό της καρδιάς του. Ο Βαττώ ήταν έρωτευμένος, τρελλά έρωτευμένος, με μια νέα που είχε να την δει δεκαπέντε δόκνηρα χρόνια, τη Ρόζα ντε Σαιν-Σώλβ... Στο διάστημα αυτό, ο Βαττώ κοπίασε για να αναδειχθεί και να επιβληθεί όχι για κανένα άλλο λόγο, μα για να γίνει άξιος της αγαπημένης του, για να γεφυρώσει το χάσμα της μεγάλης κοινωνικής διαφοράς που τους χώριζε...

Μια μέρα — είχαν περάσει δεκαπέντε χρόνια από τότε — ο πατέρας του Βαττώ, ένας υδραυλικός, πήρε το γιό του και τράβηξαν μαζί για τον πύργο του βαρόνου ντε Σαιν-Σώλβ. Τον είχαν ειδοποιήσει ότι έπρεπε να πάει εκεί να επισκευάσει μερικούς νεροχύτες...

Μόλις άρχισαν τη δουλειά, ο νεαρός Βαττώ άρχισε τὰ συνηθισμένα του λάθη. Τὰ αποτελέσματα ήταν να τον βρεθεί ο πατέρας του και να του πη :

—Φεύγα από μπροστά μου, άνικανε, τεμπέλη!... Δεν πρέπει να περιμένω καμμία βοήθεια από σένα! Αντί να καθήσας να μάθεις την τέχνη του πατέρα σου, να γίνης μια μέρα ένας καλός εργατικός, δεν κάνεις άλλη δουλειά, παρά να ζωγραφίζεις... Ακαμάτη!...

Και ο γέρο Βαττώ, ύστερ' από αυτόν το φιλιππικό, συνέχισε την εργασία του, θυμωμένος ακόμα με το γιό του.

Μα ο Αντώνιος, χωρίς να πάρη στα σοβαρά τις πατρικές επιπληξεις — ήταν πια μαθημένος από τέτοια — πήρε το μπλόκ του και τὰ μολύβια του και πήγε να κάνει μια βόλτα στο άπεναντο πάρκο του πύργου...

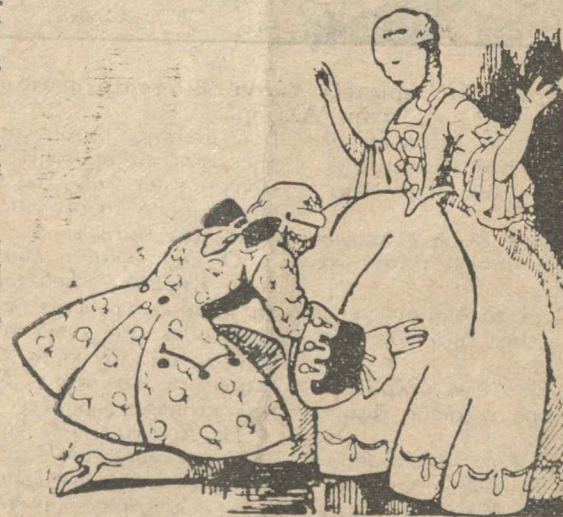
Ήταν ένα γλυκό ανοιξιάτικο πρωινό. Τα πουλιά κελαδούσανε, κρυμμένα ανάμεσα στις φυλλωσιές των δένδρων και βαθεία γαλήνη βασιλευε κάτω από τις δενδροστοιχίες. Ο νεαρός Αντώνιος περπατούσε μαγεμένος, νοιώθοντας μια γλυκεία, απροσδιόριστη ταραχή στην καρδιά.

Ξαφνικά στάθηκε ακίνητος...

Σ' ένα μονοπάτι, είδε μια ωραία κοπέλλα, καθισμένη σ' ένα πάγκο. Ή νέα αυτή κοιμόταν ελαφρά, με το ένα χέρι ακουμπισμένο σ' ένα σκυλάκι. Το γαλαζομέταξο φουστανί της, τα κατάξανθα μαλλιά της, τα κατακόκκινα μάγουλά της, αποτελούσαν ένα συνδυασμό χρωμάτων τόσο απαλό και αρμονικό, ώστε ο Βαττώ, θαμνωμένος από το θέαμα αυτό, άρχισε να ζωγραφίζει στο μυαλό του το σκίτσο της κοιμισμένης, με γρήγορες εμπνευσμένες μολυβιές...

Σε μια στιγμή, η νέα ξύπνησε. Και του φάνηκε τότε το Βαττώ ότι δυο ήλιοι έλαμψαν στο πρόσωπό της...

—Τί κάνετε εδώ, κύριε; ρώτησε η κοπέλλα. Ονομάζομαι Ρόζα και είμαι κό-

—Είμαι... είμαι πολύ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

ρη του βαρόνου ντε Σαιν-Σώλβ...

Ο Βαττώ τραύλισε παραζαλισμένος :

—Είμαι ο Αντώνιος Βαττώ, γιός του υδραυλικού...

—Μπα! ψιθύρισε η Ρόζα, με τόνο ελαφρά περιφρονητικό. Τι είναι αυτό το σημειωματάριο που κρατάς στα χέρια σου; Τι λες αυτό;...

—Σχεδιάζω το κεφάλι σας, δεσποινίς. Με συγχωρείτε που λάζω αυτή την τόλη...

—Γιὰ νὰ τὸ δῶ! τὸν διέκοψε ἡ δεσποινὶς ντὲ Σαιν-Σώλβ. Μὲ τὴν πρώτη, ὅμως, ματιά σου ἔβριξε σὲ σκίτσο τοῦ προσώπου της ὅλας ἐκφρασε.

—Εἶγε! φώναξε, ἐνθουσιασμένη. Τὸ σχέδιο αὐτὸ εἶναι πολὺ καλὸ... ἀν καὶ με κοιτάκετε!... Εἶπατε ὅτι εἶσθε γιὸς υδραυλικὸ;...

—Μάλιστα, δεσποινίς!

—Τί κρίμα! ψιθύρισε ἡ Ρόζα.

Καὶ ἀπομακρύνθηκε, ἐπιστρέφοντας στὸν πύργο.

Σὲ μιὰ στιγμή, ὅμως, γύρισε τὸ κεφάλι της καὶ εἶπε στὸν φίλο Βαττώ :

—Μὴν ἀπελπίζεστε!... Ἴσως μιὰ μέρα νὰ γίνετε καὶ περὶ σότερο ἀπ' ὅτι εἶσθε τώρα! *

Πέρασαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε. Ο Βαττώ δὲν ἠλπιούσε στὸ διάστημα αὐτό. Καὶ μιὰ μέρα, ὅταν ἔκρινε πὺς εἶχε γίνῃ διάσημος πια, ἀποφάσισε νὰ πάη στὸ Βενεζὶν καὶ νὰ δῇ τὴν Ρόζα, γιὰ νὰ τῆς ἐξομολογήθῃ τὴν ἀγάπη του... Μόλις ἔφτασε ἐκεῖ, πρὶν ἀκόμα παῖει νὰ δῇ τὸ γέρο πατέρα του, ὁ ὅποιος τὸν περιμένε ὥρα με λαχτάρα, ἔτρεξε ἀμέσως στὸν πύργο τῶν Σαιν-Σώλβ, ἀνυπομονώντας νὰ ξανασυναντήσῃ τὴν ἀγαπημένη του... Δὲν μπῆκε στὸ πάρκο τοῦ πύργου ἀπὸ τὴν μερὶς καγκελλόπορτα. Πῆδησε ἀπὸ ἕνα χαμηλὸ τοῖχο, χωρὶς νὰ πὸν ἀντιληφθῇ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ὑπῆρέτες καὶ κηπουροὺς ποὺ περιδιάβαζαν στὸν κήπο, καὶ διεθύνθηκε στὴν τοποθεσία, ποὺ ὅποια εἶχε γνωρίστῃ γιὰ πρώτη φορὰ μὲ τὴν δεσποινίδα ντὲ Σαιν-Σώλβ... (Θυμότανε τόσο καλὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο!) Μὰ ὅταν πᾶγκος, ὅπου καθότανε ἄλλοτε ἡ ξανθομαλλοῦσα νέα, τὴν ἔβλεπε ἀδειανό... Ο Βαττώ ἐνοίωσε ἕνα θλιβερό προσωπίδι, τὸν κάκου προσπαθοῦσε νὰ πείσῃ τὸν ἐαυτὸ του ὅτι ἡ μέση γχολία ποὺ τὸν ἔπιασε ἦταν ἀδικαιολόγητη, κομική. Ἡ καρδιά τοῦ πυργοδεσπότη δὲν μπορούσε βέβαια νὰ κάθεται ἀπὸ τὸ πρῶτο ὡς τὸ βράδυ σὲ κείνο τὸν πάγκο!... Ὡστόσο, κατὰ τὴν ἔλεγε τοῦ Βαττώ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ στὴν ἐξομολόγηση εὐτυχία του...

Καὶ ὁ Βαττώ διεθύνθηκε στὸν πύργο ποὺ ἦταν χωριστὸ ἀπὸ τὸν πύργο. Μπῆκε ἀπὸ τὴν κυρία εἰσοδὸ—ἐνὰς καὶ ὁ Βαττώ βρῆκε μὲ βραθετὸ τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνικῶν ποὺ τιμῆθηκε

—Επιθυμῶ νὰ δῶ τὸν κ. ντὲ Σαιν-Σώλβ...

—Ο βαρὼνος πῆγε σὲ κηλῆ...

—Ε, τότε, ἀναγγελάτῃ με σὲ τὴν σποινίδα Ρόζα. Ονομάζομαι Αντώνιος Βαττώ...

Ο θαλαμηπόλος ἔκανε μιὰ βιαστικὴ πόκλιση. Τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου λογάτου φου ἦταν καὶ σ' αὐτὸν γνωστὸ. Καὶ ὁ φου ἦταν καὶ τὸν καλλιτέχνη σ' ἕνα ρῶς, ποὺ τὸν ἔπιασε ξαφνικά ἦταν μεγάλῃ, ποὺ ἡ σκέψις τοῦ μπερδεύτηκαν στὸ μυαλό του καὶ δὲν ἤξερε πια τί νὰ πῇ...

Μόλις τὴν εἶδε ὁ Βαττώ, ἠρπάζθηκε ἀμέσως ὅλα τὰ θλιβερά προσωπίδια τοῦ. Ἕνα χαμόγελο χαρὰς φάνηκε στὸ πρόσωπό του... Ὡστόσο, ἡ ταραχή τὸν ἔπιασε ξαφνικά ἦταν μεγάλῃ, ποὺ ἡ σκέψις τοῦ μπερδεύτηκαν στὸ μυαλό του καὶ δὲν ἤξερε πια τί νὰ πῇ...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος που σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

μόνα λόγια που μπόρεσε να ψιθυρίσει, ἦσαν :

—Εἶμαι... είμαι πολὺ ευχαριστημένος ἔπειδὴ σας ξαναθλέπω, δεσποινίς...

Οὐ ἀναγνώσται μας θὰ ξέρουν βέβαια ὅτι κάθε ἐρωτευμένος, μὲν βρεθῇ μπρὸς στὴ γυναικὶα πὸν ἀγαπᾷ, γίνεται ἀπελπιστικὰ κουτός...

Ἡ Ρόζα, ἡ ὁποία ἦταν τὴν ὥρᾳ μιὰ εὐθυμὴ κοπέλλα μὲ ροδό-κόκκινα μάγουλα, ἀποκρίθηκε μὲ μεγάλη εὐγένεια :

—Εἶμαι κι ἐγὼ εὐτυχὴς, κύριε, ἐπειδὴ μπορῶ νὰ σας συγχαρῶ γιὰ τοὺς θριάμβους σας... Δὲν σας ἠγομήνησα ἀπὸ τὴν τελευταία φορὰ ποὺ σας εἶδα... Καί, νὰ σας πῶ τὴν ἀλήθεια, εἶμαι λιγάκι περήφανη, ἀφοῦ ἐγὼ πρώτη προμάντευσα τὴ δόξα ποὺ σας περιμένει... Σήμερα, ὅλος ὁ κόσμος μιλάει γιὰ σας!...

Τὰ λόγια αὐτὰ ἐδῶσαν θάρρος στὸ Βαττώ.

—Αὐ πάλαιψα, δεσποινίς, φώναξε ὁ ζωγράφος μὲ πάθος, ἀν ἀγωνίστηκα γιὰ νὰ ἐπιβληθῶ, τὸ ἔκανα μονάχα γιὰ σας!... Γιὰ σας μονάχα!

—Γιὰ μένα; τραύλισε ἡ Ρόζα, κιτρινίζοντας.

—Ναί, γιὰ σας... γιὰ νὰ μπορέσω νὰ σας προσφέρω, μαζὺ μὲ τὴν καρδιά μου ποὺ δὲν ἔπαυε νὰ χτυπᾷ γιὰ σας, ἕνα ὄνομα ποὺ ἄρχισε κιόλας νὰ τὸ φωτίζει ὁ ἥλιος τῆς δόξης!... Ρόζα, σας ἀγαπᾷ!...

Καὶ ὁ Βαττώ, λέγοντας αὐτὰ, γονάτισε μπρὸς τὴν Ρόζα... Εκείνη, ὅμως, ὀπισθοχώρησε τρομαγμένη καὶ φώναξε :

—Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, σωπάστε!... Εἶμαι παντρεμένη ἀπὸ καιρὸ!...

Ο Βαττώ γύρισε στὸ Παρίσι, τόσο περίλυπος καὶ μελαγχολικός, ὥστε οἱ φίλοι του δυσκολεύτηκαν νὰ τὸν ἀναγνωρίσουν. Καὶ ἄρχισε νὰ δουλεύῃ μὲ πάθος, χωρὶς διακοπὴ, ὅχι γιὰ νὰ κερδίῃ περισσότερα χρήματα ἢ νὰ γνωρίσῃ μεγαλύτερη δόξα — ὅλα πια τοῦ ἦσαν ἀδιάφορα — μα γιὰ νὰ λησμονήσει μὲ τὴν ἐργασία τὸν πόνο τῆς καρδιάς του... Πιὰ νὰ ξεχάσῃ τὴν Ρόζα, ἔκανε κι ἕνα ταξίδι στὴν Ἀγγλία... Ἐπείστρεψε ὅμως στὸ Παρίσι σὲ χειρότερη κατάστασι...

Ἕνας φίλος τοῦ τὸν φιλοξένησε στὴν ἐξοχικὴ του βίλλα. Χαμένες ὅμως πῆγανε ἡ προσπάθειες τῶν γιατρῶν, ποὺ ἀγωνίστηκαν νὰ σώσουν τὸν μεγάλο καλλιτέχνη... Ο Βαττώ ἔθωνε σιγά-σιγά, ὅπου πεθάνε μ' ἕνα παράξενο χαμόγελο στὰ χείλη.

—Ἀπὸ τί νὰ πέθανε ἄραγε τόσο νέος, τριάντα ἔτη χρόνια παλληκάρη, χωρὶς νὰ πάρῃ καμμία σοβαρὴ ἀρρώστεια; ἀναρωτήθηκαν οἱ φίλοι του.

Καὶ κανεὶς δὲν μπορούσε νὰ δώσῃ μιὰ ἀπόκρισι στὸ ἐρώτημα αὐτό, γιὰ τὸ Βαττώ κράτησε ἀπ' ὅλους μυστικὸ τὸν ἔρωτά του γιὰ τὴ Ρόζα.

Καὶ δὲν σκέφτηκε ν' ἀπαντήσῃ :

—Ο Βαττώ πέθανε ἀπὸ ἔρωτα!...

Ο Βαττώ ἦταν ἐπίσης ἀρκετὰ γενναίος. Κάποτε, στὸ Παρίσι, ἐμονομάχησε μὲ κάποιον Γάλλο, ὁ ὁποῖος εἶχε μιλήσει προσβλητικὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ο Βαττώ δὲν ἀνεχόταν ποτὲ καὶ νὰ κανένα τράτο, νὰ προσβληθῇ ἡ ἐθνικὴ μας ἀξιοπρέπεια. Διηγούνηται σχετικῶς τὸ ἔξης ἐπεισόδιον, ποὺ συνέβη κι' αὐτὸ στὸ Παρίσι, τὸν καιρὸ ποὺ ὁ Βαττώ ἦταν ἐκεῖ φοιτητής :

Σ' ἕνα καφενεῖο τοῦ Παρισιῶ, στὸ ὁποῖο συχνάζανε Ἕλληνες καὶ Βούλγαροι, μερικὸ ἀπ' τοὺς Βουλγάρους ἄρχισαν μιὰ μέρα νὰ βρίζουν τὴν Ἑλλάδα, χωρὶς κανεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες ποὺ βρισκόντο ἐκεῖ νὰ κινήσῃ τὴν ὥρᾳ στὸ καφενεῖο, νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ τοὺς ἐπαιρῇ τὸ λόγο.

Ὅταν τὸ ἔβαλε αὐτὸ ὁ νεαρὸς τότε Βαττώ, ὅπως εἶπα, πῆγε ἀμέσως στὸ καφενεῖο καὶ συνάναξε οἱ ὁδοῦχοι τῆς πατρίδος, τοὺς καὶ ριχνοντας προκλητικὰ τὸ μπιλλέτο τοῦ ἀπάνου σὲ τραπέζι, γύρω στὸ ὁποῖο καθόντουσαν οἱ Βούλγαροι, τοὺς φώναξε :

—Ὅποιος ἐπιθυμῇ ἀπὸ σας, κύριοι, ἂς δεχθῇ τὸ μπιλλέτο αὐτό!...

Ἀμέσως τότε οἱ Βούλγαροι τοῦ ζήτησαν συγγνώμη καὶ μπόρσά σ' ὁλοὺς τοὺς θαμάνες τοῦ καφενεῖου, ἀνακάλεσαν τὶς βραίες ποὺ ἐκπέμψανε ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος.

Ο Βαττώ ἦταν πομπόχος καὶ φιλόπλοκος. Ποτὲ, σὲ κανένα, δὲν ἀνέβηκε τὴν συνδρομὴν του. Πολλοὺς φτωχοὺς, ἀλλ' ἀξίους νέους, τοὺς βοηθῆσε νὰ διατρέψουν, πράγμα γιὰ τὸ ὁποῖο περηφανεύονταν καὶ εἶπε :

—Θέλω νὰ βλέπω τοὺς φίλους μου νὰ εὐτυχοῦν καὶ νὰ προοδεύουν, διότι ταυτοτρόπως θὰ μοὶ παρέχουν τὴν ἡλικίαν αὐτῶν συνδρομῇ.

Περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἐστεμμένους ἐκτιμοῦσε ὁ ὁποῖος εἶπαμε τὸν Θεοτόκη ὁ ἦν ἐξοριστὸς στὸ Ντὸν Κάιζερ.

Δεῖγμα τῆς ἐκτίμησής καὶ τῆς φιλίας τοῦ Κάιζερ, εἶναι κι' ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο καλεσε κάποτε τὸν Θεοτόκη νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ στὸ Ἀχίλλειο. Ο αὐτοκράτορ ἀνέβηκε στὸν πρῶτον καὶ στὴν πρῶτη τῆς Γερμανίας νὰ πᾶνε στὸ σπίτι τοῦ φίλου τοῦ Ἑλλήνου πολιτικοῦ, νὰ τὸν ἀκούσῃ μαζὺ τοὺς μετ' αὐτοκράτορα ἀποκρίνεται καὶ νὰ τὸν διηγήσῃν στὸ Ἀχίλλειο, ὅπου ἡ Μεγαλειότης τοῦ δὴ τὸν περιμένει!...

Ἡ ἐξαιρετικὴ δὲ αὐτῇ αυτοκρατορικῇ εὐνοια πρὸς τὸν Θεοτόκη ἦταν ἐντελὴς προσωπικῇ, γιὰ κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη ὁ Θεοτόκης οὐτε πρῶτοπλοκος ἦταν, οὔτε καν ὑπονογός.

Ο Βαττώ ἦταν ἐπίσης ἀρκετὰ γενναίος. Κάποτε, στὸ Παρίσι, ἐμονομάχησε μὲ κάποιον Γάλλο, ὁ ὁποῖος εἶχε μιλήσει προσβλητικὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ο Βαττώ δὲν ἀνεχόταν ποτὲ καὶ νὰ κανένα τράτο, νὰ προσβληθῇ ἡ ἐθνικὴ μας ἀξιοπρέπεια. Διηγούνηται σχετικῶς τὸ ἔξης ἐπεισόδιον, ποὺ συνέβη κι' αὐτὸ στὸ Παρίσι, τὸν καιρὸ ποὺ ὁ Βαττώ ἦταν ἐκεῖ φοιτητής :

Σ' ἕνα καφενεῖο τοῦ Παρισιῶ, στὸ ὁποῖο συχνάζανε Ἕλληνες καὶ Βούλγαροι, μερικὸ ἀπ' τοὺς Βουλγάρους ἄρχισαν μιὰ μέρα νὰ βρίζουν τὴν Ἑλλάδα, χωρὶς κανεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες ποὺ βρισκόντο ἐκεῖ νὰ κινήσῃ τὴν ὥρᾳ στὸ καφενεῖο, νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ τοὺς ἐπαιρῇ τὸ λόγο.

Ὅταν τὸ ἔβαλε αὐτὸ ὁ νεαρὸς τότε Βαττώ, ὅπως εἶπα, πῆγε ἀμέσως στὸ καφενεῖο καὶ συνάναξε οἱ ὁδοῦχοι τῆς πατρίδος, τοὺς καὶ ριχνοντας προκλητικὰ τὸ μπιλλέτο τοῦ ἀπάνου σὲ τραπέζι, γύρω στὸ ὁποῖο καθόντουσαν οἱ Βούλγαροι, τοὺς φώναξε :

—Ὅποιος ἐπιθυμῇ ἀπὸ σας, κύριοι, ἂς δεχθῇ τὸ μπιλλέτο αὐτό!...

Ἀμέσως τότε οἱ Βούλγαροι τοῦ ζήτησαν συγγνώμη καὶ μπόρσά σ' ὁλοὺς τοὺς θαμάνες τοῦ καφενεῖου, ἀνακάλεσαν τὶς βραίες ποὺ ἐκπέμψανε ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος.

Ο Βαττώ ἦταν πομπόχος καὶ φιλόπλοκος. Ποτὲ, σὲ κανένα, δὲν ἀνέβηκε τὴν συνδρομὴν του. Πολλοὺς φτωχοὺς, ἀλλ' ἀξίους νέους, τοὺς βοηθῆσε νὰ διατρέψουν, πράγμα γιὰ τὸ ὁποῖο περηφανεύονταν καὶ εἶπε :

—Θέλω νὰ βλέπω τοὺς φίλους μου νὰ εὐτυχοῦν καὶ νὰ προοδεύουν, διότι ταυτοτρόπως θὰ μοὶ παρέχουν τὴν ἡλικίαν αὐτῶν συνδρομῇ.

JEAN MAUCLERE

ΤΕΡΑΤΟΛΟΓΙΕΣ

ΤΟ ΡΑΔΙΟ ΚΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ γελάσῃ κανεὶς, ὅταν διαβάσῃ ἕνα ἄρθρο γιὰ τὸ ράδιο ποὺ δημοσιεύτηκε τελευταία σὲ μιὰ μηνιαία Ἀμερικανικὴ ἐπιθεώρησι. Ο ἀρθρογράφος προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τὸν ἀναγνώστη κοινὸ τῆς ἐπιθεωρήσεως ὅτι τὸ ράδιο ἦταν ἀνέκδοτὸ ἀπ' τὴν ἐποχὴ τοῦ Μωυσέως! Ἰδοὺ ἕνα μέρος τῆς διασκεδαστικῆς ἐπιχειρηματολογίας τοῦ Ἀμερικανοῦ ἀρθρογράφου :

«Ο Μωυσὴς εἶπε ὅτι τὸ φῶς ἐγένετο τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς δημιουργίας, ὁ δὲ ἥλιος καὶ τὸ φεγγάρι τὴν τρίτη ἡμέρα. Ὡς, βασιζόμενοι στὰ λόγια τοῦ Μωυσέως, εἴμαστε βέβαιοι ὅτι ὁ κόσμος, τὸ ἀπειρον ἀγάνες, φωτιζόταν ἀπὸ κάποια ἄλλη πηγὴ φωτός, κι' ὅχι ἀπ' τὸν ἥλιο. Ποιὰ ὅμως μπορούσε νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ πηγή; Δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία, ὅτι ἦταν τὸ ράδιο. Τὸ ράδιο εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ Δημιουργοῦ ἐπὶ τῆς ἀδρανούς ὕλης».

Ο Βαττώ ἦταν ἐπίσης ἀρκετὰ γενναίος. Κάποτε, στὸ Παρίσι, ἐμονομάχησε μὲ κάποιον Γάλλο, ὁ ὁποῖος εἶχε μιλήσει προσβλητικὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ο Βαττώ δὲν ἀνεχόταν ποτὲ καὶ νὰ κανένα τράτο, νὰ προσβληθῇ ἡ ἐθνικὴ μας ἀξιοπρέπ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ "ΑΣΤΕΡΩΝ", ΤΟΥ ΧΟΛΛΑΓΟΥΝΤ

Η ΛΥΔΙΑ ΤΖΟΝΣΟΝ, Η "ΡΩΣΣΙΔΑ ΜΙΣΤΕΝΓΚΕΤ",

(Μία χαριτωμένη Αυτοβιογραφία της μεγάλης ηθοποιού και χορευ-
τρίας Λυδίας Τζόνσον, η όποια προσελήφθη εσχάτως από την "Φέξ")

Χ, ναί!... Η ζωή μιάς γυναίκας είναι πάντα ένα παραμύθι, που συγχέεται με την πραγματικότητα. Γι' αυτό θέλω να 'άρξω την ιστορία της ζωής μου όπως αρχίζει κανείς ένα παραμύθι: «Μιά φορά κι έναν καιρό ήταν...». Μά τι ήταν;... Ένας όμορφος άνδρας, με γλυκά μάτια και με τετράγωνους ώμους, που αγαπούσε το ούισκυ και τα παλιά Ρωσικά τραγούδια. Ήταν και τίποτ' άλλο; Μά βέβαια! Ένα έλκυθρο και μια γυναίκα... Καί το έλκυθρο γλιστρούσε αθρόα πάνω στο χιόνι μιάς ύπαιθρου νύχτας της Μόσχας...

Μαντεύετε περί τίνος πρόκειται; Για μια απα-
γογή!... Ας αρχίσω, λοιπόν, απ' αυτήν την αδέξια νύχτα της ζωής μου. Ακουμπάω τότε στο παράθυρό μου και κοιτάζω τον κάστρο δρόμο. Η καρδιά μου χτυπούσε δυνατά. Εκείνες ή στιγμές ήταν ή πιο κρίσιμες της ζωής μου. Ήσαν περασμένα μεσάνυχτα...

Αξάρνα, μπροστά στην πόρτα του σπιτιού μου, στάθηκε ένα έλκυ-
θρο. Από το έλκυθρο κατέβηκε ένας νέος, τυλιγμένος με μιά βαρειά
γούνα, και μου έγνεψε με το μαντίλι του. Αυτό ήταν το σύνθημα...
Γρήγορα, έριξα στους ώμους μου ένα μαύρο σάλι και κατέβηκα αθρόα
στο χιονισμένο δρόμο. Καί σε λίγο το έλκυθρο έφυγε για πάντα
από τη Μόσχα...

Εκείνη τη νύχτα άρχισα να πραγματοποιώ τα πιο τρελλά όνειρά
μου. Ήθελα να γίνω μια μεγάλη καλλιτέχνης, να χορδή τη ζωή. Πώς;
Μά είχα καλή φωνή και χόρευα θαυμάσια. Θα γινόμουν λοιπόν αιδώδης
ή χορεύτρια.

Κι' έτσι, είχα παρατήσει το σπίτι μου κι' είχα φύγει με τον άγα-
πημένο μου. Ποιός ήταν; 'Ο Άλπερτ! 'Ο πρώτος χορευτής του
Αυτοκρατορικού Θεάτρου της Μό-
σχας. Όταν τον πρωτοείδα στη
σκηνή, τον άγαπησα κι' έναν παρ-
αφο έρωτα και πήρα την απόφασι
να γίνω κι' εγώ χορεύτρια...

Κι' έγινε! 'Υστερ' από λίγους
μήνες έκανα ένα θαυμαστικό ντε-
μπούτο σε μιά πόλη του Καυκά-
σου.

Επειτα, μέσα σε δυό χρόνια,
γύρισα όλη τη Ρωσία με τον Άλ-
περτ. Και τέλος, φύγαμε για το
Παρίσι!...

Το Παρίσι ήταν όπως το όνει-
ρευόμουν: 'Η πρωτεύουσα του κό-
σμου, ή πόλις της χαρής, του φω-
τός και του έρωτος. Επ'είλους...
Θά μπορούσα να γίνω διάσημη. Κι'
ήθελα, ούτε λίγο ούτε πολύ, να γί-
νω μιά νέα Μιστενγκέτ!...

Μά πώς; Μόνο με το χορό;
Είχα βέβαια φωνή, μιά την άκουγα
μονάχα εγώ! Κανείς άλλος δεν χει-
ροκρότησε στη Ρωσία τη φωνή
μου. Έπρεπε λοιπόν να την καλ-
ιεργήσω. Ναί! Έπρεπε ν' άπο-
κτήσω φωνή...

Και τί έκανα τότε; 'Ω, κάτι
πολύ τοιμηρό. Παράτησα τον Άλ-
περτ, χάθηκα από τα μάτια του, κρύφτηκα σ' ένα απόμικο σπίτι στην
παλιά Μοναχτή, κι' άρχισα να παίρνω μαθήματα φωνητικής μου-
σικής. 'Υστερ' από δυό μήνες, σ' ένα μεγάλο μουζίκ-χάλ της Μον-
αχτής, οι Παρισίνοι γλεντιέδες διάβασαν περίεργου τά φωτεινά
γράμματα δυό δνομάτων: «Λυδία Τζόνσον — Άνρι Γκαρά»!...

Από τότε έγινε ήθοσ των μουζίκ-χάλς και τραγουδούσας, όπως
κι' ή Μιστενγκέτ, τα εύθημα τραγουδάκια της Μοναχτής, χορεύοντας
διάφορα «σέτζες» με τον χαριτωμένο «αρτεναίρ» μου Άνρι Γκαρά.

Ο Γκαρά μου χρωστάει μεγάλη ευγνωμοσύνη, γιατί εγώ ήμουν έ-
κείνη που τον υποχρέωσα να γίνη «αστέρας» του κινηματογράφου! Μά,
σας εξομολογούμαι: Δίχως να το θέλω! Έγώ πάλι χρωστώ στον
Γκαρά την εισόδο μου στα Παρισινά μουζίκ-χάλς. Καθώς βλέπετε,
είμαστε και θά μένουμε σ' όλη μας τη ζωή δυό αγαπημένοι φίλοι.

Νά τώρα πώς υποχρέωσα τον Άνρι Γκαρά ν' ακολουθήση την κι-
νηματογραφική εκδρομή:

Ένα βράδυ, στη Μοναχτή, τη στιγμή που ετοιμαζόμαστε ν' άνε-
δομώ στο αιώνατό μας, ήρθε κοντά μας ό διευθυντής της όρχή-
στρας του θεάτρου μας και παρακάλεσε τον αγαπημένο μου Άνρι να
τον ακολουθήση. 'Ο μαέστρος αυτός μ' αγαπούσε παράφορα κι' εκείνη
τη νύχτα ήταν πρόαινος από το θυμό του και τη ζήλεια του. Σκανδα-
λισμένη, λοιπόν, τους ακολουθήσα κανικά από στάθια έξω από το κα-
μαρίνι του Άνρι, όπου είχαν τριτώσει οι δυο... θαυμαστά μου. Σε λί-
γο άκουσα άγριες φωνές και χότους δυνατών χαστουκιών... 'Ω, Θεέ

'Η Λυδία Τζόνσον

μον! 'Ο Άνρι έδρανε τον μαέστρο ή ό μαέστρος τον Άνρι! Αυτό θύ-
μιπόρεσα να το μάθω ποτέ...

Τό αποτέλεσμα όμως αυτού του ιστορικού κανή ήταν ή από-
φασις του Γκαρά να φύγη για το Χόλλυγουντ.

Μικρούλα μου Λυδία, μου είπε, πήρα την απόφασι μου να πάω να
παίζω στον κινηματογράφο...

Αν δεν ήμουν λοιπόν εγώ, ό Άνρι σήμερα...

Ας είνε. Μετά τον Γκαρά γνώρισα το είδωλο της κοσμοπόλεως,
τον Μωρίς Σεβαλιέ.

Εργαζόμαστε κι' οι δυο στη Μασσαλία, εγώ σ' ένα μουζίκ-χάλ
κι' ό Μωρίς σ' ένα θέατρο, όπου θαμάδευε με την όπερτα Ντεντέ. Μά
δεν είχαμε ακόμη γνωρισθή. Ένα βράδυ, ήρθε το μαγαζί Γνω-
στήκαμε, ύστερ' από το θέατρο, σ' ένα καμπαρέ. Έγώ εκείνες τις μέ-
ρες είχα γυρίσει από τη Νεάπολη της 'Ιταλίας και φυσικά δεν ήμουν
να εξημώ τα θέληγτρα της πατρίδας του Μουσολίνι. Σε μιά στιγμή
έκανα λόγο για το «σαγιέττο»...

Τί είνε το «σαγιέττο»; με ρώτησε περίεργος ό Μωρίς Σεβαλιέ.

Ελάτε αύριο να το δοκιμάσετε στο σπίτι μου, τού είπα.

Ο Μωρίς δέχτηκε δόξαρος κι' εγώ την άλλη μέρα ήμουν έτοιμη
ρίσσα κι' ετοίμασα τα πιο όρεκτικά μακαρόνια που μπορούσα να φτιά-
ξη μιά 'Ιταλίδα!

Ο Μωρίς έμεινε κατενθουσιασμένος από το τραπέζι μου. Τόσο εν-
θουσιασμένος, ώστε ήρθε και το άλλο βράδυ, μιά αυτή τη φορά ήρθε
μαζό του και μιά χαριτωμένη γυναίκα, την 'Υβόννη Βαλλέ.

Θεωρώ τώρα περικό να σάς πω ότι το δεύτερο βράδυ ό Μωρίς δεν
έφαγε το αγαπημένο του «σαγιέττο». Η παρουσία της 'Υβόννης Βαλ-
λέ με είχε κάνει να ξεχάσω τη με-
γειρική μου...

Από το Παρίσι, μετά, πήρα
κι' έμεινα δυό δόκλαρα χρόνια στί
Λονδίνο. 'Α! τί άξέχαστο θάλασσο
στο Πικαντίλλο!... Έκεί πέρα με
άνωμασαν για πρώτη φορά «Ρωσσι-
δα Μιστενγκέτ»!...

Αυτό τώρα ήταν άρεκέ για να
κάνη τους διαφόρους υπαυτογράφους
του Χόλλυγουντ να με προσέξουν.
Καί, μιά την αλήθεια, με προσέξουν
με τον πιο χολακτικό τρόπο! Μου
πρότειναν ένα συμβόλαιο μ' ένα πρώ-
της τάξεως υμνό.

Κι' έτσι ή Λυδία Τζόνσον, το «έ-
στρο» των μουζίκ-χάλς του Παρί-
σιου, του Λονδίνου και της Ρωσίας,
παράτησε την Ερώση και ήρθε
σήμερα στο Χόλλυγουντ...

Οιολογώ ότι δεν πρέπει να
θα πραγματοποιούσα στη ζωή μου
το τρελλά όνειρο, που έκανα μωρό στί
Ρωσία. Μά, όπως σας είπα στην
αρχή, ή ζωή μιάς γυναίκας είναι πάντα
ένα παραμύθι... Καί το δικό μου
είνε από τα πιο όμορφα!

ΛΥΔΙΑ ΤΖΟΝΣΟΝ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΝΕΟ ΚΟΣΜΟ

ΣΧΟΛΗ ΠΑΠΑΓΑΛΩΝ

Τί σου είνε, τέλος πάντων, αυτοί οι Αμερικανοί!... 'Η ένοχότη-
της τους δεν έχει όρια. 'Ο αζημίτος κ. Χόλε, Έξαρχος, άνωκε τάχα
ταία μιά «Σχολή Παπαγάλων», στην οποία ένεγράφησαν άνωκε...
μέσους χίλια πτερωτά μαθητά, έξωτερικοί, ήμισυάιστοι και έσωτερικοί.
Σε μιά ορεκλία του ό κ. Χόλε έγραφε τά εξής:

«'Η μέθοδος της διδασκαλίας μου είνε άρίστη, διότι ό πα-
πογράφος, που χρησιμοποιώ, επαναλαμβάνει στον ίδιο τόπο
πάντοτε τις λέξεις, κι' έτσι δεν συγχίζονται οι μαθητά μου
πράγμα που συμβαίνει όταν διδάσκονται διά ζώσης φωνής.
Στή Σχολή μου διδάσκειται και μουσική και ξένες γλώσσες.
'Η διάρκεια της διδασκαλίας εξαρτάται μόνον απ' την δια-
νοητική ανάπτυξη του μαθητού».

Είνε, φυσικά, περικό να σας πούμε ότι στή Σχολή του κ. Χόλε
νεγροάησαν άπειροι παπαγάλοι, για να μάθουν να μιλούν, να τραγου-
δούν, κλπ. κλπ.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΙΠΓΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ ΤΟΥ "ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΩΝ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΩΝ",

Τζών Γκόλντμυθ, ένας πολυκατομμιούχος
της Νέας 'Υόρκης, όταν άρρώστησε ξαφνικά
μιά μέρα, βρόθηκε σε μεγάλη άμηχανία,
γιατί σκέφτηκε πώς μπορούσε να πεθάνη και
δεν ήξερε σε ποιόν ν' άφήση την κολλοσιαία
περιουσία του. 'Ο Γκόλντμυθ, ό «βασιλεύς
των μαργαριταριών», ήταν πάντα ένας παρ-
άξενος άνθρωπος. Κανένας από τους συγγενείς
του και κανένας από τους φίλους του δεν είχε
κερδίσει την άγάπη του, την εκτίμησή του.
'Ολοι για τον Γκόλντμυθ ήσαν τεμπέληδες
και ανάξιοι να κληρονομήσουν τα εκατομυ-
ριά του. 'Η μέρους περιουσίες πρέπει να
περνούν σ' άξια χέρια. 'Ο κληρονόμος ενός
πολυκατομμιούχου δεν πρέπει να είνε ένας
σηθημένος άνθρωπος, με κοινό μυαλό. Πρέπει νάχη έξαιρετικά χα-
ρίσματα. Άλλοιώς τά εκατομύρια θά μένουν νεκρά μέσα στί θη-
σαυροκρύβια μιάς Τράπεζας ή θά χαθούν, όπως γλιστρούσε ή άμμος
άπό τά δάχτυλα. Επειτα, ό Τζών Γκόλντμυθ είχε αναριθμη-
τά εκατομύρια γραμμάτια σ' όλες τις μεγάλες πόλεις του κόσμου κι' έτσι
ό διάδοχός του θάπρεπε νάνη κι' αυτός ένας έξυπνος κι' επιδέξιος άγο-
ράστης, για να μπορέση να διευθινή όλες αυτές τις αδιάκοπες άγο-
ραπωλίες των μαργαριταριών. Τέλος, κι' αν δεν ήσαν άκόμω κανένα
πρόσωπο μ' ήμπορικό μυαλό, άς ήταν τούλάχιστον κάποιος που να ξέρη
κ' να τά κάνει αυτά τά τόσα εκατομύρια! Μιά μέρα λοιπόν ό Τζών
Γκόλντμυθ είχε μιά έκκεντρήκη έμπνευσι: Νά διαλέξη στην τύχη με-
ρικό πρόσωπο, να τούς χαρίση ξαφνικά από ένα εκατομύριο δολλά-
ρα, να δη τί θά έκαναν αυτά τά λεφτά κι' έτσι να κρίνη ποιό πρόσω-
πο θά ήταν το κατάλληλο να κληρονομήση όλη
την περιουσία του.

Κονιά τότε από τούς συγγενείς του και τούς
φίλους του, ό βασιλεύς των μαργαριταριών άρ-
χισε να πραγματοποιή τά σχέδιά του.

'Ο πρώτος τυχερός, που βρόθηκε άξαφνα με
τά εκατομύρια του Τζών Γκόλντμυθ, ήταν κά-
ποιος Χένρι Πήμπτον, ένας μικρός υπάλληλος
σ' ένα κατάστημα που πουλούσε πολύτιμες και
καλλιτεχνικές πορσελάνες. 'Η δουλειά εκεί πέρα
ήταν πολύ λεπτή, μιά κι' επικίνδυνη, και τού κό-
στος τα μυαλά της κεφαλής του, γιατί ό άρεν-
τος του ήταν διάδοχος και τού κρατούσε από
το μισό κάθε πορσελάνη που τύχαινε να πιάση.
Αλλά ή ασημένια έκανε τρελλή από το θυμό
της τη γυναίκα του Πήμπτον, μιά κοντόγυνη
Αμερικανίδα με μισή δωδεκάδα παιδιά, κι' ά-
πέληξε σ' άπιστευτο σημείο τον δυστυχισμένο
καλοκάγαθο Χένρι. Όταν λοιπόν ό Γκόλντ-
μυθ τού χάρισε τα εκατομύρια, ό μικρός υπάλ-
ληλος φάνηκε ότι έγινε ευνουχισμένος. Μά
το σπινό μυαλό του άποκατάφερε γρήγορα τον βα-
σιλέα των μαργαριταριών. 'Ο Χένρι Πήμπτον,
έτσι πέρα στα χέρια του το ανέλπιστο έκείνο έ-
παινό, δεν βοήθη να κάνει τίποτ' άλλο. Πα-
ρα νά ηγαλήνη κάθε πρωί στο μαγαζί του άρεν-
τος του να συντριβή τις καλύτερες πορσελάνες,
να τις πληρώνη με άγέροχη άξιοπρέπεια κι' έ-
αρχή, ή ζωή μιάς γυναίκας είνε πάντα
ένα παραμύθι... Καί το δικό μου
είνε από τα πιο όμορφα!

Τους είχε δη ένα βράδυ σ' ένα υπαίθριο
κέντρο του Λογκ - Άιλαντ...

Αυτός λοι-
πότε, άνέθηκε ως το τριακοστό πάτωμα του οφανερού
μαίκε με αντάμεια στο γραφείο του διευθυντού της εταιρείας και τού
άστραψε ένα χαστούκι, για να τού δείξη ότι δεν τον φρόδαν
πια! Μά με τη χειραγώγη του αυτή ό Λάμπερτ έδειξε καθαρά ότι έ-
καλονόησε να είνε ασήμαντος και κοντός, όπως πρώτα...

Τό έδωκε εκατομύριο του βασιλέως των μαργαριταριών πήγε στί
χέρια ενός εύθημου παραγγελιοδόχου, που δεν έπαυε τίποτε στί σε-
βάρα. Αυτόν τον εύθυμο άνθρωπο τον έλεγαν Στέφαν Κάλλαγκερ.
Όταν λοιπόν ό Κάλλαγκερ έδρε τό τοξή του Τζών Γκόλντμυθ, πια-
σε πώς ήταν μιά φάρσα, που τού είχαν φτιάξει οι φίλοι του, και για
να τούς δείξη ότι ήταν κά έξυπνος απ' αυτούς, πήγε τού βράδυ στί
μαζό, όπου διασκεδάζαν, και πλήρωσε μ' αυτό ένα ποτήρι μύθοι...
'Ο βασιλεύς των μαργαριταριών είχε άπογοητευθή πια και δεν ή-
ξεσε ποιόν να κάνει κληρονόμο του. Για τελευταία φορά λοιπόν έδωσε
το όγδοο εκατομύριο σ' ένα υπαίθριο κέντρο του Λογκ - Άιλαντ.
καρπό πών προστάσει, ό ένα υπαίθριο κέντρο του Λογκ - Άιλαντ.
Αυτοί οι εύθυμοί ήσαν ένας από τούς απαλήλους τού ό
«Έλμερ
γιά της»...

Ό τούτος τυχερός, που πήρε τό τρίτο εκατομύριο του Τζών Γκόλντ-
μυθ, ήταν ό Έντουαρντ Τζάκσον, ένας επιδέξιος πλαστογράφος. 'Ο
Τζάκσον εκείνες τις μέρες είχε επιχειρήσει να ελαφρώξ από μιά Τρά-
πέζια ένα ψεύτικο τοξή, μιά δεν τό κατάφερε κι' έτσι άναστάτωσε την
όπνυνία, που άρχισε να τον κληνιά με τά καλύτερα λαγωνικά της
όπνυνίας, κι' εκεί, για να τον πιάση. Τή στιγμή λοιπόν που ετοιμαζόταν να
πιάση κανικά από τη Νέα 'Υόρκη. Ελαβε άξαφνα ένα αληθινό τοξή, που
ήναι εκατομύριο από τον Τζών Γκόλντμυθ. 'Η πρώτη σκέψη τότε τού
ήναι Τζάκσον ήταν να έξαγγυρήσει αυτό τό τοξή και ν' άρχισή

να κάνει μιά ζωή σπατάλης και καταχρήσεων, όπως όνειρευόταν από
χρόνια. Μά ή έξαγγύρωσις ενός τέτοιου τοξή μ' ένα τόσο μεγάλο πο-
σόν δεν ήταν εύκολο πράγμα γι' αυτόν τον άπατεώνα, που τον κλη-
γούσε ή αστυνομία. 'Ο Τζάκσον, με τον φόβο στήν καρδιά, έζησε μιά
δολόκληρη έβδομάδα τραγικού μαρτυρίου, προσπαθώντας να ξεγλιστρή
διαρκώς από τά χέρια της αστυνομίας, και τέλος, κατάκοπος, κατέ-
φυγε σ' ένα απόκρυφο και έσπτο πανδοχείο για να ζητήσει άσυλο.
Πληρώνοντας μ' ένα δολάριο εκατομύριο μιά νύχτα ήσυχίας και ύ-
πνου! Τό πρωί κατάφερε να γίνη άφαντος για πάντα από τά μάτια
της αστυνομίας, απένταρος όμως, όπως πρώτα. Ότε κι' αυτός λοιπόν
ό Έντουαρντ Τζάκσον ήταν ό άνθρωπος που μπορούσε να κληρονομήση
την περιουσία του βασιλέως των μαργαριταριών.

Ό Τζών Γκόλντμυθ έδωσε τό τέταρτο εκατομύριό του σε μιά πα-
ράσην ιδιοκτήτρια ενός μικρού έστιατορίου του Μπρούκλιν, που ήταν
άλλοτε δαμάστρια τίγρεων σ' ένα τοίχο και που είχε παντρευθή ένα
γέρο κι' άνόητο θαυμαστή. Μόλις έγινε βαθύπληθη ή Τζοβάνα
ήρθε σ' άνόητο θαυμαστή. Άρχισε να τριγυρίζη στούς
Πασονάλες, αυτή, ή άλλοτε δαμάστρια, άρχισε να τριγυρίζη στούς
δρόμους της Νέας 'Υόρκης μ' έξωφρενικές τουαλέττες και ν' άγο-
ράζει τά πιο γρήγορα και τά πιο μυστηριώδη σουαίττες και ν' άγο-
ράζει στήν υπηρεσία της δέκα μαύρους άθλητικούς σωφρές που τούς έδωσε
την έντολή να περτούν άπάνω σ' όποιον αυτοκίνητο θέλουν κι' να τό
κάνουν θράμματα! 'Η Τζοβάνα Πασονάλες ικανοποιούσε μ' αυτόν τον
τρόπο ένα παλιό κι' αγιάτρευτο καμώ της: Πριν από δυό χρόνια ελ-
τρόσε άγοράσει με τις οικονομίες της ένα μικρό αυτοκίνητο, μιά για κακή
τύχη έπεσε μιά μέρα θύμα μιάς συγκρούσεως κι' όχι μόνο κατασά-
τισε την ήτλια, αλλά είδε και τό άγαπημένο της αυτοκίνητο να γίνετα
χίλια κομμάτια! Μπορούσε λοιπόν μιά τόσο τρελλή γυναίκα να κληρο-
νομήση τά εκατομύρια του Τζών Γκόλντμυθ;

Τό πέμπτο εκατομύριο έπεσε στί χέρια έ-
νός μελλοθανάτου, του καταδικυο Τζέιμς Ου-
άλλας, που θά πέθανε σε λίγο πάνω στήν ή-
λεκτρική καρέκλα. 'Αν κι' ήταν ένοχος ό Ου-
άλλας, είχε την έλπίδα, ως την τελευταία μέ-
ρα της ζωής του, σε μιά άναθεώρησι της δί-
κης, που θά τον έβρισε. Όταν λοιπόν πήρε τό
εκατομύριο του Γκόλντμυθ, τρελλάθηκε από
τη χαρά του και διαροδούσε όσους μπορούσε,
για να πετύχη την άπόφασί του. Μά δεν μπο-
ρούσε πια να γίνη τίποτα την τελευταία σπι-
γμή... Τό εκατομύριο χάθηκε άδίκω, μιά ό
Τζέιμς Ουάλλας, άκόμη κι' όταν κάθισε πάνω
στήν ήλεκτρική καρέκλα, χαμογελούσε εύχαι-
σθημένος, γιατί είχε την έλπίδα ότι κι' εκείνες
άκόμη τις στιγμές θά κατάφερε ό δικηγόρος
του την άναβολή της εκτελέσεως...

Τό έπόμενο εκατομύριο δόθηκε στον Φίλεο
Λάμπερτ, ένα μικρό υπάλληλο μιάς μεγάλης
εταιρείας. 'Ο Λάμπερτ δεν ήταν τίποτ' άλλο,
παρά ένα άσημαντο πρόσωπο μέσα σ' εκείνη
την τεραστία ήμπορική οργάνωσι. 'Ο διευθυν-
τής της εταιρείας, άόριστος κι' άληθινάστος
απ' όλους, ήταν ένα ήρωικό σπαρτάρο, ό φό-
βος και ό πόθος των αναριθμητών υπαλλή-
λων. 'Ο άσημαντος Λάμπερτ, λοιπόν, μόλις εί-
δε ότι ήταν εκατομμιούχος, δεν συλλογίστη-
κε τίποτ' άλλο, παρά να δείξη την σπουδαί-
α πια! Μά με τη χειραγώγη του αυτή ό Λάμπερτ έδειξε καθαρά ότι έ-
καλονόησε να είνε ασήμαντος και κοντός, όπως πρώτα...

Τό έδωκε εκατομύριο του βασιλέως των μαργαριταριών πήγε στί
χέρια ενός εύθημου παραγγελιοδόχου, που δεν έπαυε τίποτε στί σε-
βάρα. Αυτόν τον εύθυμο άνθρωπο τον έλεγαν Στέφαν Κάλλαγκερ.
Όταν λοιπόν ό Κάλλαγκερ έδρε τό τοξή του Τζών Γκόλντμυθ, πια-
σε πώς ήταν μιά φάρσα, που τού είχαν φτιάξει οι φίλοι του, και για
να τούς δείξη ότι ήταν κά έξυπνος απ' αυτούς, πήγε τού βράδυ στί
μαζό, όπου διασκεδάζαν, και πλήρωσε μ' αυτό ένα ποτήρι μύθοι...
'Ο βασιλεύς των μαργαριταριών είχε άπογοητευθή πια και δεν ή-
ξεσε ποιόν να κάνει κληρονόμο του. Για τελευταία φορά λοιπόν έδωσε
το όγδοο εκατομύριο σ' ένα υπαίθριο κέντρο του Λογκ - Άιλαντ.
καρπό πών προστάσει, ό ένα υπαίθριο κέντρο του Λογκ - Άιλαντ.
Αυτοί οι εύθυμοί ήσαν ένας από τούς απαλήλους τού ό
«Έλμερ
γιά της»...

Ό τούτος τυχερός, που πήρε τό τρίτο εκατομύριο του Τζών Γκόλντ-
μυθ, ήταν ό Έντουαρντ Τζάκσον, ένας επιδέξιος πλαστογράφος. 'Ο
Τζάκσον εκείνες τις μέρες είχε επιχειρήσει να ελαφρώξ από μιά Τρά-
πέζια ένα ψεύτικο τοξή, μιά δεν τό κατάφερε κι' έτσι άναστάτωσε την
όπνυνία, που άρχισε να τον κληνιά με τά καλύτερα λαγωνικά της
όπνυνίας, κι' εκεί, για να τον πιάση. Τή στιγμή λοιπόν που ετοιμαζόταν να
πιάση κανικά από τη Νέα 'Υόρκη. Ελαβε άξαφνα ένα αληθινό τοξή, που
ήναι εκατομύριο από τον Τζών Γκόλντμυθ. 'Η πρώτη σκέψη τότε τού
ήναι Τζάκσον ήταν να έξαγγυρήσει αυτό τό τοξή και ν' άρχισή

ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΙΖΟΛΙΝΑ Η ΜΕΞΙΚΑΝΗ

ΤΟΥ ΜΕ'Ν ΠΝΥ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Αφού πυροβόλησε ο Κουακεμπού, δεν στάθηκε να ξαναγεμίσει. Κρατώντας την καρμπίνα του από την κάννη, σαν ρόπαλο, ώρμησε έναντιον των Μεξικανών ανταρτών, αποφασισμένος να μετρηθεί μαζί τους και να με σώσει.

Αλλά, όπως είπα παραπάνω, οι τρείς ληστές το έβαλαν στα πόδια κι' έγιναν άφαντοι.

—Σ' ευχαριστώ, Κουακεμπού! είπα στο γεναίο στρατιώτη, σφίγγοντάς του το χέρι. Σ' ευχαριστώ, φίλε μου! Μου έσωσες τη ζωή!...

Πραγματικώς, αν ο Κουακεμπού, δεν πρόφτανε να πυροβολήσει και να σπάσει με τη σφαίρα του το ύψωμένο χέρι του Έλ Ζόρρο, ο άθλιος εκείνος θα μ' άποτελείωνε, με το τελευταίο χτύπημα του ξίφους του.

Αλλά τί γύρευε στα μέρη αυτά ο Κουακεμπού, σαν από μηχανής Θεός, σε μία τόσο κρίσιμη στιγμή για μένα;

Όπως μου εξήγησε κι' ο ίδιος, είχε φτάσει ως το μέρος αυτό του δάσους βοτανολογώντας. Γιατί, όπως και σε προηγούμενο κεφάλαιο ανέφερα, ο Κουακεμπού ήταν καλός πολεμιστής, αλλά και περίφημος βοτανικός.

Μολαταύτα δεν ήταν ευχαριστημένος απ' ό,τι έγινε.

—Α, τους κανάγδες, λοχαγέ! μου φώναξε. Δεν έπρεπε να μάς ξεφύγουν.

—Μά έσπασες το χέρι του ενός Κουακεμπού, του είπα.

—Δεν φτάνει, λοχαγέ μου, δεν φτάνει. Έπρεπε να του τρυπήσω το κρανίο ή τουλάχιστον να του φυτέψω τη σφαίρα στην κοιλιά! Αλλά, λοχαγέ, είσατε πληγωμένος! Το αίμα τρέχει ποτάμι από πάνω σας.

—Ναι, Κουακεμπού, είμαι πληγωμένος, μά όχι θανάσιμα, εύτυχώς.

—Πρέπει να γυρίσουμε στον καταυλισμό, λοχαγέ.

—Βεβαίως, φίλε μου. Τρέξε εκεί κάτω. Πίσω από τα δέντρα θα θρής το αλογό μου. Φέρε μου το έδω...

Τα λόγια αυτά τα έπρόφερα με μεγάλη δυσκολία. Κι' αμέσως κατόπιν έλιποθύμησα, απ' τη μεγάλη εξάντληση, λόγω της ακατάσχετης αιμορραγίας.

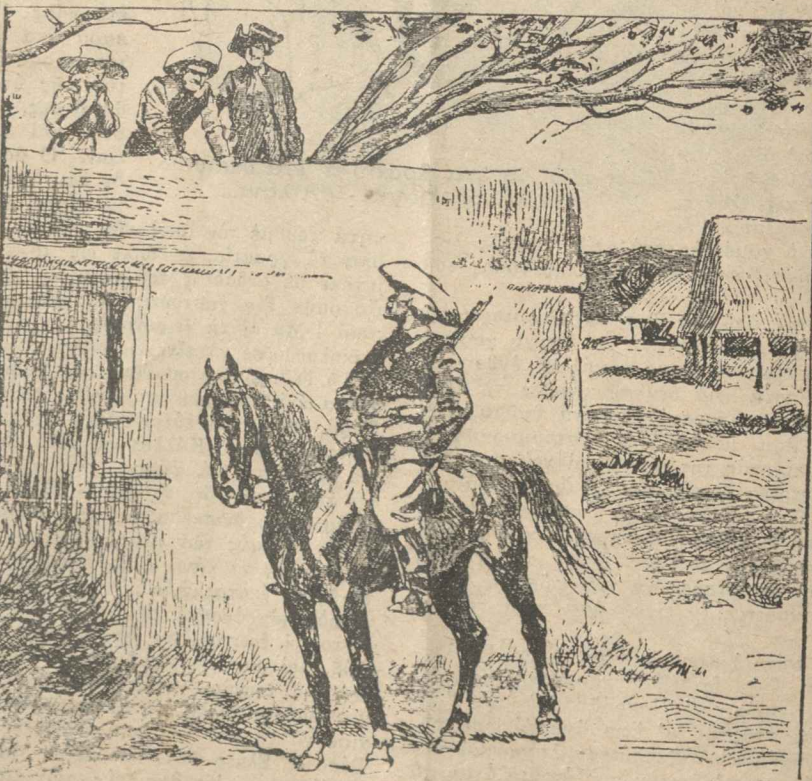
Όταν συνήλθα, ο καλός Κουακεμπού έστεκε γονατισμένος από πάνω μου κι' έδεχνε τις πληγές μου με λωρίδες, τις οποίες είχε σχίσει απ' το πουκάμισό του.

Πλάι μου θρικούσαν επίσης ή μιά μπότα του, την οποία είχε γεμίσει νερό, με το οποίο έπλυνε τις πληγές μου και μου έθρεβε το κεφάλι.

Η περιποίησις αυτές του Κουακεμπού μ' ανακούφισαν αρκετά. Σηκώθηκα, βοηθούμενος από αυτόν θρικός, ανέβηκα στ' αλογό μου και τραθήσαμε για τον καταυλισμό.

Έπαιρνε να θραυδάξη, όταν έφτάσαμε εκεί. Πλάγιασα αμέσως στο κρεβάτι μου κι' εκάλεσα το γιατρό, ο οποίος περιποιήθηκε τις πληγές μου. Κοιμήθηκα κατόπιν θαθεία, χωρίς να με πειράζει εύτυχως πυρετός.

Την άλλη μέρα το πρωί έ-

Έστειλα έναν έμπιστο στρατιώτη να ρίξει μία ματιά γύρω....

στείλα έναν έμπιστο μου στρατιώτη να ρίξει μία ματιά γύρω από την αθιένδα της 'Ιζολίνας.

Φοβόμουν μήπως ή αγαπημένη μου άνησυχούσε για την τύχη μου. Μά όλα εκεί κάτω ήσαν ήσυχα.

Η 'Ιζολίνα δεν είχε αντίληφθί τον κίνδυνο, τον οποίο διέτρεξα.

ΕΝ ΜΕΣΩ ΕΧΘΡΩΝ

Μολαταύτα ήμουν άνησυχος, εξαιρετικά μάλιστα άνησυχος. Η εμφάνισις του 'Ιγούρρα και της συμμορίας του στά μέρη αυτά μ' άνησυχούσε τρομερά. Δεν άνησυχούσα θέβαινα για την γάμη της 'Ιζολίνας. Ήμουν βεβαίως για την άγάπη της, για την άφοσίωσί της. Άνησυχούσα όμως για τη ζωή της.

Τί θα γίνονταν στα μέρη αυτά της κατοχής, όταν ο Άμερικανικός στρατός θα έφτανε; Ποιος θα εξασφάλιζε τη ζωή και την περιουσία των Μεξικανών που μάς είχαν περιποιηθί και ήσαν φανατικοί φίλοι μας;

Μεταξύ όλων αυτών ύπηρχε και ο πατέρας της 'Ιζολίνας. Υπήρχε συνεπώς κίνδυνος να προδοθί οι Μεξικανοί άνταρτες εις σφαγάς και λεηλασίας.

Οι κάτοικοι του πλαγιού χωριού, όσο πλησίαζεν ή ώρα της άναχωρήσεώς μας, τόσο πιδ θρασεύς έγίνοντο. Έκτός αυτού, μάς έπληροφόρησαν ακόμη, ότι οι Μεξικανοί άνταρτες είχαν συντάξει κατάλογον των συμπατριωτών των, που είχαν δείξει φιλικά αισθήματα στους Άμερικανούς, για να τους εκδικηθώ, μετά την άναχώρησί μας.

Όλες αυτές ή πληροφορίες μ' άνησυχούσαν τρομερά. Κι' ή άνησυχίς μου αυτές έφτασαν μέχρις άγωνίας, όταν έμαθα ότι και άνώνυμες άπειλητικές έπιστολές είχαν σταλή στους Μεξικανούς φίλους μας. Παραμοίαν έπιστολή, γεμάτη άπειλές και θρσιές, είχε λάθει, όπως έμαθα, κι' ο πατέρας της 'Ιζολίνας.

Καταλαθάνετε, συνεπώς, πόσο μεγάλο ήταν το χτυποκάρδι μου...

Θά ήσυχάζα κάπως, αν κατώρθωνα να πιάσω τον 'Ιγούρρα. Ο άθλιος αυτός θα γύριζε στα μέρη αυτά, αλλά πιδ άκριβώς;

Όστόσο, δεν έμεινα άργός. Έκάλεσα τον Χολιγκαγουόρθ και του ανέθεσα να παραλάβη μερικούς στρατιώτες και να ψάξη τά γύρω δάση.

Ο Χολιγκαγουόρθ δεν ήσασε ούτε στιγμή. Η σκέψις ότι θα έρευνούσε να θρ ή και να συλλάβη τον 'Ιγούρρα, τον έθουσίασε. Πήρε μαζί του αρκετούς στρατιώτες κι' έφυγε.

Τον περίμενα μ' άγανά.

Έαφνα μ' έπισκέφθηκε στο κατάλυμά μου ο ύπολοχος Ουίτλν.

—Τί νέα, ύπολοχαγέ; τον ρώτησα.

—Άσχημα, λοχαγέ μου, μου άποκριθήκε. Τά μέρη αυτά έχουν γεμίσει από άνταρτες. Οι άχρειοί αυτοί ενόθησαν με διαφόρους 'Ινδούς και στήσαν καρτέρι στους στρατιώτες μας που άπομακρύνονταν μόνοι τους απ' τον καταυλισμό. Ο τόπος είνε άνάστατος. Οι έντόπιοι άπειλούν να σφάξουν τους συμπατριώτες τους, που

μάς φέρθηκαν φιλικά.

—Ο Χολιγκαγουόρθ γύρισε;

—Όχι ακόμα, λοχαγέ.

—Μήπως με ζήτησε κανείς;

—Α, ναι! Ένας μικρός Μεξικανός θρασκός.

—Ή πληροφορία αυτή με συγκίνησε.

—Πέστε του να έρθη άμέσως έδω, είπα στον Ουίτλν.

Σε λίγο μπήκε μέσα ο γνωστός μου μικρός, τον όποιο χρησιμοποίησε ή 'Ιζολίνα, όταν ήθελε να με είδοποιήση για κάτι. Με γαρέτσε με σεβασμό και κατόπιν έθγαλε από τον κόρφο του και μου έδωσε ένα διπλό κλωνάρι 'τουγίας', φυτού των μερών αυτών.

Δεν ρώτησα ποιός τον έστειλε.

Το κατάλαβα άμέσως.

Πήρα την 'τουγία' και την έφερα στα χείλη μου.

Τον όνομα του φυτού αυτού στο Μεξικό έχει και μία άλλη έννοια. Σημαίνει: «Δική σου»!

—Δεν έχεις τίποτε άλλο να μου δώσης ή να μου πής; ρώτησα το μικρό θρασκό.

—Τίποτε, σενιόρ καπετάνιο, μου άπάντησε.

Έκοψα τότε το ένα κλωνί της 'τουγίας', το έκράτησα κι' έδωσα στον μικρό το άλλο, με το εξής σημείωμα: «ΔΙΚΟ ΣΟΥ ΜΕΧΡΙ ΘΑΝΑΤΟ».

Ο μικρός θρασκός έφυγε άμέσως.

Σε λίγο ξαναμπήκε μέσα ο Χολιγκαγουόρθ.

Είχε γυρίσει απ' την άποστολή του, χωρίς να φέρη, δυστυχώς, αποτέλεσμα.

Η ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ

Έφτασε πλέον ή στιγμή της άναχωρήσεως.

Ο στρατός είχε μπι στή γραμμή. Έμπρός θρικούσαν οι οχημαφόροι και οι τυμπανιστάι...

Θέε μου, πώς σφιγγόταν ή καρδιά μου την ώρα αυτή!

Έτρεξα στην ταράτσα του καταυλισμού μου και κύτταξα προς την αθιένδα της 'Ιζολίνας. Τίποτε δεν φαινόταν.

Ξανακατέβηκα κάτω λυπημένος.

Σκεφτόμουν τους κινδύνους που θα διέτρεχε ή αγαπημένη μου, μετά την άναχώρησί μας. Ποιος θα την προστατεύει κι' αυτή και τους δικούς της από τους άνταρτες, τώρα που φεύγαμε;

Ο Ραφαήλ 'Ιγούρρα ήταν ικανός νά δλα. Θά έξεδικέτο και μάλιστα σκληρά, ήμουν βέβαιος γι' αυτό.

Την τελευταία αυτή στιγμή μου ήρθε στο μυαλό μία σαρτηρά σκέψις. Μά ήταν άργα πια.

Έπρεπε να συμβουλευθώ την αγαπημένη μου να φύγη από τά μέρη αυτά, με τον πατέρα της, ώσπου να ήσυχάσουν τά πράγματα.

Παί να μην το σκεφθώ νωρίτερα αυτό; Χολιγκαγουόρθ.

Έκμυστηρεύθηκα τη σκέψι μου αυτή στο Χολιγκαγουόρθ.

—Έχετε δικη, λοχαγέ, μου είπε. Έπρεπε να το συστήσετε αυτό στον δόν Ραμόν δέ Βάργας.

—Τώρα όμως είνε άργα πια! του είπα.

—Όχι δά! μου άπάντησε. Κάμετε μία έπιστολή γρήγορα και στείλτε την στον δόν Ραμόν, με κανένα ντόπιο φίλο μας.

Άκουσα τη συμβουλή του, έγραψα την έπιστολή και την έμπιστευθκα σ' ένα φίλο μας χωρικό, με την έντολή να την δώσ η στον άντιση της 'Ιζολίνας.

Τά σάλπισματα της άναχωρήσεως άντήχησαν άμέσως γατόπιν και έκκινήσαμε...

Αλλοίμονο!... Πόσο γλυκό και πόσο πικρό αίσθημα ή άγάπη!

Έφευγα, αφήνοντας την καρδιά μου πίσω...

Θά ξαναγύριζα άραγε ποτέ στα μέρη αυτά;

Θά γλύτωνα από το θάνατο κι' απ' τους τόσους κινδύνους που πολέμου;

Κι' αν γύριζα, θα συναντούσα την αγαπημένη μου; Οι Μεξικανοί χωρικοί παρακολουθούσαν την άναχώρησί μας και ένα έψωμα. Κι' όταν άπομακρυνθήκαμε λίγο, άρχισαν να φωνάζουν:

—Θάνατος! Θάνατος στους Άμερικανούς!

Η κραυγές αυτές έδειχναν όλον τους το φανατισμό, μούδιναν να έννοησω τί κινδυνόι άπειλούσαν τά φιλικά πρόσωπα που άφηνε πίσω μας.

Οί στρατιώτες μου μάλιστα άγρίψαν και θέλησαν να έπιθεθούν έναντιον των άχρειών αυτών, αλλά τους συνεκράτησα.

Για μία στιγμή σκέφθηκα κι' εγώ ο ίδιος να γυρίσω πίσω και να μείνω κοντά στην 'Ιζολίνα. Αλλά τί θα είχα να κερδίσω από την τρέλλα μου αυτή; Μόνος, άνάμεσα σε τόσους έχθρους, θα πλήρωνα άκριβά την άπερίσκεψία μου, θα ήμουν άνίκανος να προστατέψω τη νέα που έλάτρευα.

Πιδ έξω, μερικοί Μεξικανοί άνταρτες, που περίμεναν κρυμμένοι στην κορυφή ενός λόφου, έπυροβόλησαν έναντιον μας. Ένα άπόσπασμα ώρμησε άμέσως κι' άνέβηκε στο λόφο, μά δεν θρήκαν εκεί κανένα.

Ασφαλώς θα έπρόκειτο περί της συμμορίας του 'Ιγούρρα.

Αλλά και ο γενικός άρχηγός των Μεξικανών άνταρτών Καναλές, δεν θα ήταν και πολύ μακριά. Πολύ γρήγορα θα τον συναντούσαμε και θα πολεμούσαμε μαζί του. Γι' αυτό προχωρούσαμε προσεκτικά, για να μην πέσουμε σε καμμιό ένέδρα.

Η σκέψις, ότι πολύ γρήγορα θα συναντούσαμε τον Καναλές και θα πολεμούσαμε μαζί του, ένθουσίασε τους στρατιώτες μας.

Μά δυστυχώς, ο πόθος μας αυτός δεν έπραγματοποιήθηκε.

Ο Καναλές δεν φάνηκε πουθενά, δεν τόλμησε να χτυπηθί μαζί μας.

Έρτάσαμε έτσι σε μία μικρή πόλι και σταθμεύσαμε έξω από αυτή. Τά σπίτια της πόλεως είχαν καταληφθί από στρατιώτες άλλων λόχων, κι' έτσι, το σώμα το δικό μου, ως σώμα ατάκταν, κατεσχήνωσε έξω από την πόλι.

Μετά την κατασκήνωσι, έτρεξα άμέσως στην πόλι. Σ' ένα ξενοδοχείο εκεί θρήκα αρκετούς φίλους μου άξιωματικούς, οι όποιοι μ' έπληροφόρησαν ότι θα ξεκινούσαμε πάλιν, μετά μία θδομάδα. Αυτό μ' ευχαρίστησε εξαιρετικά.

Γιατί ή τόσο ευχαριστήσις μου; Σε τί έλπιζα; Ένας έρωτευμένος έλπίζει σ' όλα.

Και πράγματι, το θράδυ που πλάγιασα στο κρεβάτι μου, μία σκέψις, ένα σχέδιο ήρθε στο μυαλό μου.

Σκέφθηκα δηλαδή, να ξαναδώ την αγαπημένη μου 'Ιζολίνα.

Πώς θα έπραγματοποιούσα την τρέλλα μου αυτή;

Πώς θα διέτρεχα τόσο μεγάλη απόστασι, εν μέσω έχθρικού εδάφους, για να φτάσω στην αθιένδα του δέ Βάργας;

Το είχα σκεφτή κι' αυτό.

Θά έπαιρνα μαζί μου είκοσι απ' τους στρατιώτες μου, τους πιδ γενναίους και έφιππους θα γυρίζαμε στον πρώτο καταυλισμό μας, χωρίς να σταθώμε στιγμή, καλύπτοντες σαν δαιμονισμένοι.

Μόλις έφτάναμε εκεί, θα τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

Θά τραβούσαμε ίσια για την αθιένδα του πατέρα της 'Ιζολίνας. Θ' άφηνα απ' έξω τους γενναίους.

μέρισε μόνο το σπαθί και πιάνοντας τον Γκονζάγκα από τον καρπό του χεριού, του τόνεψε τόσο δυνατά, ώστε το σπαθί του έπεσε κάτω. Έπειτα ωδήγησε τον Γκονζάγκα ή μάλλον τον έσυρε ως το τραπέζι και, δείχνοντας στον αντιβασιλέα το χέρι του πρίγκηπος, είπε, με το δάχτυλό του επάνω στην εδμή της παλαιάς πληγής:

—Το σημάδι μου! 'Αναγνωρίζω το σημάδι μου...

Το βλέμμα του αντιβασιλέως σκοτεινίωσε. Όλων η αναπνοή είχε κοπεί.

—Ο Γκονζάγκας είναι χαμένος! ψιθύρισε ο Σαβερνύ.

Μα ο Γκονζάγκας, μέσα στην κρίσιμη εκείνη στιγμή, βρήκε ένα υπέρτατο θράσος.

—Υψηλότατε, φώναξε, δεκαοχτώ ολόκληρα χρόνια, περίμενα αυτή την ευκαιρία. Ο Φίλιππος του Νεβέρ, ο αδελφός μας, θά λάθαι την εκδίκησή του. Αυτή την πληγή την έλαβα υπερασπιζόμενος τη ζωή του Νεβέρ!

Το χέρι του Λαγκαρντέρ παράτησε το χέρι του κι' έπεσε κάτω. Έμεινε μιά στιγμή με τα χαρακτηριστικά αλλοιωμένα, ενώ μιά δυνατή κραυγή ακουγόταν μέσα στην αίθουσα:

—Νά ο δολοφόνος του Νεβέρ! Νά ο δολοφόνος του Νεβέρ! Κι' ο Ναβάρρ, ο Νοσέ, ο Σουαζύ κι' όλοι οι άλλοι που φώναζαν τα λόγια αυτά, έπρόσθεταν: «Αυτός ο διάβολος ο καμπούρης μάς είπε την αλήθεια!»

Η πριγκίπισσα είχε σκεπασεί από τη φρίκη το πρόσωπό της με τα χέρια της και ούτε σάλευε πειά. Είχε λιποθυμήσει.

Ο Λαγκαρντέρ φάνηκε να ξυπνάει, όταν οι βασιλικοί φρουροί με τον Μπονιέ επί κεφαλής, τον περικύκλωσαν, κατόπιν διαταγής του αντιβασιλέως.

—Ατιμε! μούγκρισε στον Γκονζάγκα, σαν λιοντάρι που βρυχάται. Ατιμε! Ατιμε!

Έπειτα, σπρώχνοντας πέντε μέτρα μακριά το Μπονιέ που θέλησε να τον πιώσει απ' τον ώμο, φώναξε με φωνή που έμοιαζε με βροντή:

—Μακριά από δω! Θά πεθάνει όποιος μ' άγγιξει!

Γύρισε κατόπιν προς τον αντιβασιλέα και πρόσθεσε:

—Υψηλότατε, έχω το φύλλο ελευθερίας κυκλοφορίας που μου δώσατε!...

Και, λέγοντας τα λόγια αυτά, έβγαλε απ' την τσέπη του μιά περγαμινή, την οποία ξεδιπλώσε:

—Ακούτε τί γράφει: «Ελευθερίας ούτος, όστις κ' άν συμβή!» Έσείς, ύψηλότατε, το υπογράψατε αυτό...

—Δέν ισχύει στην στιγμή που υπάρχουν απάτη στη μέση! φώναξαν πολλοί συγχρόνως.

Μα ο αντιβασιλέως τούς επέβαλε σιωπή με μιά χειρονομία και είπε:

—Θέλετε λοιπόν να δικαιολογήσετε εκείνους που ισχυρίζονται ότι ο Φίλιππος της Ορλεάνης δέν κρατάει το λόγο του... Αφού υπέγραψα εγώ το φύλλο ελευθερίας κυκλοφορίας του, ο άνθρωπος αυτός είν' ελευθερός! Έχει προθεσμία σαρανταοχτώ ωρών για να περάσει τα σύνορα!

Ο Λαγκαρντέρ ούτε κουνήθηκε καν.

—Μ' ακούσατε, κύριε, είτε ο αντιβασιλέως σκληρά. Βγείτε έξω...

Ο Λαγκαρντέρ άρχισε να σχίζει άργά την περγαμινή, της οποίας τα κομμάτια πέταξε μπρός στα πόδια του αντιβασιλέως.

—Υψηλότατε, είπε, δέν με ξέρετε. Σας έπιστρέφω το λόγο σας... Απ' αυτή την ελευθερία που μου προσφέρετε και που μου όφειλετε, εγώ παίρνω μονάχα είκοσι τέσσερες ώρες. Αυτό το χρονικό διάστημα μου χρειάζεται μόνο για να έσεκεπάσω έναν άθλιο εγκληματία και για να κάνω τη δικαιοσύνη να θριαυθείση!...

Σ' άρκετους έξευτελισμούς υποδήληθηκα ως αυτή τη στιγμή... Υψώνω το κεφάλι μου, και στην τιμή του δυνάματός μου, άκούτε, κύριοι, στην τιμή μου ως Έρρίκου ντε Λαγκαρντέρ, που άξιζει όσο κι' η τιμή όλων σας, όρκίζομαι και ύπόσχομαι ότι αύριο την ίδια ώρα, ή κυρία πριγκίπισσα Γκονζάγκα θά έχη την κόρη της κι' ο Νεβέρ θά λάθαι την εκδίκησή μου... Άλλωθως, ύψηλότατε, θάρρθω να γίνω αχμαλώτος σας για να με δικάσετε...

Χαιρέτησε τον αντιβασιλέα και παραμέρισε με το χέρι του αυτούς που τον περιστοιχίζαν, λέγοντας:

—Κάμετε τόπο!... Παίρνω τα δικαιοματά μου...

Ο Γκονζάγκας έντομεταξύ είχε γίνει άφαντος.

—Κάμετε τόπο, κύριοι! έπανελάθε ο αντιβασιλέως. Έσείς, κύριοι, αύριο τέτοια ώρα, θά παρουσιασθήτε εδώ και σας όρκίζομαι ότι θ' άποδοθή δικαιοσύνη!...

Οι άνθρωποι του Γκονζάγκα γλύστρησαν προς την πόρτα. Ο

ρόλος τους εκεί μέσα είχε τελειώσει. Ο αντιβασιλέως έμεινε μιά στιγμή συλλογισμένος κι' έπειτα είπε, στηρίζοντας το μέτωπό του στο χέρι του:

—Νά, κύριοι, μιά παράδοση ύπόθεσις...

—Αυτός ο Λαγκαρντέρ είν' ένας εξαδιάντροπος παλιάντροπος! ψιθύρισε ο άρχηγός της Άστυνομίας Μασά.

—Η μάλλον ένας ιππότης του παλιού καιρού! έπρόσθεσε δυνατά ο αντιβασιλέως. Αυτό θά το δούμε αύριο.

Ο Λαγκαρντέρ κατέθηκε μόνος και άσπλος τη σκάλα του βασιλικού περιπτέρου. Στον αντίθαλαμο βρήκε συγκεντρωμένους τον Πεϋρόλ, τον Ταραν, τον Μοντωμπερ κι' όλους τους έπιστους ανθρώπους του Γκονζάγκα. Τρεις μπράβοι φύλαγαν την είσοδο του διαδρόμου που οδηγούσε στην πόλη του Λα Μπερέν.

Ο Γκονζάγκας στεκόταν όρθιος στη μέση του αντίθαλάμου με ξεγυμνωμένο το σπαθί στο χέρι. Η μεγάλη πόρτα που έβγαζε στον κήπο ήταν ανοιχτή. «Όλ' αυτά πρόδαν μια ένέδρα...» Μα ο Λαγκαρντέρ ούτε έδωσε καν προσοχή, είχε πιά έλάττωμα που έχουν όλοι οι ήρωες: θεωρούσε τον εαυτό του άτρωτο... Βάδισε κατ' εύθειαν προς τον Γκονζάγκα, ο όποιος σταύρωσε το σπαθί του μπροστά του.

—Μην είστε τόσο βιαστικός, κύριε ντε Λαγκαρντέρ, τού είπε. Έχουμε να κουβεντιάσουμε. Όλες ή έξοδοι είνε κλεισμένες και κανείς δέν μάς άκούει, εκτός από τους άφροισμένους μου αυτούς φίλους... Μπορούμε, διάθολε, να μιλήσουμε με την καρδιά ανοιχτή!...

Και γελούσε σαρκαστικά και μοχθηρά. Ο Λαγκαρντέρ στήθηκε και καί σταύρωσε τα χέρια του στο στήθος του.

Ο αντιβασιλέως σάς άνοίγει τις πόρτες, εξακολούθησε ο Γκονζάγκας, μα εγώ σάς τις κλείνω. Ήμουν φίλος του Νεβέρ, όπως ο αντιβασιλέως, κι' έχω το δικαίωμα να εκδικηθώ το θάνατό του... Μή με άποκαλείτε άτιμο... Χάνετε τον κόπο σας...

Είνε γνωστό πώς οι χαμένοι βλαστημούν πάντα στο παιχνίδι...

Κύριε ντε Λαγκαρντέρ, θέλετε να σας πω κάτι που θά κοσμούσει τη συνείδησή σας;... Νομίζετε ότι είπατε πρό όλίγου ένα ψέμμα, ένα μεγάλο ψέμμα, λέγοντας πως η Αύη δέν βρίσκεται στην έξουσία σας...

Το πρόσωπο του Έρρίκου έλλαξε χρώμα, καθώς άκούσε τα λόγια αυτά.

—Ε, λοιπόν, εξακούθησε ο Γκονζάγκας, άπολαμβάνοντας σιγήν παρά το θρίαμβό του, λέγοντας πρό όλίγου τα λόγια αυτά, είπατε την καθαρή αλήθεια... Κάνετε μόνο μιά μικρή, μιά πολύ μικρή ανακρίβεια.

Αντί να πητε: «Η Αύη δέν βρίσκεται στην έξουσία μου», έπρεπε να πητε: «Δέν βρίσκεται πειά στην έξουσία μου...»

—Λές ψέμματα, άθλιε!... Λές ψέμματα!... Σε ξερό!...

—Αν το λέγατε αυτό, είπατε τέλος ο Γκονζάγκας, ή αλήθεια θά ήταν πλήρης...

Ο Λαγκαρντέρ φαινόταν έτοιμος να όρμησει έναντίον του. Μα ο Γκονζάγκας τον σημάδεψε με το σπαθί του άνάμεσα στα δυο μάτια και ψιθύρισε στους συντρόφους του:

—Προσοχή, έσείς οι άλλοι!

—Έπειτα έπρόσθεσε, ειρωνικά πάντοτε:

—Θέέ μου!... Ναι, κερδίσαμε σήμερα ένα πολύ όρατο παιχνίδι. Η Αύη βρίσκεται στην έξουσία μας...

—Η Αύη! φώναξε ο Λαγκαρντέρ, με φωνή πινυμένη.

—Η Αύη, και μερικά πολύτιμα έγγραφα! άπάντησε ο Γκονζάγκας.

Ακούοντας τα λόγια αυτά, ο Λαγκαρντέρ τινάχτηκε σαν λιοτάρι κι' όρμησε άπάνω στον Γκονζάγκα, ο όποιος σωρίστηκε άμέσως κάτω άνάσκελα. Μ' ένα πήδημα κατόπιν, ο Λαγκαρντέρ πηδώντας πάνω απ' το σώμα του, εξαφανίστηκε μέσα στον κήπο.

Αμέσως ο Γκονζάγκας σηκώθηκε γελώντας.

—Όλοι οι όρκοι είν' άποκλεισμένοι; Δέν είν' έτσι; ρώτησε τον Πεϋρόλ, ο όποιος στεκόταν στην πόρτα.

—Ναι, τού άπάντησε εκείνος.

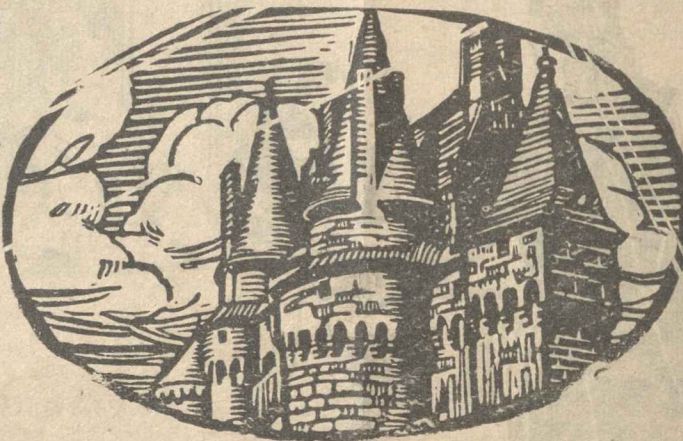
—Και πόσοι βρίσκονται μπρός στο θυρωρείο;

—Πέντε! άπάντησε ο Πεϋρόλ, τεντώνοντας συγχρόνως τ' άρτιά του.

—Πέντε φτάνουν, αφού είνε άσπλος.

Και βγήκαν έξω κι' οι δυο για ν' άκούσουν από πιά κοντά. Μέσ' στον αντίθαλαμο, οι φίλοι του Γκονζάγκα, χλωμοί και πλημμυρισμένοι στον ιδρώτα τους, άφογκραδόντουσαν κι' αυτοί. Είχαν προσδεύσει πολύ μέσα σε μιά μέρα.

(Ακολουθεί)

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ ΓΚΑΒΙ

Η ΠΑΛΗΝ ΑΓΑΠΗ

Ο Έρνέστος τ'ά είχε πειά χαμένα. Σηκώθηκε από τη θέσι του και είπε συγχισμένος:

—Δέν είχα σκοπό να προσβάλω την κυρία σας... Είμαι έτοιμος να της ζητήσω συγνώμη...

—Όχι, όχι! τον διέκοψε ο Γενικός Διευθυντής. Τό σφάλμα ήταν άρισμένως δικό της. Άπλούστατα, δέν σας άνεγνώρισε μόλις σας είδε...

—Νά με άναγνωρίση!

Ο Έρνέστος δέν ήξερε πειά τί να ύποθέση. —Μά ναι! Σείς, θά τη θυμάστε, χωρίς άλλο. Η καταγωγή σας είνε από το ίδιο μέρος. Το πατρικό της όνομα είνε 'Ορνέλλα Μπιάνκι!...

Ο Έρνέστος έφυγε κατασυγκινημένος από το γραφείο του Γενικού Διευθυντού. Τά καταλάβαινε όλα πειά τώρα. Καλά τού φάνηκε πώς την είχε άναγνωρίσει στην άρχή, άπορούσε πώς ύστερα τού φάνηκε πώς είχε γελαστή. Ήταν ή ίδια, ή 'Ορνέλλα, ή ξανθή 'Ορνέλλα, ο πρώτος νεανικός έρωτάς του.

Είκοσι χρόνων αυτός, δεκάξη εκείνη... Όχτώ χρόνια είχαν περάσει από τότε, δέν είχε ξανακούσει τίποτε γι' αυτήν. Μά πόσο είχε αλλάξει! Πώς ή μικρή, ή άβάα εκείνη κοπέλλα, είχε γίνει αυτή ή κομψή κυρία, ή γεμάτη κοκεταρία!...

—Πρέπει να την ξαναδω, χωρίς άλλο! σκέφτηκε ο Έρνέστος. Ζήτησε, στο πρώτο κίσκι που συνάντησε, έναν Όδηγό της πόλεως, θρήκε την διευθυνσι του σπιτιού του Γενικού Διευθυντού, και ξεκίνησε θιαστικός για να πάη σ' αυτό...

Η ύπηρετρία τον ωδήγησε σ' ένα κομψό σαλόνι. Η κυρία του Γενικού Διευθυντού παρουσιάστηκε σε λίγο ντυμένη μ' ένα άπλο φόρεμα τού σπιτιού. Έτσι, χωρίς τις γούνες και το καπέλλο, ο Έρνέστος την άναγνώρισε άμέσως.

Ήταν ή ίδια, ολόδια ή ξανθή 'Ορνέλλα, ή παλιά του αγάπη, από την όποια τον είχε χάρισει τόσο άπτότομα ο πόλεμος. Σκέφτηκε με μεταμέλεια, ότι δέν της είχε ανταποδώσει τότε τη θερμή αγάπη που εκείνη είχε αισθανθί γι' αυτόν. Τώρα, ή 'Ορνέλλα ήταν εκεί, μπροστά του. Δέν μπόρεσε πειά να κρατηθί, και έπεσε στα γόνατα, εμπρός της.

—Ορνέλλα! φώναξε. Είσαι σ'ό, Ορνέλλα!...

Εκείνη τού έδωσε το χέρι, με μιά έντονη κίνηση, για να τον βοηθήση να σηκωθί.

—Σας παρακαλώ... τού είπε. Μή κάνετε έτσι... Καθίστε. Σε τί μπορώ να σας φανώ χρήσιμη, κύριε Βασάλο;

Η φωνή της ήταν ψυχρή, ο τόνος της άσπληρος. Ο Έρνέστος σηκώθηκε και ψιθύρισε, χωρίς να τολμά να την κοιτάξη στο πρόσωπο:

—Ήρθα για να σου ζητήσω συγνώμη. Ορνέλλα... Σου φέρθηκα χθες σαν τον πρώτο τυχόντα κορτάκια...

Εκείνη δέν τού άπάντησε άμέσως. Πέρασαν δυο λεπτά, γεμάτα αγωνία για τον Έρνέστο. Η 'Ορνέλλα είχε χλωμάσει, άνιπνε βαρύν, έπειτα, ένα κύμα όργης την πλημμύρισε για μιά στιγμή. Τον πλησίωσε, έβαλε το ένα χέρι της επάνω στον ώμο του και τού είπε στο τέλος, αφού τον κύτταξε βαθειά μέσα στα μάτια:

—Δέν έχετε παρά για ένα πράγμα μονάχα να μου ζητήσετε συγνώμη, κύριε Βασάλο. Γιατί με παρακολούθησατε σαν ένοχος κάθην. Γιατί δέν με άναγνωρίσατε, παρ' όλα σας σας είχα κάποτε δώσει, παρ' όλο το κακό που μου άναποδώσατε. Γιατί, για μιά ακόμη φορά, θέλησατε να με πάρετε για μιά πρόσκαιρη περιπέτεια!

Ο Έρνέστος έμεινε κατάπληκτος με τον τόνο αυτής της φωνής, που τού φαίνεται όλη τη θερμή αγάπη, την όποια είχε αισθανθί γι' αυτόν ή άφραία εκείνη γυναίκα. Θέλησε να πάρη το χέρι της και ξαναφώναξε:

—Ορνέλλα!...

Μά την ίδια στιγμή, εκείνη πάτησε το ηλεκτρικό κουμπί και η ύπηρετρία παρουσιάστηκε στην πόρτα του σαλονιού. Ο Έρνέστος σηκώθηκε κατασυγκινημένος, πήρε το καπέλλο του κι' έφυγε.

Την επομένη, πήρε ένα έγγραφο, με την ύπογραφή του Γενικού Διευθυντού. Ήταν ο διορισμός του σε μιά θέσι πολύ άνωτερη από κείνη που περίμενε, αλλά σε μιά επαρχία, δυο μερνούχτα με το τραίνο μακριά απ' την πρωτεύουσα!

—Όχι! Και όμως σας μπάτισε ή γυναίκα μου!...

μέρισε μόνο το σπαθί και πιάνοντας τον Γκονζάγκα από τον καρπό του χεριού, του τον έσφιξε τόσο δυνατά, ώστε το δάχτυλό του έπεσε κάτω. Έπειτα ωδήγησε τον Γκονζάγκα ή μάλλον τον έσυρε ως το τραπέζι και, δείχνοντας στον αντιβασιλέα το χέρι του πριγκίπου, είπε, με το δάχτυλό του έπάνω στην ούλη της παλαιάς πληγής:

—Το σημάδι μου! Άναγνωρίζω το σημάδι μου...

Το βλέμμα του αντιβασιλέως σκοτεινιάσε. Όλων ή άναπνοή είχε κοπεί.

—Ο Γκονζάγκας είχε χαμένους! ψιθύρισε ο Σαθερν.

Μά ο Γκονζάγκας, μέσα στην κρίσιμη εκείνη στιγμή, βρήκε ένα υπέρτατο θράσος.

—Υψηλότατε, φώναξε, δεκαοκτώ δόκλχηρα χρόνια, περίμενα αυτή την ευκαιρία. Ο Φίλιππος του Νεβέρ, ο αδελφός μας, θα λάβει την έκδική του. Αυτή την πληγή την έλαβα ύπερασιζόμενος τη ζωή του Νεβέρ!

Το χέρι του Λαγκαρντέρ παράτησε το χέρι του κι έπεσε κάτω. Έμεινε μιά στιγμή με τα χαρακτηριστικά αλλοιωμένα, έδω μιά δυνατή κραυγή άκουγόταν μέσα στην αίθουσα:

—Νά ο δολοφόνος του Νεβέρ! Νά ο δολοφόνος του Νεβέρ!

Κι ο Ναθαί, ο Νοσέ, ο Σουαζύ κι όλοι οι άλλοι που φώναζαν τα λόγια αυτά, έπρόσθεταν: «Αυτός ο διάβολος ο καμπούρης μας είπε την αλήθεια!»

Η πριγκίπισσα είχε σκεπάσει από τη φρίκη το πρόσωπό της με τα χέρια της και ούτε σάλιζε πειά. Είχε λιποθυμήσει.

Ο Λαγκαρντέρ φάνηκε να ξυπνάει, όταν οι βασιλικοί φρουροί με τον Μπονιθέ έπί κεφαλής, τον περικύκλωσαν, κατόπιν διαταγής του αντιβασιλέως.

—Άτιμε! μούγκρισε στον Γκονζάγκα, σάν λιοντάρι που βρυχάται. Άτιμε! Άτιμε!

—Επειτα, σπρώχνοντας πέντε μέτρα μακριά το Μπονιθέ που θέλησε να τον πιάσει απ' τον ώμο, φώναξε με φωνή που έμοιαζε με βροντή:

—Μακριά από δω! Θα πεθάνει όποιος μ' άγγίζει!

Γύρισε κατόπιν προς τον αντιβασιλέα και πρόσθεσε:

—Υψηλότατε, έγω το φύλλο ελευθέρως κυκλοφορίας που μου δώσατε!...

Και, λέγοντας τα λόγια αυτά, έθαλα απ' την τσέπη του μιά περγαμηνή, την όποια ξεδίπλωσε:

—Ακούτε τί γράφει: «Έλε ύθερος ό,τι κι άν συ μ θ ή!» Έσεις, ύψηλότατε, το υπογράψατε αυτό!...

—Δέν ίσχύει, στην στιγμή που ύπάρχει άπάτη στη μέση! φώναξαν πολλοί συγχρόνως.

Μά ο αντιβασιλέως τους επέβαλε σιωπή με μιά χειρονομία και είπε:

—Θέλετε λοιπόν να δικαιολογήσετε εκείνους που ίσχυρίζονται ότι ο Φίλιππος της Όρλεάνης δέν κρατάει το λόγο του... Άφοϋ ύπέγραψα έγώ το φύλλο ελευθέρως κυκλοφορίας του, ο άνθρωπος αυτός είν' ελεύθερος! Έχει προθεσμία σαρανταοκτώ ώρων για να περάσει τα σύνορα!

Ο Λαγκαρντέρ ούτε κουνήθηκε καν.

—Μ' ακούσατε, κύριε, είπε ο αντιβασιλέως σκληρά. Βγήτε έξω!...

Ο Λαγκαρντέρ άρχισε να σχίζει άργά την περγαμηνή, της όποιας τα κομμάτια πέταξε μπρός στα πόδια του αντιβασιλέως.

—Υψηλότατε, είπε, δέν με ξέρετε. Σας έπιτρέφω το λόγο σας... Άπ' αυτή την ελευθερία που μου προσφέρετε και που μου όφειλετε, έγώ παίρνω μονάχα είκοσι τέσσερες ώρες. Αυτό το χρονικό διάστημα μου χρειάζεται μόνο για να ξεσκεπάσω έναν άθλιο έγκληματία και για να κάνω τη δικαιοσύνη να θριαμβήσει!...

Σ' άρκετους έξευτελισμούς υποβλήθηκα ως αυτή τη στιγμή... Ψώνω το κεφάλι μου, και στην τιμή του όνοματός μου, ακούτε, κύριοι, στην τιμή μου ως Έρρίκου ντε Λαγκαρντέρ, που αξίζει όσο κι ή τιμή όλων σας, όρκίζομαι και ύπόσχομαι ότι αύριο την ίδια ώρα, ή κυρία πριγκίπισσα Γκονζάγκα θα έχη την κόρη της κι ο Νεβέρ θα λάβει την έκδική μου... Άλλοιώς, ύψηλότατε, θάρθω να γίνω αιχμάλωτός σας για να με δικάσετε!...

Χαρέτησε τον αντιβασιλέα και παραμέρισε με το χέρι του αυτούς που τον περιστοιχίζαν, λέγοντας:

—Κάμετε τόπο!... Παίρνω τα δικαιώματά μου... Ο Γκονζάγκας έντομεταξύ είχε γίνει άφαντος.

—Κάμετε τόπο, κύριοι! θανάλαβε ο αντιβασιλέως. Έσεις, κύριοι, αύριο τέτοια ώρα, θα παρουσιασθήτε έδω και σας όρκίζομαι ότι θ' άποδοθή δικαιοσύνη!...

Οι άνθρωποι του Γκονζάγκα γλύστησαν προς την πόρτα. Ο

ρόλος τους εκεί μέσα είχε τελειώσει. Ο αντιβασιλέως έμεινε μιά στιγμή συλλογισμένος κι έπειτα είπε, στηρίζοντας το μέτωπό του στο χέρι του:

—Νά, κύριοι, μιά παράδοση ύπόθεσις...

—Αυτός ο Λαγκαρντέρ είν' ένας εξαδιάντροπος παλάνθρωπος! ψιθύρισε ο άρχηγός της Άστυνομίας Μασά.

—Η μάλλον ένας ιππότης του παλαιού καιρού! έπρόσθεσε δυνατά ο αντιβασιλέως. Αυτό θα το δοϋμε αύριο.

Ο Λαγκαρντέρ κατέθηκε μόνος και άσπλος τη σκάλα του βασιλικού περιπτέρου. Στον αντίθαλαμο βρήκε συγκρατημένους τον Πεϋρόλ, τον Ταράν, τον Μονταμπέρ κι όλους τους έμπιστους ανθρώπους του Γκονζάγκα. Τρεις μπράβοι φύλαγαν την είσοδο του διαδρόμου που οδηγούσε στην πύλη του Μπρεάν. Ο Γκονζάγκας στεκόταν όρθιος στη μέση του αντίθαλάμου με ξεγυμνωμένο το σπαθί στο χέρι. Η μεγάλη πόρτα που έβγαζε στον κήπο ήταν άνοιχτή. «Ολ' αυτά πρόδιδαν μιά ένέδρα... Μά ο Λαγκαρντέρ ούτε έδωσε καν προσοχή. Είχε πιά ελάττωμα που έχουν όλοι οι ήρωες: θεωρούσε τον έαυτό του άτρωτο... Βάδιζε κατ' ευθείαν προς τον Γκονζάγκα, ο όποιος σταύρωσε το σπαθί του μπροστά του.

—Μήν είστε τόσο βιαστικός, κύριε ντε Λαγκαρντέρ, του είπε. Έχουμε να κουβεντισούμε. Όλες ή έξοδοι είνε κλεισμένες και κανείς δέν μας άκούει, εκτός από τους άφοσιωμένους μω αυτούς φίλους... Μπορούμε, διάβολε, να μιλήσουμε με την καρδιά άνοιχτή!...

Και γελοῖες σαρκαστικές και μοχθηρά. Ο Λαγκαρντέρ σάπυκε και σταύρωσε τα χέρια του στο στήθος του.

Ο αντιβασιλέως σάς άνοίγει τις πόρτες, εξακολούθησε ο Γκονζάγκας, μιά ένώ σάς τις κλείνω. Ήμιον φίλος του Νεβέρ, όπως ο αντιβασιλέως, κι έχω το δικαίωμα να έκδικήσω το νεκρό του... Μή με άποκαλείτε άτιμο... Χάνετε τον κόπο σας... Είνε γνωστό πώς οι χαμένοι βλαστημοῦν πάντα στο παγινίδι...

Κύριε ντε Λαγκαρντέρ, θέλετε να σάς πω κάτι που θα καθυστερήσει τη συνειδήσή σας;... Νομίζετε ότι είπατε πρό όλίγου ένα ψέμμα, ένα μεγάλο ψέμμα, λέγοντας πως ή Αύγη δέν βρίσκεται στην έξουσία σας...

Το πρόσωπο του Έρρίκου άλλαξε χρώμα, καθώς άκουσε τα λόγια αυτά.

—Ε, λοιπόν, εξακολούθησε ο Γκονζάγκας, απολαμβάνοντας σκληρά το θρίαμβό του, λέγοντας πρό όλίγου τα λόγια αυτά, είπατε την καθαρή αλήθεια... Κάνετε μόνο μιά μικρή, μιά πολύ μικρή άνακρίβεια. Άντί να πείτε: «Η Αύγη δέν βρίσκεται στην έξουσία μου», έπρεπε

να πείτε: «Δέν θρίσκειται πειά στην έξουσία μου...»

Ο Λαγκαρντέρ έσφιξε τις γροθιές του και φώναξε:

—Λές ψέμματα, άθλιο!... Λές ψέμματα!... Σέ ξέρω!...

—Αν το λέγατε αυτό, είπε τέλος ο Γκονζάγκας, ή αλήθεια θα ήταν πλήρης...

Ο Λαγκαρντέρ φαινόταν έτοιμος να όρμηση έναντίον του. Μά ο Γκονζάγκας τον σημάδεψε με το σπαθί του άνάμεσα στα δυο μάτια και ψιθύρισε στους συντρόφους του:

—Προσοχή, έσεις οι άλλοι!

—Επειτα έπρόσθεσε, ειρωνικά πάντοτε:

—Θέέ μου!... Ναι, κερδίσαμε σήμερα ένα πολύ όμορφο πνιίδι. Η Αύγη βρίσκεται στην έξουσία μας...

—Η Αύγη! φώναξε ο Λαγκαρντέρ, με φωνή πνιγμένη.

—Η Αύγη, και μερικά πολύτιμα έγγραφα! άπάντησε ο Γκονζάγκας.

Ακούγοντας τα λόγια αυτά, ο Λαγκαρντέρ τινάχτηκε σαν λιοντάρι κι όρμησε άπάνω στον Γκονζάγκα, ο όποιος σωρόστηκε άμέσως κάτω άνάσκελα. Μ' ένα πνιδημα κατόπιν, ο Λαγκαρντέρ πνιδώντας πάνω απ' το σώμα του, εξαφανίστηκε μέσα στον κήπο.

Άμέσως ο Γκονζάγκας σηκώθηκε γελώντας.

—Όλες οι όρόμοι είν' άποκλεισμένοι; Δέν είν' έτσι; ρώτησε τον Πεϋρόλ, ο όποιος στεκόταν στην πόρτα.

—Ναι, του άπάντησε εκείνος.

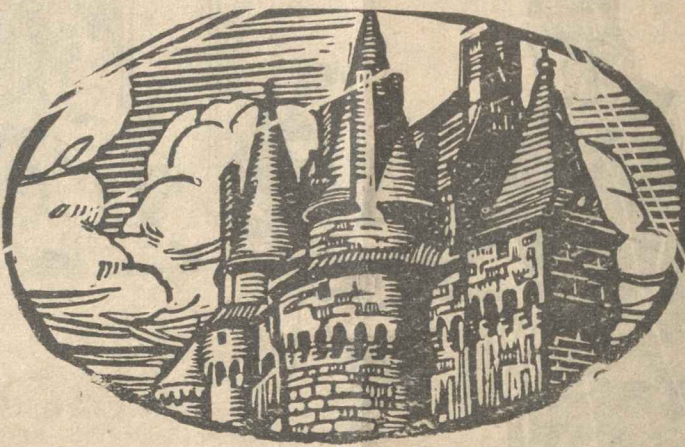
—Και πόσο βρίσκονται μπρός στο θυρωρείο;

—Πέντε! άπάντησε ο Πεϋρόλ, τεντώνοντας συγχρόνως τ' αυτιά του.

—Πέντε φτάνουν, άφοϋ είνε άσπλος.

Και βγήκαν έξω κι οι δυο για ν' άκούσουν από πού κοντά. Μέσ' στον αντίθαλαμο, οι φίλοι του Γκονζάγκα, χλωμοί και πλημμυρισμένοι στον ιδρώτα τους, άφογκραζόντουσαν κι αυτοί. Είχαν προσδεύσει πολύ μέσα σε μιά μέρα.

(Ακολουθεί)

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ ΓΚΑΒΙ

Η ΠΑΛΗΝ ΑΓΑΠΗ

Ο Έρνέστος τ'ά είχε πειά χαμένα. Σηκώθηκε από τη θέση που κάι είχε συγχαμένος:

—Δέν είχα σκοπό να προσβάλω την κυρία σας... Είμαι έτοιμος να της ζητήσω συγνώμη...

—Όχι, όχι! τον διέκοψε ο Γενικός Διευθυντής. Τό σφάλμα ήταν άρισμένως δικό της. Άπλούστατα, δέν σας άνεγνώρισε μόλις σας είδε...

—Νά με άναγνωρίσει!

Ο Έρνέστος δέν ήξερε πειά τί να ύποθέσει.

—Μά ναι! Σείς, θα τη θυμάστε, χωρίς άλλο. Η καταγωγή σας είνε από το ίδιο μέρος. Τό πατρικό της όνομα είνε Όρνέλλα Μπιάνκι!...

Ο Έρνέστος έφυγε κατασυγκινημένος από τό γραφείο του Γενικού Διευθυντού. Τά καταλάβαινε όλα πειά τώρα. Καλά

τό φάνηκε πως την είχε άναγνωρίσει στην άρχή, άπορούσε πώς ύστερα του φάνηκε πως είχε γελαστή. Ήταν ή ίδια, ή Είκοσι χρονών αυτός, δεκάξη εκείνη... Όχτώ χρόνια είχαν περάσει από τότε, δέν είχε ξανακούσει τίποτε γι' αυτήν. Μά πόσο είχε αλλάξει! Πώς ή μικρή, ή άθώα εκείνη κοπέλλα, είχε γίνει αυτή ή κομψή κυρία, ή γεμάτη κοκεταρία!...

—Πρέπει να την ξαναδω, χωρίς άλλο! σκέφτηκε ο Έρνέστος. Ζήτησε, στο πρώτο κιόσκι που συνάντησε, έναν Όδηγό της πόλεως, θρήκε την διευθυνσι του σπιτιού του Γενικού Διευθυντού, και ξεκίνησε θιαστικός για να πάη σ' αυτό...

Η ύπηρετρια τον ώδήγησε σ' ένα κομψό σαλόνι. Η κυρία του Γενικού Διευθυντού παρουσιάστηκε σε λίγο ντυμένη μ' ένα άπλο φόρεμα του σπιτιού. Έτσι, χωρίς τις γυνες και τό καπέλλο, ο Έρνέστος την άναγνώρισε άμέσως.

Ήταν ή ίδια, όλοδία ή ξανθή Όρνέλλα, ή παλιά του άγάπης, από την όποια τον είχε χωρίσει τόσο άπότομα ο πόλεμος. Σκέφτηκε με μεταμέλεια, ότι δέν είχε άναποδώσει τότε τη θερμή άγάπη που εκείνη είχε αισθανθή γι' αυτόν. Τώρα, ή Όρνέλλα ήταν εκεί, μπροστά του. Δέν μπόρεσε πειά να κρατηθή, και έπεσε στα γόνατα, έμπρός της.

—Όρνέλλα! φώναξε. Είσαι συ, Όρνέλλα!...

Εκείνη του έδωσε το χέρι, με μιά ένστικτώδη κίνηση, για να τον βοηθήσει να σηκωθεί.

—Σας παρακαλώ, του είπε. Μή κάνετε έτσι... Καθήστε. Σέ τί μπορώ να σας φανώ χρησίμη, κύριε Βασσάλο;

Η φωνή της ήταν ψυχρή, ο τόνος της άυτοήρης. Ο Έρνέστος σηκώθηκε και ψιθύρισε, χωρίς να τολμά να την κοιτάξει στο πρόσωπο:

—Ήρθα για να σου ζητήσω συγνώμη, Όρνέλλα... Σου φέρθηκα γθές σαν τον πρώτο τυχόντα κορτάκια...

Εκείνη δέν του άπάντησε άμέσως. Πέρασαν δυο λεπτά, γεμάτα άγωνία για τον Έρνέστο. Η Όρνέλλα είχε χλωμιάσει, άνέπνεε βαρδιά, έπειτα, ένα κύμα όργης την πλημμύρισε, για μιά στιγμή. Τον πλησίασε, έβαλε το ένα χέρι της επάνω στον ώμο του και του είπε στο τέλος, άφοϋ τον κύτταξε θαθελα μέσα στα μάτια:

—Δέν έχετε παρά για ένα πράγμα μονάχα να μου ζητήσετε συγνώμη, κύριε Βασσάλο. Γιατί με παρακολούθησατε σαν ξένο μιά ξένη. Γιατί δέν με άναγνώρισατε, παρ' όλα όσα σας είχα κάποτε δώσει, παρ' όλο τό κακό που μου άναποδώσατε. Γιατί, για μιά άκούσι φορά, θέλησατε να με πάρετε για μιά πρόκαρη περιπέτεια!

Ο Έρνέστος έμεινε κατάπληκτος με τον τόνο αυτής της φωνής, που του φανερωνεν όλη τη θερμή άγάπη, την όποια είχε αισθανθή γι' αυτόν ή ώραία εκείνη γυναίκα. Θέλησε να πάρη τό χέρι της και άναφανεί:

—Όρνέλλα!...

Μά την ίδια στιγμή, εκείνη πάτησε τό ηλεκτρικό κουμπί και ή ύπηρετρια παρουσιάστηκε στην πόρτα του σαλονιού. Ο Έρνέστος σηκώθηκε κατασυγκινημένος, πήρε τό καπέλλο του κι έφυγε.

—Πρό όλίγου μ' έζητήσατε μιά θέσι, κύριε Βασσάλο, του εί-

πε. Ύποθετω όμως ότι και κάτι άλλο είχατε να μου πείτε...

—Κάτι άλλο;... Έκανε με έκπληξη ο Έρνέστος. Μά όχι, κύριε Γενικός Διευθυντά!

—Όχι! Και όμως σας μπάττισε ή γυναίκα μου!...

ΤΥΠΟΙ ΤΗΣ ΘΩΝΙΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ο ΡΗΤΟΡΑΣ ΤΩΝ ΣΚΙΑΔΙΚΩΝ

"Όπως και στη Γαλλική 'Επανάσταση. Κώστας ο εφημεριδοπώλης και το καλάθι του. 'Ο λιθεβολισμός στο Πεδίο του 'Αρεως. 'Ο Κώστας ο Ρήτορας αγοράζει στους επαναστατημένους φοιτητές των 'Αθηνών. Βίος και πολιτεία του Κώστα. 'Όπου γίνεται ήρωας τραγωδίας. 'Ο Ρήτορας στάς φυλακές Χαλκίδας. Πώς κατηγόρησε τους φυλακισμένους. 'Ο θάνατός του, κτλ.

ΓΡΑΨΑΜΕ άλλοτε λίγα πράγματα για τα περίφημα «Σκιαδικά», τις αίματηρες δηλαδή ταραχές που γίνονταν στην 'Αθήνα το 1859 κ. κράτησαν τρεις μέρες, από τις 10 ως στις 12 Μαΐου. Θα σκιαγραφήσουμε σήμερα έναν περιεργό-τατο λαϊκό τύπο της αντιθωνικής-έκείνης οχλαγωγίας, τύπο που θυμίζει μερικές φυσιογνωμίες της Γαλλικής 'Επανάστασης.

"Ητανε μια Κυριακή, την ώρα που η μουσική της Φρουράς έπαιζε στο Πεδίο του 'Αρεως. 'Εκεί έπληθαιαν όλοι οι 'Αθηναίοι. 'Ο 'Όθων και η 'Αμαλία έπληθαιαν επίσης καθάλας επάνω σε όρθια άσπρα αλογα, άκολουθούμενοι από τους υπαυτιστές τους και άκρυγαν τη μουσική. 'Εκείνον τον καιρό, είχαν άρχισει ή πρώτες δυσσρέσεις εναντίον τους.

Άξαφνα, την ήμερα αυτή, φανερώθηκαν στην πλατεία πολλοί φοιτηταί, φορούτες στο κεφάλι πλατύγρα φαθίνα καπέλλα, φτηνά, της Σίφου, από κείνα που φορούσαν τότε οι θεοσταί, αλλά στολισμένα με κορδέλλα γαλανόλευκη. 'Ηταν μια φανερή πρόκλησις, ή καλύτερα κοροϊδία, εις όρος των νέων της άριστοκρατικής τάξεως, των «παλατιανών», οι όποιοι φορούσαν άκριθα ψαθάκια, φερμένα από την Εύρώπη!...

Μόλις ήρθαν οι βασιλείς και ή μουσική άρχισε να παίζει την «Νόρμα» του Μπελίνι, τρομερές κραυγές άκούστηκαν εναντίον της Κυβερνήσεως. 'Αμέσως τότε, ή έφιππη χωροφυλακή έκανε επέλαι εναντίον των σκιαδικών όφρων (των φοιτητών με τις Σιφιένικες ψάφες) για να τους διαλύση. 'Εκείνοι όμως έπιασαν τα γύρω της πλατείας, και άρχισαν πυκνό λιθεβολισμό... Οι βασιλείς κέντησαν τ' άλογά τους κ' έφυγαν ταραγμένοι προς τ' 'Ανάκτορα, αφήνοντας το στρατό και τους σκιαδοφόρους ν' άλληλοχτυπιούνται.

Φαίνεται όμως, ότι μαζί με τους επαναστάτες φοιτητές, είχαν άνακατευθί και άλλα στοιχεία. 'Όλοι αυτοί μαζί, γυρίζοντας κατόπιν στην πόλη, με άλαλαγμούς, έφτασαν στη συνοικία Νεαπόλεως. 'Εκεί, στη διασταύρωσι των όδων Σόλωνος και Προσπεύου, κατέλασαν τα γύρω σπίτια και συνεπλάκησαν πάλη με το στρατό που έτρεχε πίσω τους να τους διαλύση.

Από κεί οι σκιαδοφόροι κατέβηκαν στη Χαυτεία, μήκησαν στην όδον Αϊόλου και σταμάτησαν στο ιστορικό καφενείο της «Ωραίας 'Ελλάδος», το κέντρον των αγωνιστών, των αξιωματικών κλπ. 'Απειρο πλήθος είχε συγκεντρωθί εκεί, απ' όλα τα σημεία των 'Αθηνών. 'Όλοι περιμένουν κάποιον να τους μιλήσει, ένα ρήτορα-ήρωα, ομιβάνει σε τέτοιες περιστάσεις. Και ο ρήτορας δεν άργησε να παύη. "Ενας άνθρωπος του λαού, (του παζαριού, μάλιστα) επήδησε πάνω σ' ένα τραπέζι και είπε, με φωνή Στέντορος:

—Εγώ θα σάς μιλήσω!

—'Ο Κώστας! είπαν όλοι, ο Κώστας!...

"Ηταν πασίγνωστος αντιδυναστικός τύπος, πολλές φορές δαρμένος για τις ιδέες του. Τη φορά αυτή είχε στον ώμο του κ' ένα καλάθι.

"Αρχισε λοιπόν να μιλή. "Ελεγε ένα σωρό άουαρτηρίες και έτελείωνε με το συμπέρασμα ότι, αν έδιωχναν από την 'Ελλάδα τον 'Όθωνα και την 'Αμαλία, θα γίνονταν όλοι άμέσως πλούσιοι και εύτυχισμένοι.

—Θα τρώμε όλοι με άσημένια μαχαφοπήρουνα, μαρέ! έρώναζε. Θα πάρουμε τα χρυσά κουτάλια από το Παλάτι και θα τρώμε έμεις τον τραχανά μας με αλάτι!...

"Εκείνη τη στιγμή, ένας από το πλήθος, τον ρώτησε:

—Τί έχεις, Κώστα, στο καλάθι;

—Κοπριά για τους...βασιλικούς! απάντησε κλεινώντας το ένα μάτι ο Κώστας, δίνοντας έτσι διαφωρούμενο νόημα στη φράσι του.

—Μπράβο, Κώστα, μπράβο! έφώναξαν όλοι.

Το πράγμα άρεσε στη νεολαία, έπληραν όλοι καλάθια και γυρίζαν στους δρόμους, διαλαλόντες ότι πεύλουν «κοπριά για τους βασιλικούς». Την εποχή εκείνη—Μάης μήνης—ο βασιλικός, μυριστικό δημοφιλέστατο, ήταν άθρονης. Δίν ύπρηρχε απίτη που να μην έχη βασι-

λικούς και μαντζουράνες στον κήπο του ή στο μπαλκόνι.

Το ρητορικό όμως αυτό σχήμα του Κώστα είχε τις συνέπειές του. Οι άστυνομικοί κλητήρες—οι όποιοι ήσαν ρωμάδες και κρατούσαν «ως έμβλημα της εξουσίας» ρόπαλα κυανόλευκα με την έπιγραφή «'Ισχύς το 'Νόμου»—παράφλασαν το ρήτορα και του άργασαν το τομάρι. Τό έκαναν κυριολεκτικώς του άλατιού! 'Ο δυστυχισμένος ο Κώστας επήλπισε τη ρητορική του άπαρχή μ' ένα μήνα στο κρεβάτι.

Αυτό όμως δεν έσθυσε τη ρητορική του φλόγα, ούτε τον επαναστατικό του ένθουσιασμό. 'Απεινιάς, έγινε φατακώτερος στο πρόγραμμά του, στη διανομή δηλαδή των αλληλικών μαχαφοπήρουνών στον 'Ελληνικό λαό! Μόλις ο Κώστας φατακώτερος στο καφενείο της «Ωραίας 'Ελλάδος», ή στα Χαυτεία, άμέσως ο κόσμος τον περικύκλωνε και ζητούσε να τους θγάλη λόγο. Τότε ο Κώστας ο Ρήτορας—το παρυσούκι του έλε κυλλήσει πεία—κουνώντας το ραβδί του και διαγράφοντας με αυτό κύκλους στον άέρα, άρχισε ν' αγοράζει, διακαμπώντας από χειροκροτήματα και ζητωκραυγές. Τό ίδιο θράδυ, οι κλητήρες τον έδεσαν. 'Αείδαφορ, ο Κώστας ο Ρήτορας έπέμπε στο πρόγραμμά του: Τα μαχαφοπήρουνα του Βασιλιά!...

"Η ιστορία αυτή εξακολούθησε παλόν καιρό. 'Ο Κώστας ο Ρήτορας έγινε πασίγνωστος στην πρωτεύουσα. 'Η έφημερίς και ή άστυνομία είχαν συχνά να κάνουν με το άτομο του.

"Ηταν φηλός ο Κώστας, γενειοφόρος, φορούσε καπέλλο Μιραμπώ, χειμών—καλοκαίρι παλτό κίτρινο, που είχε πεία γίνει σχεδόν κουρέλι. Μην κερδίζοντας θίμω τίποτα από τη ρητορική, έγινε εφημεριδοπώλης. 'Αλλά μένα στο σώμα του Κώστα είχε κίτσακνηώσει ψυχή δημογού και ρήτορας της έποχής του Κλέωνος. Γι' αυτό, διαλαλόντας τον «Αϊώνα» του Φιλήμονος, ή την «Παλιγγενεσία», έβρισκε την περίστασι

για να θγάλη και δεκάκις λόγους εναντίον της παλατιάς άπληστίας, που κατακρατούσε τα μαχαφοπήρουνα και δεν διαχειριζόταν καλά τα έθνικά ζητήματα...

"Εξαφνα, ο λαϊκός αυτός ρήτορας χάθηκε από την 'Αθήνα. Και ή έφημερίς έγραφαν, ότι ο Κώστας είχε πάει στην πατρίδα του, να ιδί τη γυναίκα του, που από καιρό την είχε αφήσει στο σπίτι της, καταγινόμενος στην έσωτερική και έξωτερική πολιτική της 'Ελλάδος.

Φαίνεται όμως, ότι ή κυρά Κωστανίνα δεν είχε τις άρετές της άρχαίας Πηνελόπης και δεν καταγινόνταν να ύφαινη και να ξεφαινη το σάβανο του Λαέρτη, όπως ή ήρωίδα του 'Όμηρου. 'Η κυρά Κωστανίνα είχε από καιρό δεχάει τον 'Οδυσσέα της. Και όταν ο Κώστας έφτασε στην πατρίδα του, έμαθε ότι πολλοί μνηστήρες διασκεδάζαν με τα εüterαφή θέληγτρα της γυναίκας του, κατέ την άπουσία του. Τότε, ο Κώστας, από ρήτορας έγινε...'Οθέλλος μανόμενος!

"Η ιστορία δεν μας πληροφορεί, αν μπαίνοντας στην κρεββατοκάμαρα της άπιστης, έσθυσε το φως, όπως ο Μαύρος της 'Ενετίας, και αν έφιλησε την 'Οφελία του, απαγγέλοντας τους περίφημους στίχους του Σαίξπηρ:

"Εν φίλημα, έν φίλημα, γι' αυτό το τελειωμό.

Ποτέ της δεν ξανάγινε τόσο γλυκιά ή πίκρα!...

"Εκείνο που έγινε γνωστό, είναι ότι ο Κώστας έφασε τη γυναίκα του υπό κρεβάτι της και ύστερα, κρατώντας αλυστοστάλαχτο το μαχαίρι, έπήγε και παραδόθηκε στον εισαγγελέα. "Ετσι, ο εύθιμος τύπος των Σκιαδικών, έγινε ήρωας οικογενειακής τραγωδίας.

"Η δική του έγινε στη Χαλκίδα, και την παρακολούθησαν άπεισταμένοι των 'Αθηναϊκών έφημερίδων. Οι ένορκοι έστάθηκαν έπιεικείς. Παραδέχτηκαν μετρία σύγχλη και τον Κώστα—κασαν σε 5 μόνιν έτών φυλάκις. Στον καιρό αυτό, ο Κώστας ο Ρήτορας έρητόρευε στους συγκαταδίκους του, διδάσκοντας το Εδαγγέλιο της σύγχυλης τιμής, του όποιου ή τριτοσίς έπαιφίετ αι εις την μάχητιραν του σιζύγου, έγραφε ή «Παλιγγενεσία».

"Υστερα από πέντε χρόνια και ένα πεία έκινδύνευε να λησπονηθί, ο Κώστας ο Ρήτορας έφανέρωθ στην 'Αθήνα. Φορούσε

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΣΤ' ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Ειδήσεις, πληροφορίες, κουτσομπολιό)

γνωστή και στους 'Αθηναίους ταινία «Αικατερίνη της Ρωσίας» με πρωταγωνίστρια την 'Ελισάβετ Μπέργκνερ, έπροκάλεσε θυροβώδεις αντίθεταίς έκδηλώσεις στο Βερολίνο.

"Η 'Ελισάβετ Μπέργκνερ ήταν μέχρι εσχάτων δημοφιλέστατη στο Βερολίνο. 'Αλλά έπειδή ήταν 'Εβραϊκής καταγωγής, ο Χίτλερ την έδιωξε από τη Γερμανία. "Όταν δέ σ' ένα κινηματοθέατρο του Βερολίνου προεβλήθη ή ταινία αυτή, οι Χίτλερικοί έσηκώθηκαν στο πόδι, έσχημάτισαν διαδήλωση κατά των 'Εβραίων, έκαναν ταραχές και δεν ήλούσαν, παρά μόνον όταν ένας Χιτλερικός ήγέτης ύπεσχέθη ότι ή ταινία θ' άπαγορευόταν στο έξής.

Ότε την εικόνα πεία δεν θέλουν οι Βερολινέζοι να βλέπουν της Μπέργκνερ, που πέρυσιν άκόμα ήταν το έδωλό τους.

Σικ τράνσιτ γκλόρια μούντι...

"Η θενέττα του κινηματογράφου "Ινα Κλαίρκ άνεχώρησε από το Χόλλυγουντ για την Εύρώπη.

—Και τί το παράξενο έβρισκετε σ' αυτό; θα μας ρωτήση τ-σας καείς. "Ηθελεν ή κοπέλλα να κάμη ένα ταξείδι στην Εύρώπη... Δεν έπιτρέπεται!

Ναί, αλλά έπηρε το ίδιο θατόρι με τον πρίγκηπα Φερδινάνδο του Λιγευστάν και το ταξείδι αυτό έρχεται σάν μια συνέχεια προηγμένου φλέρι. Οι «καλώς, λοιπόν, πληροφορημένοι» όμιλούν περί άρραβώνων κτλ. κτλ.

"Η "Ινα Κλαίρκ είναι ή τρίτη σύζυγος του Τζον Τζάμπερτ, του πρώτου έραστου της Γκρέτας Γκάμφο και συζύγου τώρα της Βιργίνιας Μπρούκε.

Εμπήκατε στο νόημα;

"Η Λάουρα Λά Πλάντε, πρωταγωνίστρια γνωστή του θωδού κινηματογράφου, πρόκειται να έμφανισθί στον όμιλούντα. Πρίν έσ-ναργισει το στάδιο της, έκρινε καλό να πάη διαζύγιο από τον άντρα της Γουίλλιαμ Σάιτερ, τον γνωστό σκηνοθέτη.

Καινούρια ζωή, καινούριοι έρωτες!

"Η Σουηδή—κι όμως δείχνει και τόνους της—θενέττα Γκρέτα Νίσεον, που έβρισκεται τώρα στο Λονδίνο, υπέβαλεν αίτηση διαζύγιου από τον άντρα της Γουέλντον Χέυμπουρν, ο όποιος είναι ήθοποιός του 'Αμερικανικού θεάτρου.

Αφορμή του διαζυγίου διαφωνία χαρακτήρων, ή μάλλον καλ-

τό ίδιο κίτρινοπό έπαυφορί και το ίδιο μιραμπώ που έφερε στις ήμέρες της δόξας του.

Οι άνθρωποι των Χαυτείων τον έχαίρετσαν με συγκίνησι: "Βρέ, ο Κώστας! Οι συνάδελφοί του εφημεριδοπώλαι του έκαναν και γεύμα σ' ένα...πατζαζίδικο, όπου ο Κώστας εξέφω-ησε τον πρώτο μετςγκληματικό του λόγο, φυσικά ύπερ της αυγυγκής τιμής.

Είχε γεράσει όμως πεία. Τά γένεια του είχαν άσπρψει. "Η άρραβώσις του στο Βάγκχο, είχε δώσει στο πρόσωπό του, και προπάντων στη μύτη του, το χρώμα της κόκκινης πιπεριάς. "Εν τούτοις, δεν είχε χάσει την πρώτη του ένεργητικότητα. "Απεινιάς, είχε γίνει και νευρικός, εδερθέσιος, γιατί οι περίφημοι μάγκες του Ρολογιού και τα λοιπά χαμίνια της 'Αθήνας δεν τον άφηναν ήσυχο. Πολλές φορές, το ραβδί του, που ήξερε να δια-γράφει μεγάλους κύκλους, έπεφτε τέλος στη ράχη των χαμι-νιών, αλλά στους καυγάδες του αυτούς, του έφευγαν τα δέμα-τα με τις έφημερίδες από τ' ά χέρια και του άκορπίζονταν. Γιατί όλα κ' όλα. "Ο Κώστας ήθελε να εξακολουθήσει το επάγγελμα του εφημεριδοπώλη!

Οι άστυνομικοί κλητήρες παρακολουθούσαν με καγχασμούς το διακεδαστικό θέαμα. Κ' έτσι ο Κώστας δεν μπορούσε πεία να ρητορεύ, όπως στα παλιά καλά χρόνια των Σκιαδικών. "Ε-γινε επιθετικότερος, ή νευρικής του τον έκανε σάν "Ισπανικό πού. Στο μεταξύ, έπινε οκάδες. "Όλοι τον είχαν πάρει στο μελέ και τον προγκούσαν. Κ' ένα πρωί, ήταν Δεκέμβρης και κινέζε, ο δυστυχισμένος ο Κώστας ο Ρήτορας θρέθηκε νεκρός στην Παλιά 'Αγορά. "Η πρωτεύουσα έχανε στο πρόσωπό του, έναν από τους λαϊκούς της τύπους.

λιτεχνικών γούστων. "Ο Χέυμπουρν φυσικά προτιμάει το θέα-τρο, ενώ ή Νίσεον δεν άναγνωρίζει τίποτ' άλλο από τον κινη-ματογράφο.

Και τά...τσούγκρισαν πασχαλιάτικα.

Τό "Ελστρο, ή μικρή 'Αγγλική πόλις, όπου έγκατεστάθηκαν ή μεγάλες 'Αγγλικές κινηματογραφικές έπιχειρήσεις, έγέμισεν από πρωταγωνιστές και πρωταγωνίστριες του Χόλλυγουντ. "Η μεγάλη οικονομική κρίσι του Χόλλυγουντ άναγκάζει τους περισσότερους άστέρες να φεύγουν και να πηγαίνουν στην 'Αγ-γλία, εις άναζήτησιν νέας τύχης.

"Ερημώνεται δηλαδή το Χόλλυγουντ και πληθύνονται ή καλ-λιτεχνικές άξίες της 'Αγγλικής κινηματογραφουπόλεως. Με το δικηο τους λοιπόν οι "Αγγλοι λένε, ότι στο έξής δεν θα λέγε-ται το "Ελστρο Χόλλυγουντ της 'Αγγλίας, αλλά αντίθετως το Χόλλυγουντ "Ελστρο της 'Αμερικής!...

Στο Παρίσι θρίσκειται αυτές τις ήμέρες ο Ρόμπερτ Ρίση, ήθοποιός του 'Αμερικανικού κινηματογράφου, επιλεγμένος αό αιώνας άρραβωνιαστικός της Ζανέτ Μακντνάλαντ.

Τόν λένε αϊώνιο άρραβωνιαστικό, γιατί ή Ζανέτ δεν άποφασί-ζει άκόμα να τον παντρευθί, μ' όλο που είναι τόσα χρόνια άρ-ραβωνιασμένοι.

Μήπως έχει κ' άδικο; "Αφού κατά τά έθιμα του Χόλλυγουντ το άναγκατό και άναπόφευκτο του γάμου είναι το δικάζγιο, ο μόνος τρόπος να μη χωρίσουν δυο άρραβωνιασμένοι είναι... να μην παντρευθούν!...

Πώς είπατε;

"Η Λίλιαν Χάρβεθ έθεωρείτο στην άρχή που έπήγε στο Χόλλυγουντ ως ή πιο καλό-βολη απ' όλες τις θενέττες. Οι έιευθυντές των κινηματογραφικών έπιχειρήσεων και οι σκηνοθέται τώχαν να τó κάμουν. Δεν είχε καμμιάν ιδιοτροπία, έπαίξε πρόθυμη όποιους ρόλους της έδιναν, δεν είχε προτιμήσεις και αντίπαθεις για οίονδήποτε έκ των συνεργα-τών της. "Εδειχνε τέλος πάντων θαυμασία χαρακτήρα.

Μά τώρα τελευταία έστράβωσε κ' αυτή. "Αρνείται όρισμένους ρόλους, δεν παίζει με όποιονδήποτε, κάνει τέλος πάντων όπως κ' όλοι οι άλλοι άστέρες.

—Θέλω κ' έγώ, είπε, να διαλέγω τ' ά πρό-σωπα, μαζί με τ' ά ποια θα παίζω... Γιατί, δηλαδή; "Εγώ δεν δικαιούμαι τάχα νάχω τις προτιμήσεις μου;

Και καλά όλοι οι άλλοι, άρρενες και θή-λεις άστέρες, έχουν τ' ά καρίτσι τους. Μά κακή καρίτσια κ' ο θεναμίν των κινημα-τογραφικών άστέρων, ήλικίας μόλις δυο έ-τών, αυτό δεν ύποφέρεται πεία.

Σ' ένα φίλμ, ο μικρούλης αυτός, έγρατσούνισε τη ψυλή στο πρόσωπο, την ώρα που τον είχε στην άγκαλιά της. "Εγινε δη-λαδή τόσο δούτροπος ο μικρός τελευταίως, ώστε ή καρόλ Λό-μπερν και ή Γκλόρια Στάνσον άρρήθηκαν να παίζου μαζί του. "Η μόνη θενέττα που τάχει καλά μαζί του, είναι ή Δωρο-θέα Βίκ.

Φαντασθήτε τί θα γίνη το κουτσούβελο αυτό, όταν μεγαλώ-ση, αν έννοείται, μείνι στον κινηματογράφο, γιατί άφούτο έ-παψε να θυζάη, οι σκηνοθέτες δεν τον προτιμούν για τους ρό-λους των νηπίων.

Στο Χόλλυγουντ έτοιμάζεται το γύρισμα μιας ταινίας με την ύπόθεσι της Κλεοπάτρας, της παλάας βασίλισσας της Αιγύ-πτου.

"Η δυσκολία όμως ήταν να θρεθί ήθοποιός κατάλληλος να παίξη το πρόσωπο του 'Αντωνίου. "Ο σκηνοθέτης είχε τις έξής άξιώσεις σχετικάς:

"Ο ήθοποιός που θα πάρη το ρόλο του 'Αντωνίου, πρέπει νάχη όπι μολορασού του 'Αγίου Βερνάρδου. Νάχη πλατό στη-θος, άνάστημα γίγαντος, φωνή ύπαθριου κήρυκος, εύχλωτία ίκανή να παρσούρη λαϊκές μάζες, να μισρή να πίνη σαν κρα-σοπάτερας, προ παντός νάχη γερά άσπαλνία μπράτσια, άξια να σφίξουν την πιο ήδονοπαθή γυναίκα των αίωνων...

Ζητούσε μ' άλλα λόγια ένα είδος Τζιμ Λόντου. Και τέλος πάντων θρήκαν έναν ήθοποιό άνάστηματος 1.85 μέτρων.

ΣΕΒΙΝΙΕ, 27 Σεπτεμβρίου.
'Αγαπητή μου Ματθίλδη,
Σου γράφω όχι από το Σατελέ,
όπου μένει η οικογένειά μου, αλλά
από το Σεβινιέ. Πώς βοήθηκα έ-
δω ; Είχα μια περιπέτεια. Ναι,
μην ανοίγεις έτσι τα δωμάτια μά-
τια σου, μια περιπέτεια...

Πρό τριών ημερών ο μπαμπάς
έλαβε ένα τηλεγράφημα. Ξέρεις
πόσο ανησυχεί ο μπαμπάς με το
τίποτε... 'Ηταν τόσο ταραγμένος,
πουν δεν μπορούσε να τ' ανοίξει...
Τό ανοίξα λοιπόν εγώ.

Το τηλεγράφημα ήταν από τον
θεό 'Ανσέλιο κι' έγραφε τα εξής:

«Μας υποχρεώνετε, αν στείλετε εδώ για μερικές ημέρες
Φανή. 'Ιουλία ησθάνησε σοβαρώς. Τώρα εισήλθε ανάρρωσις,
αλλά έχει ανάγκην συντροφιάς. Σ' υζυγός μου ανε 'ορει Πα-
ρισίους δια υπόθεσιν σοβαρωτάτην. Παρουσία Φανής άπα-
ραίτητος. 'Αναμένω σταθμόν».

Τι να κάνουμε ; 'Ο μπαμπάς ήταν σε δύσκολη θέση. Δεν ήθελε να
δυσχεραίνει την οικογένειά του θεό 'Ανσέλιο. Μά πως να ταξει-
δέσω μόνη μου ως το Σεβινιέ ; Αδύς δεν μπορούσε να ταξειδέω,
λόγω της ύπαιθρου. Δεν ήξερε τί ν' αποφασίσω.

Μα εγώ φάνηκα πόν φαρολά. 'Εβγαλα δολάριο λόγο στον πατέ-
ρα μου. Δεν είχα πιά κοριτσάκι. Είχα εικοσιπέντε χρόνων. Τά κο-
ρίτσια στην 'Αγγλία και στην 'Αμερική ταξιδεύουν μόνα τους μέρες
δολάριους και μήνες... Κι' έμεινε θά πελαγώνω για τσεσάρων ώρον
ταξιδιού με σιδηρόδρομο και μέρα μεσημέρι ;

Ηθελα να κάνω αυτό το ταξίδι... Θάταν και το πρώτο κίνημα της
ανεξαρτησίας μου. Τέλος ο μπαμπάς το άσπασσε και την ημέρα της
αναχωρήσεως με συνόδευε ως το σταθμό. Πριν από το βαγόνι, μοί-
δωσε ένα σωρό συμβουλές και συστάσεις, σαν να επρόκειτο να ταξει-
δέσω στην Κίνα...

Στο βαγόνι μου δεν ήταν κανείς άλλος. 'Ημωνα μόνη. Καθόμουν
πότε στη μία και πότε στην άλλη θέση του δια-
μερίσματος και κάθε τόσο έβγαζα το καθρεφτάκι
από τη τσάντα μου και κύτταζα αν το πρόσωπό
μου είχε όση αξιοπρέπεια και σοβαρότητα χρειά-
ζετα σ' ένα κορίτσι που ταξιδεύει μόνο.

Περάσαμε ένα σταθμό, ύστερα δεύτερο, γω-
ρίς να μη κανείς άλλος στο βαγόνι... Περίφη-
μα... Στον τρίτο όμως σταθμό, τη στιγμή που
έκκινούσε το τραίνο, ανοίγει η πόρτα και μπαίνει
ένας κύριος. 'Ανδρας στο διαμείρισμα των γυ-
ναϊκών ; Σκέφτηκα να καλέσω τον υπάλληλο να
τον βγάλει έξω, αλλά για να το κάμω αυτό, έ-
πρεπε να περάσω μπρος από τον κύριο... και εν-
τομεταξύ το τραίνο άρχισε να τρέχει... 'Αρχισα
ν' ανησυχώ. 'Αν ήταν κανένας κλέφτης, κανέ-
νας δολοφόνος, σαν αυτούς που γράφουν η έρη-
μερίδες ; Ζάρωσα στη γωνιά μου, αφού κύττα-
ξα πρώτα ότι ο κώδικς του κινδύνου ήταν κοντά
μου και με τρόπο κύτταξα τον συνταξιδιώτη μου.

Δεν ήταν καθόλου άποτρόπαιος... Είχε πολύ
γλυκό πρόσωπο και διάβαζε ήσυχος την εφημε-
ρίδα του. Στα χέρια φορούσε γάντια, κι' αυτό
μου άρεσε, γιατί οι δολοφόνοι βέβαια δεν βάζουν γάντια, όταν πρόκει-
ται να στραγγαλίσουν τους ανθρώπους. 'Αλλωστε, φαινόταν σαν να
μη δίνει σημασία στην παρουσία μου — πράγμα που ήταν σχεδόν άγυ-
νεα. 'Η ευγένεια απαιτούσε να ζητήσει συγγνώμη που μπήκε στο διαμέ-
ρισμα των κυριών. 'Η αλήθεια είναι πως έχωρήτησε, όταν μπήκε μέσα,
μα αυτό ήταν όλο... Συνολογίστηκα πως περιμενε ίσως να κοιμηθώ, για
να πραγματοποιήση τα φροντά του σχέδια... Και για να δείξω πως δεν
κοιμόμουν, έβηξα δυο - τρεις φορές. Γύρισε άμέσως και μου είπε με
αυτονική φωνή — οι κλέφτες δεν πιστεύω να έχουν τέτοια φωνή :

—Μήπως, κυρία, σ' εσ φασάει το παράθυρο ; Θέλετε να το κλείσω ;
—Έβγαλε το ένα γάντι του και σηκώθηκε. 'Ηταν ψηλός, λιγνός, κομ-
ψός, το χέρι του λεπτό και άσπρο. Είπε δυνατόν να έχουν τέτοια χέρια
οι δολοφόνοι ; Φαινόταν ως τριάντα ετών...

—'Επρεπε, άπωδότητε, να τον ευχαριστήσω, κι' όλο που με έλεγε
κυρία».

—'Εκείνος τότε πήρε λίγο θάρρος.

—Με συγχωρείτε, κυρία...

—Δεσποινίς ! τον διάβηκα εγώ.

—'Α ! Λοπόν, δεσποινίς, αν συγχωρείτε που μπήκα στο βαγόνι σας,
μα ξέρετε, έφθασα στο σταθμό άργά, μόλις πρόφθασα να πηδήσω στο
πρώτο βαγόνι που βρέθηκε μπροστά μου... 'Αν θέλτε, στον πρώτο
σταθμό που θα φθάσουμε, θα σ' άπαλλάξω της παρουσίας μου...

—'Επε τα λόγια αυτά γελώντας. Και είχε ένα τόσο άραιο γέλιο...

—Μην κάνετε τον κόπο, του απάντησα, γιατί σ' έλεγε ότι θα φθάσω
κι' εγώ στο σταθμό που θα κατέβω...

—'Αμέσως τότε εκείνος πήρε άλλο ύψος. Μου φάνηκε πως άρχισε να
φροβάται εκείνος πεί... Και δεν καθήκε. Πιάσαμε κουνέντα... Μιλή-
σαμε για χίλια δυο πράγματα. Μιλούσε με πολύ τάχ και τόσο άραιο...
Τι ευγενικά άσθήματα, τί πρωτότυπες ιδέες... Σε βεβαιώ, αγαπητή

ΓΑΛΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΡΥ ΝΤΥ ΠΛΕΣΣΑΚ

ΤΟ ΚΛΕΜΕΝΟ ΜΗΛΟ

μου, δεν εινε κοινός άνθρωπος.
Κατέβηκε ένα σταθμό πριν από
το Σεβινιέ... 'Ος εκεί δεν είχα
πώς περάσει η ώρα. 'Ας έκαί ένα
πέρα το ταξίδι μου φάνηκε πιο
κτικό και η ώρα άπείκυτη... Φο-
γοντας, μούδωσε το χέρι και στο
σταθμό περίμενε ως δυο να φ-
γη το τραίνο, έβγαλε το καπέλο
του και υποκλίθηκε μπρος στο βα-
γόνι μου.

Καί... έτελειώσα... 'Ας μην να
σκέπταμαι αυτά πιά. Τι καητή
πουν εινε η ζωή, αγαπητή μου...
Σου στέλνω χίλια φιλά.
'Η φίλη σου Φανή.

Σεβινιέ, 30 Σεπτεμβρίου.

'Αγαπητή μου Ματθίλδη,

Είμαι φάνηκα γεννημένη για περιπέτειες, γιατί εδώ που έζησα
άλλη μία, όχι και τόσο ευχάριστη, όσο η περιπέτεια του βαγονιού.
Τό πιστεύεις πως θα παρουσιαζόμουν στο δικαστήριο κατηγορού-
νη ; 'Ούτε κι' εγώ το φανταζόμουν.

Χθές βγήκα μόνη περίπατο και πήρα το δρόμο που πάει από το Σε-
βινιέ στο Μόν - Ρικάρ, το σταθμό πριν από το Σεβινιέ. Είχα ένα φίλο
μαζύ μου, μα δεν είχα καμμία δρεξί να διαβάσω. 'Αναπολώνα την πε-
ριπέτεια του ταξιδιού μου. Πώς γελιέται κανείς, αγαπητή μου, με
τους ανθρώπους... 'Ο νέος που πήρα στο βαγόνι για κλέφτη, ήταν ένας
κύριος καθώς πρέπει...

Είχα άπομακρυνθώ πολύ από το σπίτι και για να ξεκοιμηστώ, καθί-
σα στην άκρη του δρόμου.

Κοντά στο δρόμο ήταν μια μηλιά. Τι όμορφη μηλιά, φορτωμένη φε-
κτικώτατα μήλα... 'Ηταν έγκλημα να κόψω ένα μήλο ; 'Αν ήταν στο
χέρι μου, θ' απαγόρευα να φυτεύουν μηλιές κοντά στο δρόμο, άρ-
χι δεν επιτρέπεται να κόψη κανείς ένα μήλο.

Μα και η γιαγιά μας, η Έδα, για το μήλο άμάσθησε. Πήρα λοιπόν
κοντά, έβρισκα με τα χέρια τη μηλιά και έ-
σαν δυο ώριμα κόκκινα μήλα... Έσκυφα να τα
πάρω, όταν έβλεπα, πίσω από έναν φράχτη,
προβάλλαν μια στολή κι' ένα πλήρωμα κι' ά-
θροπος που τα φορούσε, μου φάνηκε με άραιο
φωνή :

—'Α ! σ' έπασα ! Το λόγο σου έδω-
κέλεις κάθε μέρα του κύρ - δημαρχου κι' έ-
λα. Μπαίνεις, λέγε τ' όνομά σου, πού έγενήθη-
καί πού κατοικείς ;

Τόν παρακάλεσα, έκλαψα, ναι, έκλαψα, πού-
πα να του πληρώσω τα μήλα... Δεν έδωκε τι-
ποτα... Πήρε τ' όνομά μου για να με κατα-
γελή...

—'Ο θεός μου προσπαθεί να με καθυστερήσει.
Γνωρίζει τον δήμαρχο του Μόν - Ρικάρ. 'Α-
ριο θα πάμε μαζί να τον ιδούμε.

—'Ο θεός μου θέλει να με πεί στον δήμαρχο
για να ιδή κι' εκείνος πως δεν μπορώ για κα-
φτρα του δρόμου. Μα εγώ έχω ένα φίλο ! Στο
δικαστήριο για ένα μήλο ;

— Πολλά φιλά.

—'Η δυστυχισμένη φίλη σου

Σεβινιέ, 1 'Οκτωβρίου.

'Αγαπημένη μου Ματθίλδη,

—'Αν ήξερες ! Μα όχι, δεν φαντάζεσαι, αγαπητή μου ! Το χέρι μου
τρέμει, δεν μπορώ να γράψω...

—Σήμερα πήγαμε με το θεό μου στο δήμαρχο του Μόν - Ρικάρ. Έ-
τρεμα από το φόβο μου, γιατί θα παρουσιαζόμουν μπρος...

—Μπρος σε ποιόν, αγαπητή μου ; Δεν το μαντεύεις. Μπρος σ' ε-
νον. Ναι ! 'Ο δήμαρχος του Μόν - Ρικάρ είναι ο νέος, που ήταν στο
βαγόνι... Τόσο νέος και γάνα δήμαρχος !...

—Καταλαβαίνεις, αγαπητή μου, πως ούτε κουνέντα πιά έμεινε για τα
ταγγελία και δίκες. Γελάσαμε τόσο ! Φάνηκε καταμαγεμένος με τα
νέα μου περιπέτεια. Δηγηθήκαμε στο θεό μου πως γνωριστηκαμε στο
ταξίδι. Και γελάσαμε για την σύμπτωση.

—'Εντούτοις, του έφηνε μια κουνέντα την ώρα που φεύγαμε και με
άνησυχνα. Είπε στο θεό μου :

—'Αυτή η ύπόθεσις μπορεί νάξη συνέπειες...

—Συνέπειες ; Τι συνέπειες ; 'Ισως μάθα αύριο, που θάρη ότι είπα
γιατί του έχει τραπέζι ο θεός μου.

—Λέγεται Πάβ Γκυμενός, έχει έναν άραιο πόρνο και μεγάλη περιουσία.
Αυτά για την ώρα.

Σεβινιέ, 3 'Οκτωβρίου.

'Αγαπητή μου φίλη,

—'Ηθε χθές και φάγαμε μαζί. 'Όταν έφθασε, κατέβηκα από το
μαζί του ένα καλό στολισμένο με άνθη και γεμάτο άρώματα μήλο...
'Αφ'ησε το καλό μήλο στο πόδι μου και με κύτταξε στα μάτια...

ΟΙ ΟΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ

Τους μέρες έχουν της φρικτής άρρώστειας μου περάσει,
όπου δεν είδα τη γλυκειά, τη θεία σου μορφή,
τρεις μέρες που δεν χάριχα την όμορφη την πλάσι,
και μόνο έσένα είχα, όνιέ, παρηγοριά κρυφή.
Σ' όν όνο μου και στο βαρύ το παραλήρημά μου,
μέσα στη ζάλη την πολλή, την κούρασι του νου,
ένώ χτυπούσε αδιάκοπα να σπάση η καρδιά μου,
τό όνομά σου επρόφερα, ο άστρο τ' ουρανού !
Κάθισα στο παράθυρο και βλέπω έξω τη φύσι,
βλέπω την όμορφη άνοιξη, κι' άξένιοαστα γελά,
μα η καρδιά μου δεν μπορεί έσε να 'λθωμνήση,
κι' άργά θεμά σ'ά μάγουλα δάκρυ κρυφό κυλά.

Σουφλι

ΚΩΣΤΑΣ ΑΤΥΧΟΣ

Η ΦΥΓΗ

Κάποτε θάρη, δεν μπορεί, απ' τα βαθειά του δρόμου,
που βλέπει ως πέρα τ' άνοιχτό στο φως παράθυρό μου,
θάρη μια όσι δόξαρη, χερμωνικής ημέρας,
πώς σε κρύα άνέγγυχα και όρρα της χιμάρδας.
(Απ' άνταξί μας φλογής, ύπερκόσμου λαμπάδα,
θα φέγγη ο ήλιος κι' άρταστη, πρωτόφαντη λαμπράδα,
το δρόμο μας — τ' άπάρτητο του κάμυτου μονοπάτι —
που θα μάς πάη σ' άπόκομο, χμαϊρικό παλάτι...)

Γ. ΧΑΡΒ-Σ

ΠΕΤΡΑΔΙΑ

Στο κομπολόι της ζωής μου άραδιασμένα
ρομπήνα και σμαράγδια και τοπάζια,
κόκκινα, πράσινα, γαλάζια...
'Όνειρα, πόθοι μου κι' ελπίδες, που γινήκαν
— σαν από χέρι μάγισσας — πετράδια,
στον φεγγαριού το λάγνα χάδι...
Στο κομπολόι της ζωής μου άραδιασμένα
φεγγολόσφι, και κάπου εκεί στην άκρη
δύο μου βολά, θλιμμένα δάκρυα.
Γά μια χαμένη, μιάν άξέσαστη μου άγάπη,
παλητό καρπού, φαντάζομαι σαν καθάρι
άγνά, λευκά μαργαριτάρια...

1 'Ιανουαρίου 1934

BETA Π...

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Τι λέει ο κόσμος ; Τι μάς νοιάζει ;
Δες πως άνθισαν τα κλαδιά,
και πόσο είν' όμορφ' η βραδεία,

ως λάμπει άπάνη κι' ευωδιάζει,
— για μάς άπόψ' είν' η βραδεία !
Μπρος στο φεγγάρι που σου μοιάζει
δυο λόγια θα σου πη ή καρδιά,
κι' αν λέει ο κόσμος... Δε μάς νοιά-
ζει !

—'Ελα ! κι' άκέρια η γής γιορτάζει

ΤΑΚΗΣ ΤΣΙΑΚΟΣ

αία, αγαπητή μου !...

Τό γεύμα ήταν εξάίσιο... για μένα. Μετά το γεύμα ο κ. Γκυμενός
ελάττη με το θεό μου στο γραφείο του. Φαντάζομαι πως μίλησαν
για δουλειές και φάνηκε πως συμφώνησαν, γιατί, όταν βγήκαν ήσαν
χαρούμενοι κι' ο θεός μου, ταμπόντας μου το πηγούνι, είπε :

—'Αυτή έδω λοιπόν είναι η νέα που άφηνε τους κυριούς και μπαίνανε
στο βαγόνι των κυριών και κλέβει τα μήλα του κ. δημαρχου...

Τό βράδυ μου είπε ο θεός μου πως αύριο θα πάη στο Σατελέ, να
ιδή τον πατέρα μου. Γιατί, δεν ξέρω...

Σε φίλο γλυκά.

'Η φίλη σου

Φανή

Σατελέ, 17 'Οκτωβρίου.

'Αγαπημένη μου Ματθίλδη,

—'Η φίλη σου είναι ευτυχής, είναι η ευτυχέστερη γυναίκα του κόσμου.
Χθές ο κ. Γκυμενός ήλθε και με ζήτησε έπισήμως εις γάμον από τον
πατέρα μου και ο μπαμπάς δέχτηκε.

—Θα ιδής, αγαπημένη μου, τί όράσιος που είναι ο Πάβλος μου, τί κα-
λός, τί χαριτωμένος !...

—Χθές ήμαστέ στο Σεβινιέ. Έβγάμαε μαζί περίπατο, στο δρόμο
προς το Μόν - Ρικάρ, για να ιδούμε τη μηλιά του... έγκληματος. Κι' έ-
καί... λοιπόν, θα σου το πω, έχει ο Πάβλος με φίλησε...

—'Ο άγορόφιλας δεν ήταν εκεί. Εύτυχώς ! Γιατί
ήταν έξιος να συντάξη νέα καταγγελία...

—'Είπαμε λοιπόν τις τωαλέτες σου, αγαπητή
μου. Οι γάμοι άφίστησαν για τις 20 'Ιανουαρίου.

Σε φίλω.

'Η τρισευτυχισμένη φίλη σου
Φανή, μέλλουσα Κα Γκυμενός

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

—'Ο Πάβ Ρεμπού, που έγραψε πρό έτους τον νέο κώδικα καλής
συμπεριφοράς, δίνει τώρα την εξής συνταγή σ' όσους πρόκειται να
παντρευθούν :

—Πριν πάρετε, λέει, μια γυναίκα, κάμετέ της τραπέζι και παρο-
σάστε της ένα κοτόπουλο.

—'Αν πάρει το μηρί, παντρευθήτε την άμέσως, με πλήρη έμπιστο-
σύνη, γιατί δεν πήρε το καλύτερο μέρος κι' αυτό θα πη πως δεν εινε
εγωίστρια και θα σ' εσ περιποιείται πάντοτε σαν τα μάτια της.

—'Αν πάρει τη φτερούγα, παντρευθήτε την πάλι, αλλά με λιγώ-
τερη έμπιστοσύνη, γιατί η έκλογή της δείχνει πως εινε ευαίσθητη και
μελαγχολικά ζηλότυπη.

—'Αν πάρει από το άσπρο κρέας του στήθους της κόττας, αφήστε
την, γιατί εινε άπαιτητική και θα εινε δύσκολο να την εχθαρστήσετε.

—'Αν τέλος προτιμήσει το δέρμα, το κεφάλι, το λαμό, φύγετε γρή-
γορα, γιατί αυτή η γυναίκα θάνα έκκεντρική, με γούστα παρμένα, ά-
νοκονόμητη και επικίνδυνη.

—'Ούτως έχόντων των πραγμάτων — αυτό δεν το λέει ο Ρεμπού —
φάτε την κόττα μόνος σας και... άφρονει να πάη κάθε γυναίκα !

—Κατά τον δόκτορα Ρέντ Μπλάιρ, διευθυντή του Ζωολογικού Κή-
που της Νέας 'Υόρκης, που έπ 32 χρόνια έμελέτησε τις πνευματικές
ισανότητες των διαφόρων ζώων, τα νοημότερα ζώα κατά σειράν
εινε :

—'Ο χιματζής, ο όοραγοτάγκος, ο έλέφας, ο γορίλλας, ο σκύλος,
ο κάστωρ, το άλογο, η άρκούδα και η γάτα.

—'Η σύζυγος του προέδρου των 'Ηνωμένων Πολι-
τειών της 'Αμερικής Κα Ρούσβελτ εισήγαγε πάλιν
τα ποτά στον Λευκό Οίκον, στα άνάτορα δηλαδή
του προέδρου.

—Με την απαγόρευσι των ποτών, η προηγουμένης
προεδρίας είχαν κλειώσει όλα τα κρατάλινα πο-
τήρια και τ' άλλα σχετικά σερόβια του προεδρικού
οίκου. 'Η κ. Ρούσβελτ τα χρησιμοποίησε σήμερα, και
με το παραπάνω, μάλιστα.

—'Ενας χωρικός στην Κροατία, πηγαίνοντας στο
χωράφι του, βρέθηκε πρό ενός τεραστίου λύκου, ο ό-
ποιος του έπαιθε.

—'Ο χωρικός έδεδχη με θάρρος την επίβει του
λύκου και δεν θέλησε να τον βοηθήσουν οι συγγωγια-
νοί του, που τον είδαν κι' έτρεσαν να τον γλιτώσουν.

—'Επάλαιψε λοιπόν με το λύκο, τον έβαλε κάτω
και αντί να τον σκοτώση, του κρέμασε από το λαμό
μια βαρεία κουνούνα κι' ύστερα τον έδωσε με τις
κλωστές.

—'Από τότε ο λύκος όπου κι' αν πάει άκούγεται.
'Ο ήχος της κουνούνας τον προδίδει.

—Θέλετε να φωνή από ένα διαμάντι ή μπροδιά
του κομπολόι ; Βάλτε σ' ένα φλιτζάνι τριάντα γραμμάρια εσάνς της
λεβάντας, με δυο καπταλάκια άμμουακού άλατος, και αφήστε τα μέσα
στο δομάτιο.

—'Η κατανομή των διαφόρων φυλών στον κόσμο είναι η εξής :

—'Η Λευκή ή Καυκάσια φυλή άρτιμει στην 'Ευρώπη, 'Ασία, 'Αμε-
ρική, κλπ. 725.000.000 άτομα.

—'Η Μογγολική φυλή, στην 'Ασία 680.000.000.

—'Η Αιθιοπική φυλή, στην 'Αφρική και σε μερικά μέρη της Βορείου
'Αμερικής, 210.000.000.

—'Η Μαλάια φυλή, στην 'Οκεανία κλπ. 105.000.000.

—'Η Σινατική φυλή, στην 'Ασία και Βόρειο 'Αμερική, 100.000.000.

—'Η φυλή των 'Εβραϊστών στην 'Αμερική 30.000.000 περίπου.

—'Εκεί που οι άνθρωποι διαβάζουν περισσότερο, είναι η Γερμανία.

—'Εχει 160 βιβλιοθήκες και 30.000.000 βιβλία εις χρήση του κοινού.

—Δεύτερη έρχεται η 'Ιαλλία, με 111 βιβλιοθήκες και 19.800.000
βιβλία.

—Τρίτη δε η 'Αγγλία, με 100 περίπου βιβλιοθήκες και 17.000.000
τόμους βιβλίων.

—'Ο κορσές που φορούν η γυναίκες είναι άφελιμός ή βλαβερός στην
ύγεια ;

—'Εν πρώτοις πρέπει να μάτε ότι ο κορσές είναι πανόπαιος. Τον
φορούσαν η άρχαία 'Αλκυονίς, η 'Ελληνίδες και η Ρωμαίκες.

—Λοπόν, όταν ο κορσές εινε καμωμένος στα μέτρα μιας γυναίκας,
κι' όταν εινε ελαστικός και δεν σφίγγει πολύ, και στο σώμα δίνει ά-
μυνές καμπίλες και τα σπλάχνα συγκρατεί, εινε δηλαδή άφελιμος.

—Οι πολύ στενοί όμως κορσέδες, με τις άποκένες μπαλένες και
άλλες άποκένες φορούσαν η υπέρβες μας και η γυναικείες μας, και
αυτές άποκένες έφηναν οι άνδρες τους, τραβώντας τα κορόνδια κι' όλη
τη δύναμή τους, εινε πολύ βλαβερά.

—Και το σώμα παρωμορφώνον και την άνατολή
ελαττώνουν, και πν πν και γενικός δλες τις λει-
τουργίες του σώματος.

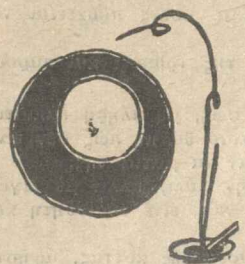
—'Ότε, μπορείτε να φοράτε κορσέ, αλλά πρέπει
να εινε ελαστικός και καμωμένος άκριβώς στα μέτρα
σας.

Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΑΦΝΗΣ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

(Συνέχεια και τέλος)

«Αργύρης άνεσηκώνε τους ώμους, έπαιρνε το κλειδί, και σαν πιστός Γορτύνης, πήγαινε να έκτελέσει το καθήκον του και να μου συγυρίση τη νέα μου κατοικία. Το θράδυ της ίδιας ημέρας, εύρισκα το καινούριο μου δωμάτιο ταχτοποιημένο, το κρεβάτι μου στρωμένο, «όλα εν τάξει, κύριε Νάσο!»

«Ετσι, λοιπόν, και τη φορά τούτη.

«Ανηφόρισα ωρίς, το άλλο θράδυ, στη Δεξαμενή, και πριν ανάψουν τα φώτα ή Δεξαμενή, από πάστρα, φρεσκο-σφυγγαρισμένο, περιποιημένο, με την αλκόθα στρωμένη, έτοιμη να με δεχτή στην άσπρη άγκαλιά των σεντονιών και του άφράτου μαξιλαριού, κεντημένου από τη στοργική άδερφή μου στη μακρινή έπαρχία. Από την κρεμάστρα κρεμόνταν μερικά ρούχα μου, στο γραφείο ήταν άραδιασμένα τα βιβλία μου, σε μία γωνιά τα μπασούλα μου.

«Εμεινα εύχαριστήμενος. Κρέμασα το καπέλλο μου, άναψα τοιγάρο και περιεργαζόμουν τη νέα μου φωλιά. Χμ, ή θαραιά πορτιέρα ήταν πάντα στη θέση της, κ' έκρυβε το μπουφέ με τα βιβλία του αυτοκτόνου και τη νεκροκεφαλή. Κείνη ή γωνία, στο σκιερό φόντο, άποτελούσε, βέβαια, ένα μελαγχολικό σημείο. Μά, ούφ! Τι με μέλλει; Άλλωστε, γλήγορα, όλ' αυτά θα μου άδειάζαν τη γωνία...

«Αναψα το καμινέτο μου, έψησα καφέ και... περίμενα.

Τί περίμενα;

Μά, τί άλλο από την Εύτυχία... «Ε, βέβαια, δέ θ' άργουσε να φανή...

Και νά! πού χτύπησε ή πόρτα μου άπαλά, διακριτικά. Σηκώθηκα. «Εμπρός!» είπα με φωνή όσο έπαιρνε ζαχαρωμένη. Η πόρτα άνοιξε και παρουσιάστηκε ό... γέρος!

—Καλώς όρισστε, κύριε Χατζηδήμη, μου είπε με ξερό, τυπικό τόνο.

Και γυρίζοντας παντού την κρύα του ματιά, έπρόσθεσε:

—Παρατηρώ ότι έγκαταστάθηκες ήδη... καλά;

—Ναι... Εύχαριστώ... Δεν κάθεστε; («Εδείξα ένα κάθισμα».)

—Όχι. Έχω έργασία επάνω... Άλλοτε, (Μικρή σιωπή)... Και ό,τι χρειαστήτε, το ζητάτε από την υπέρητρα... Χαίρετε.

Και έφυγε, σέρνοντας τις αιώνιες παντούφλες του.

«Ώστε» από λίγο, θγήκα κ' έγώ.

«Επήγα σε κάποιες δουλειές μου, έδειπνησα στα Χαυτεία και έαναγύρισα στην κάμαρά μου. Ήταν περασμένες οι δέκα.

Μπαίνοντας στην αύλη, άκουσα πιάνο, μουσική που έρχόταν από το επάνω πάτωμα... Σίγουρα, σκέφτηκα, ή Εύτυχία παίζει.

Στάθηκα και άκουγκράστηκα.

«Αναγνώρισα το κομμάτι. Ήταν οι «32 θαριασιόνες» του Μπετόβεν. Μπράβο!

Οι νότες με άκολουθούσαν και μέσα στο δωμάτιο, γοργές, φτερωτές, σε σμάρι πουλιά. Και ό-ταν έτελείωσε το κομμάτι αυτό, άρχισε μία μελωδία, που θά την έλεγα του Μπράμς...

«Αποφάσισα να μη μελετήσω άπόψε» να έαπλωθώ στο κρεβάτι μου και ν' άκούω, ως να με πάρη ό ύπνος.

Συνειθίζω να κοιμάμαι με φως και με άνοιχτά τα τζάμια, να μπαίνει ό καθαρός άέρας από τις γριλλίες.

Γδύθηκα, λοιπόν, φόρεσα τη πυτζάμα μου, κατέβασα το φως της λάμπας «ως του ποντικού το μάτι», και χώθηκα στην αλκόθα. Ήμουν, μά τον «Άγιο της Νειότης, περίφημα!... Χλιαρή ή άτμόσφαιρα. Η ευωδιά από τις άνθισμένες λεμονιές μεθυστική...

Και το «Νοτούρνο» του Σοπέν τώρα νανούριζε τις σκέψεις μου...

Σιγά, σιγά, τα θλέφαρά μου έκλειναν, θάραιναν... Το καράδι

«Αναψα, λοιπόν, τη λάμπα, έψησα καφέ και περίμενα την αύγή...

της Φαντασίας άνοιξε τα πανιά του και ταξίδευε... ταξίδευε...

Πόσες ώρες θά πέρασαν;... Βέβαια, κάμποσες, γιατί είχα φτάσει σ' ένα νησί, γεμάτο μεγάλα δέντρα, ζωογόνα που λιά, και γυνές γυναίκες, που ήταν πολλές κ' έμοιαζαν όλες σά μία!...

«Άσφρα, μέσα στη σιωπή, άκουσα τ' όνομά μου... Το άκουσα σιγαλοπρόφερτο, σφυριχτά, σά μ' έπικλήση και πόθο: —Νάσο!... Νάσο!... Νάσο!...

«Άνοιξα τα μάτια, άνασηκώθηκα στο στρώμα, και πρόσεξα ν' άκούσω καλλίτερα, να θεσπαιωθώ πώς δέν ήταν παιγνίο της νύχτας, όνειροφαντασία, ή παραίσθηση...

Όχι, δέ γελιόμουν. Μία φωνή, πίσω από το παράθυρό μου, καλούσε... Μία φωνή, που γλυστορούσε μέσ από τις γριλλίες, μαλακιά, σε τόνο που προσηγορούσε να τότε κάνη χαμηλάτε ίσως γιά να μην άκουστή από άλλους...

Μά τώρα, πού το μυαλό μου είχε άποτινάξει όλοτετα τη γρή- κη του ύπνου, μπορούσα να ξεχωρίσω καλλίτερα: Η φωνή δέν έλεγε «Νάσο». «Βάσο!» έλεγε.

Λοιπόν...

Γλύστρησα έξω από την αλκόθα, πάτησα κάτω και περίμενα λίγο άκόμη. Νά πού πώς ή καρδιά μου χτυπούσε δυνατά, πια το αίμα μου έσφυζε στις αρτηρίες, είναι περιττό...

Και τότε, πάνω στη συγκίνησή μου, έκανα μία γκάφα: Έ- πιασα τη θίδα της λάμπας κ' άνέβασα το φως έπιλημμένο από φως το δωμάτιο... Στη στιγμή, είδα ένα χέρι, εν άσπρη χέρι, μικρό, που χωμένο ανάμεσα στα δύο παραθυρόφυλλα, προσπαθούσε ν' άνασηκώση το μάνταλο και να διαπλάσση το παράθυρο... Αυτό, κράτησε μία στιγμή, γιατί άμέσως άκουσα έξω άλλες φωνές... θήματα που κατέβαιναν την έσλίνα σού- λα, θόρυβο, και ξεχώρισα να λένε με άγωνία:

—Εύτυχία!... Εύτυχία!... Τι θέλεις εκεί!... Πάλι εκεί!... Στάσου!... στάσου!...

Καρφώθηκα στη θέση μου, μη μπορώντας να θρώ τον έαυτό μου, την ενέργειά μου, σαστισμένος... Είδα το χεράκι ν' απο- τραβιέται, άκουσα πάλι θήματα ν' άνεβαίνουν τη σκάλα, το θό- ρυβο να χαμηλώνη... άκουσα κάτι, σε σερνόμενο κλίμα, γε- ναικείο, να σβύνη ψηλά, πέρ' από το κεφαλόκαλο, κ' άστρα- πιά τίποτα... Το κράτος της νυχτερινής ήσυχίας, ή σιωπή, κ' όλ' αυτά γίνηκαν γλήγορα, και πέρασαν θαμπά, φευγαλέα, σε πινί κινηματογράφου...

Τί έσήμανε ή σκηνή αυτή; Τέντωσα με μιάς το παράθυρό μου... κοιτάξα έξω... Τίποτα! Τα δέντρα άκίνητα... οι σκέ- ρες... Επάνω ένα κομμάτι του άνεμό- τικου ούρανού άστεροκέκμητο... Και το σπίτι θουό, ή «καμινά- σκοτεινή... Καμιά άπάντηση στο έρωτήματά μου...

Όύτε λόγος πια μπορούσε να γίνη γιά ύπνο.

«Έψησα, λοιπόν, καφέ, άναψα τοιγάρο και περίμενα την αύγή και, ίσως, τη λύση του μυστηρίου...

Μά ούτε ή αύγή, ούτε όλη ή έπιλοιπή μέρα φώτισαν την έ- πορία μου. Ο γέρος δέ φανεώ- θηκε, και ή άνημία του το έβλε- Μόνο κατά το άπόγευμα, είδα μία γριά υπέρητρα να σαρώνει σκυφτή τις σκάλες, άδίστα- σα να μην είχε συμβεί τίποτα. Θέλησα να ή ρωτήσω. Έκαστα- μά προσπάθεια, μά γλήγορα έ- κατάλαβα πώς ματαίωσανταν. Γιατί ή γριά, άνασηκώοντας το σκεδρωμένο κομμάτι της, έκανε μια γριμιάσα χαμόγελου, και φέρ- νοντας το δάχτυλο στο ένα της αυτί και στ' άλλο, είπε με θρη- χνή φωνή:

—Δέν άκούω, παιδάκι μου. Είμαι κουφή!... κουφή!...

—Άλλο τούτο!

Και θγήκα από το σπίτι, πη- γαίνα θιαστικά στο Παρεκκλή- ριο, γιατί είχε περάσει ή ώρα κ' ήθελα ν' άκούσω Διεθνές...

Πέρασαν άκόμη δύο μέρες τρείς.

Νέκρα και άφάνεια, έλειπε

Την πρώτη Κυριακή, εκεί κατά τις 10 το πρωί, χτύπησαν την πόρτα μου. Άνοιξα, και θρέθηκα άντικρύ στο γέρο, που συνά- δευε ένα νέο, καλοντυμένο, με ύψος φοιτητή. Δέ γελώσθηκα. Ο γέρος, σσταινοντάς τον, μου είπε:

—Είμαι ό κύριος Ιωάννης Σταυρόπουλος, συνάδελφός σας... νομίζω.

—Χαίρω πολύ... Περάστε μέσα.

Μπήκαμε στο δωμάτιο. Ο νέος έκάθισε, ό γέρος έστεκε στο πόδι. (Αυτός ό άνθρωπος πάντα ήταν έτοιμος να φύγη!...)

Ο κύριος Σταυρόπουλος είναι εξαδέλφος του... μακαρίτη του Ιατρού... Ήλθε να παραλά- βη τα πράγματά του, έξήγησε.

—Α, και θέλετε τα βιβλία του καί...;

«Εδείξα την πορτιέρα που έ- κρυβε τη βιβλιοθήκη.

—Εκεί είναι: ρώτησε ό νέος και, πλησιάζοντας, άνασηκώσε το παλιό και κοίταξε. «Καθύμε- βάσο!...» μουρμούρισε.

—Βάσο τον έλεγαν; Ρώτησα ζοφά, Βάσο!

—Ναι, μού άπάντησε ό νέος, Βασίλειο Σταυρόπουλο. Γιατί; —Τίποτα...

«Έπεσε πάλι σιωπή, μία στε- νόχωρη σιωπή, λυπητερή... Ο γέ- ρος είπε:

—Εμένα με συγχωρείτε... Έ- χω έργασία επάνω...

Και έφυγε.

Μείναμε μόνον, δύο νέοι, της ίδιας πάνω-κάτω ήλικίας, συνά- δερφοι. Και δέν άργήσαμε να συνεννοηθούμε.

—Μωράτρες λοιπόν και σεις; μου έλεγε, ύστερ' από λίγη ώ- ρα ό Ιωάννης Σταυρόπουλος μέσα στο Καφενείο της Δεξα- μενής, όπου πήγαμε να συνε- χίσουμε τη γνωριμία μας, Μω- ράτρες, και να μη σάς ξερω; Περιέργω.

—Τί σημαίνει; Μήπως έγώ ή- ξερα τόν εξαδέλφό σας;

—Α, το δυστυχισμένο το Βά- σο! Αυτός γυρίζει στις διάφορες φρουρές... Κρίμα στο παιδί!... Είχε κάνει καλές σπουδές, έ- ρεπε. Στο διαγωνισμό ήρθε πρώτος. Και να τελειώση έτσι!...

Μου διηγήθηκε σύντομα την τραγική ιστορία του.

—Έγώ έλειπα ένα χρόνο στην Εύρωπη, έξέρετε... Σπουδάζω στη Βιέννη... Τώρα πού ήρθα τάμαθα. (Και χαμηλώνοντας τη φωνή:) Έτσι, έδω πού τά λέμε, ό Βάσος ήταν μία υπέρητρα σφραγισμένη από το θάνατο.

—Άρρωστος; ρώτησα.

—Ψυχή και σώμα.

—Κ' ήταν γιατρός!

—Τί σημαίνει; Ο ίδιος έλεγε συχνά γιά τον έαυτό του: «Ο γιατρός θέλει γιατρό». Όταν ήρθε να καθήση στο «δωμάτιο» του, είχε κιάλας διακρίνει τις πρώτες σκιές στην άκτινογρά- ρική πλάκα.

—Και γιατί δέν έμπαινε σε σανατόριο, όπου ήταν στην άρχή;

—Θάπρεπε να μη, μά ύστερα του συνέβη κάτι άλλο, ίσως χειρότερο: Έρωτοτυπήθηκε!

—Με την Εύτυχία! είπα.

—Άκριβώς. (Ο Σταυρόπουλος χαμογέλασε κ' έπρόσθεσε:) «Άλλη άρρωστη αυτή, άλλη ψυχασθενής. Είναι άνηψιά του γέρου, έξέρετε, όρφανή, μά το σπίτι είναι δικό της, κληρονομία από τη μητέρα της... Ο ίδιος ό Βάσος μου είχε διηγηθεί πέρ- ου την ιστορία της και το ειδύλλιό τους... Η Εύτυχία τόν ά- γασσε. Η πρώτη της άγάπη. Ζούρλια!... Μορφωμένη κοπέ- λα, μά ύστερική και!...

—...Υποβάτις! έσυμπλήρωσα.

—Α, το ξερετε;... Λοιπόν, ναι, μού το είχε πει κ' αυτό... Άδιάφορο, εκείνος την άγαπούσε δυο χρόνια και κανείς δέν

κάθε άνθρωπος παρουσίας και κάθε ήχου, μέσα στο άλλο- κοστο εκείνο σπίτι με τα χαγιάτια του, τα θολωτά του ύπστεγα και την άτελείωτη αύλη...

«Έξω, στο δρόμο, ό σφυγμός της καθημερινής αύλης, οι γυ- ρολόγοι με τα διααλήματά τους, οι ρομβίες, τα παιδιά με τα παγινίδια τους. Και μέσα ή θουδαμάρα... Όύτε το πιάνο ά- κούγονταν πια, ούτε οι παντούφλες του γέρου... Μόνο ή κου- φη υπέρητρα, πού έσάρωνε μία φορά την ήμέρα, πάντα την ί- δια ώρα, τις σκάλες.

«Άπελπίσθηκα πια να κοιτάω ψηλά, να ψάχνω με το μάτι το τζαμένο λιακωτό, τα παράθυρα... Πήγαίνα στα μαθήματά μου, στις δουλειές μου, και ζούσα σαν πρώτα, περιμένοντας πια από την τύχη τη λύση του μυστηρίου.

Την πρώτη Κυριακή, εκεί κατά τις 10 το πρωί, χτύπησαν την πόρτα μου. Άνοιξα, και θρέθηκα άντικρύ στο γέρο, που συνά- δευε ένα νέο, καλοντυμένο, με ύψος φοιτητή. Δέ γελώσθηκα. Ο γέρος, σσταινοντάς τον, μου είπε:

—Είμαι ό κύριος Ιωάννης Σταυρόπουλος, συνάδελφός σας... νομίζω.

—Χαίρω πολύ... Περάστε μέσα.

Μπήκαμε στο δωμάτιο. Ο νέος έκάθισε, ό γέρος έστεκε στο πόδι. (Αυτός ό άνθρωπος πάντα ήταν έτοιμος να φύγη!...)

Ο κύριος Σταυρόπουλος είναι εξαδέλφος του... μακαρίτη του Ιατρού... Ήλθε να παραλά- βη τα πράγματά του, έξήγησε.

—Α, και θέλετε τα βιβλία του καί...;

«Εδείξα την πορτιέρα που έ- κρυβε τη βιβλιοθήκη.

—Εκεί είναι: ρώτησε ό νέος και, πλησιάζοντας, άνασηκώσε το παλιό και κοίταξε. «Καθύμε- βάσο!...» μουρμούρισε.

—Βάσο τον έλεγαν; Ρώτησα ζοφά, Βάσο!

—Ναι, μού άπάντησε ό νέος, Βασίλειο Σταυρόπουλο. Γιατί; —Τίποτα...

«Έπεσε πάλι σιωπή, μία στε- νόχωρη σιωπή, λυπητερή... Ο γέ- ρος είπε:

—Εμένα με συγχωρείτε... Έ- χω έργασία επάνω...

Και έφυγε.

Μείναμε μόνον, δύο νέοι, της ίδιας πάνω-κάτω ήλικίας, συνά- δερφοι. Και δέν άργήσαμε να συνεννοηθούμε.

—Μωράτρες λοιπόν και σεις; μου έλεγε, ύστερ' από λίγη ώ- ρα ό Ιωάννης Σταυρόπουλος μέσα στο Καφενείο της Δεξα- μενής, όπου πήγαμε να συνε- χίσουμε τη γνωριμία μας, Μω- ράτρες, και να μη σάς ξερω; Περιέργω.

—Τί σημαίνει; Μήπως έγώ ή- ξερα τόν εξαδέλφό σας;

—Α, το δυστυχισμένο το Βά- σο! Αυτός γυρίζει στις διάφορες φρουρές... Κρίμα στο παιδί!... Είχε κάνει καλές σπουδές, έ- ρεπε. Στο διαγωνισμό ήρθε πρώτος. Και να τελειώση έτσι!...

Μου διηγήθηκε σύντομα την τραγική ιστορία του.

—Έγώ έλειπα ένα χρόνο στην Εύρωπη, έξέρετε... Σπουδάζω στη Βιέννη... Τώρα πού ήρθα τάμαθα. (Και χαμηλώνοντας τη φωνή:) Έτσι, έδω πού τά λέμε, ό Βάσος ήταν μία υπέρητρα σφραγισμένη από το θάνατο.

—Άρρωστος; ρώτησα.

—Ψυχή και σώμα.

—Κ' ήταν γιατρός!

—Τί σημαίνει; Ο ίδιος έλεγε συχνά γιά τον έαυτό του: «Ο γιατρός θέλει γιατρό». Όταν ήρθε να καθήση στο «δωμάτιο» του, είχε κιάλας διακρίνει τις πρώτες σκιές στην άκτινογρά- ρική πλάκα.

—Και γιατί δέν έμπαινε σε σανατόριο, όπου ήταν στην άρχή;

—Θάπρεπε να μη, μά ύστερα του συνέβη κάτι άλλο, ίσως χειρότερο: Έρωτοτυπήθηκε!

—Με την Εύτυχία! είπα.

—Άκριβώς. (Ο Σταυρόπουλος χαμογέλασε κ' έπρόσθεσε:) «Άλλη άρρωστη αυτή, άλλη ψυχασθενής. Είναι άνηψιά του γέρου, έξέρετε, όρφανή, μά το σπίτι είναι δικό της, κληρονομία από τη μητέρα της... Ο ίδιος ό Βάσος μου είχε διηγηθεί πέρ- ου την ιστορία της και το ειδύλλιό τους... Η Εύτυχία τόν ά- γασσε. Η πρώτη της άγάπη. Ζούρλια!... Μορφωμένη κοπέ- λα, μά ύστερική και!...

—...Υποβάτις! έσυμπλήρωσα.

—Α, το ξερετε;... Λοιπόν, ναι, μού το είχε πει κ' αυτό... Άδιάφορο, εκείνος την άγαπούσε δυο χρόνια και κανείς δέν

ήξερε πώς θά έτελείωνε το ειδύλλιό τους... Μά, στο μεταξύ, ή άρρώστεια δούλευε μέσα του, κ' όσο διάβαζε στην Παθολογία τις διάφορες έκδηλώσεις της, τόσο νεύριαζε και με τόν καιρό κυριεύτηκε από μία θανάσιμη άπαισιδοσία, πού τόν έκανε δυ- στυχή... Το περασμένο καλοκαίρι, ή Εύτυχία έλειψε, συνοδεύον- τας το θείο της στην Αίδηψό, πού ό γέρος πήγαινε κάθε χρόνο γιά λουτρά. Είδατε πώς σέρνει τα πόδια του;... Ο Βάσος έ- μεινε όλομόναχος μέσα σε τούτο το σπίτι, άδυνατισμένος... Τόν έλυανε ό πυρετός... Η άπελπίσια τότε κυριεύσε... Και μία νύχτα, πήρε το πιστόλι και τίναξε τα μυαλά του... Φαντασθήτε πού είχε τρείς μέρες σκοτωμένος, έδω μέσα, και κανείς δέν τό είχε πάρει είδηση! Τέλος, οι συνάδελφοί του, της Ύγειονομικής Ύπηρεσίας, άνησούχησαν, έστειλαν έναν έδω, άνοιξε την πόρτα και τότε θρήκε νεκρό... Διηλαδή θρήκε το λειψάνό του παρα- μορφωμένο... Φοίκη!

—Και ή Εύτυχία;

—Σας είπα πώς αυτοί, όλοι τους, λείπανε στην Αίδηψό... «Ο- ταν ήρθαν, ό θείος της, πού τόμαθε πρώτος, της τάρκωρε... Έ- κείνη νόμισε πώς ό φίλος της την έγκατέλειψε και... άπογίνηκε... Δέν την είδατε πού είναι μισοτρελλή;

—Δέν κουβέντιασα ποτέ μαζί της. Άκούω όμως πού παίζει περίφημα πιάνο.

—Τί σημαίνει;... Έχει τις ώρες της... Φαίνεται πώς ό θείος της την κρατεί μακριά από τόν κόσμο, ίσως γιά να μη γίνη γνωστή ή κατάστασή της... Σε μένα όμως προητέρα δέν έκρυψε την αλήθεια, και μά- λιστα με δέχτηκε με τρόπο πού με συγκίνησε. Έ, ήμουν ό εξαδέλφος του «καμπερού», θλέπετε!... Οι κακόμοιροι! Τόξαν σίγουρο πώς ό Βάσος και ή Εύτυχία θά γινότανε ζευγάρι.

—Την Εύτυχία την είδατε τώρα;

—Βέβαια... Άξιολύπητη... Πότε πέφτει σε μελαγχολία, πότε γελάει με όλους, σά χα- ζή... Διηλαδή, έδω πού τά λέ- με, ήτανε στραβά το κλήμα κλπ., πού λέει ή παροιμία... Φαντάζεται πώς ό Βάσος της λείπει σε ταξίδι και από μέ- ρα σε μέρα τόν περιμένει νάρθη.

—Αυτή, φαίνεται, θά σηκώ- νεται τη νύχτα από το κρεβ- βάτι της και θά γυρίζη... Ά- φού είναι ύπνοβάτης... είπα και κοίταξα λοζά το συνομι- λητή μου γιά να ίδω την εν- τύπωση.

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

—Μπορεί... Ο γέρος σημε- ρα μου έμπιστεύθηκε ότι την πιάνουν κρίσεις. Παραπλάει, λέγοντας και θανατώνοντας τ' όνομα του Βάσου... Έγώ τόν έσυμβούλεψα να τίνη κλείση σε Κλινική... Κρίμα, το κακό- μοιρο το κορίτσι... Τόσο νό- σστη και μορφωμένη!

Καθήσαμε στο καφενείο της Δεξαμενής...

Είπαμε άκόμη λίγα επάνω σ' αυτό το θέμα και χαριστή- καμε. Την άλλη μέρα θάρχότανε να πάρη τα πράματα τού εξαδέλφου του.

Λοιπόν, τόξε ή Μοίρα μου: Άταίγανος. Ότε σ' αυτά το σπίτι μπορούσα να μείνω, όπου έδω και λίγες μέρες, τα φαινό- μενα με είχαν έβεγιάσει. Είχα ιδει ένα σπίτι γεμάτο ειδυλλια- κή γαλήνη, πρασινάδες, μουσική, και το φατάσθηκα φωλιά ο- νείρου... Τώρα, τόνωθα γεμάτο από τη σκιά του αίματος, λισμένου Έρωτα σπύι της δυστυχίας. Και το ίδιο άπόγευμα, πήρα την άπόφασή μου, πήγα στο Καλαμάκι και θρήκα τα- πιστό μου Γορτύνη.

—Αργύρη, πάρε το κλειδί.

—Ο Λουδοβίκος έμεινε με το στόμα άνοιχτό.

—Από τα τώρα, κύριε Νάσο;

—Ναι... Βαρέθηκα... Πήγαίνα να δέσης τα μπασούλα μου και να τα κουβαλήσης... όπου διάβολο θέλεις... Θά κάνουμε το γύρο των Άθηνων και των Περιχώρων.

—Απόψε... πού θά τά πάω;

—Σ' ένα ξενοδοχείο... Νά, σάν Παρισίαν. Κι' αύριο πάλι θλέπουμε.

ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗΣ

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΔΙΑΣΗΜΟΥ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΟΥ

Μία προφητεία του πατέρα του Ξανρόφ, που διεψεύσθηκε πανηγυρικά. Ο μικρός θάλακας Ζυλιέν Ντυφρέν. «Θα γίνει ευθυμογράφος!» Τό νέο ζάτρο του «Μαύρου Γάτου». Η πρώτη επιτυχία του Ξανρόφ. Η δόξα και ο πλούτος. Η μελαγχολική συντροφιά του Ξανρόφ. Τά δώρα του στους φίλους του. Πώς κερδίζει τους ακαδημαϊκούς, κτλ. κτλ.

Ι αναγνώσται μας γνωρίζουν πολύ καλά το διάσημο Γάλλο συγγραφέα Ξανρόφ από τα άπειρα ευθυμογραφικά διηγήματά του που έχουμε δημοσιεύσει ως τώρα, εικονογραφημένα τα περισσότερα από τον ίδιο. Εκείνο, όμως, που δεν ξέρουν, είναι ότι ο πνευματώδης αυτός διηγηματογράφος υπήρξε ένας από τους εξωφρενικότερους μωμέ της Μονμάρτης κ' ένας από τους στολωθότες του «Μαύρου Γάτου», του περίφημου φιλολογικού καφενείου των Παριζιάνων, για το οποίο σάς έχουμε κάνει λόγο επανειλημμένως.

Σήμερα, λοιπόν, θα σας αναφέρουμε μερικά από τα ωραιότερα περιστατικά της μωμέικης ζωής του Ξανρόφ.

«Όταν γεννήθηκε ο Ζυλιέν Ντυφρέν—αυτό είναι το πραγματικό όνομα του Ξανρόφ—ο πατέρας του, αφού εξέτασε προσεκτικά το γόνο του, κούνησε μελαγχολικά το κεφάλι του, ψιθυρίζοντας:

—Το παιδί αυτό θα γίνει πιο κουτό και από τα λάχανα! Πράγματι, ο μικρός Ζυλιέν δεν έδινε εκ πρώτης όψεως την εντύπωση παιδιού που προικίστηκε από τη Φύση μ' εξαιρετική νοημοσύνη. Τα μισόκλειστα μάτια του, η σκυθρωπή έκφραση του προσώπου του, το αποβλακωμένο ύφος του, τον έκαναν να φαίνεται, και μές στα σπάργανα ακόμα, σαν γέρος δημόσιος υπάλληλος, ο οποίος μούλιασε μέσα στη σκόνη των έγγραφων...

Τά χρόνια περνούσαν και ο νεαρός Ντυφρέν εξακολουθούσε να είναι θραυκίνθος, θαρύθυμος, αψηρήμένος, θαρσειομένος από τη ζωή πριν ακόμα την γνωρίσει... Ποτέ δεν τον είδαν να παίζει με τα συνομήλικά του παιδιά, να γελά, να κάνει ατάξεις...

—Τό έχω καμώ που δεν έσπασε ούτε ένα πιάτο μέχρι σήμερα το παιδί αυτό! Έλεγε η μητέρα του. Τί θάλακας, Θεέ μου! Τί θάλακας!...

Ίσως πολλοί από τους αναγνώστες μας να υποθέσουν ότι ο Ντυφρέν ήταν σοβαρός και μελαγχολικός επειδή τον απασχολούσαν θαθείες σκέψεις και υψηλά προβλήματα. Ο Νεύτων σέ ηλικία έξη ετών είχε αρχίσει να θασανίζεται από μαθηματικά προβλήματα, που έκαναν να φανούν στο μέτωπό του πρώιμες ρυτίδες. Ο Μόζαρτ έφτά χρονών παιδάκι, έφευγε σέ θαθείες δνειροπολήσεις, παρακολουθώντας έκστατικός τά μουσικά κούματα που έδονούντο στην ψυχή του. Με τον Ξανρόφ δεν συνέβαινε τίποτα τέτοιο. Ο Ξανρόφ ήταν θάλακας. Καμιά σκέψη δεν απασχολούσε τό μυαλό του. Και ήταν πάντοτε ο τελευταίος στην τάξη του...

Φαντασθήτε τώρα την κατάπληξη του κ. Ντυφρέν, όταν, μία μέρα, ο Ζυλιέν ήταν τότε δεκαπέντε χρόνων, ρωτώντας τό θεαστό του τί επάγγελμα σκόπευε να κάνει, έλαβε την εξής εντελώς άπροσδόκητη απάντηση:

—Θα γίνω ευθυμογράφος!

—Εσύ θα γίνεις ευθυμογράφος; φώναξε κατάπληκτος ο πατέρας.

—Εγώ, μάλιστα!...

—Δέν είσαι καλά, παιδί μου!...

Οί ευθυμογράφοι πρέπει να είναι έξυπνοι άνθρωποι!

—Και ποιός σου είπε ότι εγώ είμαι θάλακας;

Ο κ. Ντυφρέν έφριξε μία λοξή ματιά στο γυιό του και δέν είπε τίποτα.

Τό θεώρησε περιττό ν' άπαντήσει. Άναστήκωσε μονάχα τούς ώμους του, άνατάξαντάς τους θαθεία...

«Ένα θράδυ, πέρασαν πέντε περίπου χρόνια από τη σκηνή που σάς αφηγήθηκαμε παραπάνω, ο Ροδόλφος Σαλί, ο διευθυντής του «Μαύρου Γάτου» παρουσίαζε στους πελάτες του κέντρου του ένα κοντόσαμο νέο, με

Ο Ξανρόφ στο γραφείο του

χαμηλό μέτωπο, με μισόκλειστα μάτια, με κινέικο μουστάκι, με ύφος τέλος ανθρώπου που δέν έδινε την εντύπωση ότι ήταν μεγαλοφυία.

—Ο κ. Ξανρόφ, —είπε ο Σαλί στους πελάτες του,—είνε τό νέο άστρο του «Μαύρου Γάτου». Δέν λάμπει θέβαια ούτε με την εμφάνισή του, ούτε και με την έξυπνάδα του. Έν πάση περιπτώσει, θεωρήσα άπαραίτητο κοντά στους τόσους έξυπνους συνεργάτες μου να πάρω κ' ένα θάλακα. Ο κ. Ξανρόφ θα σάς αφηγηθή τάρα μία ευθυμική ιστορία του... Ειδοποιούνται οι άξιότιμοι πελάται ότι θα υποχρεωθούν να πληρώσουν τά ποτήρια και τίς καρέκλες που θα τού πετάξουν στο κεφάλι!...

Όπως ο Ζουζ, ο περίφημος σασονιέ, για τόν οποίο σάς έχουμε κάνει λόγο τελευταία, έτσι και ο Ξανρόφ ήταν στο παρουσιαστικό του θαρός και μελαγχολικός. Μόλις όμως προήρθε στην άναγνώση του διηγήματός του, —ένός διηγήματος εξωφρενικού, γεμάτου κωμικά επεισόδια και άπίστευτα και κωλοθάλμενες σκηνές,—οί πελάται του «Μαύρου Γάτου» έξέστησαν σ' όμηρικά γέλια! Και τά γέλια αυτά συνεχίστηκαν ως τη στιγμή που ο Ξανρόφ τελείωσε την άναγνώση του διηγήματός του, με τό ίδιο επίσημο ύφος, σαν να έβγαζε ένα επίκειστο λόγο!...

Τήν άλλη μέρα, ο Ξανρόφ ήταν διάσημος σ' όλο τό Παρίσι. Όλα τά ευθυμογραφικά περιοδικά ζητούσανε τη συνεργασία του και οί διευθυντά των μουσικών θεάτρων τον παρακαλούσαν να τούς γράφει μία έπιθεώρηση... Ο Ξανρόφ δέν χαλάσε κανέναν τό χατήρι. Τούς ευχαριστούσε όλους, αλυσίται!

Όταν τού ζητούσανε κανένα διήγημα, έβγαζε ένα μπλόκ από την τσέπη του και τό έγραφε άμέσως με καταπληκτική ευγείρεια και ταχύτητα, εικονογραφώντας το συγχρόνως, έπειδή είχε ταλέντο και σκιτισμογράφου. Τά περισσότερα από τά διηγήματά του τά έγραφε θρήσιος, στο δρόμο ή στον εξώστη του λεωφορείου! Όταν, όμως, κατάλαβε, ότι διάφοροι παρέρ, που ήταματούσανε στο δρόμο και τού ζητούσανε ένα διήγημα έξ' όνόματος ενός περιοδικού, άπλωσε για να άπολαύσουν τό θέαμα ενός λογογράφου που παρήγαγε με τόση γοημότητα, έκανε τήν...κακή αυτή συνήθεια και άρχισε να γράφει και αυτός στο γραφείο του.

*** Μέσα σέ λίγα χρόνια, ο Ξανρόφ σχημάτισε τεράστια περιουσία από τά ποσοστά που έπαιρνε από τό «Μαύρο Γάτο» και από τά συγγραφικά του δικαιώματα. Η δόξα όμως και ο πλούτος δέν τόν θάμπωσαν. Έξακολουθούσε να είναι ταπεινός, πάντα θραυκίνθος και μελαγχολικός. Αποφεύγε τη συντροφιά των συναδέλφων του και, γενικά, κάθε ευθυμού τύπου. Ο άνθρωπος που σκόρπιζε άκράτητα γέλια με τά διηγήματά του δέν μπορούσε να θέλει τούς άλλους να γελούν και ν' άστεϊάζονται!... Σύνταζε άποκλειστικά στις ταβέρνες που θριαυκόντουσαν κοντά στα κοιμητήρια, και στις όποιες πήγαιναν μονάχα εκείνοι που δέν έπισκεπτόντουσαν στα νεκροταφεία προσφιλείς τους νεκρούς! Καταλάβαινε τάρα τί είδους...ευχάριστη συντροφιά έκαναν αυτοί οί άνθρωποι... Γι' αυτό τό λόγο άκράτως ο Ξανρόφ έπιζητούσε την παρέα τους!...

Ο Ξανρόφ δέν είχε στενούς φίλους. Όταν τον έβρισκε η μανία των διαχύσεων, σταματούσε ένα άγνωστο στη Μονμάρτη, —όποιος και άν ήταν αυτός, είτε κομμουνιστής κύριος, είτε κουρέλης ή λήτης, τόν έβρισκε από τό χέρι και άρχιζε να τού διηγείται τη ζωή του τις περιπέτειές του, να τού εκθέτει τίς αντίληψεις του για τη ζωή και τό θάνατο... Και ύστερα τόν ήγαινε, κατά τά χαράματα, στο σπίτι του. Αν τό πρόσωπο αυτό φανόταν εύκατάστατος κύριος ή οικόδεσπότης τού χαρού, —εις άνάμνηση της άρρώσας θραυτιάς που περνούσε μαζί—κανένα έδα ή μπιμπέλο ή έργο τέχνης (Από αυτής της άποψέως, τό σπίτι του έδινε

αίσθανόταν άκατανίκητη περιφρόνηση προς τούς «σοβαρούς» ανθρώπους των γραμμάτων. Πρό παντός, δέν χόρευε τούς ακαδημαϊκούς. Μία μέρα, έκανε ένα δέμα μερικά από τά μαθητικά τετράδιά του, γεμάτα άνόητες εκθέσεις και...διόρτωσε τών δασκάλων του και τά έστειλε στη γραμματεία της Γαλλικής Ακαδημίας με την ακόλουθη έπιστολή:

«Σας στέλνω μερικά από τά έργα μου, τά όποια μου δίνουν, νομίζω, τό δικαίωμα να με θεωρείτε συνάδελφό σας, και σάς παρακαλώ να έπιτηρήσετε τά δένοντα για να πάρω κι' εγώ μία θέσι στην ένδοξη Ακαδημία σας».

...Ο Ξανρόφ ζή ακόμα σ' ένα Παρισινό προάστειο. Έπιασε από καιρό να γράφει. Είναι, εξ άλλου, τόσο γέρος, ώστε δέν μπορεί πια να κρατήσει την πένα στο χέρι του. Ο άνθρωπος που έγραφε μερικά από τά πιο έξυπνα Γαλλικά διηγήματα των τελευταίων δεκαετηρίδων, ο άνθρωπος που πέρασε όλη τη ζωή του θαρός και μελαγχολικός, έχει πέσει σήμερα σέ μία κατάσταση που δέν διαφέρει διόλου από τό ξαναμώραμα. Κανείς δέν ενδιαφέρεται πια γι' αυτόν, γιατί δέν κανένα δέν χάρισε την καρδιά του, κανένα δέν μπόρεσε να τόν κάνει φίλο του... Έζησε σέ μόνος και πεθαίνει τώρα μόνος!

ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΠΩΣ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ Η ΤΡΕΛΛΑ

—Απόρούμε τάχα να προλάβουμε την τρέλλα; Στο ερώτημα αυτό ο καθηγητής Μίλλερ Γελινέκ άπαντά ότι: «Η τρέλλα είναι ή πιο ευγενική απ' όλες τίς άρρώστειες, γιατί μιάς προηδοποιεί πάντοτε όταν πρόκειται να μιάς έπισκεφθή. Κι' έτσι, όταν έβρισκε τά μυλλιέτα που χρησιμοποιεί, μπορούμε να τίς κλείσουμε την πόρτα».

Ίδου λοιπόν μερικά απ' τά μυλλιέτα που στέλνει ή Α. Μ. ή τρέλλα στους ανθρώπους, για να προαναγγείλν τον έρχομό της:

Πρώτο μυλλιέτο—προγνωστικό σημείο στη γλώσσα της έπιστήμης—είνε: Η άυπνία, που προέρχεται από έναν διαρκή πονοκέφαλο.

Δεύτερο: Τό ν' άκούη κανείς παράξενους ήχους ή στιγμής που πρόκειται ν' άποκοιμηθή.

Τρίτο: Τό να νευρίζε κανείς γι' άήλητα πράγματα.

Τέταρτο: Τό να γελάτε χωρίς κανένα λόγο.

Πέμπτο: Τό να μονολογείτε δυνατά, χωρίς ναχετε δοκιμάσει προηγουμένως καμιά σοβαρή συγκίνηση.

Έκτο: Τό να ενδιαφέρεστε υπερβολικά για ό,τι κι' άν κάνει ο πλησίον σας.

Έβδομο: Τό να συλλέγετε πράγματα, που να μην ξέρετε από πριν σέ τί θα τά χρησιμοποιήσετε.

Όγδοον: Τό ν' αλλάζετε εύκολα ιδέες, π.χ. τό να γίνεστε άσφακτα από φιλόθρησκος άθρησκος, κτλ.

Έννατον: Τό ν' αλλάζη συχνά ο γραφικός σας χαρακτήρας.

Δέκατον: Τό να μη μπορείτε να συγκεντρώσετε τη σκέψη σας άπάνω σ' ένα ζήτημα.

Ενδέκατον: Τό να σάς πιάνη συχνά ένα είδος άφηρημάδας. Και

Δωδέκατον: Τό να υποψιάζεστε χωρίς κανένα λόγο τούς φίλους σας.

Όταν παρατηρήσετε αυτά τά συμπτώματα πρέπει να τρέξετε, χωρίς καμιά καθυστέρηση, στο γιατρό—τόν ειδικό γιατρό—και να τού εκθέσετε λεπτομερώς την κατάσταση σας. Αν τό κάνετε αυτό, θα προλάβετε άσφαλώς την τρέλλα και θα γίνετε σέ λίγο καιρό άρρωτος απ' αυτήν. Η θεραπεία σας δέν έξαρτάται, όχι τόσο από τά φάρμακα που θα σάς δώση ο γιατρός σας, αλλά κυρίως από μερικούς κανόνες υγιεινής και διαίτης που επιβάλλονται άναλόγως των συμπτωμάτων της τρέλλας που σάς άπειλει.

Έχετε λοιπόν τό νού σας!...

(Γράφου ήταν πραγματικό μουςείο.) Και άν ο «άχώριστος» φίλος του ήταν κανένας άλητης, ο Ξανρόφ δέν έντυνε με κατωργία ρούχα από πάνω ως κάτω!...

Ο περιεργός αυτός διηγηματογράφος, είχε τά μέσα να ζήσει σαν άστος. Και είχε πράγματι ένα σπίτι περίφημο στο Παρίσι για την πλούσια επίπλωσή του. Αυτό όμως δέν τόν έμποδίζει να κάνει, πολλές φορές, τρεις και τέσσαρες μέρες να πατήσει τό πόδι του στο σπίτι του,—να τρώη, περπατώντας στο δρόμο, καί κάτω από τίς γέφυρες του Σηκουάνα! Ένώ είχε τηνγκαρνατόρμπα του έρωδιασμένη πάντοτε με άπειρα κοστούμια—για να τό μοιράζη στους άλητες,—αυτός κυκλοφορούσε στους δρόμους μ' ένα παμπάλαιο παλτό και με παπούτσια μπαλωμένα! Όταν, όμως, θριαυκόνταε σπίτι του, ντυνότανε με μεγάλη προσήκη κ' έπιμέλεια.

Ο Ξανρόφ αίσθανόταν άκατανίκητη περιφρόνηση προς τούς «σοβαρούς» ανθρώπους των γραμμάτων. Πρό παντός, δέν χόρευε τούς ακαδημαϊκούς. Μία μέρα, έκανε ένα δέμα μερικά από τά μαθητικά τετράδιά του, γεμάτα άνόητες εκθέσεις και...διόρτωσε τών δασκάλων του και τά έστειλε στη γραμματεία της Γαλλικής Ακαδημίας με την ακόλουθη έπιστολή:

«Σας στέλνω μερικά από τά έργα μου, τά όποια μου δίνουν, νομίζω, τό δικαίωμα να με θεωρείτε συνάδελφό σας, και σάς παρακαλώ να έπιτηρήσετε τά δένοντα για να πάρω κι' εγώ μία θέσι στην ένδοξη Ακαδημία σας».

...Ο Ξανρόφ ζή ακόμα σ' ένα Παρισινό προάστειο. Έπιασε από καιρό να γράφει. Είναι, εξ άλλου, τόσο γέρος, ώστε δέν μπορεί πια να κρατήσει την πένα στο χέρι του. Ο άνθρωπος που έγραφε μερικά από τά πιο έξυπνα Γαλλικά διηγήματα των τελευταίων δεκαετηρίδων, ο άνθρωπος που πέρασε όλη τη ζωή του θαρός και μελαγχολικός, έχει πέσει σήμερα σέ μία κατάσταση που δέν διαφέρει διόλου από τό ξαναμώραμα. Κανείς δέν ενδιαφέρεται πια γι' αυτόν, γιατί δέν κανένα δέν χάρισε την καρδιά του, κανένα δέν μπόρεσε να τόν κάνει φίλο του... Έζησε σέ μόνος και πεθαίνει τώρα μόνος!

ΕΝΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

UN JEUNE HOMME

(ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΣΕΝΙΕ)

«Ημουν άδύνατο παιδί, ώρη ά ήταν και μεγάλη. Και με τό χαμογέλιο της κοντά της με προσκάλει. Συχνά στο γόνα της όρθος, μ' άθωο τό χέρι άκόμη, Τό πρόσωπό της χάιδευα, τόν κόρφο της, την κόμη.

Και κάποτε καμόνονταν τό άγαπητό της χέρι. Τ' άνηύχα τά χρόνια μου να τιμωρή πώς ξέρει. Μπροστά στους άγαπητικούς, κοντά σ' αυτή, τά θράδνα. Απ' την πεντάμορφη έπαιρνα τά πιο πολλά τά χάδια.

(Λιλιανζ λωζιγιέ, λίμο θωσιολε μ κη) Ξεδοφ Ξεορμ Μ' άγκάλιαζε χίλια φιλά στο στόμα να μου δίνει! Και οί πιστικοί ψιθύριζαν κυτίζοντας έμένα! «Τό τρισμακάριστο παιδί! Πόσα καλά χαμένα!»

Μεταφράσει ΛΕΑΝΤΡΟΥ ΠΑΛΑΜΑ

Η ΤΡΕΙΣ ΚΟΡΕΣ

(ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕ ΜΙΛΛΙΕ)

Τρεις κόρες πήγαιναν στρατί, στρατί, χειροπιαστά. Έσθυνε ή μέρα κ' έτρεμε τό φώς του άποπερίτη... Πρόβαινε ή μιά και τόνιζε τραγούδια χαρωπά. Η δεύτερη δνειρεύονταν, και στέναζεν ή τρίτη. Η πρώτη ρώτησε: «Αδερφές, τί νάν' ή άγάπη, τί; —Δέν ξέρω, είπεν ή δεύτερη, μά κάπου είδα γραμμένο. Χωρίς άγάπη μία καρδιά να ζήσει δέν μπορεί. —Εγώ τό ξέρω, άπήνητησεν ή τρίτη, και πεθαίνω!»

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΒΙΟΣ

(ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΟΣΕΙΔΩΠΙΟΝ)

Τί δρόμο στη ζωή του κανείς ν' ακολουθή; Στην αγορά και λόγια και δίκες θ' άπάντησ. Στο σπίτι του φροντίδες, εις τούς άγρούς του κόπους. Στη θάλασσα τρομάρες, στής ξενιτειάς τούς τόπους.

«Αν μέν παράδες έχεις, φοβάσαι μη τούς χάσης. Φτωχός αν είσαι, πάλι θε να κακοπεράσης. Είσ' έγγαμος; δέν θαύρης ποτέ σου ήσυχία. Είσ' άγαμος; θα ζήσης σαν νύσας σ' έρημία.

Έχεις παιδιά; Δέν λείπουν τά θάσανα κ' οί πόνοι. Δέν έχεις; σαν ψωριάρη κανείς δέν σέ σιμάνει. Ακμάζεις; θα γυρίσης και τρέλλες δέν θ' άπάντη. Εγρήρασε; άμέσως τη δύναμή σου χάνεις.

Λοιπόν, έν' απ' τά δύο, θαρρώ, θα πρότιμήςης. Η εις αυτό τόν κόσμο ποτέ να μη πατήσης, Η άμα τόν πατήσης, μικρό-μικρό άκόμα.

Τά μάτια σου να κλείσης, να σέ σκεπάζη χάμα.

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΒΙΟΣ

(ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΛΑΡΟΝ)

Ποιό δρόμο στη ζωή του κανείς να προτιμή; Στην αγορά και φήμη και γνώσεις θ' άποκτήσης. Στο σπίτι ήσυχία, σ' άγρούς ή φάσις χάρει. Στη θάλασσα τά κέρδη, στής ξενιτειάς τά μέρη.

«Αν μέν παράδες έχεις με δόδες θα γυρίσης. Πτωχός αν είσαι πάλι, μόνος θα τό γυρίσης. Είσ' έγγαμος; θα ζήσης σ' όπτι σου προστάτη. Είσ' άγαμος; θα ζήσης σ' όπτι σου προστάτη.

Έχεις παιδιά; με πόθο θα όγης και θα εισ' λήης. Δέν έχεις; απείρμνος τόν δίσον θα διέλθης. Ακμάζεις; θα κολλάξη τό αίμα σου στας φλέβας. Εγρήρασε; οί νεοί θα σέ κυτάν με σέβας.

Λοιπόν, έν' απ' τά δύο ποτέ μη προτιμήσης. Η δηλαδή τόν κόσμο ποτέ να μη γνωρίσης. Η άμα τόν γνωρίσης, να άποθάνης κιόλα.

«Οχι. Τού βίω είναι καλά και άξια όλα!»

ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΣΕΝΑ

(ΑΡΜΕΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ)

Σαν πεισματάρικο παιδί κλαίει ή καρδιά μου κλαίει. Και σένα θέλει μονάχα κι' όλο για σένα λείει. Τού κάκου παίρνω της γλυκύς για να τηνε γλυκάνω. Για την σαπιάσά δέν μπορώ. Ο, πές μου τί να κάνω; Κι' αν έδειξα στα μάτια μου όλα τας γης τά καλά, Τι να τούς κάνω, αφού από σέ να ίδουν δέν θέλουν άλλοι.

Ψυχούλα μου σ' άγάπησα σ' όν κόσμο τούτο, τόσο. Που αν μου ζητήσης τη ζωή, κι' αυτή θα σου τό δώσω. Μονάχα τα ματάκια μου φοβόμην μη ζήτησης. Γιατί μίαν ώρα αν δέ σέ δώ, νεκρό θα ή'ν αντίκρισής.

Μεταφράσει ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΙΣΣΑΛΗΤΗ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ» ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Η ΠΙΟ ΩΜΟΡΦΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ»

(Μια πρωτότυπη έρευνα του Αμερικανού δημοσιογράφου Τζων Έρμπερτ)

Οι άστερες του Χόλλυγουντ δεν έχουν μόνο τις πιο όμορφες βίλλες, τα πιο όμορφα αυτοκίνητα και τις πιο όμορφες τουαλέτες, έχουν και τις πιο όμορφες ερωτικές περιπέτειες! Ένα, λοιπόν, από τα μεγαλύτερα κινηματογραφικά περιοδικά της Νέας Υόρκης, το «Μονί Classic», δημοσίευσε στο τελευταίο τεύχος του την κατωτέρω έρευνα του κινηματογραφικού ρεπόρτερ Τζων Έρμπερτ, ο οποίος κατόρθωσε να μάθει τις πιο περιέργες ερωτικές περιπέτειες των άστρων. Να τι μας αποκαλύπτει αυτός ο τυχερός Αμερικανός δημοσιογράφος:

«Η Βεντέττα της δόνης — είναι όλες τους τόσο όμορφες και τόσο χαριτωμένες! — έχουν κι αυτές καρδιά, καθώς ξέρετε, μια πολύ τρυφερή καρδιά, που δεν έχει δυστυχώς καιρό για ν' αγαπήσει... Η δουλειά του στούντιο είναι τόσο σκληρή, τόσο κουραστική!... Καμιά φορά όμως — κι αυτό συμβαίνει στις διακοπές τους — αφήνουν την όμορφη περιπέτεια να τους παρασύρει και τότε έχουμε τα πιο όμορφα και τα πιο περιπαθή επεισόδια, που διαρκούν όσο και το ξεκούρασμα του άστρου».

Η Μπίλλυ Ντόβ, παραδείγματος χάριν, από του γάμου της, είχε μια τέτοια περιπέτεια με τον Σέργιο Λεβίν, έναν όμορφο Ρώσο χορευτή του Χόλλυγουντ, η οποία όμως κατέληξε σε ένα άγριο ερωτικό δράμα. Η όμορφη βεντέτα αγαπούσε με πάθος τα Ρωσικά τραγούδια και γι' αυτό πήγαινε τακτικά στο «Βόλγα», ένα από τα περιωμότερα καμπαρέ των Ρώσων εξορίστων, του οποίου τα γκαρσόνια ήταν αληθινοί αριστοκράτες κι η χορευτής του παλινός κυρίες της Τσαρικής Αύλης. Μέσα σ' έναν από τον κόσμο των ξεπεσμένων αριστοκρατών, η Μπίλλυ Ντόβ δεν άργησε να προσέξει έναν όμορφο χορευτή: τον Σέργιο Λεβίν. Μά κι αυτός θα νόμιζε κανείς ότι δεν χόρευε, παρά μονάχα για τόν άστέρα.

Ένα βράδυ, ύστερα από τη δεύτερη μπουτίλ της σαμπάνιας, η βεντέτα του Χόλλυγουντ εκάλισε τον όμορφο Σέργιο στο τραπέζι της. Ήρθε, του είπε, ότι η συντροφιά μου σ'αγαπάει. Το βλέπω μέσα στα μάτια σου! Καθίστε να πιούμε μαζί λίγη σαμπάνια.

Κι έμειναν έτσι μαζί ως τα ξημερώματα! Η Μπίλλυ Ντόβ, φυσικά, όταν ξύπνησε, βρέθηκε στο διαμέριμά του! Κι από εκείνη την ημέρα άρχισε και για τους δυο μια ζωή ευτυχίας κι ερωτός. Τους έβλεπαν μαζί παντού. «Όλο λοιπόν το Χόλλυγουντ ήξερε ότι η όμορφη βεντέτα ήταν ξετρελαμένη με τον Ρώσο χορευτή».

Θα τον παντρευτεί άραγε; ρωτούσαν περίεργοι οι άλλοι άστερες. Γιατί όχι; Οι γάμοι είναι τόσο εύκολοι εδώ πέρα!...

Παραδόξως όμως, ύστερ' από λίγο καιρό, η Μπίλλυ Ντόβ, χωρίς κανείς να το περιμένει, παντρεύτηκε έναν βαθύπλουτο Νεοϋρκέζο και παράτησε τον όμορφο Σέργιο Λεβίν.

Τι είχε συμβεί; «Απολύτως», ο «άστέρας» είχε βαρεθεί τον έρωτα και ξαναγύριζε στην τόσο μετρημένη και τόσο κουραστική ζωή του στούντιο! Κι ο Ρώσος χορευτής άδαινε απαρηγόρητος. Την ίδια εβδομάδα έγινε άφαντος από τον «Βόλγα». Κανείς δεν τον έβλεπε και κανείς δεν άκουγε τίποτα γι' αυτόν. Ο Σέργιος Λεβίν ζούσε κλεισμένος στο σπίτι του. Κι ένα πρωί, ο πατόξ 'Ιβάν, ο υπηρέτης του, τον βρήκε νεκρό μέσα στο μπάνιο! Ο όμορφος χορευτής είχε αυτοκτονήσει, κόβοντας τις φλέβες του. Κι έτσι, μ' έναν τόσο τραγικό τρόπο, τέλειωσε το ειδύλλιο της Μπίλλυ Ντόβ με τον Σέργιο Λεβίν, που την είχε αγατήσει, όπως αγαπούν παράφορα οι Ρώσοι...

Η Άιριν Γουάρ

Η Μαίη Γουέστ, πάλι, είχε μια αλησμόνητη ερωτική περιπέτεια, που της είχε συμβεί όταν ακόμη χόρευε στο «Φόλλις», ένα από τα πιο δημοδοκρατικά καμπαρέ του Μπροντγουάι. Μια νύχτα είδε να μπαίνει τέσσερες φρακφορεμένοι άγνωστοι με το ίδιο άθος στην καμπαρέ, μια γκαρντένια. Κι οι τέσσερες αυτοί κύριοι χειροκροτούσαν μ' ενθουσιασμό κάθε εμφάνισή της και τέλος την προσκάλεσαν στο τραπέζι τους.

—Τι είναι αυτοί; ρώτησε σκανδαλισμένη η Μαίη Γουέστ που δεν θύνη τη του καμπαρέ.

—Είνε γκαρντέντες! της απάντησε εκείνος με άπαθια. Και πρόσθεσε, βλέποντας τους διαταγμούς της: —Πρόσεξε, να είσαι καλή μαζί τους! Δεν πρέπει να τους διαταγμάτουμε...

Η Μαίη Γουέστ, με τον τρόπο στην καρδιά, πλησίασε και καθίσε στο τραπέζι τους. Ο αρχηγός των γκαρντέντες τότε την περιελάμβανε με πριγκιπική ευγένεια, που της προσέφερε κασιδιάρη. Πόσο δεν η πρόδιδεν ότι είχε δίπλα της έναν έγκληματι, έναν δολοφόνο. Τα λεπτά και περιποιημένα χέρια του την έκαναν να τρέμει από το φόβο και τη φρίκη, κάθε στιγμή που την αγγίζαν. Το μαρτύριο αυτό ξεκολλήθηκε ολόκληρη τη νύχτα. Όταν τέλος λυτρώθηκε από τους γκαρντέντες, η Μαίη Γουέστ έβγαλε ένα στεναγμό ανακουφιστικό.

—Τι σ'α συμβαίνει; την ρώτησε ο διευθυντής του καμπαρέ, που την είδε το άλλο βράδυ ακόμη ταραγμένη.

—Ωραία τα καταφέρατε! του απάντησε η Μαίη Γουέστ. Με σπλάτε να κρατήσω συντροφιά σε τέσσερες έγκληματες, που πάντοτε να με πνίξουν!

Εκείνος τότε ξέσπασε σ' ένα ήχηρο γέλιο και της είπε: —Δεν φανταζόμουν ποτέ ότι είσαστε τόσο εύπληη! Μά δεν καταλάβατε, λοιπόν, ότι ήταν μια φάρσα; Οι γκαρντέντες ήταν ο Μαίη Λάιτον κι' οι άχωριστοι φίλοι του, οι πιο εκκεντρικοί εκατομμυριούχοι της Νέας Υόρκης!...

Λένε τώρα ότι η Μαίη Γουέστ δεν έχει συγχωρήσει ακόμη την διευθυντή του «Φόλλις! Μά αλήθεια η περιπέτεια είχε κι αυτή τον κατωρόσημο να συγκαταστήσει την τανική γυναίκα του Χόλλυγουντ και να παραμείνει άεξεστη στη μνήμη της.

Η θελκτική Άιριν Γουάρ είχε ένα φλογερό ειδύλλιο με έναν κορό δαιμονιστή της, τον αρχηγό της ποδοσφαιρικής ομάδας του «Κόλετς Σπρίντ» του Λίς Άντλες. Η χαριτωμένη βεντέτα έγινε μια μεγάλη αδυναμία: ληστεία το ποδόσφαιρο! Κι φυσικά και τους πρωταθλητές του. Σ' ένα λοιπόν, μεγάλο αμείβετο σπαρτίσθηκε τόσο από την... τρέχη και νεαρού δαιμονιστού της, ώστε από εκείνη την ημέρα τον άγνωστο παράφορο και πέρασε μαζί του δυο άεξεστατους μήνες έρωτος.

Η πιο όμορφη ερωτική περιπέτεια της Λούπε Βελξ ήταν εκείνη, που είχε όταν ήταν ακόμη χορευτή στο Μεξικό. Είχε άρρασει τότε με πάθος τον γιο ενός πλουσιού Μεξικανού, ο οποίος μια νύχτα μπήκε ξαφνικά στο καμπαρέ με τους φίλους του και με πιστόλι στο χέρι την διαταγή να τον ακολουθήσει στο αυτοκίνητό του. «Επειτα την ώδηγεσε στο εξοχικό οράνισό του κι' εκείνη την έφερε ακόμη από το σπίτι της, έπεισε στα πόδια της, την ξήτησε συνγνώμη και της εξομολογήθηκε τον έρωτά του. Αυτή η παράδοξη περιπέτεια σήμανε το τέλος της Λούπε Βελξ, ώστε κι αυτή ν' ανταποκριθεί στο αίτημα του πλουσιού Μεξικανού και να τον αγαπήσει για λίγον καιρό κι' όλη τη δύναμη της καρδιάς της».

Μά την πιο παράξενη ερωτική περιπέτεια απ' όλους τους άστερες την είχε η Ταλλούλα Μακ...

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Τ' ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Γ. ΜΟΥΡΟΥΖΗ

[Η μόνη αθέτητη βιογραφία του γενναίου Έλληνα πρίγκηπος]

ΤΟ φανερόν, ότι ο Πέτρος Καραγεωργετίδης δεν είχε σκοπό να κινδυνεύσει τη ζωή του σε μια μονομαχία, αφού μάλιστα γρήγορα επρόκειτο να ξαναπάρη τον θρόνο των προγόνων του, όπως και συνέβη...

Ο Μουρούζης όμως τον έλεεινολογούσε:

—Ο άνθρωπος έπληξε να γλεντήσει, και τον έδειρα! έλεγε. Μά τί τον πειράζει αυτό; Αυτός συχαίνεται τα αμάτια!...

Στο Παρίσι, ως αξιωματικός του Ιππικού, ο Μουρούζης, πέρασε μερικά χρόνια γεμάτα γλέντια και έπεισοδια.

Στο μεταξύ αυτό από ταγματάρχη έγινε αντιπαραταγματάρχης του Ιππικού.

Μά η Γαλλία δεν έκανε τότε πολέμους και αυτή η ειρηνική κατάσταση έστενοχωρούσε τον Μουρούζη. Και πούθενά άλλοι έμεις δεν γινόταν τότε πολέμους, για να πάη νόθη περιπέτεια με νέους κινδύνους...

Σταυρικά το 1905, τα πράγματα στην Ανατολή έουνέφιασαν... Και έφαινετο πια ότι θα γίνει ο πόλεμος Ρωσίας και Ιαπωνίας, που άρχισε πραγματικά σε λίγο.

Αμέσως τότε ο Μουρούζης αποφάσισε να πάη στη Ρωσία και να πολεμήσει μαζί με το Ρωσικό στρατό εναντίον της Ιαπωνίας.

Ο τσάρος Αλέξανδρος Γ' είχε σκοτώσει λίγα χρόνια πριν την εποχή εκείνη τσάρος ήτο ο Νικόλαος Β'. Ο τσάρος αυτός, όπως είδαμε, ήταν πολύ φίλος του Μουρούζη. Εγγράμμε πως τον έγκρισε στην Αθήνα κατά την εποχή των γάμων του διαδόχου Κωνσταντίνου και πως, μάλιστα, ένα βράδυ, τον παρέσυρε και σε μια σπουδαία ταβέρνα...

Η φίλια του Μουρούζη με τον τσάρο Νικόλαο διατηρήθηκε πάντα στενή. Και από το Παρίσι του έγραφε συχνά, μά και ο τσάρος του έστελε συντομα γράμματα και δώρα. Συλλογίστηκε λοιπόν ο Μουρούζης να πάη στην Πετρούπολη να βρή τον τσάρο και να του ζητήσει να καταταχθή στο Ρωσικό στρατό.

Το σκέφθηκε και το αποφάσισε. Και μια μέρα, άφησε το Παρίσι και έφυγε για την Πετρούπολη.

Όταν ο πρίγκηψ Μουρούζης έφτασε στην Πετρούπολη, έπληξε στο παλάτι του Πετρούπολου να επισκεφθή τον τσάρο.

Σύμφωνα με τα έθιμα της Αύλης, ενεγράφη στο βιβλίο των παρουσιάσεων. Έτσι σέ λίγο ανήγγειλαν στον αυτοκράτορα, ότι ο πρίγκηψ Μουρούζης ζητούσε να τον επισκεφθή. Ο Νικόλαος, αμμήκη τότε την παλιά φίλια του με τον γλετζέ πρίγκηπα και διάταξε να του παραγγείλουν ότι τον περιμένει αμέσως.

Πραγματικά, ο Μουρούζης επισκέφθηκε σε λίγο τον τσάρο στα Ιδιωτικά του δωμάτια.

Σύμφωνα με τα έθιμα των Αύλων, η τυπικές αυτές επισκέψεις και παρουσιάσεις δεν διαρκούν περισσότερο από πέντε λεπτά της ώρας. Μά οι ύπασιστα και οι άλλοι αὐλικοί του τσάρου έβλεπαν ότι πέντε λεπτά, τά δεκά και ότι ακόμη ο Μουρούζης δεν έβγαине έξω. Αυτό τους εξέπληξε γιατί ήταν κάτι το αντικανονικό...

Ανοίξαν λοιπόν την πόρτα για να ιδούν τί συμβαίνει. Και τότε με απεριόριστη εκπλήξη τους παρατήρησαν, ότι ο Μουρούζης και ο τσάρος έκουθεντίαζαν φιλικότατα και έγελούναν... Αδιαφορούσαν για την έθιμοτυπία των Αύλων και για την άνοχη των αὐλικών και τάλεγαν με κέφι και έγκα...

Η τρελή Ταλλούλα είχε αγατήσει τον Τζόε Φούλτον, τον πρωταγωνιστή της Καλλιφορίας. Μά το ειδύλλιο τους δεν βάστηξε πολύ. Η όμορφη βεντέτα φοβόταν τόσο πολύ τις τρυφερότητες του Τζόε Φούλτον, ώστε προτίμησε να τον παρατήσει, αν και τον αγαπούσε, παρά να βρεθεί κανένα πρωί... νον - άουτ!...

Μά κι όλες η άλλες βεντέτες της δόνης έχουν όμορφες ερωτικές περιπέτειες. Όπως είπαμε όμως, δεν διαρκούν περισσότερο από τις εκπαινεύς «διακοπές» τους.

ΤΟΥ Κ. ΦΩΤΟΥ ΓΙΟΦΥΛΛΗ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Τ' ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Γ. ΜΟΥΡΟΥΖΗ

[Η μόνη αθέτητη βιογραφία του γενναίου Έλληνα πρίγκηπος]

διότητά... Είχαν θυμηθεί την παλιά φίλια τους και τις τρέλλες τους. Μάλιστα ο τσάρος, που είχε μάθει τα γλέντια και τα έπεισοδια του Μουρούζη στο Παρίσι, τον παρακάλεσε να του διηγήθαι μερικά... Έτσι πέρασε αρκετή ώρα. Και εξέσκασε και ο τσάρος λίγο, από την πληγή της αυστηρής έθιμοτυπίας...

Κατά την συνάντησιν εκείνην ο τσάρος Νικόλαος ρώτησε τον Μουρούζη πως βρίσκεται στην Πετρούπολη και μήπως θέλει τίποτε από αυτόν.

Ο Μουρούζης τότε του είπε με ειλικρίνεια τους σκοπούς του. Του διηγήθη, ότι έπληξε στο ειρηνικό Παρίσι και ότι ζητεί περπέτειες και πολέμους. Έπειδή λοιπόν επρόκειτο να γίνει ο πόλεμος Ρωσίας και Ιαπωνίας, έπιθυμούσε να καταταχθή στο Ρωσικό στρατό και να πολεμήσει μαζί με τους Ρώσους εναντίον της Ιαπωνίας.

Ο τσάρος τον ευχαρίστησε για την ευγενική προσφορά του και διάταξε να καταταχθή αμέσως ο Μουρούζης με τον θαυμό του στο Ρωσικό στρατό.

Έτσι ο αντιπαραταγματάρχης Μουρούζης κατετάχθη στο σώμα των Ουσάρων της Ρωσικής αυτοκρατορικής φρουράς.

Όταν ο Μουρούζης κατετάχθη στο Ρωσικό στρατό, άπαιτησε μια σοβαρή δυσκολία. Δεν ήξερε σχεδόν καθόλου τη Ρωσική γλώσσα και αυτό τον έμπόδιζε πολύ. Γρήγορα λοιπόν άρχισε να μαθαίνει την Ρωσική. Επέδοθη στην εκμάθησή της με ζήλο και διάθεσι και σε λίγον καιρό μπορούσε να συνεννοείται αρκετά καλά.

Μά όσο να μάθη καλά την γλώσσα, λίγο έλειψε να φονευθή έξ άφορηής της αγνοίας του αυτής.

Στο σώμα των Ουσάρων ο Μουρούζης υπηρετούσε μαζί με πολλούς Κοζάκους. Μ' αυτούς έπαισε γρήγορα σχέσεις, γιατί ήταν κι αυτοί καλοί καθάλλαροι, τολμηροί και γενναίοι. Μά συγχρόνως ήσαν και άγριοι και πρόσοχοι.

Μια μέρα λοιπόν, που ο Μουρούζης ήταν μεθυμένος, έπιε στους Κοζάκους μερικές Ρωσικές λέξεις, που δεν ήξερε ακριβώς την σημασία τους. Οι Κοζάκοι τον παρεξηγησαν και του έπετέθησαν, γιατί ένόμισαν ότι ήθελε να τους προσβάλει. Έτσι έπακολούθησε άγρια συμπλοκή και λίγο έλειψε να σκοτωθή ο Μουρούζης από τους Κοζάκους.

Ευτυχώς όμως, έφτασαν στο μεταξύ και άλλοι γνωστοί τους και τους εγώρισαν.

Μά ο Μουρούζης δεν είχε καταλάβει ακόμη πως προσέκλησε τη συμπλοκή! Έδόθησαν τότε άμοιβαίς εξηγήσεις και εύρεθη ότι η άφορη της συμπλοκής ήσαν τα γλωσσικά λάθη του Μουρούζη!...

Όλίγον άργότερα, άρχισεν ο πόλεμος Ρωσίας και Ιαπωνίας. Ο Μουρούζης, μαζί με τους Κοζάκους και με όλους τους Ουσάρους της αυτοκρατορικής φρουράς, έπέρασε την Σιβηρία και βρέθηκε στο μέτωπο, πέρα στα όρια της Μαντζουρίας.

Ο πόλεμος στην αρχή φάνηκε στους Ρώσους εύκολος. Μά μάλα-γάνα εκτάλασαν τί ήσαν οι Ιάπωνες... Τα ανθρωπάκια εκείνα άρχισαν να νικούν τους Ρώσους και να τους κυνηγούν στις άπέραντες εκτάσεις της Μαντζουρίας. Και η πάλη άρχισε να παίρνει σοβαρότατη μορφή. Σκληρές μάχες με πλήθη νεκρών έγίνοντο και ο πόλεμος συνεχιζόταν με πείσμα...

Ο Μουρούζης έλαβε τότε μέρος σε πολλές μάχες. Μά πιο πολύ διακρίθη στην τρομερή μάχη του Μουκδέν.

Η μάχη αυτή υπήρξε άγριότατη και τρομερή. Έδόξαζε είκοσι ολόκληρες ήμέρες, δηλαδή από την 20 Φεβρουαρίου έως την 11 Μαρτίου 1905. Την άμυναν οι Ιάπωνες άρχισαν να πολεμική του τέχνη και έβουλασε μεγάλες δυναμεις Ρωσικού στρατού. Στο τέλος όμως, έπειτα από είκοσι ήμερες πάλης, την έχασε και οι Ιάπωνες επρόχώρησαν έμπρός και έπλησαν στο Μουκδέν 40 χιλιάδες νεκρούς και τραυματίες και οι Ρώσοι 80 χιλιάδες νεκρούς και τραυματίες. Έπί πλέον 20 χιλιάδες Ρώσοι έπεσαν αιχμάλωτοι στα χέρια των Ιαπώνων κατά τη μάχη αυτή.

Μέσα όμως σ' αυτή την υπεράνθρωπη πάλη, που κατέληξε σε καταστροφή των Ρώσων, ανέδειχθη ένας ήρωας άσυνήθικος, ο Μουρούζης. Έδειξε μεγάλη ανδρεία και πολεμική τέχνη. Διεκρίθη έξαιρετικά και ένινεν υπόδειγμα μέσα σ' όλο κληρο το Ρωσικό στρατό.

Έτσι ο Μουρούζης, μέσα στα πεδία της μάχης έπροβέβασθη για την ικανότητα και την αξία του σε ανταγματορχη.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΔΟΥΛΕΜΠΟΡΟΥ

συνέχεια:

—Τώρα, σεις θα μέινετε εδώ. Από σήμερα αναλαμβάνω μόνος μου να τα κανονίσω με το Μαύρο. Γειά σας, λοιπόν...

Ο Σέρλοκ Χόλμς πηγαίνοντας προς το σπίτι του Μαυρί, δεν είχε υπ' όψιν του κανένα σαφές σχέδιο για το πώς θα ενεργούσε. Ήξερε, βέβαια, ότι η σωτηρία της Ζαίρας εξαρτάτο μόνον από την αστραπιαία επέμβαση του. Είχε αποφασίσει ακόμη ν' αποφύγει οποιοδήποτε τη σύγκρουση με τον κακούργο.

—Αν χτυπηθώ μαζί του και τον σκοτώσω, μονολογούσε θα-δίζοντας ο διάσημος αστυνομικός, θα σώσω βέβαια την Ζαίρα και θα απαλλάξω την κοινωνία από ένα τέρας, αλλά δεν θα μπορέσω ποτέ πια να βρω τον θησαυρό του γέρο Φιρμόν, το μυστικό του οποίου θα πάρω ο Μαυρί, μαζί του, στον τάφο του...

Ετσι, με το κεφάλι του θορό από ένα σωρό σχέδια και υποθέσεις, ο Σέρλοκ Χόλμς έφτασε στην οδό Μοντεμπέλλο. Εκεί, αφού πέρασε μερικά σπίτια, σταμάτησε σε μία γωνιά του δρόμου κι' άρχισε να μουρμουρίζει:

—Απ' εδώ βλέπω καλά το σπίτι του Μαύρου. Το καλύτερο

λοιπόν πούχω να κάνω, είνε να περιμένω να νυχτώσει περισσότερο. Αργότερα ίσως να ριθκιν-δυνεύω να μπώ μέσα. Σ' αυτό θα μ' ευκολύνει και το γεγονός, ότι είνε πολυκατοικία... Πάντως, τα πράγματα είνε πολύ δύσκολα, εξαιρετικά δύσκολα. Μπορεί να πη κανείς πώς κρέμονται από μία τρίχα!...

Πέρασε περίπου ένα τέταρτο της ώρας απ' τη στιγμή που ο Σέρλοκ Χόλμς στάθηκε στη γωνιά του δρόμου, όταν ξαφνικά αναστήριξε σύγκορμος. Είχε δη ν' θγαίνονταν μέσα απ' το σπίτι που κατεσκόπευε τον Μαυρί και την Ζαίρα, πισμένους μπρά-τος. Η δυστυχισμένη κοπέλλα, με μεγάλη δυσκολία κρατιόταν στα πόδια της και σε κάθε θήμα πούκανε παραπονοία.

—Την μέθυσε ο άρρεϊος, ψιθύρισε μέσα απ' τα σφιγμένα δόντια του ο αστυνομικός. Την τραβάει, κι' αυτή τον ακολουθεί σαν νάναι υπνωτισμένη.

Κι' ο Σέρλοκ Χόλμς, αφού τους άφησε να προχωρήσουν αρκετά, άρχισε να τους παρακολουθεί, μ' όσο μπορούσε μεγαλύτερη προσοχή και προφύλαξη.

Στους δρόμους οι διαβάτες διαρκώς λιγοστεύανε κι' αυτό έκανε τον Μαυρί να θαδίζει γρήγορα και να σέρνει θάνασσα την Ζαίρα, χωρίς να φοβάται μήν τύχη και του κάνει κανείς καμιά παρατήρηση.

Επειτα από αρκετή ώρα, ο Μαυρί έφτασε κοντά στο Βοτανικό Κήπο και τότε, αφού στάθηκε κι' είδε γύρω του λίγες στιγμές, ακολούθησε αποφασιστικά έναν ξημο δρόμο, που κατέληγε στους πρόποδες ενός λόφου, πάνω από τον κήπο.

—Τον κακούργο! ψιθύρισε με λύσσα ο Σέρλοκ Χόλμς, που αντελήφθη το σχέδιο του Μαυρί. Θά την ανεβάσει απ' την πέτρινη σκάλα πάνω στο λόφο αυτό, κι' από εκεί θα την ρίξει κάτω. Κι' από κάτω ακριβώς είνε το μέρος που βρίσκονται τα θηρία του Κήπου. Πρέπει λοιπόν να λάβω τα μέτρα μου. Πρέπει να τους αφήσω να προχωρήσουν αρκετά, ώστε να μεγαλώσει η απόσταση που με χωρίζει απ' αυτούς.

Σε λίγο βρισκόντουσαν κι' οι τρεις πάνω στο λόφο. Ήταν αδύνατον τώρα στο Χόλμς να τους παρακολουθή και σε λίγο τους έχασε απ' τα μάτια του.

—Έξαφανιστήκανε! ψιθύρισε με πνιγμένη φωνή απ' την φοβερή αγωνία που τον είχε καταλάβει. Πού να πήγανε τάχα; Προχώρησε άμέσως έρποντας αθόρυβα προς την κατεβυθισι ποχάν πάρε ο Μαυρί κι' η δυστυχισμένη κρεολή.

Το σκοτάδι ήταν πυκνό πια. Ο Σέρλοκ Χόλμς δεν μπορούσε να βλέπει παρά σε πολύ μικρή ακτίνα γύρω του. Προχώρησε λίγα μέτρα ακόμα κι' έπειτα σταμάτησε. Είχε ακούσει γρήγορα θήματα και συγκράτησε την αναπνοή του.

Πέρασαν λίγες στιγμές αγωνίας και φόβου, όμως των οποίων ασφαλώς δεν είχε δοκιμάσει άλλη φορά ο διάσημος αστυνομικός, κι' έπειτα είδε άσφανα να περνά από μπροστά του τον Μαυρί μόνο του, χωρίς τη Ζαίρα. Τότε ο Σέρλοκ Χόλμς ένοιωσε το αίμα του να σταματά παγωμένο μέσα στις φλέβες του. Τούρβε να πεταχτεί άμέσως πάνω, αλλά συγκεντρώοντας όλη τη θέλησή του κρατήθηκε ακίνητος. Και μόνον όταν άκουσε τον Μαυρί να κατεβαίνει την πέτρινη σκάλα, σηκώθηκε άπάνω κι' άρμησε προς το μέρος που γκρεμού, το οποίο, καθώς ήξερε, δεν είχε κάγκελα.

Όταν έφτασε δυο θήματα μακριά από το μέρος αυτό, στήθηκε ακίνητος, και συγχρόνως μία κραυγή φρίκης και τρόμου εξέφυγε μέσα απ' τα στήθη του.

Ο Σέρλοκ Χόλμς είχε δη δυο θήματα μακριά του τη Ζαίρα, εξαπλωμένη ανάσκελα με την ακινησία νεκρού, στην άκρη του γκρεμού. Ο κακούργος είχε τοποθετήσει το θύμα του εκεί με ακρίβεια θαυμασίου υπολογισμένη, έτσι που, αν η νέα έκανε την παραμικρή, την πιο ανάσθητη κίνηση, θα γκρεμιόταν στον κήπο, όπου θα την κατασπαράζανε τα θηρία.

Ο Σέρλοκ Χόλμς γονάτισε άμέσως και ούρθηκε με τα τέσσερα κοντά στη Ζαίρα. Επειτα, άπλωσε τα χέρια του με προφύλαξη, την έπιασε απ' τα πόδια και την έσυρε προς το μέρος του, μακριά απ' το χείλος του γκρεμού, όπου την είχε αφήσει ο προληπτικός Μαυρί, για να μη την σκοτώσει με τα χέρια του.

Η φτωχή κόρη του γέρο-Φιρμόν είχε σωθή! Ο σωτήρας της δοκίμασε να την ευχήσει απ' τον θαύ της ύπνο, αλλά δεν μπόρεσε. Ο Μαυρός της είχε δώσει μεγάλη ποσότητα ναρκωτικού. Τότε ο Σέρλοκ Χόλμς σκέφθηκε να την κατέβει απ' τον λόφο, σηκώνοντάς την στην αγκαλιά του. Αλλά την ίδια σχεδόν στιγμή, μία ιδέα έλαμψε στο νου του και ψιθύρισε:

—Όχι!... Ο Μαυρί δεν έφυγε. Έξάπαντος περιμένει εδώ κοντά ώσπου ν' ακούσει την πτώση του θύματός του μέσα στην τάφο... Ο κακούργος φροντίζει να μπει πάντα ασφαλίσμένος...

Ο Σέρλοκ Χόλμς έφθασε άμέσως καταγής τη Ζαίρα, κι' αφού θρήκε μία μεγάλη πέτρα, την πέταξε, μ' όλη τη δύναμή του, πάνω σε μία άσπρη άρκοδα, που η λευκή σιλουέτα της διακρινόταν κάτω στο πυκνό σκοτάδι της τάφου.

—Ένα φοβερό κι' άγριο μουγκρητό έτάραξε την ησυχία της νύχτας. Κι' άμέσως κατόπιν αντήχησαν σπαραχτικές γυναικείες κραυγές πόνου, όμως μ' εκείνες που θ' άφηνε μια γυναίκα όταν την ρίχνανε μέσα σ' ένα κελσό πεινασμένων θηρίων.

Ξεφώνιζε ο ίδιος ο Σέρλοκ Χόλμς, ο οποίος είχε μεγάλη ικανότητα να προσοχηται τα γυναικεία ξεφωνήματα.

Όταν ξαναγύνηκε ησυχία, ο Σέρλοκ Χόλμς στάθηκε κι' άφουγκράστηκε, με μεγάλη προσοχή, Κι' όταν άκουσε τα θήματα του Μαυρί να σβύλουν μακριά, ψιθύρισε:

—Γελάστηκε, ο παληάνθρωπος! Φεύγει τώρα νομίζοντας ότι ξεμπερδέφει το θύμα του και, μάλιστα, χωρίς να τον πάρη κανείς μυρουδιά!... Αλλά' έννοια του και θά λογαριασθή πολύ γρήγορα μαζί μου!...

Ο ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ ΧΑΝΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΚΟΜΒΕΣ

Την άλλη μέρα, ο Σέρλοκ Χόλμς τριγυρίζει μετεμεριεμένος στο μέρος που του είχε πη ο Πιφ ο Γαλάζιος, ότι υπήρχε το σπιτάκι, με τη μυστική είσοδο στις κατακόμβες. Γύριζε έπάνω-κάτω αρκετή ώρα και μονολογούσε:

—Δεν βλέπω ούτε σπίτι, ούτε παράγκα, ούτε τίποτα! Πού στο διάβολο είνε λοιπόν αυτή η μυστική είσοδος; Ο Πιφ ο Γαλάζιος είνε αυτή τη στιγμή μεθυσμένος και δεν μπορεί να το πάρη κανείς ούτε μία λέξη!... Λοιπόν; Τι πρέπει να γίνη; Πίσω δεν ένοια να γυρίσω, πριν ανακλύψω την τρύπα αυτή της κολάσεως. Αλλά που είνε, που είνε λοιπόν!...

—Βοήθεια, βοήθεια! ακούστηκε άσφανα μία φωνή. Ο Σέρλοκ Χόλμς, μόλις άκουσε τη φωνή αυτή, έτρεξε άμέσως προς το μέρος, απ' το οποίο προερχότανε, κι' όπου ένας άντρας μεγαλόσωμος είχε ρίξει καταγής ένα νέο παλληκάρι και προσπαθούσε να το πνίξη, σφίγγοντάς του το λαιμό.

Ο Σέρλοκ Χόλμς, μόλις έφτασε κοντά τους, φώναξε στον μεγαλύτερο:

—Άφησε τον άνθρωπο ελεύθερο! Γιατί θέλεις να τον πνίξης; Άφησέ τον άμέσως!

(*Ακολουθεί)

ΕΝΑ ΘΑΝΑΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

Ο "ΦΑΟΥΣΤ", ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

(*Ο άνθρωπος που πούλησε στον Διάβολο την ψυχή του)

Σατανάς και ο "Άνθρωπος βάδιζαν τώρα μαζί στους δρόμους της πολιτείας. "Εμοιαζαν με δυο άμεριμνους περιπατητές, με ξένους, που είχαν πάει σ' αυτόν τον τόπο, άναζητώντας μία νόστιμη περιπέτεια.

Ο Φάουστ δεν είχε πια τίποτε επάνω στην όψη του από τον παλιό γέρο δόκτορα. Τό φίλτρο, με το οποίο τον είχε ποτίσει η μάγισσα, τον είχε ξαναανέωσει. Καί η στολή ευπατρίδου, που φορούσε ο Άνθρωπος που είχε πούλησει στο διάβολο την ψυχή του, τον παρουσάε τώρα σαν έναν νεαρό άρχοντα, που μπορούσε να περπατάει χωρίς να μιλούν. Δεν είχαν και τίποτε να πουν. Πο-νηρά, περίμενε ο Μεριστοφελής να συμβή, ότι είχε προετοιμάσει μέσα στην καρδιά του.

Έξωρα, ενώ ο Μεριστοφελής κοινοστάθηκε μπρός σε ένα κατάστημα, ο ξαναγεννημένος δόκτωρ διέκρινε από την απέναντι γωνία να πλη-αζή προς το μέρος τους μία νεαρή κόρη. Τό βάδισμα και η κορμο-ποσία της τώ έκαναν έντιμους. Κοινοστάθηκε κι' αυτής, για να την κοιτάξει καλύτερα.

Η νέα πλησίαζε δόλωνα κι' ο Φάουστ την διέκρινε τώρα καθαρά. Ήταν αληθινά όμορμη. Τό ντύσιμό της φανέρισε πώς ήταν μία κόρη του λαού, μ' ό τρόποι της ήταν περήφανοι, είχαν χάρη και έν-τητα. Διλό κάτω και σενό ήταν τό βάδισμά της, τό σφιχτοκουμπά-μένο στήθος της ερπιδιζε τό όραιο κορμί της και τό μαντήλι που σκέ-παζε τό κεφάλι της, άφηνε να φαίνεται κάτω από τό χρο-νόστα μαλλιά της ένα χαριτωμένο προσωπάκι, με αλη-θινά άγγελική όμορφιά.

Η κόρη είχε φτάσει πια μπρός στον δόκτορα. Και τότε απί-σταν, σαν να είχε ξεχάσει όλότελα τον έαυτό του, σαν να είχε γίνει και στην ψυχή τώος νέος, όσο τον είχε κάνει η μάγισσα στη μορφή, έκανε ένα βήμα προς τό μέρος της, της έκανε τό δρόμο με μία χαριτωμένη ύπόκληση και τόλ-μησε να της πη :

—Όραιο μου άρχοντοπούλα, δέχεσθε να σ'ας προσφέρω τό ματάκι μου και την συντροφιά μου ;

Η κόρη κοινοστάθηκε για μία στιγμή, αστασιμένη. Σή-κωσε τό όραιο της μάτια επάνω στον νεαρό έρωτικό, που είχε προβάλλει μπρός της, και τώ άπάντησε αόστηρά :

—Δεν είμαι άρχοντοπούλα, κίριέ μου, ούτε όραιο. Και παρ'ότι νά πάω μόνη, χωρίς τη συνοδεία κανενός!...

Ήταν ή σειρά τώ Φάουστ να μείνη αστασιμένος. Τό κορμί άνοιξε τά βήματα του και προχώρησε, ενώ εκείνος έκανε καρφωμένους στη θέση του, έκστατικός.

—Μά τον οδονά! συλλογιότηκε. Η κόρη αυτή είνε ό-ραιο! Ποτέ μου δεν έχω ξαναδεί παρόμοια όμορφιά. Είνε τόσο δαήλ και σενή, και μία τόσο άκατάδεχτη! Αλλά τό κάναυα χελή, αυτό τό φωτεινό προσώπο!...

Ο Μεριστοφελής, που στεκόταν λίγο πώ πέρα, είχε πα-ρατηρήσει όλη αυτή την σκηνή. Μόλις ή κοπέλλα προσ-έλασε, πλησίασε τον Φάουστ. Και τότε εκείνος τον ά-πασε με όρημ από τό φόρεμα, άσυγκράτητος πια.

—Άκου, τώ ελτε με σκαυτότητα. Είσαι σκλάβος μου, ύ-πακούς μου, κατά τη συμφωνία μας... Λοιπόν, πρέπει να μ'ας έφους αυτό τό κορίτσι !

—Πού κορίτσι ; Έκανε πονηρά, σαν να μη καταλάβαινε, ο Σατανάς.

—Αυτό έκει !

—Αυτό ; Μά αυτό γυρίζει από την εκκλησία, όπου ο πνευματικός τώ συγχώρεσε όλα τό κομμάτι του. Είνε έντελώς άθώο πλάσμα. Δεν έγω έχω καμιά έξουσία σ' αυτόν!...

Τό πρόσωπο τώ Φάουστ πήρε μία χυδαία έκφραση.

—Έχει περάσει, ωστόσο, τό δεκατέσσερα..., ελπε, κάνοντας έναν όρκωμο ύπαινωμο. Ξέρεις τό όνομά της ;

—Μάλας σαν κολασμένος, τώ ελτε περαχτικά ο Σατανάς. Μαργα-ρίτα την λένε.

—Μαργαρίτα!... Λοιπόν, άφησέ με ήσυχο με τίς ήθικολογίες σου, άκου Μεριστοφελή. Σου τό λέω όρθά-κοιτά, και άκουσε με : "Αν αυτό τό γλυκό πλάσμα δεν κοιμηθή άπόψε στην αγκαλιά μου, τά με-σάνια χωρίζουμε!...

Δεν πρέπει να μ'ας εκπλήσση αυτή ή χυδαία γλώσσα, που μεταχει-όταν έξωρα ο Φάουστ, αυτός, ο άνθρωπος που ήταν άλλοτε τόσο σο-φός και τόσο σενός. Απ'ό τότε που υπέγραψε με τον Μεριστοφελή τό άποστολη συμβόλαιό του, ο Σατανάς φρόντισε να ευπνήση όλα τά κτη-νάκια ένστατα μέσα του. Και ο Μεριστοφελής έβλεπε τώρα με χαρά να πραγματοποιείται ό,τι είχε σχεδιάσει μέσα σ'α τό έρέθ της σκέψης.

—Άφησε τον άνθρωπο ελεύθερο! Γιατί θέλεις να τον πνίξης; Άφησέ τον άμέσως!

ΚΑΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΝ ΕΚΛΑΓ'ΚΕΥΣΙΝ

ψυχή του θύματός του.

—Σκέψου και τίς δυσκολίες, ελπε, απαντώντας σ'α τελευταία λόγια τώ Φάουστ. Θά μου χρειάζόντουσαν δεκαπέντε μέρες τό λιγώτερο, μόν-νο και μόνο για να βρω την ευκαιρία!...

—Πφ ! Έκανε ο Φάουστ περιφρονητικά. Έφτά ώρες άς εβρίσκα έγω ήσυχία, και θάβλεπε άν είχα άνάγκη τώ διαβόλου για να ξελογιάσω αυτό τό άθώο, όπως λές, πλάσματάκι!...

—Μάλας πάντα σαν κολασμένος, επέμεινε προκλητικά ο Σατανάς. Μά, άς είνε ! Χωρίς χωρατά, σου λέω μία για πάντα, πώς δεν κα-ταφέρνεται εύκολα αυτό τό όραιο κορίτσι. Έδώ δεν έχει πέρασι ή βία, πρέπει να δουλέψη ή πονηρία. Πρέπει!...

Μά ο Φάουστ δεν τον άφησε να τελειώσει :

—Πήγαντε τότε, φώναξε έξαλλος, πήγαντε να μου φέρετε κάτι απ' αυτόν τον άγγελο!... Όδηγήσέ με στην κάμαρα που κοιμάται!... Φέ-ρε μου ένα μαντήλι από τον κόφο της, μία κορδέλλα απ' τά μαλλιά της!...

Τώ ήταν πια αδύνατο να συγκρατηθή. Και ο Σατανάς έμεινε ά-πολύτως ικανοποιημένος από την κατάσταση, στην όποια είχε φέρε-τον άνθρωπό του.

—Λοιπόν, άς τελειώνουμε!... ελπε. Για να σου αποδείξω πώς θέλω να σε ευχαριστήσω και να γλυκάνω τον πόνο σου, σου ύπόσχομαι να σε οδηγήσω άπόψε στην κάμαρά της!...

—Και θά είνε κι' αυτή έκει ;

—Όχι ακόμη. Μά, στο μεταξύ, έσ'ό θά μπορούσες να έντροφήσης έ-λεύθερα μέσα στον αέρα που αναπνέει ή άγαπημένη σου!...

—Άς είνε, απάντησε ο Φάουστ. Και πρέπει να μου βρής κι' ένα όραιο δώρο γι' αυτήν.

Ο Μεριστοφελής τώ ύποσχέθηκε και τό δώρο. Ήξερε πολλούς κολασμένους θνητούς, κρυμμένους βαθειά στη γή. Καί έπειτα, ή σκέψη τώ Φάουστ ήταν σιστή. Με τό χρυσάφι κάνει κανείς να κλονισθή κι' ή πώ άθώα ψυχή κο-ριτσιού!...

Και ο Σατανάς και ο "Άνθρωπος έξακολούθησαν τό δρό-μο τους. Γύρισαν έδώ κι' εκεί, έπαιαν κρασί σ'α κατηλειά και προς τό βράδυ ξεκίνησαν για να πάνε στο σπίτι της κόρης.

Τό πατρικό σπίτι της Μαργαρίτας, της κόρης που είχε άνάψει ξαφνικά τόσο φλογερούς πόθους στην ψυχή τώ Φάουστ, ήταν σε μία απ' τίς λαϊκές συνοικίες της πολι-τείας. Έκει κατοικούσε ή όμορφη κόρη, μονάχη με τη μη-τέρα της, και ήταν αληθινά ένα καλίσμα στη γειτονιά και στον τόπο της.

Ένα λωλοδο, που μόλις είχε βγή μέσα από τό μπου-μπούκι του, ήταν την εποχή εκείνη ή Μαργαρίτα. Είχε μη-τέρα και αδελφό. Και οι δύο τους την λάτρευαν και είχαν καμιά τους την όμορφιά της και την άρετή της. Ο αδέλ-φός της είχε φύγει τελευταία από τό σπίτι, είχε καταταχθή στο στρατό τώ βαρύνου, που έξουσίαζε τον τόπο, κι' έκα-νε γρήγορα ν' άποχθή εκεί άξιώματα και τιμές. Φύ-γοντας, τό γενναίο παλληκάρι φίλησε στο πέταλο την ά-δελφόπλα του και ελτε της μητέρας τώ :

—Μητέρα, ή κόρη σου είνε τό μάτια σου ! Προσέχε την και φύλαγέ την από τό κακό!...

Μά ή μητέρα δεν είχε άφορη ν' ύποπιαστή τό αστα-μικό γι'α Μαργαρίτα της. Τό κορίτσι ήταν φρόνιμο και λογικό και χωρίς την ασηρότητα τη δική της. Γιατί ή-ταν, απερόκλητα ίσως, ασητόη ή μητέρα της, και κοντά

έχανε όρες δολέψεις με τίς γειτόνισσες. Η Μαργαρίτα μιλάε στην κάμαρά της.

Τό ροδάκι, που ήταν εκεί όπως τό είχε άφησει, την περίμενε. Μά ή Μαργαρίτα δεν είχε τώρα όρεξη γι'α τό ροδάκι. Προχώρησε προς τό παρύνου και τό άνοιξε. Τι όμορφα που ήταν δια έσω και πόσο σκι-θροπό της φανόταν τώρα τό σπίτι!...

Η νεαρή κόρη τά έτίμενε δια αυτά. Μά, να που εκείνη τη μέρα γύ-ρισε στο σπίτι με μία μικρή άνησυχία από την εκκλησία. Η μητέρα της δεν ήταν εκεί, γιατί συχνά ή μητέρα της γύριζε στην γειτονιά κι' έκανε όρες δολέψεις με τίς γειτόνισσες. Η Μαργαρίτα μιλάε στην κάμαρά της.

Τό ροδάκι, που ήταν εκεί όπως τό είχε άφησει, την περίμενε. Μά ή Μαργαρίτα δεν είχε τώρα όρεξη γι'α τό ροδάκι. Προχώρησε προς τό παρύνου και τό άνοιξε. Τι όμορφα που ήταν δια έσω και πόσο σκι-θροπό της φανόταν τώρα τό σπίτι!...

Η νεαρή κόρη τά έτίμενε δια αυτά. Μά, να που εκείνη τη μέρα γύ-ρισε στο σπίτι με μία μικρή άνησυχία από την εκκλησία. Η μητέρα της δεν ήταν εκεί, γιατί συχνά ή μητέρα της γύριζε στην γειτονιά κι' έκανε όρες δολέψεις με τίς γειτόνισσες. Η Μαργαρίτα μιλάε στην κάμαρά της.

Τό ροδάκι, που ήταν εκεί όπως τό είχε άφησει, την περίμενε. Μά ή Μαργαρίτα δεν είχε τώρα όρεξη γι'α τό ροδάκι. Προχώρησε προς τό παρύνου και τό άνοιξε. Τι όμορφα που ήταν δια έσω και πόσο σκι-θροπό της φανόταν τώρα τό σπίτι!...

Η νεαρή κόρη τά έτίμενε δια αυτά. Μά, να που εκείνη τη μέρα γύ-ρισε στο σπίτι με μία μικρή άνησυχία από την εκκλησία. Η μητέρα της δεν ήταν εκεί, γιατί συχνά ή μητέρα της γύριζε στην γειτονιά κι' έκανε όρες δολέψεις με τίς γειτόνισσες. Η Μαργαρίτα μιλάε στην κάμαρά της.

Τό ροδάκι, που ήταν εκεί όπως τό είχε άφησει, την περίμενε. Μά ή Μαργαρίτα δεν είχε τώρα όρεξη γι'α τό ροδάκι. Προχώρησε προς τό παρύνου και τό άνοιξε. Τι όμορφα που ήταν δια έσω και πόσο σκι-θροπό της φανόταν τώρα τό σπίτι!...

Η νεαρή κόρη τά έτίμενε δια αυτά. Μά, να που εκείνη τη μέρα γύ-ρισε στο σπίτι με μία μικρή άνησυχία από την εκκλησία. Η μητέρα της δεν ήταν εκεί, γιατί συχνά ή μητέρα της γύριζε στην γειτονιά κι' έκανε όρες δολέψεις με τίς γειτόνισσες. Η Μαργαρίτα μιλάε στην κάμαρά της.

Ο ΩΡΑΙΟΣ, Ο ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟΣ ΡΟΥΝΤΙ...

ΟΙ ΤΡΑΓΙΚΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΑΣ ΝΕΓΚΡΙ ΜΕ ΤΟΝ ΡΟΔΟΛΦΟ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ

(Από τ' Απομνημονεύματα της διάσημης Πελωνίδος πρωταγωνίστριας του κινηματογράφου)

ΛΠΕΙΤ' από το Λένιν και το Σαρλώ, η μεγάλη καλλιτέχνης του κινηματογράφου Πόλα Νέγκρι σχετίστηκε στενά με το Βαλεντίνο, το θρυλικό γόητα του κινηματογράφου. Από τ' Απομνημονεύματά της, που εξέδωσε τελευταία η μεγάλη Πολωνή θενέττα, μεταφράσαμε ως τώρα τα κεφάλαια τα σχετικά με τις αισθηματικές περιπέτειές της με τον Τσάρλι Τσάπλιν και με τον Έρυσθρο Δικτάτορα. Από σήμερα, θα δημοσιεύσουμε, σε σειρά επιφυλλίδων, την ιστορία των τραγικών ερώτων της Πόλας Νέγκρι με τον ωραίο Ρούντι, όπως την αποκαλείται η ίδια ή στάρ στην αυτοβιογραφία της, θέλαιοι ότι προσφέρουμε στους αναγνώστες μας μια σπάνια πνευματική απόλαυση.

Μά είναι καιρός να δώσουμε το λόγο στην καλλιτέχνη: «Πρέπει σ' αυτόν τον μάταιο κόσμο ν' αγαπούμε, νά ξαναγαπούμε, νά αγαπούμε πάντοτε, ν' αγαπούμε πολύ...», λέει κάπου ο ποιητής Άλφρεδος ντε Μυσέ.

...Μιά μέρα, ενώ ήμουνα περαστική από το Βερολίνο, που πήγα να το ξαναδώ ύστερ' από τις δάφνες που έδρεψα στο Χόλλυγουντ, η ιδιαίτερα γραμματέυσ μου μου έφερε μια επιστολή με 'Αμερικανικό γραμματόσημο. Ο επιστολογράφος δεν ήξερε καλά τα Γερμανικά και, πρό παντός, δεν ήξερε πώς να εκφράσει τα αισθήματά του...

«Αν και είμαι ένας ταπεινός και άσημος φιγκυράν της «Γιουνίβερσαλ»-μου έγραφε μεταξύ άλλων, «αισθάνομαι την ανάγκη να σας ευχαριστήσω για τη συγκίνησή που μου προξένησε το παιξιμό σας στην «Κυρία Ντυμπάρ», ένα από τα ωραιότερα φιλμ που είδα στη ζωή μου...»

Το γράμμα αυτό έφερε την υπογραφή: Ροδόλφος Βαλεντίνο. Στό μεταξύ, η γραμματέυσ μου πρόσεξε ότι ο φάκελλος περιείχε και μια φωτογραφία, τη φωτογραφία του επιστολογράφου. Με την πρώτη ματιά που της έριξε, φώναξε με θαυμασμό: «Τι ωραίο παλληκάρι!...

Αναγκάστηκα να συμφωνήσω μαζί της. Πράγματι, ποτέ στη ζωή μου δεν είδα πιά νόστιμο νέο, με χαρακτηριστικά πιο αρρενωπά, πιο εκφραστικά. Η φυσιογνωμία του αγνώστου αυτού μ' ενθουσίασε τόσο πολύ, ώστε, παραβαίνοντας την τακτική μου, κάθησα και του έγραφα ή ίδια με το χέρι μου μια έκτενη απάντηση, ευχαριστώντας τον για τα καλά του λόγια...

Πέρασαν αρκετοί μήνες από τότε. Όταν ξαναγύρισα στο Χόλλυγουντ, τα χείλη όλων προφάνε με θαυμασμό τ' όνομα του Ροδόλφου Βαλεντίνο... Ο «ταπεινός και άσημος φιγκυράν» του φιλμ «Οι τέσσαρες ιππότες της Αποκαλύψεως», είχε εξελιχθεί, ως εκ θαύματος, μέσα σ' ελάχιστο χρονικό διάστημα, σ' έναν από τους μεγαλύτερους ηθοποιούς του κινηματογράφου. Οι κριτικοί δεν εύρισκαν λόγια για να εξυμνήσουν την τέχνη του και η γυναίκες παραληρούσαν από ένθουσιασμό μπροστά του.

Όταν θυμήθηκα πώς ο ήμιθεος αυτός ήταν ο νέος που μου έστειλε μια συγκινητική επιστολή στο Βερολίνο, ζήτησα άμεσα να τον γνωρίσω. Συγχρόνως, άρχισε να με βασανίζει το προσήθημα, ότι θριασκώμουν στις παραμονές ενός γεγονότος, που θα έπαιζε κρίσιμο και αποφασιστικό ρόλο στη ζωή μου.

Ωμορφο άριστοκαρτή, που είχε συναντήσει πριν μιά ώρα, τόσο αδέλδη, και τόσο γοητευτικό συγχρόνως, καθώς γύριζε από την εκκλησία.

—Θάδινα κάτι, ψιθύρισε, μονάχα για να μάθω ποιος ήταν αυτός ο κύριος... Τι εγγενική ύψη που είχε... Χωρίς άλλο, θα είναι από μεγάλο σπίτι...

Η Μαργαρίτα έμεινε για λίγη ώρα ακόμη, κυττάζοντας δειροπλάνα άντρου της. Και έπειτα σηκώθηκε γρήγορα, σαν να της ήθελε κάποια ξαφνική ιδέα.

—Πάω μια στιγμή στης Μάρθας..., ψιθύρισε.

Και βγήκε για να πάει σε μιάς γειτονιάς της. Πίσω της άφησε όλες τις πόρτες ανοιχτές, γιατί δεν θ' άργουσε να γυρίσει.

Η Πόλα Νέγκρι

Ιδιαίτερα έντυπτοι προξένησε και σε μένα την ίδια, το ότι ένοιωσα μιά παράξενη λύπη, μιά ανάτσια μελαγχολία, όταν πληροφορήθηκα πώς ο Βαλεντίνο ήταν παντρεμένος με τη Νατάσα Ραμπότσα.

Πρέπει τώρα να σημειώσετε, ότι την εποχή εκείνη ήμουνα τρελλά έρωτευμένη με τον Τσάρλι Τσάπλιν. Αφ' ενός, λοιπόν, αυτή η αγάπη και αφ' ετέρου η θεατοσύνη ότι δεν έπρεπε να ελπίζω τίποτε από το Βαλεντίνο, αφού εκείνος ήταν παντρεμένος με μιά νεαρά και ωραία γυναίκα—τί άδυσος που είχε η γυναίκα αυτή ψυχή!...—μ' έκαναν να λησμονήσω προσωρινά το έδαλός μου...

Πέρασε λίγος καιρός. Στο μεταξύ, είχαν αναγγελθεί οι άραβάνες μου με το Σαρλώ—ένώ ο Βαλεντίνο γράφιζε θέατρα και μεγαλειτέρους θριάμβους στην δόνη.

Μιά μέρα, όμως, οι κινηματογραφικοί κύκλοι του Χόλλυγουντ μάθαιναν με κατάπληξη, ότι ο Βαλεντίνο διέλυσε το συμβόλαιό του με την «Παραμάουνη» και ότι έφυγε με τη γυναίκα του για ένα ταξίδι...επιχειρήσεων. Και έπειδή ο ίδιος ήταν θνηκός να τὰ θγάλη πέρα με τους οικονομικούς συνδυασμούς, την περιουσία του σὰ χέρια της γυναίκας του. Μά η Νατάσα φάνηκε να ακατάλληλη και από το Ρούντι γ' αλή την εργασία. Υστερ' από λίγο καιρό, ο Βαλεντίνο έκανε όλη την περιουσία του σε άστοχες κεραυνοποιίες επιχειρήσεις. Ζήτησε να στείλει μόνος του μερικά φιλμ, για ν' ανασταύσει τα οικονομικά του. Η ταινίες όμως αυτές ήσαν όλες άποτυχημένες... Ο Βαλεντίνο άρχισε πια να ξεπέφτει και στη συνείδησή του κοινού—όταν, ξαφνικά, παρουσιάστηκε, ως από μηχανής Θεός, ο διευθυντής της Εταιρίας «Ενωμένοι Καλλιτέχναι», ο οποίος φάνηκε πρόθυμος να υπογράψει μαζί του να συμβόλαιο, με όρους πολύ συμφερόντας, άρκεί ο καλλιτέχνης να έδινε ότι δεν θα επέτρεπε πλέον στη γυναίκα του να αναμιχθεί στα οικονομικά του. Ο Ροδόλφος δέχτηκε να υπογράψει για τις διαμαρτυρίες της Νατάσσας—η οποία και του υπέβαλε στο τέλος άγωγή διαζυγίου!...

Η άναχώρησι της Νατάσσας δεν άπογοήτευσε τον Βαλεντίνο.

Απεναντίας, ο Ροδόλφος έπεσε στη δουλειά με μεγαλειότερη όρεξη από ποτέ. Άλλη φορά, για να ξανασηματώσει μιά περιουσία. Η φτώχεια τον φώβει. Και όταν ακόμα ήταν πάμπλουτος, δεν μπορούσε να λησμονήσει ότι κάποτε έφτασε γυμνός και ηστικός στη Νέα Υόρκη από την πατρίδα του, την Πολωνία, ότι έμεινε πολλούς μήνες χωρίς δουλειά, ότι του συνέβη να κοιμηθεί στην καρδιά του χειμώνα, ξαπλωμένος σ' ένα πάγκο του Στράλ Πάρκ...

Η σκέψι, ο φόθος μάλλον, ότι, ύστερ' από την οικονομική πανωλεθρία που έπαθε, κινδύνευε να μείνει χωρίς πενήτα χρόνια να ξαναπέσει στην παλιά φτώχεια, του έδωσε θάρρος και δύναμι και τόν έκανε να πάρη και πάλι στον κινηματογράφο τη θέση που είχε άλλοτε, να δημιουργήσει φιλμ μεγαλειώδη, να έλπιζε, να...ξαναγίνει πλούσιος!

Μόλις ο Ρούντι πήρε το διαζυγίο του από τη Νατάσα Ραμπότσα, προσπάθησε να με συναντήσει στα σπίτια και στα κέντρα που ήξερε ότι συχνάζα... Άργότερα, όταν γνωρίστηκα καλά, μου έλεπε:

—Σ' αγαπούσα από τον καιρό που σου έγραφα στο Βερολίνο... Δεν φαντάζεσαι πόσο χάρηκα, όταν έλαβα πιας γράφο στο Χόλλυγουντ... Απόφυγα, όμως, να σε συναντήσω, γιατί ήμουν κακή στην Νατάσα...

Ωστόσο, παρ' όλες τις έρευνες και τις αναζητήσεις του, ο Ρούντι δεν μπορούσε τότε να με συναντήσει πουθενά, γιατί την εποχή εκείνη σπανίως έβγαίνα έξω. Περνούσα τις περιουσιές μου όρες της μέρας μου μπροστά στον καθρέφτη μου, προσπαθώντας τους ρόλους μου...

Μά ήταν γραφό να γίνη η συνάντησί μου με το Ρούντι. Ένα θράδυ, η Μάριον Νταίβις έδωσε ένα χορό μεταμφιεσμένων στην κομψή θίλλα της. Είμαστε τόσο αγαπημένες φίλες, ο

στε της υποσχέθηκα να πάω. Τη θραδεία του χορού, φόρεσα τη γοητευτική ρόμπα, με την οποία είχα εμφανιστή στο φιλμ «Η Τσαρίνα». Όσο για τον Βαλεντίνο, ήρθε ντυμένος τορεαντόρ, όπως και στο άριστουργηματικό του φιλμ «Ο ματωμένος στίβος».

Ο χορός κόντευε να τελειώσει—κι' ακόμα δεν είχα συναντηθεί με τον Βαλεντίνο. Θά ήταν ή ώρα τέσσαρες το πρωί κ' έτοιμαζόμουν να φύγω, όταν, σε μιά στιγμή, η Μάριον μ' έπιασε από το χέρι και μ' ώδηγησε στο μπουντουάρ της.

—Μη φεύγεις ακόμα, Πόλα, μου είπε. Υπάρχει εδώ κάποιος, ο οποίος φάγει μήνες τώρα να σε βρή και να σε γνωρίσει... Έκαστο τουλάχιστον φορές θά με παρεκάλεσε άποψε να σε συστήσω σ' αυτόν...

Μόλις μπήκαμε στο μπουντουάρ, αντίκρυσα τὰ θλέμματα του Ρούντι καρφωμένα στα μάτια μου...

Ω! ως την τελευταία μου στιγμή θά θυμάμαι αυτή τη μοναδική, την ασύγκριτη στιγμή! Ο χρόνος είχε σταματήσει για μένα... Βρέθηκα ξαφνικά σ' ένα καινούργιο κόσμο, σ' ένα κόσμο που δεν τον υποπτεύομουν καν... Μέσα σε μιά στιγμή, έβλεπα άλλη γυναίκα, μου φάνηκε ότι ξαναγεννιόμουν... Η ψυχή μου έτρεπε από έκσταση, από ένα κραδασμό που δεν πρόκει-ται να τον δοκιμάσω άλλη φορά στη ζωή μου—είμαι θεατής γι' αυτό—εστώ και αν ήσασ χίλια χρόνια!

Είχα γνωρίσει κιόλας τη γλυκεία παραχή της πρώτης αγάπης, την ωμορφιά του ειδωλλίου. Πολλοί άνδρες με είχαν αγαπήσει ως τότε—θεά, τρυφερά. Μονάχα όμως από τη στιγμή που γνώρισα τον Ροδόλφο Βαλεντίνο, κατάλαβα τί σημαίνει πραγματικά η λέξι αγάπη, πώς γίνεται η ένωση των ψυχών.

Μείναμε μόνι, ο Ρούντι κ' εγώ, στο δωμάτιο. Είπαμε μερικά λόγια, κανά, λόγια χωρίς νόημα... Για πρώτη φορά στη ζωή μου θρέθηκα στη δύσκολη θέση να χάνω τὰ λόγια μου, να μ' ήξερω τί να πώ. Έγώ, που δεν έχανα ποτέ την ψυχή μου και την επιβολή στον έαυτό μου, στεκόμουν ντροπαλή και σιωπηλή μπρός στο Βαλεντίνο... Μέσα μου, όμως, γινότανε μιά τρομερή πάλη: Προσπαθούσα ν' αντισταθώ στον έρωτα που με πλημμύριζε ολοκληρή σ' ορμητικά κύματα, ένώ συγχρόνως καταλάβαινα ότι ήμουν άντρας και άνώφελες ή προσπάθειές μου, ότι ανήκα ήδη στον άντρα, που εξακολουθούσε να έχη καρφωμένα στα μάτια μου τὰ λαμπρά του θλέμματα...

Σάν μέσα σ' όνειρο, άκουσα ξαφνικά το Βαλεντίνο να μου λέη, με τη θερμή, παθητική φωνή του, με τί λαχτάρα περίμενε τόσο καιρό την ευκαιρία να με γνωρίσει, να μου μιλήσει... Σέ λίγο, με προσκάλεσε να χορέψουμε μαζί. Ανατρίχασα ολοκληρή από ήδονή, όταν ένοιωσα το χέρι του να με σφίγγη από τη μέση, όταν αισθάνθηκα το πόσο από του κοντά στο δικό μου... Στροβιλιζόμουν σ' ένα λήγγο, που μου έφερε γλυκό μεθύσι...

Μόλις αποχαρέτρησα τη Μάριον, για να φύγω, ο Ρούντι προθυμοποιήθηκε να με συνοδεύσει ως το σπίτι μου με τὸ αμάξι του... Και όταν μ' άφησε μπρός στην πόρτα, τὰ πρώτα αὐγάνα του... άρχισαν να διώχνουν τὰ σκοτάδια της νύχτας... Καινούργια μέρα, καινούργια περίοδος της ζωής μου ξημέρωνε για μένα...

Πιάς να σὰς περιγράψω τις μέρες που επακολούθησαν και τις μαγευτικές ώρες που περάσαμε, ο Ρούντι και γώ; Συχνά, πολύ συχνά, μπαίναμε σ' ένα μικρό γιγώτ και πηγαίναμε στο νησί Καταλάν, συνοδευόμενοι μονάχα από ένα πιλότο. Μαγειρεύαμε μόνι μας—ο Βαλεντίνο έφτιαχνε περίφημα μακαρόνια κ' εγώ ήμουν μοναδική στο...θράσιμο αὐγόν!—κάναμε μπάνιο και ύστερα ξαπλώνομαστε στην άμμουδιά, κοντά-κοντά, για να στεγνώσουμε...

Κάθε μέρα που περνούσε, δυνάμωνε περισσότερο την αγάπη μας.

Τον χειμώνα του 1925, ο Βαλεντίνο θρέθηκε υποχρεωμένος να πάη στο Παρίσι για μιά επείγουσα υπόθεση. Συμφωνήσαμε να τον συνοδεύσω και να περάσουμε τα Χριστούγεννα στο Λονδίνο... Πετούσα από τη χαρά μου... Τραγουδούσα σαν πουλί, ενώ ετοίμαζα τις άποσκευές μας... Την τελευταία, όμως,

στιγμή, η διεύθυνσι της κινηματογραφικής Εταιρίας ματαίωσε τὰ ωραία σχέδιά μας. Μου επέβαλε ν' άρχίσω άμέσως τὸ γύρισμα ενός φιλμ. Η άρνησί μου να υποταχθώ στην άείλωσι αυτή, θά είχε ως αποτέλεσμα να διαλυθί τὸ συμβόλαιό μου και να υποχρεωθώ να πληρώσω μιά μεγάλη ποινική ρήτρα. Κ' έτσι αναγκάστηκα να μείνω στο στούντιο... Για πρώτη φορά στη ζωή μου άηδίασα τὸν κινηματογράφο!

Ο Ρούντι ήταν άπαρηγόρητος έπειδή δεν μπόρεσε να με πάρη μαζί του. Από την Εὐρώπη μου έστειλε καθέμερα σχεδόν έκτενη τηλεγραφήματα. Μερικά από αυτά τὰ έχω άραδιασμένα στο γράφειό μου, ενώ γράφω τώρα τὰ 'Απομνημονεύματά μου και τὰ ξαναδιαβάζω με δακρυσιμένα μάτια.

«Σε σφίγω στην καρδιά μου μ' όλη την αγάπη, πὸν μοιρὸ νὰ νοιώσω σὰ στήθι μου. Είμαι δικός σου ως την τελευταία μου πνοή!

«Ενὼ θά πλαγιάζης άπόψε τὸ βράδυ, θέλω να σκέπτεσαι ότι σ' άγαπῶ όπως δεν άγάπησα ποτέ μέχρι σήμερα ἄλλη γυναίκα...».

Έκανα σαν τρελλή σ' όλο τὸ διάστημα που έλειπε ο Βαλεντίνο. Δεν ήξερα ούτε γὰ τί ζητούσα, τί ήθελα. Έγίνα νευρική και άπότομη... Και κείνο που με βασάνιζε περισσότερο, ήταν ο φόθος μήπως θρεθί στην Εὐρώπη κανιά γυναίκα και ξελογιάση τὸν Ροδόλφο. Η άνησυχία μου αυτές διαλύθηκαν μονάχα, όταν ο Βαλεντίνο ξαναγύρισε κοντά μου, όταν τὸν ξανά-σφίξα στην άγκαλιά μου και, κυττάζόντάς τον σὰ μάτια, μπόρεσα να θεσπασθώ, ότι εξακολουθούσε να μ' αγαπᾷ με την ίδια λαχτάρα...

Κ' έτσι, πέρασε ο χειμώνας. Η άνοιξι άνήισε πρώτα στην καρδιά μου και ύστερα σὰ κλαδιά τὸν δένδρων...

Ποτέ δεν θά μπορέσω να ξεχάσω την παιδιάστική χαρά μας, ενώ χτίζαμε τη θίλλα μου—τη «Φωλιά του Γερακιού»—στην όποία θά μέναμε μετά τὸ γάμο μας! Πόσα αγέδια πλάθαμε τότε για τὸ μέλλον! Μὰς φαινότανε πὸς η' εὐτυχία μας δεν θά είχε ποτέ τέλος...

Η θίλλα αυτή είναι τώρα έρημη, άκατοίκητη, θουθί σαν τάφος... Τὰ παραθυρόφυλλά της είναι κλειστά για πάντα! Κανείς δεν θέλει να την νοικήσει, γιατί όλοι πιστεύουν, ότι είναι στοιχειωμένη από τὸ πνεῦμα τοῦ άνδρος που αγάπησα...

Πόσες φορές δεν κάθισα μόνη στον πάγκο μιάς δειροστοχίας, τεντώνοντας τ' αὐτιά μου, ελπίζοντας ακόμα ότι θ' άκουσα, ξαφνικά, τὸ θάδιμα τοῦ Ρούντι, τὸ γέλιο του, τη φωνή του... Μά η σιωπή μονάχα μου άποκρίθηκε στην έναγώνια άναμονή μου...

Κάπου-κάπου, τὰ χαλούσα με τὸ Ρούντι—όχι για κανένα λόγο, μά για ν' ακολουθεύω την παράδοσι που έπιβάλλει στους έρωτευμένους να μελώνουν από καιρό σε καιρό, για...να δυναμώνη περισσότερο η άγάπη τους! Μά η σκηνές αυτές ήσαν τόσο... τρυφερές και άνάδυνες. Και πόσο πιο γλυκό μὰς φαινόταν ύστερα τὸ φιλί της συμφιλίωσης!

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Τὸ Β' και τελευταίο μέρος. Σκηνές ζηλοτυπίας μεταξύ τοῦ Βαλεντίνο και της Πόλας. Άγνωστες λεπτομέρειες για τὸν τραγικό έάητο τοῦ Ροδόλφου, καιτ. καιτ.

Ο Βαλεντίνο, με στολή Ισπανού ταυρομάχου, στὸν «Ματωμένο Στίβο».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΜΙΑ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΣΕ ΓΕΥΜΑ

Ίδου μιά προσκλησις σε γεῖμα, ενός άριστοκαρτή Γιαπωνέζου πρὸς ένα του φίλο :

«Σὰς ζητῶ μυριάκις συγγνώμην πὸς σὰς προσβάλω με τὸ θάρρος που έλαβα να σὰς προσκαλέσω σε γεῖμα. Τὸ σπίτι μου εἶνε μικρὸ και πολὺ άκατάριστο. Η συνήθειές μας εἶνε πρόστου-γες και σὰς θεβαίω, ότι δεν θά βρῆτε στο τραπέζι μας τίποτε τὸ κατάλληλο για να ευχαριστήσετε την εὐαίσθητή και καλο-αυσηθισμένη ψυχή σας. Αντιλαμβάνομαι άκόμη, ότι για τὸ θρά-σος μου, να σὰς άνησυχίσω με την παρουσία μου, πὸς αξίζει ο φρικτότερος θάνατος! Ωστόσο όμως, ελπίζω, ο άνόητος, ότι θά καταδεχθῆτε να μου προξενήσετε την δειροπλάτη τιμὴ να έλ-θετε σπίτι μου την ώρα που συνήθως γευματίζετε, και η ώρα αυτή, καθώς εἶχα την άδιακρίσιον να μάθω, εἶνε η'...

Δοδὸς σας ταπεινὸς μέχρι της δικαίας ξεαφάνσεώς μου από τοῦ προσώπου της γῆς, θά σὰς περιμένω έξω ἀπ' την πόρ-τα μου, με την ελπίδα, ότι θά επιτρέψετε να φιλήσω τὰ πα-πούτσιά σας!...

ΕΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JACQUES FAURE

STABAT MATER!...

("Ένα δραματικό επεισόδιο από τη ζωή του μεγάλου 'Ιταλού μουσικοσυνθέτου Περγκολέζι)

ΨΗΛΑ, στον τελευταίο όροφο της κομψής 'Ιταλικής βίλλας, μόνος του μέσα στο δωμάτιό του, ένας νέος καθόταν μπροστά στο ανοιχτό παράθυρο και συλλογισμένος κύτταζε έξω.

Μακριά, φαινόταν η πόλις της Νεαπόλεως, κάτω από το φως του φεγγαριού και πέρα ή γαλανή θάλασσα απλώνονταν ήρεμη κι' έφθανε ως τους πρόποδες του λόφου, όπου ήταν χτισμένη η βίλλα. Ο νέος που μέσα στη βαθειά σιγή της νύχτας άγρυπνιωσε ακόμα, ενώ όλοι οι άλλοι μέσα στο σπίτι κοιμόντουσαν, ήταν ο Μπενουτό Περγκολέζι, ο διάσημος 'Ιταλός μουσικοσυνθέτης. Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, τον φιλοξενούσε της Κασόρια. Άλλα ο Μπενουτό, εκείνο το βράδυ ήταν στενοχωρημένος. Και μήπως είχε άδικο; Τόσες μέρες είχαν περάσει από τότε που οι επιτρόποι της εκκλησίας του Σάν Τζενάρο, του είχαν αναθέσει τη σύνθεση ενός νέου «Stabat Mater», μιας ακολουθίας του έπιταφίου θρήνου για την προσεχή Μεγάλη Παρασκευή και δεν είχε κάνει τίποτε...

Όταν οι επιτρόποι του ναού του πρότειναν τη σύνθεση αυτή, ο νέος, με βαθειά συγκίνηση, είχε φωνάξει:

—Ω! τί φριχτός ο πόνος της Παρθένου, ενώ γυμνή πάνω από το νεκρό του 'Ιησού, θρηνεί το παιδί της! Τί υπέροχο θέαμα για να εμπνευστή κανείς! Τί συγκινητική σκηνή για να την αποδώσει κανείς σε μουσικούς ήχους!...

Και μ' ένθουσιασμό, χωρίς διασταγμό ο Μπενουτό είχε δεχθεί. Άλλα να που όλες αυτές τις τελευταίες μέρες, ο μικρός Γκιουζέππε, το παιδάκι του Κάρλο, ήταν άρρωστο βαρεια και κοντά στους άπελπιμένους γονείς του παιδιού, ο πονόψυχος Μπενουτό, ο οποίος συμεριζόταν όλη την αγωνία τους, είχε λησμονήσει την υπόσχεσή του. 'Η μέρες περνούσαν, η Μεγάλη 'Εβδομάς πλησίαζε και ο Περγκολέζι δεν είχε γράψει ακόμα ούτε την πρώτη γραμμή της συνθέσής του.

Μονάχα απόψε, ύστερα από τόσες βραδείες άγρυπνίας, ο μικρούλης φαινόταν πιο ήσυχος κι' είχε αποκοιμηθεί. 'Ετσι και οι γονείς του αναπαυόντουσαν τώρα. Ο Περγκολέζι θέλησε τότε να έπωληθή της ήσυχίας αυτής, ανέθηκε στο δωμάτιό του και προσπάθησε να συγκεντρώσει τη σκέψι του. Άλλοίμονο όμως! 'Η φαντασία του δεν τον υπάκουε... Βασανιζόταν, πονούσε ή ευαίσθητη ψυχή του τόσο πολύ για το άρρωστο παιδάκι, ώστε του ήταν αδύνατον ν' άπασχοληθή με άλλη σκέψη. 'Ωστόσο, καταλάβαινε πως έπρεπε να έργαστῃ, αν ήθελε να παραδώσει εγκαίρως το έργο του. Άλλα όλες ή προσπάθειές του για να συγκεντρώσει την προσοχή του στη σύνθεσή του, πήγαιναν χαμένες. 'Ο Μπενουτό Περγκολέζι όνειροπολούσε μπροστά στο παράθυρο της κάμαράς του, μαγεμένος από την όμορφιά της νύχτας, αλλά ή εμπνευσία δεν έρχόταν!

'Η άρρώστεια του μικρού Γκιουζέππε του θύμιζε τη δική του άρρώστεια, τη φοβερή πνευμονία που τόσο πολύ τον είχε καταβάλει, όταν παιδί ακόμα, πριν από είκοσι χρόνια κατοικούσε στο ίδιο εκείνο σπίτι, που βρισκόταν τώρα και που ανήκε άλλοτε στους γονείς του.

'Αλήθεια, ποτέ δεν είχε αναλάβει έντελως από τη φριχτή εκείνη άρρώστεια! Και τώρα ακόμα, μετά τόσα χρόνια, εξακολουθούσε να είναι χλωμός, αδύνατος κι' ευαίσθητος στις καιρικές μεταβολές.

—Ω! πως θυμόταν με λαχτάρα τα όμορφα χρόνια της νεότη-

τός του!

Άλλα ζωρότερη απ' όλες ήταν ή ανάμνησις μιας γιορτής του Πάσχα!

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη βρισκόταν ακόμα σε άνάρασι κι' ο γιότρος του είχε άπαγορεύσει να βγῇ από το δωμάτιό του. Οι γονείς του είχαν πάει στην εκκλησία του Σάν Τζενάρο για ν' ακούσουν τη λειτουργία, στην οποία έπρόκειτο να παραστούν οι βασιλείς και οι Αδελφοί τους. Οι γονείς του Μπενουτό είχαν αναθέσει τη φύλαξη του παιδιού των σε μία γρήγη όμπαρτσα. Άλλα ο μικρός έννοουσε να πάει κι' αυτός στην εκκλησία, και όταν πήγε στο σπίτι του ο φίλος του, ο Κάρλο, ο γιος ενός πλουσιού, γείτονος, τά δυο παιδιά άποφάσισαν να πάνε κρυφά στην εκκλησία.

Οι δυο μικροί φίλοι: είχαν ξεκινήσει μόνοι τους κάτω από τον καυστικό ήλιο της ἡμέρας ἐκείνης και ιδρωμένοι, σκουπισμένοι είχαν φτάσει στην εκκλησία του Σάν Τζενάρο. Παράγρησαν άνάμεσα από το συγκεντρωμένο πλήθος και κρυμμένοι πίσω από μία μαρμαρίνη κολόνα, θαύμαζαν τις όμορφες στολές των Αδελφών και μαγεμένοι άκούγαν τη λειτουργία. 'Ο Μπενουτό άπορροφημένος από τους ψαλμούς, συνεπαρμένος από τη θαυμάσια του μεγάλου εκκλησιαστικού άρμονίου, δεν ένιωθε τη δροσιά του ναού, που έκανε να παγώνη το μουσκεμένο από ιδρώτα πουκάμισό του άπάνω στο άδυνατισμένο από την άρρώστεια κορμάκι του. Και όταν σε λίγο έπεσε κάτω άνα- σθητος, μ' ένα φοβερό παροξυσμό πυρετού, οι γονείς του άναγκάστηκαν να τον μεταφέρουν στο σπίτι τους, στην Κασόρια, σε κακή κατάσταση. 'Η ζωή του παιδιού κινδύνευσε τότε, αλλά από την ἡμέρα ἐκείνη το μουσικό δαιμόνιο είχε γεννηθή στην ψυχή του.

Όταν πέθαναν οι γονείς των δυο νέων, ο Κάρλο άγόρευσε τη βίλλα των Περγκολέζι και ο Μπενουτό, ο οποίος είχε γίνει διάσημος έντωματάς, πήγαινε κάθε χρόνο και περνούσε λίγο καιρό με τον φίλο του. 'Ο Κάρλο είχε παντρευτή με μία Καλαβρία, την όμορφη Κάτα, μία επιθλητική γυναίκα, με μεγάλα φλογερά μάτια κι' ευαίσθητη καρδιά. Όλες αυτές ή άνάμνησις περνούσαν σαν ένα όνειρο από τη σκέψη του Περγκολέζι, καθώς θαύμαζε το πορτραίμα που απλώνονταν μπροστά στα μάτια του. Άλλα το «Stabat Mater» δεν είχε γίνει ακόμα!

Τέλος σηκώθηκε, πήγε και άποθηκες μπροστά στο μικρό παιδί που είχε στην κάμαρά του, γυμνήσε άσκαπα μερικά άκόρτα κι' άναστένανε άπελπιμένους.

—Ποτέ!... Ποτέ, δεν θα καταρωθώ, μουμούρισε με άπληγους, ν' άποδώσω τη θλίψη της Μαρίας, ή όποια θρηνεί άπάνω στο νεκρό του παιδιού της! 'Η σπασ- τικής φωνές της πονεμένης Μάνας, ή φρίκη της σπαρ- γμένης από την άπελπισία καρδιάς της, δεν μπορούν ν' άποδοθούν από ένα ανθρώπινο νοῦ... 'Εκανα άσχημα ν' αναλάβω τη σύνθεσι του «Stabat Mater». Είμαι άνικανος να δηλώσω ότι ένα τόσο βείο έργο!

Ξαφνικά, μέσα στη βαθειά σιγή της όνειρεμένης 'Ιταλικής νύχτας, αντίηχσαν σπαραχτικές φωνές, λυγμοί άσυγκράτητοι.

—Θεέ μου! φώναξε ο Περγκολέζι. Είνε ή φωνή της Κάτας! Μετά ένα λεπτό, ο Μπενουτό, τρελλός από άγνωση, βρισκόταν στο κάτω διαμέρισμα του σπιτιού. Παγωμένος από φόβο, στάθηκε άκίνητος στο κατώφλι της κάμαρας του παιδιού.

Άπάνω στο κρεβάτάκι του, ο μικρός Γκιουζέππε, μέσα σ' ένα δυνατό παροξυσμό της άρρώστειάς του, σφάδαζε και βρυγούσε, ενώ από το στόμα του έβγαιναν άρροί. 'Η δυστυχισμένη μητέρα του, πεσμένη άπάνω στο προσκέφαλο του παιδιού, έφώνιζε σαν τρελή, νομίζοντας πως ήταν το τέλος.

Ο Κάρλο, πριν από λίγη ώρα, είχε φύγει για να φωνάξει το γιατρό.

Μάταια ο Περγκολέζι προσπάθησε να καθυσχάσει την έν-

Φορτώθηκε το έπιπλο στον ώμο του...

ρακτικές φωνές της πονεμένης Μάνας, ή φρίκη της σπαρ- γμένης από την άπελπισία καρδιάς της, δεν μπορούν ν' άποδοθούν από ένα ανθρώπινο νοῦ... 'Εκανα άσχημα ν' αναλάβω τη σύνθεσι του «Stabat Mater». Είμαι άνικανος να δηλώσω ότι ένα τόσο βείο έργο!

Ξαφνικά, μέσα στη βαθειά σιγή της όνειρεμένης 'Ιταλικής νύχτας, αντίηχσαν σπαραχτικές φωνές, λυγμοί άσυγκράτητοι.

—Θεέ μου! φώναξε ο Περγκολέζι. Είνε ή φωνή της Κάτας! Μετά ένα λεπτό, ο Μπενουτό, τρελλός από άγνωση, βρισκόταν στο κάτω διαμέρισμα του σπιτιού. Παγωμένος από φόβο, στάθηκε άκίνητος στο κατώφλι της κάμαρας του παιδιού.

Άπάνω στο κρεβάτάκι του, ο μικρός Γκιουζέππε, μέσα σ' ένα δυνατό παροξυσμό της άρρώστειάς του, σφάδαζε και βρυγούσε, ενώ από το στόμα του έβγαιναν άρροί. 'Η δυστυχισμένη μητέρα του, πεσμένη άπάνω στο προσκέφαλο του παιδιού, έφώνιζε σαν τρελή, νομίζοντας πως ήταν το τέλος.

Ο Κάρλο, πριν από λίγη ώρα, είχε φύγει για να φωνάξει το γιατρό.

Μάταια ο Περγκολέζι προσπάθησε να καθυσχάσει την έν-

τη υπτέρα και να συνεφέρη το παιδί που χαροπάλευε με τρομερούς σπασμούς. Δεν μπόρεσε να κάνει ούτε το ένα, ούτε το άλλο! Άνισχυρος, άπελπιμένος μπροστά σε τόσο πόνο, στεκόταν εκεί άμυλητος και κύτταζε τη συγκινητική σκηνή. Και τότε έξαφνα θυμήθηκε το «Stabat Mater».

—Α! σκεφθηκε, τώρα βλέπω και νοιώθω τη μυστηριώδη, τη φοβερή μεγαλοπρέπεια του θανάτου. Ναί! Αυτός είνε ο υπέρ- ρος υπέρκοσμος πόνος!

Χωρίς να σκεφθῇ περισσότερο, άπορροφημένος από την εμπνευσία του, ο Περγκολέζι άπομακρύνθηκε σιγά και επέστρεψε στο δωμάτιό του. Κάθισε μπροστά στο μικρό πιάνο και έπαιξε μερικές νότες. Μά άμέσως τινάχθηκε όρθος, και μία φρικιά- ρος πέρασε σ' όλο το σώμα του.

—Ω! ψιθύρισε με άγανάκτησι, είμαι ένας άθλιος! Πώς εί- ναι δυνατόν να παίζω εγώ πιάνο, όταν στο δωμάτιό κάτω, μία υπτέρα πάσχει κι' ένα παιδί αγωνιά!... Κι' όμως, εξακολουθή- να σκεπτικός, ή εμπνευσία ήλθε! Βρήκα το «μοτίβο» για το «Stabat Mater»... Πρέπει λοιπόν ν' άφήσω την εμπνευσία μου να βγῇ! Το άρρωστό μουσικό θέμα μου μπόρουσα να όνειρευ- τώ ποτέ!...

Μία ξαφνική σκέψις πέρασε από το νοῦ του. Τα πιάνο ἐκείνης της εποχής ήταν έπιπλα μικρά και έλα- ρα. Χωρίς να διστάση, ο Μπενουτό φορτώθηκε το πιάνο του, στον ώμο του, κατέβηκε γρήγορα τις σκάλες και λαχανιασμέ- νος έφτασε στην άκρη του περιβολιού. Άπό μακριά άκούγόν- ταν πάντοτε κι' ένα παιδί άγωνιά!... Κι' όμωσ, εξακολουθού- σαν πάντοτε κι' ένα παιδί άγωνιά!...

—Εδώ, τουλάχιστον, είμαι βέβαιος, είπε ο Μπενουτό, πως ή θα ένσυχλω τους δυστυχισμένους φίλους μου! Τώρα θα περάσω να έργαστώ.

Και πράγματι έργαστηκε. Έργαζόταν ακόμα, όταν άρχισε να χιλιοχαράζει ή αυγή...

Άπό την άγρυπνία της τραγικής ἐκείνης νύχτας, βγῆκε το άποτυπωμένο έργο του Περ- γολέζι, το περίφημο του «Stabat Mater».

Το βράδυ της ίδιας μέρας, ο μικρός Γκιουζέππε είχε αναλάβει από τη φοβερή κρίσι της νύχτας κι' είχε σωθῇ όριστικώς, αλλά ο Περ- γολέζι ήταν πειά καταδικασμέ- νος.

'Η βροσιά της νύχτας είχε θλιβε- ρό άποτέλεσμα για τη λεπτή ιδιο- σφυκσία του. Μία νέα πνευμονί- α προσβολή επέσπευσε το τέλος του. Το κακό μάλιστα, προχώρησε τόσο γρήγορα, ώστε ο μεγάλος καλλιτέχνης έσθωσε ήρεμα την ἡ- μέρα άκριβώς της Μεγάλης Παρα- κευής του 1837, σε ηλικία τριάντα τριών χρόνων, μέσα στη βίλλα της Κασόρια.

Και το παράδοξο ήταν, πως τη στιγμή άκριβώς που ο διάσημος συνθέτης ξεψυχοῦσε, οι βασι- λείς οι Αδελφοί και όλη ή κοινωνία της Νεαπόλεως, συγκινη- μένοι και με δάκρυα στα μάτια, έπευφημούσαν το υπέροχο έρ- γο του Περγκολέζι, το έξαισιο ἐκείνο «Stabat Mater», που στήριξε ή άφορμή του θανάτου και... της άθανάσις του.

ΤΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

Η σύζυγος.—'Αν πεθάνεις, σε πειράζει να παρω άλλον άνδρα;

Ο σύζυγος.—Διόλου.

Η σύζυγος.—Γιατί;

Ο σύζυγος.—Τί με μέλλει έμένα για τα βάσανα που θα περάσει ένας άνθρωπος που δεν τον ξέρω!...

Η σύζυγος.—'Αν δοκιμάζω να σε φιλήσω, θα φώναζες ροή- τες;

Η σύζυγος.—'Αν ήταν άνάγκη ναί... Άλλα δεν βλέπω για ποιο λόγο... θα ήθελες βοήθεια!...

Η σύζυγος.—'Αν σε άσος ζητήσω την κόρη σας.

Η σύζυγος.—'Εχετε χρήματα; Περιούσιαν!...

Η σύζυγος.—Παραξήγησατε, κύριε!... Δεν θέλω ν' αγοράσω την κό- ρη σας, αλλά να την παντρευτώ!...

Η σύζυγος.—Τι σόω με! Κατάπια ένα δεκάριο.

Η σύζυγος.—'Εχετε ήττα;

Η σύζυγος.—'Αφού ήταν άληθινό, δεν μπορεί. παρὰ ν' έρω!...

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΘΕΑΣ ΤΥΧΗΣ

ΤΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΛΑΧΕΙΟ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ».

Είς την 21ην κλήρωσιν του 'Εβδομαδιαίου Λαχείου μας, ο 1ος αριθμός θα κερδίση ολόκληρον την σειράν των βιβλίων της Βιβλιοθήκης του «Μπουκέτου».

Έννεα κατά σειράν αριθμοί θα κερδίζουν από ένα βιβλίο του περιφήμου μυθιστορηματος «Ο Καπετάν Φάντασμα».

Επίσης πάντες οι αριθμοί, οι λήγοντες εις τα δύο τελευταία ψηφία του 1ου αριθμού, θα κερδίζουν από ένα 'Ημερολόγιον του «Μπουκέτου», όπου ούδηποτε έτους-θέλουν, εκ των εδριοκομένων εις την Βιβλιοθήκην του «Μπουκέτου».

Οι εν 'Αθήναις κερδίζοντες θα φέρουν το φύλλο με το εν αυτώ δελτίον στα Γραφεία μας και θα παίρνουν τα δώρα των. Οι εν ταίς 'Επαρχίαις θ' άποκόπουν και θα μάς στέλ- λουν τα δελτία των και θα λαμβάνουν τα δώρα των με το Ταχυδρομείον ή μέσω των 'Υποπρακτορείων μας.

Κάθε άναγνώστης δύναται ν' αγοράζη και δύο και τρία φύλλα; για να έχη περισσότερες έλπίδες κέρδους.

Τα άποτελέσματα των κληρώσεων δημοσιεύονται κάθε έ- βδομάδα στα φύλλα του «Μπουκέτου».

Οι κερδίζοντες πρέπει να σπεύσουν να παραλάβουν τα δώ- ρα τους εντός τριών μηνών, άλλως δεν εϋθύνομεθα σχετικώς.

Η 19η ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ

[Οι κερδισάντες άριθμοί και τα δώρα]

Στις 5 μ.μ. της περασμένης Τετάρτης 4 'Απριλίου έγινεν εις τα Γραφεία μας ή 19η κλήρωσις δια την διανοήν των δώρων του 'Εβδομαδιαίου Λαχείου του «Μπουκέτου», παριστάμενων πολλών δημοσιο- γράφων και άναγνωστών μας.

Άπό την κληρωτίδα, εις την οποίαν είχαν τεθῇ όλοι οι αριθμοί οι δημοσιευ- θέντες εις τα φύλλα του «Μπουκέτου», άνεσώθησαν κατά σειράν οι έξης άρ- θμοί :

Ο 1ος αριθμός 9811, όστις κερδίζει ολόκληρον την σειράν των βιβλίων της Βιβλιοθήκης του «Μπουκέτου».

Οι κάτωθι έννεα αριθμοί κερδίζουν ά- να έν βιβλίο του περιφήμου μυθιστορη- ματος του Πάβλ Φεόδλ «Ο Καπετάν Φάντασμα» : 13953, 25976, 4276, 3130, 8735, 13358, 9538, 30812 και 17877.

Επίσης πάντες οι αριθμοί οι λήγοντες εις 11 (ήτοι εις τα δύο τελευταία ψη- φία του 1ου αριθμού 9811), κερδίζουν άνα έν 'Ημερολόγιον του «Μπουκέτου» της άρεσκείας των τυχερών.

Η 20η κλήρωσις του 'Εβδομαδιαίου Λαχείου μας θα γίνη και πάλιν εις τα Γραφεία μας (Λεζα 7), την 5 μ.μ. της Τετάρτης 11 'Απριλίου. Όσοι έπιθυμούν, δύναται να παρευρεθώσιν.

Επίσης όσοι εν των άναγνώστων των έπαρχιών κερδίζουν βιβλία, πρέπει να μάς στείλουν τα σχετικά δελτία με τους κερδίζοντας άρ- θμους, αναγράφοντας επί του δελτίου το όνομά των καθαρά, θα παρα- λάβουν δε τα βιβλία των από τα 'Υποπρακτορεία της έπαρχίας των, εις τα όποια ή' άποσταλή—επί τούτω—μετά σχετικώς όνομαστικού κα- τάλογου, και επεξηγηματικού έγκυλίου.

ΟΙ ΤΥΧΕΡΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΩΡΑ

Δημοσιεύομεν και σήμεραν συνέχισιν των όνομάτων των τυχερών του 'Εβδομαδιαίου Λαχείου του «Μπουκέτου» :

Οι κ.κ. : Σταύρος Σταυρίδης Καβάλλα, Έμμι Κανάκης Τριανθός, Γ. Σκουφίτης Άδδς Διδανίου 80 'Αθήνα, Μ. Διακόπουλος Ράμφοι 'Η λιας, Φίλιππος Διαιναντίδης Χαλκίς, Σπ. Παπαφράτζης Θεσσαλονίκη, Γ. Οικονόμου Κλεισθένης 6 'Αθήνα, Α. Κουφής Ζανούρα Βόλου, Γ. Μπουτάρης Τήνος, Πέτρος Κεχαγιόγλου Καβάλλα, Δημ. Κουζαράς Πάριζα, Φοαγκ. Καμπύνης Πάτρας, Σπύρος Πανόπουλος Βέρον 46 'Αθήνα, Γ. Ματσογιάννης Αττάς 'Αθήνα, Ν. Μπαλάσης Χαλκίς, Γ. Βλάσης Τεσσαρτο Κρήτης, Βούλα Τσιρώνη Καλλιθέα 'Αθήνα, Γ. Τσατσάτος Βάθος Ν. Κατάσας Ναύπλιον, Γ. Αρσένι Πάτρας, Α. Κουφόσι 'Αθήνα και Αλυ. Σαυρόπουλος 'Αθήνα, εκδόσαν άνα έν 'Ημερολόγιον του «Μπουκέτου».

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Μόνον τα γαϊδούρια δεν αλλάζουν άρχας.

Χαρίλαος Τρικούπης. Πριν συμβουλευθῇτε τις ιδιοτροπίες σας, πρέπει να συμβου- λεύεσθε το πορτοφόλι σας.

Β. Φραγκλίνος. 'Αδιαντρώπια λέγεται και είνε, τό να ζητή κανείς κατα- φύγιο, κατά τη διάρκεια μιας καταγίβος σ' ένα όμπρελλάδικο!

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

ΦΛΩΡΑ ΜΠΙΡΙΑΛΛΑΝΤΗ

(ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

—Λοιπόν σ'ας λέω κι' εγώ ότι δεν θα συμβή τίποτε, ότι δεν θα φύγετε.

—Σ' ευχαριστώ, Λέανδρε. Ποιός ξέρει όμως τί τον περιμένει; —Σ'ας ικετεύω, μαμά, μη λέτε τέτοια λόγια. Δεν ξέρετε πόσο με πληγώνουν, πόσο με κάνουν να πονώ, μου είπε ο Λέανδρος με λυπημένη φωνή...

Λίγες ημέρες ησυχίας και γαλήνης πέρασαν. Ο 'Αρτέμις φερνόταν μαζί μου πολύ τρυφερά. 'Ωστόσο, η αγωνία δεν μ' άφηνε στιγμή. Καταλάβαινα καλά, ότι αυτό δεν μπορεί να διαρκέσει...

Ένα βράδυ επήγαμε σε μία φιλική συγκέντρωση. Ήταν η πρώτη εμφάνισή μου στον κόσμο αυτή, μετά το γάμο μου. 'Η φίλες μου και οι γνωστοί μου γενικώς, έτρεξαν να μ' αγκαλιάσουν, σαν να γύριζα από τον άλλο κόσμο.

Με συγχαίρονταν και με μακάριζαν. Μά καταλάβαινα καλά, ότι τα λόγια τους δεν ήταν ειλικρινή. 'Όχι, δεν μου μιλούσαν με ειλικρίνεια.

'Η πραγματικές, η ειλικρινείς φίλες μου, αυτές μόνον μου είπαν την αλήθεια. Μου είπαν πως είχα αλλάξει πολύ, μέσα σε τόσο λίγον καιρό. Μιά σκιά λύπης και μελαγχολίας είχαν απλωθεί πάνω στο δροσερό πρίν πρόσωπό μου.

Καταλάβαινα δηλαδή κι' αυτές πως δεν ήμουν ευτυχισμένη. Και προσπαθούσαν να με παρηγορήσουν με λόγια καλωσύνης, λόγια μάταια...

Μολαταύτα, η έξοδός μου το βράδυ αυτό μου έκανε καλό, αλάφρωσε κάπως τον πόνο μου. Ξανάδα τον κόσμο που τον είχα χάσει. Έπαφα να είμαι μία σκιά...

Μά σε τί ωφέλησε αυτό;

Λίγες ημέρες κατόπιν, συνέβη η δραματική σκηνή, που θα διηγηθώ πιο κάτω, η οποία δεν ξέρω ακόμα τί συνέπειες θα έχει και η οποία θα μου μείνει αξέχαστη σ' όλη μου τη ζωή.

Δύο ημέρες μετά τα γεγονότα που διηγήθηκα παραπάνω, η μητέρα μου έφυγε, γιατί ο πατέρας ήταν, όπως ήρθαν και την ειδοποίησαν, αδιάθετος.

Πριν φύγει η μητέρα μου, κοντά το απόγευμα, με πήρε ιδιαίτερώς και με συμβούλεψε, με καλωσύνη, με θορυκωμένα σχεδόν τα μάτια.

—Φλώρα μου, μου είπε, δεν μπορώ να μείνω διαρκώς μαζί σου. Θα γυρίσω στο σπίτι, ο πατέρας σου είναι άρρωστος. Γι' αυτό έχω να σου πω μερικά λόγια, τα οποία είμαι θέσται, πως θα τ' ακούσεις με προσοχή.

—Φύγε, μαμά; ψιθύρισα λυπημένη.

—Ναι, παιδί μου. Πρέπει να γυρίσω κοντά στον πατέρα σου.

—Κι' εγώ; Τι θα γίνει εγώ τώρα;

—Τι λόγια είν' αυτά, Φλώρα! Θα μείνεις κοντά στον άνδρα σου. 'Ο κ. 'Αρτέμις σου φέρνεται με τόση καλωσύνη! Δεν έχεις δίκιο, παιδί μου, να μιλάς έτσι. Σκέψου το λιγάκι αυτό, Φλώρα. Είσαι παντρεμένη πια. Έχεις υποχρεώσεις συζύγου. Μη σε παρασύρει το πείσμα σου, κόρη μου.

—Πείσμα λες αυτό, μαμά; Πείσμα λες τον πόνο μου, τη σκλαδιά μου, τη δυστυχία μου!

—Είσαι υπερβολική, Φλώρα. Προσπάθησε να συγκρατήσεις τα νεύρα σου. Και θα το δής.

"Ένα βράδυ επήγαμε σε μία φιλική συγκέντρωση..."

Θα γίνης πολύ-πολύ ευτυχισμένη. Πρό παντός σκέψου τον σ'μο. 'Αγάπα τον Λέανδρο σαν παιδί σου. Μοναχά σαν παιδί σου...

Εσκυφα το κεφάλι μου, χωρίς να πω λέξη.

Κατάλαβα, πως τα λόγια ήταν πια περιττά.

'Η μητέρα μου, που τόσο μ' αγαπούσε, όποτε, είχε γελώσει, είχε παρασυρθεί απ' τις ψεύτικες τρυφερότητες του 'Αρτέμι, κι' άπορούσε πως δεν μπορούσα να νιώσω την ευτυχία που με τριγύριζε...

Δεν έπείμαι. Θά ήταν ματαιοπονία.

—Καλά, μαμά, είπα. Θά κάμω, ότι μπορώ.

—Μπράβο, παιδί μου! Τώρα είσαι λογική.

—Αλλά μη με ξεχάσετε έντελως έντομετάς. Μη μ' αφήσετε μόνη.

—Καλή μου Φλώρα! Μά γιατί φοβάσαι;

—Δεν ξέρω, μαμά, δεν ξέρω... Μά φοβούμαι, φοβούμαι πολύ.

Κάποια συμφορά πλανιέται πάνω απ' το κεφάλι μου.

—Θεέ μου! Μην τ' σκέφτεσαι αυτά, καλό μου παιδί. Οι θεοί σου είνε αδικαιολόγητοι. Πρέπει να είσαι ευχαριστήτρια.

Τίποτε δεν σου λείπει...

—Τίποτε; ψιθύρισα.

Και κύτταξα τη μητέρα μου στα μάτια.

Μά δεν με κατάλαβε. Δεν θέλησε να καταλάβει ότι μου έβλεπαν όλα, η αγάπη, η χαρά, η ελευθερία.

—Τελος πάντων, συνέχισε η μητέρα μου, αφού έμεινε μόνη, έβλεπαι να σε βλέπω συχνά. "Επειτα κι' εσύ μπορείς να γίνεις μία μάς θέσται. 'Ο 'Αρτέμις δεν θα σου το απαγορεύσει αυτό, είμαι θέσται.

Λίγη ώρα κατόπιν, η μητέρα μου μ' έβηλες κι' έφυγε. 'Απόμεινα μόνη. Κανένας δεν ήταν στο σπίτι, εκτός της υπηρέτριας. Το κεφάλι μου πονούσε, όλα γύριζαν γύρω μου...

Άρχισα να πλανιέμαι από κάμαρη σε κάμαρη και τέλος πλανιόμουν στο κρεβάτι μου. Στή θεία αυτή έμεινα άλυπητα, ριανόστηκα στο κρεβάτι μου. Στή θεία αυτή έμεινα άλυπητα, ριανόστηκα στο κρεβάτι μου.

Αυτό τον ξάφνιασε περισσότερο. Έτσι και με κύτταξε, με φανερή δυσανεξία.

Απόστο συγκράτησε το θυμό του. Και με φωνή τρυφερή και λυπημένη με ρώτησε:

—Όποτε δεν θέλεις ούτε να σ' άγγισω, Φλώρα;

—Δεν είν' αυτό, του απάντησα. Μη με παρεξηγήτε. Είμαι άρρωστη, εκνευρισμένη. Κατόπιν το κεφάλι μου με πείσμα.

—'Όχι, όχι, είπα. Δεν λες αλήθεια, Φλώρα. Μου κρύβεις την αλήθεια. 'Η αλήθεια είναι, πως με μισείς, με απειρίζεις. Ναι, αυτό είνε. Τό καταλαβαίνω καλά. Τό κατάλαβα απ' την πρώτη νύχτα του γάμου μας.

Ανέστην πια τ' άστεία, φτάνουν τα ψέματά! Μά θέλεις σαν τύραννο, σαν να πάλω κάνει μεγάλο κακό. Μ' αποφεύγεις. Έκάλεσες τη μητέρα σου κοντά μας, γιά να μη μπορώ ούτε να σ' άγγιζώ, γιά να τ' έχω γι' άσπίδα εναντίον μου. Κι' όμως η μητέρα σου δεν δικαιολογεί την στάσι σου. Μάλιστα. Μου τό είπε καθαρά σχεδόν αυτό. Ναι, Φλώρα, κανένας δεν θα σε δικαιολογήσει, γιάτί έχεις δίκιο...

—Συμπάτε, σ'ας ικετεύω!

—'Όχι, δεν θα συγχώσω. Με πνίγει το δίκιο, η ντροπή, τό πείσμα, τό φιλοτιμία μου ή ανδρική, που την ποδοπάτησες, φτάνει πια! Σ' αγαπούσα και σ' άγαπώ. Μά αφού μ' απειρίζεις, ναι, αυτή είν' ή λέξις μ' απειρίζεις, κι' αφού σου προκαλώ άηδύ, θά σου δώσω την ελευθερία σου. Θά χαρίσω...

Έκρυφα τό πρόσωπό μου στα χέρια μου κι' άρχισα να κλαίω. —Μην κλαίς, μου είπε. Δεν είν' ανάγκη να κλαίς. Θά χαρίσω και θά θήξ την ελευθερία σου. 'Ο τρόπος που μου φέρνουν, με έξευτελείει στα ίδια μου τά μάτια.

Είχε σηκωθεί τώρα άσθιος και μιλούσε περπατώντας πάνω κάτω στο δωμάτιο, με σταυρωμένα τά χέρια μπρός στο στήθος. —Εγώ είχα πέσει μπρούμυτα στο κρεβάτι κι' έκλαιγα. —Γιατί έκλαιγα όμως; Μήπως τά λόγια του δεν ήταν λογικά; Μήπως δεν μου πρότεινε εκείνο που ποθούσα; Κι' όμως με συγκαταλάσαν οι λυγμοί.

Αυτό έκανε έντόπως και στον ίδιο τον 'Αρτέμι. Με πλησίασε λοιπόν σε κάποια στιγμή και μου είπε, χαϊδεύοντας με στον ώμο:

—Τι ζητάς; τής είπα.

—Εκείνη άσπασε.

—Μήπως θέλετε τίποτε, κόρη μου;

με; ρώτησε.

—'Όχι, τής απάντησε ξερά. Πήγαμε.

'Η καμαριέρα, μία άγαθή νησιώτισσα κόρη, που μουδίζει από την πρώτη μέρα μεγάλη άγάπη, έφυγε άμέσως, χωρίς να τή λέξει.

'Ο 'Αρτέμις έμεινε μόνος. Ήταν ελεύθερος να με θαυμάζει, έμένα που ήμουν γυναίκα του, κι' όμως δεν τού άνηκα.

Πόσο κράτησε αυτό; Δεν μπορώ να τό ξέρω.

Φαίνεται όστόσο, πως ο 'Αρτέμις παρασύρθηκε στο τέλος, έβλεπε, παραφέρθηκε, έχασε τον τρόπο που μου προξενοούσαν τα χέρια του και ξαφνικά, ξέροντας πως ή μητέρα μου δεν ήταν πια στο σπίτι—τόν είχε χαριεθείς προκειμένου να φύγει απ' τό μεσημέρι—ξαφνικά—Θεέ μου!—ρίχτηκε πάνω μου, μ' αγκάλιασε και κόλλησε τά χείλη του στο λαμό μου.

Πετάχτηκα τρομαγμένη απ' τό θύσισμά μου, σαν να με είχε άγκασει ριζιδι. Ένα ξεφωνητό τρομάρας έξφυγε απ' τά χείλη μου. Στύλασα τά τρομαγμένα, όρθανόγιστα μάτια μου πάνω του κι' άπλωσα τά χέρια μου γιά να τόν άπομακρύνω.

Είχε κοκκινίσει, είχε μελανιάσει σχεδόν. Τά μάτια του είχαν πάρει μία παράξενη γυαλάδα. Τά χέρια του τρέμανε.

Κοιτάζοντας σαν να είχε κάνει πολλής ώρας δρόμο, με τά πόδια, σαν να τόν κυνηγούσαν.

—Αγάπη μου, μην τρομάξεις, μου είπα με κομμένη κι' όποκωφη φωνή. Έγώ είπα...

—Εγώ... ό... δεν πρόλαβα να τελείωση τή φράσι που τυχάνηκα άπότομα και θέλησα να πω...

—Κάθισε, αγάπη μου, μου είπα. Γιατί τρώμαξες έτσι; Κάθισε, Φλώρα μου... Σέ παρακαλώ; Σού ζητώ συννώμην. Δεν τό ήθελα, αγάπη μου.

Είχε σταθεί έτσι έμπρός μου, ώστε μ' έπεριέβαλε να σηκωθώ.

—Αφήστε με να σηκωθώ, τού είπα.

—Θες να φύγεις; Δεν τού απάντησα.

—Μά γιάτί θες να φύγεις, πές μου; Τόσο κοντά σου κάμω; με ξαναρώτησε.

Και πάλι δεν τούδωσα απάντησι.

Κάθισε πλάι μου τότε και πέταξε τό καπέλο του στο κρεβάτι. "Απλωσε κατόπιν τή χειρά του και θέλησε να μ' αγκαλιάσει. Προσθήτηκα άπότομα μακριά του.

Αυτό τόν ξάφνιασε περισσότερο. Έτσι και με κύτταξε, με φανερή δυσανεξία.

Απόστο συγκράτησε τό θυμό του. Και με φωνή τρυφερή και λυπημένη με ρώτησε:

—Όποτε δεν θέλεις ούτε να σ' άγγισω, Φλώρα;

—Δεν είν' αυτό, τού απάντησα. Μη με παρεξηγήτε. Είμαι άρρωστη, εκνευρισμένη. Κατόπιν το κεφάλι μου με πείσμα.

—'Όχι, όχι, είπα. Δεν λες αλήθεια, Φλώρα. Μου κρύβεις την αλήθεια. 'Η αλήθεια είναι, πως με μισείς, με απειρίζεις. Ναι, αυτό είνε. Τό καταλαβαίνω καλά. Τό κατάλαβα απ' την πρώτη νύχτα του γάμου μας.

Ανέστην πια τ' άστεία, φτάνουν τά ψέματά! Μά θέλεις σαν τύραννο, σαν να πάλω κάνει μεγάλο κακό. Μ' αποφεύγεις. Έκάλεσες τη μητέρα σου κοντά μας, γιά να μη μπορώ ούτε να σ' άγγιζώ, γιά να τ' έχω γι' άσπίδα εναντίον μου. Κι' όμως η μητέρα σου δεν δικαιολογεί την στάσι σου. Μάλιστα. Μου τό είπε καθαρά σχεδόν αυτό. Ναι, Φλώρα, κανένας δεν θα σε δικαιολογήσει, γιάτί έχεις δίκιο...

—Συμπάτε, σ'ας ικετεύω!

—'Όχι, δεν θα συγχώσω. Με πνίγει τό δίκιο, η ντροπή, τό πείσμα, τό φιλοτιμία μου ή ανδρική, που την ποδοπάτησες, φτάνει πια! Σ' αγαπούσα και σ' άγαπώ. Μά αφού μ' απειρίζεις, ναι, αυτή είν' ή λέξις μ' απειρίζεις, κι' αφού σου προκαλώ άηδύ, θά σου δώσω την ελευθερία σου. Θά χαρίσω...

Έκρυφα τό πρόσωπό μου στα χέρια μου κι' άρχισα να κλαίω. —Μην κλαίς, μου είπα. Δεν είν' ανάγκη να κλαίς. Θά χαρίσω και θά θήξ την ελευθερία σου. 'Ο τρόπος που μου φέρνουν, με έξευτελείει στα ίδια μου τά μάτια.

Είχε σηκωθεί τώρα άσθιος και μιλούσε περπατώντας πάνω κάτω στο δωμάτιο, με σταυρωμένα τά χέρια μπρός στο στήθος. —Εγώ είχα πέσει μπρούμυτα στο κρεβάτι κι' έκλαιγα. —Γιατί έκλαιγα όμως; Μήπως τά λόγια του δεν ήταν λογικά; Μήπως δεν μου πρότεινε εκείνο που ποθούσα; Κι' όμως με συγκαταλάσαν οι λυγμοί.

Αυτό έκανε έντόπως και στον ίδιο τον 'Αρτέμι. Με πλησίασε λοιπόν σε κάποια στιγμή και μου είπε, χαϊδεύοντας με στον ώμο:

—Τι ζητάς; τής είπα.

—Εκείνη άσπασε.

—Μήπως θέλετε τίποτε, κόρη μου;

—Μην κλαίς πια, Φλώρα. Έρεθίζεις άδικα τά τόσο ώραία σου μάτια. Έκτός...

Και στάθηκε, σώπασε. —Έκτός, συνέχισε σε λίγο, εκτός αν σε παρεξηγήσα, αν δεν είνε αυτές ή διαθέσεις σου, αν έχω άπατηθή...

Είπε τά λόγια αυτά και περίμενε άνυπόμονα την απάντησί μου. Μά εγώ εξακολουθούσα να κλαίω.

—Λοιπόν; με ρώτησε σε λίγο. Δεν έχεις τίποτε να μου πής; Έχεις υποχρέωση να έξηγηθής μαζί μου, Φλώρα. Πρέπει να μου πής, επιτέλους, τί θέλεις.

Τή στιγμή αυτή άκουσα ν' άνοίγη κάτω ή πόρτα. 'Ο 'Αρτέμις δεν τό άντελήφθη.

Ποιός ήταν; 'Ο Λέανδρος χωρίς άλλο... —Λέγε λοιπόν, αγάπη μου, συνέχισε ο 'Αρτέμις. Είσ' ελεύθερη να άποφασίσης, ό,τι θές εσύ.

Μιλώντας μου έτσι είχε γαλήνεψει. Κάθισε πλάι μου κι' άρχισε να μου χαϊδεύη τά μαλλιά.

—Περιμένα την απάντησί σου, Φλώρα, μου ξανάπε, σε λίγο. Έλα, μη διστάζης. Θες να χωρίσουμε; Ναι; Δεν τού απάντησα.

—Δεν τό θές; Και πάλι δεν είπα λέξη.

'Η σιωπή μου αυτή τού έδωσε, φαίνεται, κάποια έλπίδα. Και πλανιόταν με άεσφανα από τή μέση, θέλησε να με σηκώση επάνω και να με καθήση πλάι του.

Στό άγγιγμά του αισθανθήκα πάλι τόν ίδιο τρόπο, τό ίδιο ξάφνιασμα, και πηδώντας επάνω σηκώθηκα όρθη, με τά χέρια άπλωμένα πρós τό μέρος του, σαν να φοβόμουν μη με πλησιάση.

Τή στιγμή αυτή, τή μοιραία αυτή στιγμή, που ποτέ, ποτέ δεν θά την ξεχάσω, πρόβαλε στην πόρτα ο Λέανδρος.

Μόλις αντίκρισα τό Λέανδρο στην πόρτα, ένοιωσα κάτι που δεν περιγράφεται. Σταμάτησε ή ζωή μου, τό αίμα ανέθηκε στο κεφάλι μου, ή καρδιά μου πάγωσε.

Τό βλέμμα μου, καθώς τόν κύτταζα, ήταν, φαίνεται, τόσο έντρομο, τόσο έξαλλο, ώστε ο 'Αρτέμις άπόρησε και γύρισε και κύτταξε πρós την πόρτα.

Μόλις αντίκρισε τό Λέανδρο, ή ψυχή του σκοτεινιάσε.

Τά μάτια του πέταξαν άστραπές. —Εσφίξε τίς γροθίες του και γυρίζοντας πρós τό μέρος του, τού φώναξε άπότομα και άγρια:

—Τί θές εδώ εσύ; 'Ο Λέανδρος τ'α είχε χαμένο.

Δεν περίμενε να μ'ας όρθ' σ' αυτή την άναστατάσι κι' είχε σαστίσει.

Είχε χάσει τά λόγια του. —Τί θές εδώ εσύ; τού ξαναφώναζε με λύσσα ο πατέρας του.

Νομίζω πως ο Λέανδρος θά έφευγε, χωρίς να μιλήσει, χωρίς να πη λέξει.

Μά δεν συνέβη τίποτε τέτοιο. Βρήκε χρήγορα την ψυχραιμία του και απάντησε βαρύντα στον πατέρα του:

—Ήρθα να πώ «καλητέρας» στη μαμά. —Πήγαμε!

'Ο Λέανδρος δεν κουνήθηκε απ' τή θέση του. 'Ο 'Αρτέμις άγρίεψε περισσότερο, ήττασε τό γυίο του με μανία και τού φώναξε, μέσα απ' τά σφιγμένα του δόντια:

—Πήγαμε, σου είπα! Μά και πάλιν ο Λέανδρος δεν τόν υπάκουσε.

Τόν κύτταξε περιφρονητικά και συγχρόνως μου έφριχνε βλέμματα υπέρτατης θλίψεως και συμπονίας.

'Η στάσις τού αυτή έκάμε τόν 'Αρτέμι να γίνη θηρίο. Έκαμε ένα όθρια πρós την πόρτα και είπα στο Λέανδρο, με ύπόκωφη φωνή, πνιγμένη απ' τό μεγάλο θυμό του:

—Φύγε!... Φύγε άμέσως από δω, κτήνος! Φύγε σου λέω άμέσως...

—'Όχι! απάντησε κατηγορηματικά ο Λέανδρος. —'Όχι!... 'Όχι είπες.

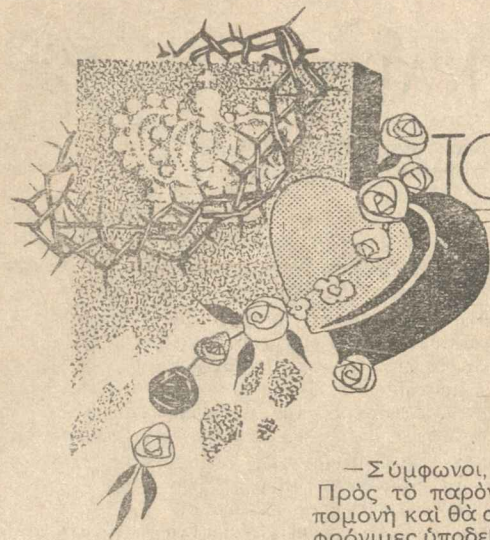
—Ναι, είπα όχι. 'Όχι, δεν θά φύγω. Θά μείνω εδώ. Βλέπω τή μητέρα μου να κλαίη. Έχει ίσως την ανάγκη μου. Θά μείνω κοντά της.

'Ο Λέανδρος, μιλώντας έτσι, είχε κοκκινίσει κι' έτρεμε δόλο-κλινος.

Μά κι' ο 'Αρτέμις ήταν έξω φρενών, λυσσοδός, άφριζε. Κατάλαβα ότι θά πλανιότουσαν, θά χτυπιόντουσαν.

Έπρεπε να έπέμω και να προλάβω τό κακό, αν και τά πόδια μου τρέμανε και ήμουν έτοιμη να λιποθυμήσω.

(Ακολουθεί)

ΕΝΑΣ ΕΡΩΣ ΜΕ ΑΚΑΝΘΙΝΟ ΣΤΕΜΜΑ

ΤΟ ΜΥΘΟΙ/ΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑ/ ΜΟΥ

(Αυθεντική εισαγωγή της Α. Β. Υ. της πραγματικής 'Ασπασίας, χήρας του αληθινού βασιλέως 'Αλεξάνδρου)

(Copyright «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»—Απαγορεύεται η αναδημοσίευση)

αυτή η ιδέα;
—Σε βλέπω εξαιρετικά ανήσυχο, 'Αλέξανδρε.
—Ανήσυχος εγώ! Τι ιδέα είν' αυτή που σου πέρασε πάλι.
Μπικά μου;
—Δεν σου συμβαίνει τίποτε, τίποτε;
—Όχι.
—Απολύτως τίποτε;
—Μά όχι, αγάπη μου.
—'Η 'Ασπασία δεν επέμεινε περισσότερο.
—Όχι γιατί έπεισθη. 'Υπομιμνάζομαι σοβαρώς ότι κάτι συμβαίνει πράγματι στον 'Αλέξανδρο. 'Ηξερε πολύ καλά τον άνθρωπο της. 'Ηξερε να διαβάσει στα θάβη της ψυχής του, δεν της ξέφυγε τίποτε. 'Ηταν κι' ο ίδιος άνικανος να κρυφτεί. Είχε την άθωότητα μικρού παιδιού...

Μά στην περίπτωση αυτή δεν θέλησε να πη την αλήθεια στην αγαπημένη του. Θά της έλεγε τα πάντα, όταν το διάστημα του επέτρευε.

Κι' η 'Ασπασία δεν επέμεινε περισσότερο, δεν τον έπεισε περισσότερο. 'Αν ο πρίγκηψ είχε κάποιο μικρό μυστικό, θά της το φανέρωνε ασφαλώς μόνος του, όταν θά ήταν καλός.

ΣΠΑΝΙΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ο Βασιλεύς Γεώργιος και η Ιδιόχειρος υπογραφή του.

—Εστώ.
—Ναί, 'Αλέξανδρε, έτσι πρέπει να γίνει κι' έτσι θα γίνει, είμαι βέβαιη... αν μ' αγαπάς...
—'Αν σ' αγαπώ; Σε λατρεύω!
Κι' έσκυψε και της φίλησε τα πλούσια μαύρα, στυλινά της μαλλιά.

—'Η αλήθεια είναι, ότι πράγματι ο πρίγκηψ 'Αλέξανδρος προσπάθησε από την ημέρα αυτή να είναι επιφυλακτικός. Φρόντιζε να μη πηγαίνει με την 'Ασπασία σε μέρη που θά μπορούσαν να τους δουν.

Δεν έπαυε όμως συγχρόνως να σκέπτεται και να επιθυμεί την ένωση του με την αγαπημένη του.

Για να πραγματοποιηθεί η επιθυμία του αυτή, χρειαζότο φυσικά, άμέσως ή έμμέσως, και η συνδρομή του κ. Βενιζέλου.

—'Αν ο πρίγκηψ είχε και τον πρωθυπουργό με το μέρος του, θά κατώρθωνε εύκολωτερα εκείνο που ποθούσε. Σκέφθηκε λοιπόν να καταβάλει κάθε προσπάθεια και κάθε μέσον για να εξακριβώσει τις διαθέσεις του κ. Βενιζέλου, σχετικώς με το γάμο του.

Στην αρχή ο πρίγκηψ είχε αποφασίσει να επισκεφθεί ο ίδιος τον κ. πρωθυπουργό και να του ανοίξει την καρδιά του. Θά του μιλούσε καθαρά και ξάστερα, θά μεταχειριζόταν την γλώσσα της ειλικρινείας, που κάμνει θαύματα στις περιστάσεις αυτές.

Κι' ο Βενιζέλος, άνθρωπος με τρυφερή καρδιά, πολιτικός με νέες ιδέες, προοδευτικός και φιλελεύθερος, δεν θά του έφερνε ίσως καμιά αντίρρηση, θά τον διευκόλυνε να πραγματοποιήσει το όνειρό του.

Μά όταν έφτασε η στιγμή της συναντήσεώς του με τον πρωθυπουργό, ο πρίγκηψ έδιστασε. 'Εχασε την ψυχραιμία του. Δεν είχε το θάρρος που χρειαζόταν για ένα τόσο σοβαρό διάθεμα, είχε υπολογίσει έσφαλμένως τις δυνάμεις του... Κι' αναθεώρησε τις σκέψεις και τις αποφάσεις του.

Δεν θά πήγαινε αυτός ο ίδιος στον κ. πρωθυπουργό. Θ' ανέθετε τη δύσκολη και λεπτή αυτή αποστολή σ' έναν τρίτο, σ' ένα πρόσωπο της εμπιστοσύνης του, σ' έναν ειλικρινή φίλο του και φίλο του προέδρου της Κυβερνήσεως συγχρόνως.

—'Η αγωνία και η ανησυχία του πρίγκηπου, κατά τις ημέρες αυτές, δεν είχαν όρια.

—'Ηταν διαρκώς σκεπτικός κι' έκνευρισμένος. Στην 'Ασπασία δεν είχε πη τίποτε. 'Εδίσταζε... Φοβόταν μήπως τον έμποδισαν και χάσει έτσι μια καλή ευκαιρία.

Μά τίποτε δεν εφεύγει από το βλέμμα και την λεπτοστάτη διαίσθησι μιας έρωτευμένης γυναίκας.

—'Η 'Ασπασία Μάνου άντελήφθη, ότι κάτι τό εξαιρετικό συνέβαινε στον πρίγκηπα και του ζήτησε να μάθει την αίτια της μεγάλης κι' ολοφάνερης δυσθυμίας του.

—'Ο πρίγκηψ σάτισε στην αρχή, μά θρήκε πολύ γρήγορα την ψυχραιμία του.

—Δεν μου συμβαίνει τίποτε, αγάπη μου, είπε στην δίδα Μάνου. Πώς σου έπερσε

αίσθημά του και η διαθέσεις του γενικώς άπέναντι της νέας γυναίκας, με συγκινούσιν θαυμάσια. —Ότι δεν θά είμαι εγώ έκείνος που θά φέρω αντίρρησης, προκειμένου να πραγματοποιηθεί άργά η γρήγορα τό αίσθημά του. Προς τό παρόν όμως πρέπει να κάμω υπομονή. 'Η θία θά πάει και μάλιστα εις τόν έλληνα ψυχραιμία και περίσκεψις. 'Η κατάστασις γενικά είνε άνωμαλος σήμερα. —'Ας έχει λοιπόν ο πρίγκηψ όλην υπομονή. Και άμέσως, μόλις τά πράγματα ήρεμήσουν, θά σκεφθώμε σοβαρώς και με όλη μας τήν προθυμίαν και τήν καλώςσυν, επί του ζητήματός του...
—'Ο κ. πρωθυπουργός έσώπησε.
—Κάτι ήθελε να προσθέσει άκόμη.
—'Εδίσταζε, μά στο τέλος δεν συνεκρατήθη και είπε τήν γνώμη του:

—'Ασπασία, φίλε κύριε, δεν είνε έγκλημα, διά τας ημέρας που ζούμε μάλιστα, τό να νυμφευθί ένας πρίγκηψ, με μίαν καλής κοινωνικής τάξεως νέαν. —'Ας μὴν ανησυχί συνεπώς ή 'Υψηλότης του. —'Ας ελπίζει, άλλα και άς υπομένει. 'Η συζητήσις έληξε στο σημείο αυτό. —'Ο άπεσταλμένος του πρίγκηπου 'Αλεξάνδρου έφυγε. —'Ο έστράφη άμέσως να συναντήση τόν πρίγκηπα, ό όποιος τόν περίμενε άνυπόμονα. —'Τόν έβλεπε σ' άνάκτορα και του επανέλαθε, λέξιν προς λέξιν, τά λόγια του πρωθυπουργού. —'Ο πρίγκηψ 'Αλεξάνδρος τόν άκουγε σιωπηλός. —'Κι' όταν έτελειώσε, σηκώθηκε κι' άρχισε να θηματίζει νευρικά επάνω-κάτω.

—'Η άπάντησις του κ. Βενιζέλου δεν τόν είχεν ευχαριστήσει. —'Ολοι έτσι μου λένε, φώναζε. —'Ολοι! —'Να πάρη ο διάβολος λοιπόν τήν υπομονή! Τι να τήν κάμω τήν υπομονή; —'Ο πρίγκηψ δεν είχε δίκην μιλών-τας έτσι.

Δεν είχε δίκην ως άνθρωπος. Είχε όμως και παραείχε ως έρωτευμένος.

—'Οι έρωτευμένοι άνυπομονούν. —'Δεν έβρουν τί θά πη ή λέξις 'επομονή', σκέπτονται με τήν καρδιά τους κι' όχι με τό μυαλό τους.

—'Ολοι τά ίδια μου λένε, όλοι με τό ίδιο όνειρο με θαυκαλίζουν, είπε και πάλιν ο πρίγκηψ. —'Να περιμένω, να έχω υπομονή, να μη θιάζωμαι!... —'Ός πάτε όμως; —'Αλλά έγνοια τους, θά κάμω μόνος μου εκείνο που πρέπει.

—'Τι σκέπτεσθε να κάμετε, 'Υψηλότης; —'Όλμηση να ρωτήση ο άπεσταλμένος του.

—'Τι σκέπτομαι να κάμω; —'Ό,τι θά έκανε κι' ο τελευταίος τών θνητών σ' αυτή τήν περίστασι.

—'Ο άπεσταλμένος του τόν κύτταζε σ'τά μάτια ανήσυχος.

—'Δεν μ' αντίλαμθανέσθε; —'Επεν ο πρίγκηψ. —'Θά κάμω τό καθήκον μου άπέναντι του έαυτού μου και της νέας που αγαπά. —'Θά τήν νυμφευθώ.

—'Ο φίλος του 'Αλεξάνδρου δεν είπε λέξη.

—'Δεν άπαντάτε; του φώναζε ο 'Αλέξανδρος. —'Διστάζετε να πητε φανερά τήν γνώμη σας;

—'Δεν διστάζω, 'Υψηλότης.

—'Τότε γιατί σιωπάτε;

—'Γιατί δεν έχω δικαίωμα, 'Υψηλότης, να άναμινύωμαι σ'τά ιδαιτέρά σας. Κι' αν αποφασίσετε να κάμετε κάτι, δεν θά είμαι εγώ έκείνος που θά τολμήσω να σάς φέρη σχετικώς αντίρρησης.

—'Ότε έχετε και σεις αντίρρησης;

—'Όχι, 'Υψηλότης, δεν είπα αυτό.

—'Είπατε λοιπόν με τήν γνώμη μου;

—'Η άποφάσις της 'Υψηλότητός σας είνε σεβαστός σε όλους μας, άπάντησε ο διπλωμάτης αλίκος, του όποιου άποφεύγουμε να άναφέρουμε τό όνομα.

—'Ο 'Αλέξανδρος δεν άντελήφθη τήν υπεκφυγή του φίλου του. —'Νόμιμα πώς ήταν σύμφωνος μαζί του κι' αυτό του έκάμαρε λίγο τά νεύρα.

—'Λοιπόν, είπε άποφασιστικά, θά κάμω πλέον εκείνο που πρέπει. —'Δεν θά ζητήσω πλέον τήν γνώμη κανενός. —'Αν οι άλλοι άρνούσιν τήν άπόφασίν μου, θά τήν άναγκάσω.

—'Οσο σκεφτόταν τις συστάσεις που του έκαναν όλοι γύρω του, —'Οσο σκεφτόταν του καί ο γνωστός του, σχετικώς με τήν τιμία άπόφασίν του, τόσο έρεθίζονταν και νευρίαζε.

—'Η 'Ασπασία Μάνου, που ήξερε καλά τόν χαρακτήρα του, κατόπιν τούτου, τόσο έρεθίζονταν και νευρίαζε.

—'Η 'Ασπασία Μάνου, που ήξερε καλά τόν χαρακτήρα του, κατόπιν τούτου, τόσο έρεθίζονταν και νευρίαζε.

πρίγκηψ, άντελήφθη άμέσως απ' τό θάρρ κατωούφισμά του ότι κάτι τό εξαιρετικό του συνέβαινε.

—'Ανησυχία σχετικώς, άλλα δεν έδειξε τήν ανησυχία της. —'Αρχισε να μιλά μαζί του και προσποιόταν ότι δεν άντιλαμβάνόταν τό τόσο φανερό νευρίσμά του. —'Αντιθέτως μάλιστα, του μιλούσε πρόχαλα και αίσιοδοξα για τό μέλλον.

—'Τό κόλπο της αυτό, γυναικείο λεπτό κόλπο, έφερε πολύ γρήγορα τό άποτέλεσμα που περίμενε ή 'Ασπασία.

—'Η χαρά της κι' η αίσιοδοξία της για τό μέλλον, μεγάλωσαν τό πείσμα του 'Αλεξάνδρου, και, σε μία στιγμή, χτύπησε τήν γροθιά του πάνω στο γόνα του και φώναζε:

—'Ναί, λοιπόν αυτό είνε! Μισούν τήν εύτυχία μας. Είνε μοχηροί. —'Μά θά μου τό πληρώσουν άκριβά.

—'Η 'Ασπασία προσποιήθηκε τήν ξαφνιασμένη.

—'Θέε μου, τί έχεις; —'Αλέξανδρε! του έπτε.

—'Τι έχω; Φυσικά δεν μπορείς να καταλάβης εσύ, Μπικά, τί γίνεται γύρω μας. —'Τά βλέπεις όλα ρόδινα. Είσαι χαρούμενη. —'Κι' όμως όλοι, όλοι θέλουν τό κακό μας. Κατάλαβες, Μπικά; —'Ολοι!...

—'Όλοι!

—'Ναί, όλοι.

—'Είσαι βέβαιος γι' αυτό, 'Αλέξανδρε;

—'Βεβαίως.

—'Έχεις όπ' όφιν σου άρισμένα πρόσωπα;

—'Και βέβαια.

—'Ποιούς;

—'Θες να σου πώ έναν;

—'Μά ναί, φίλε μου.

—'Ο πρωθυπουργός πρώτα-πρώτα. —'Αρχισε να ψάλλη κι' αυτός τό τροπάρι της μητέρας μου.

—'Ο κ. Βενιζέλος;

—'Μάλιστα, ο κ. Βενιζέλος.

—'Α! Δεν τό πιστεύω, δεν τό πιστεύω, είπε ή 'Ασπασία, για να τόν παρασύρη σ' όμολογίες.

—'Δεν τό πιστεύεις; —'Θά σου τό άποδείξω. —'Ξέρεις, Μπικά μου, τί είπα σήμερα στον άπεσταλμένο μου;

—'Η λέξις 'άπεσταλμένος' άνησυχίασε τήν δεσποινίδα Μάνου. —'Αλλά και πάλιν δεν έδειξε τήν ανησυχία της. —'Ηθελε να μάθη προηγουμένως τί συνέβη.

—'Τι είπα στον άπεσταλμένο σου; ρώτησε.

—'Τό αίώνιο τροπάρι, τή στερεότυπη φράσι: —'Ο πρίγκηψ πρέπει να κάμη υπομονή... —'Αργότερα θά έπουμε... —'Δεν πρέπει να θιάζεται!... —'Και τά παρόμοια. Κατάλαβες, Μπικά; Είνε να τρελλανίται κανένας!

—'Η Μπικά δεν μιλούσε.

—'Δεν λες τίποτε; της είπε ο 'Αλέξανδρος.

—'Ότε έστειλες άνθρωπο στον πρωθυπουργό για τό ζήτημά μας, ρώτησε ή 'Ασπασία, τονίζοντας τις λέξεις της.

—'Ναί, Μπικά μου!

—'Η 'Ασπασία, παρ' όλη της τήν άγάπη προς τόν 'Αλέξανδρο, άγάπη μεγάλη, γεμάτη άφοσίωσι και πίστι, έξηγήθη τή στιγμή αυτή, μαθαίνοντας τό διάθεμα του πρίγκηπου.

—'Εδώ κάσσε τό χείλη της για να συγκρατήσει τήν όργη της.

—'Τά μάτια της τό τόσο γαλήνια και φωτεινά, άστράλαι άπ' τό θυμό της.

—'Ο 'Αλέξανδρος κατάλαβε άμέσως τί συνέβαινε. —'Αντελήφθη τήν καταγίδα που δεν έσπούσε βέβαια, άλλα γι' αυτό άκριβώς ήταν και πύ τρώμερη.

—'Και πλανώντας τά χέρια της αγαπημένης του, τήν κύτταζε σ'τά μάτια και της έπτε με φωνή αντριμμένη:

—'Σ' ελόμπα, Μπικά;

—'Η φωνή του, ή ειλικρινής λύπη του, τό γεγονός ότι τό διάθεμά του στον κ. πρωθυπουργό όφειλετο στην μενάλη του άγάπη και στην άνυπομονή του να έναυθί μαζί της τό γρηγορώτερο, μαλάκωσαν τήν όργη της δεσποινίδας Μάνου, τήν μετέτρεψαν σ' έναν θαυό πόνο, στη σκέψη τών ευποδίων που ρυπατούσαν στήν άγάπη τους και τών πικριών, που τούς έπείχε ή άσφαλισία τών ανθρώπων...

—'Τά ώραία της μάτια θορόκωσαν.

—'Και σφίγγοντας κι' αυτή τά χέρια του 'Αλεξάνδρου, του άπάντησε:

—'Όχι, 'Αλέξανδρε, δεν μ' ελόμπα.

—'Κι' όμως κλαίς, Μπικά!

—'Ναί, Κλαίω γιατί ο κόσμος είνε κακός, γιατί μάς άναγκάζουν να πικρανόμαστε, ενώ δεν έκάμαμε σε κανένα κακό. —'Τό μόνο μας σφάλμα είνε, τό ότι άγαπήμασθε.

—'Νομίζεις πως δεν έπρεπε να δώ τόν πρόεδρο της Κυβερνήσεως, Μπικά μου;

—'Ναί, 'Αλέξανδρε, δεν έκαμες φρόνιμα. —'Επρεπε να με ρωτήσης προηγουμένως. —'Γιατί δεν μ' έρώτησες;

—'Ακολούθη!

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η μεγάλη μυθιστοριογράφος Έλιάν Μαρτέν, ξεπληρωμένη σε μια καλαμένια πολυθρόνα, ερχόταν βλέμματα άτονα και κοιρασμένα στον ξωτικό διάκοσμο του γραφείου της, στο οποίο είχε συγκεντρώσει διάφορες αναμνήσεις από τα μακρινά ταξείδια της στην 'Ινδοκίνα, στην 'Ιαπωνία, στα νησιά του Ειρηνικού Ωκεανού...

Βαρύνει και μελαγχολική ήταν, αυτή η φθινοπωρινή μέρα, η Έλιάν. Ωστόσο, όλοι την θεωρούσαν ευτυχισμένη και την μαζάριζαν για την επιτυχία της. Νέα άκομη και όρατα, ήταν διάσημη για τα μυθιστορήματά της, που αποτελούσαν πραγματικούς θινούς προς τον έρωτα και τη φύση. Η ίδια όμως δεν είχε άκομη γνωρίσει τον έρωτα, που περιέγραφε με τόσο πάθος στα βιβλία της. Δεν είχε βρεθεί άκομη ο άνδρας, που θα την έκανε να ταραχθεί από ένα βαθύ ψυχικό κλονισμό. Ο σύζυγός της, ένας ζωγράφος με μεγάλο ταλέντο, δεν ήταν ποτέ γι' αυτήν τίποτα περισσότερο από ένας άρρωστος φίλος...

Η ποιητρια της αγάτης δεν είχε άκομη γνωρίσει τον πραγματικό, τον μοναδικό έρωτα...

Σαφηνά, μπήκε στο γραφείο ή καισαριέρα, για ν' αναγγείλει στην Έλιάν ότι ένας κύριος, ο λοχαγός Ρενέ Μαρτέν, ζητούσε να την δει.

—Πρώτη φορά άκομη αυτό τ' όνομα ! ψιθύρισε η Έλιάν. Πές, άποσπάρτε, σ' αυτόν τον κύριο να περάσω...

Σε λίγο ένας άνδρας, νέος άκομη, με πρόσωπο ήλιοκαμένο και με πολιτικά ρούχα, παρουσιάστηκε μπρος στη νεαρή γυναίκα.

—Με συγχωρείτε, κυρία μου, της είπε, για την τσίλι μου, που εμφανίζονται μπροστά σας, χωρίς να σας ξέρω... Μά ένα θλιβερό καθήκον με φέρνει εδώ ! Η εκτέλεση της τελευταίας επιθυμίας ενός ανθρώπου που δεν ζή πειά...

Η Έλιάν, σκανδαλισμένη απ' αυτόν τον πρόλογο, έδειξε στον επισκέπτη της ένα κάθισμα. Έκείνος κάθισε κι έριξε ένα βλέμμα γύρω του.

—Ετσι άκομω φανταζόμαστε το περιβάλλον του σπιτιού σας, έκελ κάτω..., ψιθύρισε. Άλλω κι' εσείς, κυρία μου, δεν αλλάζετε διόλου, από τον καιρό που είμαστε έρωτευμένοι μαζί σας...

—Με συγχωρείτε κύριε, τον διέκοψε η νεαρή γυναίκα, μα όμολογώ ότι δεν μπορώ άκομη να καταλάβω...

—Έχετε δική, κυρία μου... Θά σας εξηγήσω άμέσως. Τρεις Γάλλοι άξιωματικοί, ο Μπερτέ, ο Ντεβάλ κι' εγώ, καταλιωμένοι σ' ένα μακρινό σταθμό στο Λάος, στην 'Ινδοκίνα, ζήσαμε ένα δολιχόχρονο χρόνο με τη συντροφιά σας...

—Μά εγώ δεν σας θυμάμαι διόλου !...

—Με τη συντροφιά των βιβλίων σας, θέλω να πω... Θά ξέρετε, βέβαια, ότι μια από τις κυριότερες άπασχολήσεις των στρατιωτικών, που υπηρετούν στην κόλαση της 'Ινδοκίνας, είναι και η ανάγνωση... Τα βιβλία σας, λοιπόν, μυθιστορήματα μίλησαν τόσο βαθιά στην ψυχή μας, ώστε γίνετε για μας η καλύτερή μας φίλη, η μοναδική παρηγοριά της ζωής μας, άδιάφορο αν δεν σας γνωρίζαμε προσωπικά...

—Κάθε βράδυ, πριν κοιμηθούμε, ένας από μας διάβαζε ύψηλόφωνα μερικές σελίδες από ένα μυθιστόρημά σας... Και πολλές φορές, ενώ μας έπαιρνε ο ύπνος, στα μάτια μας φερούσαν σαν σκιές ή σιλουέτες των ήρωών σας...

—Είπατε, λοιπόν, και οι τρεις φίλοι έρωτευμένοι μαζί σας... Δεν πιστεύω να σας πειράζουν τα λόγια μου αυτά...

—Ω, όχι ! ψιθύρισε η Έλιάν, κοκκινίζοντας έλαφρά και εύχαριστημένη κατά βάθος για το αίσθημα, που γέννησε στην ψυχή τριών ήρωικών άξιωματικών.

—Απ' όλους μας, περισσότερο έρωτευμένος μαζί σας ήταν ο Μπερτέ, ο νεότερος απ' τους τρεις, έξακολουθούσε ο λοχαγός Μαρτέν. Είχε διαβάσει πάνω από δέκα φορές τα μυθιστορήματά σας και άγρόραζε όλες τις εφημερίδες και τα περιοδικά, στα οποία δημοσιεύατε διηγήματά σας... Μιλούσε για σας σαν να σας ήξερε από καιρό, σαν να είχε ζήσει πολύ καιρό με τη συντροφιά σας...

—Αργότερα μάθαμε ότι χάνετε συχνά ταξείδια στην 'Ινδοκίνα, ότι είσαστε γνωστή σε πολ-

Η ΟΡΑΙΟΤΕΡΗ ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΕΛΙΑΝ

ΤΗΣ ΜΥΡΙΑΜ ΧΑΡΡΥ

λές περιφέρειες, ότι και οι λενοί και οι θανείς σας λάτρευαν για την ευγένεια και την ανιδιοτέλεια σας. Άπό τη μέρα εκείνη ζούσαμε με την έλπίδα ότι ίσως να σας βλέπαμε κάποτε να φανίζόμαστε μπροστά μας, στον μακρινό καταλιωμό μας. Μάθαμε να σας άποσπάρτε με το ακρό σας όνομα : 'Ελιάν... Και τότε βρήκα, μέσα στους καπνούς της πύλας μας, βλέπαι την λεπτή σιλουέττα σας...

—Ο Μπερτέ έκοβε όλες τις φωτογραφίες σας από τα εικονογραφημένα περιοδικά και τις κολλούσε με μεγάλη προσοχή στον τοίχο του δωματίου μας, για να βλέπεται διαρκώς με τη συντροφιά σας... Σιγά-σιγά, έφτασε στο σημείο να σας ζήλουν ! Δεν μας επέτρεπε να περνούμε για σας και όταν διάβαζε ύψηλόφωνα κάπο βιβλίο σας, παρέλειπε τα σημεία εκείνα, που τριφάνοντοσαν... Λίγο το λησάρ, για να μη σπατίσουμε κακή γνώμη για σας !...

—Μια μέρα όμως διάβαζε στον 'Ελζοφόν της Σαίγγκον' ότι παντρεντρίκα μ' έναν άποσιο τραπέζιτη, κι' έγινε έξω φρενιά...

—Είπε και αυτή όμοια μ' όλες τις γυναίκες ! φώναζε, σφίγγοντας τις γραβάτες του. Άέχνα να παντρεντρίκα έναν τραπέζιτη, έναν άνθρωπο, ο οποίος άποσπάρει δεν θα την καταλαβαί, για να κοιμηθεί με τις άνεσεις της, για να μπορεί να πει τα λόγια της !... Και ύστερα μίλησε στα βιβλία της για ιδανικά !... Ά ! ποτέ μου δεν θα το περιμένα αυτό από την Έλιάν !...

—Τον κύριο προσπαθούσαμε να κάνουμε τον Μπερτέ να λογικευθεί. Έκείνος ήταν άποσπάρτης. Ο θυμός του, μάλιστα, ήταν τόσο άποσπάρτος, ώστε ο φίλος μας έξαόλησε τις φωτογραφίες σας από τον τοίχο και πέταξε όλα σας τα μυθιστορήματα στο βάθος ενός σεντονιού... Και από εκείνη τη μέρα δεν τον άκούσαμε να ζει προσφύρι τ' όνομά σας !...

—Ωστόσο, ύστερ' από δύο βδομάδες, διαβάσαμε στον 'Ελζοφόν' ότι άπό τον ποταμόν άβλεπία δημοσιεύτηκε πως ο σύζυγός σας ήταν πλούσιος τραπέζιτη, ενώ στην πραγματικότητα ήταν ένας άποσπάρτος ζωγράφος. Η άδωρη μας ηροποιήσε όλους και τον Μπερτέ διατάραξε...

—Άφού είχε έτσι, μας είπε, την συγγνώμη την Έλιάν ! Για να πάρη άνδρα ένα φτωχό ζωγράφο, θά πη ότι τον άγάρησε !... Άς ζήρι ευτυχισμένη μαζί του !...

—Ω ! αν βλέπατε, κυρία μου, το μελαγχολικό χαμόγελό, που ζωγραφιότανε στα χείλη του φίλου μας, ενώ πρόφερε αυτά τα λόγια...

—'Υστερ' από λίγο καιρό χωριστήκαμε. Μας είχαν μεταθέσει σε διαφορετικούς σταθμούς...

—Πριν περάσει όμως ένας χρόνος, ξανακοιμήθηκα με τον Μπερτέ. Τον βρήκα έρωτευμένο στο στρατιωτικό νοσοκομείο της Σαίγγκον. Δεν ύπνησε πια καμιά έλλας σωτηρίας γι' αυτόν. Το ήξερε κι' ο ίδιος... Το σώμα του, έξωθεν, έμοιαζε με το σώμα της Έλιάν, ήταν έξαπλωμένο σε μια κληματαριά. Σ' ένα τραπέζι, δίπλα στην πολυθρόνα, ήταν τοποθετημένη μια φωτογραφία σας...

—Είχα σχεδόν ευτυχισμένους, έπειδή περνούσα εδώ ! μου είπε με σβουμένη φωνή. Η Έλιάν περιέγραφε πολλές φορές στα βιβλία της αυτή την τοποθεσία... 'Ηρθε πολλές φορές εδώ... Η προσταμένη των αδελφών που μας περιποιούνταν την γνωρίζε καλά... Θέλω τώρα να μου έλαστέτε, ότι μόλις φτάσθη στο Παρίσι, θά πά να έσσκεφθώ την Έλιάν !... Μίλησε της για μένα, πές της ότι αυτήν μονάχα άγάρησα στη ζωή μου και ότι άφρα παραγγέλλω να με άδωρον μαζί με τη φωτογραφία της... Και ύστερα, δώσε της κι' αυτό το λουλούδι εκ μέρους μου...

Και ο λοχαγός Μαρτέν, λέγοντας αυτά τα λόγια, έβγαλε από το πορτοφόλι του ένα φακέλι, μέσα στον οποίο ύπνησαν, μαρμαμένα, τα πέταλα ενός ξωτικού λουλουδιού, και τον έδωσε στην Έλιάν, χωρίς να πη λέξη. Και άμύλητος πάντοτε, έκανε μια βαθιά ύπνολογια μπρος στη νεαρή γυναίκα και έφυγε, με σκυμμένο κεφάλι...

Το πρόσωπο της Έλιάν είχε μυστηριώδη άποσπάρη άδωρα...

—Έλαγε από άπελπισία, έπειδή δεν της ήταν γραφτό να γνωρίσει αυτόν τον έρωτα...

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΤΗΣ ΜΑΤΙΑ

ΤΟΥ ΟΥΓΟΥ ΛΕ ΡΟΥ

Ο ξεπάζαν δύο σειρές μαργαριταρέων δοντιών.

Ο χωριάτης, όταν την είδαν, είπαν :

—Μορέ, τί όμορφη πούνα ή δούλα του κ. Πιγέ ! Λές να την έχη γι' τον έαυτό του !

Και άποσπάρτος ο πλούσιος συμβολαιογράφος, ο άφεντικός της, έρωτη καταπληκτικά βλέματα προς τη νέα, πίσω από τα μαυρογάλα του.

Το πρωί, όταν ή Λουίζα έδωανε με τα παιδιά, για να περπατήσουν άποσπάρτα στα τριφύλλια, συναντούσε τον ύψηλό της, τον κύριό της, τον άποσπάρτη, που γύριζε από τη Χάδση, όπου πήγαινε να πούληση το γάλα. Μόλις έβλεπε τη Λουίζα ο Χωσέκον, έπαυσε τον άποσπάρτη μαζί της. Ρωτούσε για την ύγεια των παιδιών και απάντησε γι' τη δική της. Κι' έκενι, όδω στην άδωρη του δρόμου, βάδοντας το χέρι της αντίγλιο, που άπαντούσε γελώντας. Κάθε φορά ο Χωσέκον της πρότεινε να κάνουν ένα γύρο με το κάρο. Η Λουίζα

Μά κι' ο Μαρτέν έδωκε τα Κοριακάκια του.

Ο Χωσέκον τον συνάντησε μόλις έπαινε στο 'Οκτεβίλ. Τόν είδε να κοιμηντρίκα με τη Λουίζα. 'Ησαν όρθιοι και τα πρόσώπα τους ζόνταν να σμίξουν. Μόλις είδαν τον Χωσέκον, έπαφαν την κοιμηντρία.

Ο Μαρτέν τον πλησίασε, τον κοίταξε γελώντας και τον ρώτησε :

—Πού πάς ;

—Έκει που πάς και λόγον σου ! άπάντησε πεισιμώμενος ο χωριάτης.

—'Υστερα γύρισε στη Λουίζα και της είπε :

—Θά χορέψουμε μαζί τον πρώτο χορό !

—Είμαι άγκαζαρισμένη, άπάντησε αυτή.

—Τότε το δεύτερο.

Η Λουίζα κοίταζε τον Μαρτέν. Συλλογίζονταν :

—'Αν τού άρνηθώ, θά θυμώση, θ' άρξηση το κοιμηντρίκα και θά το μάθουν τ' άφεντικά !

Μά έλενέθη ο χωριάς :

—Άλλω ντάμα, του είπε. Η Λουίζα είχε πιασμένη.

—Όπως μουσαι ντυμένους στην τούχα σήμερα, θά βρής καμιά άλλη και θά παρηγορηθής.

—Το μοναστήρι νάαι καλά ! είπε με προσποιητή άξιοπρέπεια ο Χωσέκον, και τράβηξε το δρόμο του.

Τα ζευγάρια χόρευαν στο ύπαιθρο, κάτω από μια τέντα. Γύρω τους στεκόντουσαν γέροι, μεσοκόποι και γονιές, περιμένοντας το κάκον κάποιον να τις πάρη και να τις χορέψη.

Η Λουίζα στοιριγνύει με τον Μαρτέν, που την έαφριγγε άπάντοι του τόσο όδωτα, ώστε ένοιωθε τον έαυτό της έξοθενωμένο τελείως.

Πότε-πότε τα βιβλία σταματούσαν και τα ζεύγη περπατούσαν τόνα πίσω στ' άλλο, πιασμένα μπρόσσο. Τότε ή Λουίζα κατέβαζε τα βλέφαρά της για ν' άποσπάρη το βλέμμα του Χωσέκον, που στεκόταν όδωτος, πίσω από τους άλλους, και την κοίταζε με τα θλιμένα μάτια του.

Ο Μαρτέν τον είδε και μεθυσμένος από την ευτυχία του, τού φώναζε :

—Δεν χορεύεις, Χωσέκον !

—Θάελα να μιλήσουμε μια στιγμή, Μαρτέν !...

—Το άπάντησε ο χωριάτης, με τριγμένη φωνή.

—Στη δάσος σου.

Και ο Μαρτέν, τραβώντας και τη Λουίζα, βγήκε από τον χώρο του χορού και πήγαν με τον Χωσέκον κάτω από τις μηλιές. Η Λουίζα τούς κοίταζε άνησυχα. Θά χτυπόντουσαν ; Βέβαια, ο Μαρτέν ήταν πιο γερός... Μά άπάρησαν γι' άλλο.

—'Απ' την άγρονα της κοίταζε τον ίσως, εις βοήθειαν του Χωσέκον... Άπ' την άγρονα της κοίταζε τον Χωσέκον με μίσος.

Τέλος ο Μαρτέν είπε :

—Θά πάμε άποσπάρτα στο πέτα :

—Φτάνει ως εδώ, άπάντησε ο χωριάτης.

Και τούσπεσε :

—Γιατί μιλάτε με τη Λουίζα ;

—Τι σ' ενδιαφέρει έόνα ; άπάντησε ο Μαρτέν.

—Θέλω να της μιλάω γι' εγώ ! είπε ο χωριάτης.

—Νά, μά εγώ δεν σου άπαιτώ ! τού είπε η Λουίζα.

—Ο Χωσέκον την κοίταζε χωρίς όδω και της είπε :

—Δεν τάχω με σας, με το Μαρτέν τάχω...

—Η φωνή του ήταν ήσυχη. Στάθηκε, σαν νάελε να πάρη άναμνηση μαζί, που ένοιωσε. Έβλεπε τον Μαρτέν μπροστά της και λυσιπύρι, που τον άποσπάρη.

—Θέ μιν, κι' αν θυμώση ; ψιθύρισε.

Της έδωσαν να σπρωθή άμέσως να πάη να τον βρή και να τού πη :

—Δεν πρέπει να μου κοιμώσετε...

Την άλλη μέρα ξαναπήγε στο βαράκι και με άνακούφιση της είδε ότι ο Μαρτέν δεν της κρατούσε κάκω. Της άφάνηκε μάλιστα από όμα.

—Τη ρώτησε :

—Θά πάτε στο χορό, που θά δοθή στο 'Οκτεβίλ ;

—'Απ' τη μέρα εκείνη ή Λουίζα δεν είχε πια άλλη σκέψη, παρά πως θά τα καταφέρει να πάη να χορεύη με τον Μαρτέν. Είπε ένα ψέμμα στην κυρία Πιγέ, πως θά πήγαινε στη Χάδση, σε κάτι βαρτίσια, και θά γύριζε την άλλη μέρα το πρωί, και έτσι

της έδωσαν άδεια.

Ο Χωσέκον προσφύριξε να την πάη με το άμάξι, μά έκενι του γέλασε κατάμνητρα :

—Είσαι κοιμηντρίκα ; 'Οχι ! Λοιπόν, τότε μάθε πως δεν θά πάω στη Χάδση, παρά στο χορό του 'Οκτεβίλ.

—Θά πάω κι' εγώ ! της είπε χαρούμενος.

Έβαλε μάλιστα τα καλά του, για να της άρέση. Το μεταξωτό κασέτο του, το μπλε σακάκι και το γκριζο πανταλόνι του, το ρολόγι με την άποσπάρη άλοσίδα, ξυρίσθηκε και έκαμε κόντρα τόσο βαθιά, που μάτωσαν τα μάγουλά του.

Μά κι' ο Μαρτέν έδωκε τα Κοριακάκια του.

Ο Χωσέκον τον συνάντησε μόλις έπαινε στο 'Οκτεβίλ. Τόν είδε να κοιμηντρίκα με τη Λουίζα. 'Ησαν όρθιοι και τα πρόσώπα τους ζόνταν να σμίξουν. Μόλις είδαν τον Χωσέκον, έπαφαν την κοιμηντρία.

Ο Μαρτέν τον πλησίασε, τον κοίταξε γελώντας και τον ρώτησε :

—Πού πάς ;

—Έκει που πάς και λόγον σου ! άπάντησε πεισιμώμενος ο χωριάτης.

—'Υστερα γύρισε στη Λουίζα και της είπε :

—Θά χορέψουμε μαζί τον πρώτο χορό !

—Είμαι άγκαζαρισμένη, άπάντησε αυτή.

—Τότε το δεύτερο.

Η Λουίζα κοίταζε τον Μαρτέν. Συλλογίζονταν :

—'Αν τού άρνηθώ, θά θυμώση, θ' άρξηση το κοιμηντρίκα και θά το μάθουν τ' άφεντικά !

Μά έλενέθη ο χωριάς :

—Άλλω ντάμα, του είπε. Η Λουίζα είχε πιασμένη.

—Όπως μουσαι ντυμένους στην τούχα σήμερα, θά βρής καμιά άλλη και θά παρηγορηθής.

—Το μοναστήρι νάαι καλά ! είπε με προσποιητή άξιοπρέπεια ο Χωσέκον, και τράβηξε το δρόμο του.

Τα ζευγάρια χόρευαν στο ύπαιθρο, κάτω από μια τέντα. Γύρω τους στεκόντουσαν γέροι, μεσοκόποι και γονιές, περιμένοντας το κάκον κάποιον να τις πάρη και να τις χορέψη.

Η Λουίζα στοιριγνύει με τον Μαρτέν, που την έαφριγγε άπάντοι του τόσο όδωτα, ώστε ένοιωθε τον έαυτό της έξοθενωμένο τελείως.

Πότε-πότε τα βιβλία σταματούσαν και τα ζεύγη περπατούσαν τόνα πίσω στ' άλλο, πιασμένα μπρόσσο. Τότε ή Λουίζα κατέβαζε τα βλέφαρά της για ν' άποσπάρη το βλέμμα του Χωσέκον, που στεκόταν όδωτος, πίσω από τους άλλους, και την κοίταζε με τα θλιμένα μάτια του.

Ο Μαρτέν τον είδε και μεθυσμένος από την ευτυχία του, τού φώναζε :

—Δεν χορεύεις, Χωσέκον !

—Θάελα να μιλήσουμε μια στιγμή, Μαρτέν !...

—Το άπάντησε ο χωριάτης, με τριγμένη φωνή.

—Στη δάσος σου.

Και ο Μαρτέν, τραβώντας και τη Λουίζα, βγήκε από τον χώρο του χορού και πήγαν με τον Χωσέκον κάτω από τις μηλιές. Η Λουίζα τούς κοίταζε άνησυχα. Θά χτυπόντουσαν ; Βέβαια, ο Μαρτέν ήταν πιο γερός... Μά άπάρησαν γι' άλλο.

—'Απ' την άγρονα της κοίταζε τον ίσως, εις βοήθειαν του Χωσέκον... Άπ' την άγρονα της κοίταζε τον Χωσέκον με μίσος.

Τέλος ο Μαρτέν είπε :

—Θά πάμε άποσπάρτα στο πέτα :

—Φτάνει ως εδώ, άπάντησε ο χωριάτης.

Και τούσπεσε :

—Γιατί μιλάτε με τη Λουίζα ;

—Τι σ' ενδιαφέρει έόνα ; άπάντησε ο Μαρτέν.

—Θέλω να της μιλάω γι' εγώ ! είπε ο χωριάτης.

—Νά, μά εγώ δεν σου άπαιτώ ! τού είπε η Λουίζα.

—Ο Χωσέκον την κοίταζε χωρίς όδω και της είπε :

—Δεν τάχω με σας, με το Μαρτέν τάχω...

—Η φωνή του ήταν ήσυχη. Στάθηκε, σαν νάελε να πάρη άναμνηση μαζί, που ένοιωσε. Έβλεπε τον Μαρτέν μπροστά της και λυσιπύρι, που τον άποσπάρη.

—Θέ μιν, κι' αν θυμώση ; ψιθύρισε.

Της έδωσαν να σπρωθή άμέσως να πάη να τον βρή και να τού πη :

—Δεν πρέπει να μου κοιμώσετε...

Την άλλη μέρα ξαναπήγε στο βαράκι και με άνακούφιση της είδε ότι ο Μαρτέν δεν της κρατούσε κάκω. Της άφάνηκε μάλιστα από όμα.

—Τη ρώτησε :

—Θά πάτε στο χορό, που θά δοθή στο 'Οκτεβίλ ;

—'Απ' τη μέρα εκείνη ή Λουίζα δεν είχε πια άλλη σκέψη, παρά πως θά τα καταφέρει να πάη να χορεύη με τον Μαρτέν. Είπε ένα ψέμμα στην κυρία Πιγέ, πως θά πήγαινε στη Χάδση, σε κάτι βαρτίσια, και θά γύριζε την άλλη μέρα το πρωί, και έτσι

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

“Η ΕΛΛΑΣ”

ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΤΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΗΣ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΠΑΛΗΣ, ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Θαύμα!
ὁ υἱὸς αὐτὸς ἐξηφανίσθη!

Τὰ Σαλτράτ Ροντέλλ, τὸ ὀξυγονοῦγον τοῦτο λουτρόν, μαλακώνουν τοὺς κάλους σὲ τέτοιον σημεῖο, ὥστε μπορεῖτε νὰ τοὺς ἀφαιρῆτε ἐξ ὁλοκλήρου καὶ μὲ τὴν οἶζαν τῶν. Ἐξηφανίσθησαν διὰ παντός χωρὶς πόνον ἢ κίνδυνον. Τὰ Σαλτράτ Ροντέλλ ἐξαπολύουν ὀξυγόνον καὶ σχηματίζουν ἓνα γαλακτοῦδες λουτρό τὸ δὲ πᾶν ἐξαφανίζει τοὺς κάλους θεραπεύει τοὺς μύλους καὶ ἐλαττώνει τὸ πρήξιμον σὲ τέτοιον βαθμὸν, ὥστε μπορεῖτε νὰ φορέσετε παπούτσια κατὰ ἓνα νοήμον μικρότερα. Τὰ Σαλτράτ Ροντέλλ πωλοῦνται μὲ ἐγγύησιν εἰς τὰ φαρμακεία καὶ ἀνοματοποιεῖα. Ἡ τιμὴ τῶν εἶναι ἀσήμετος.

ΔΩΡΕΑΝ. Κατόπιν εἰδικῆς συνεννόησεως, ἕκαστος ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ τούτου, δύναται νὰ λάβῃ τῶρα ἀρκετὴν ποσότητα Σαλτράτ Ροντέλλ. Στείλατε σήμερον τὸ ὄνομα σας εἰς τὴν Διευθυνσιν Ἑταιρία «ΔΑΦΝΗ» (Υψηρεσία κλειδὸς 17—B) Γερανίου 28 Ἀθήναι. Μὴ στείλετε χρήματα.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ
ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ - ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
ΟΔΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ 18, ΑΘΗΝΑΙ
ΤΣΑΝΤΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΙ — ΠΟΡΤ-ΜΠΙΓΕ — ΠΟΡΤ-ΦΕ-Ι-Γ
ΖΩΝΑΙ — ΝΙΣΕΣΕΡ — ΒΑΛΙΤΣΑΙ
ΕΙΣ ΜΟΔΕΡΝΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΤΙΜΑΣ ΗΛΑΤΤΩΜΕΝΑΣ

ΕΧΕΤΕ ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΝ ΟΣΟΝΔΗΠΟΤΕ ΔΥΝΑΤΟΝ;
ΟΔΟΝΤΟΠΟΝΟΝ; ΓΡΙΠΠΗΝ;
Ζητήσατε ἀπὸ τὸν φαρμακοποιὸν σας
1 KALMINE
DR METADIER
Ὅτι ἔχετε ἄμεσα ἀποτελέσματα ἂνευ σχετικῶν διαταραχῶν.
ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ ΤΑΣ ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ
Γεν. Ἀντιπρόσωποι **ΖΩΓΡΑΦΟΣ - ΒΑΚΗΣ & ΣΙΑ** Κάνιγγος 10

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ 33(4)0
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ : ΟΥΔΩΣ 3 1/2 %
ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ 4 1/2 % — 6 %
Ὁ τόκος τοῦ Ταμιευτηρίου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως
ΑΠΑΣΑΙ ΔΙ ΠΑΡΑ ΤΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΗ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΝΕ ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΗΓΥΗΜΕΝΑΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΑΠΗΛΛΑΓΜΕΝΑΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΤΟΣΗΜΟΥ καὶ ἐνεργοῦνται εἰς :
ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ : Ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Πανεπιστημίου 31.
ΤΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : Ἐν Θεσσαλονίκῃ, Ἰωάννου, Λαρίσῃ, Μυτιλήνῃ, Χαλκίδι, Ἡρακλείῳ, Ρεθύμνῃ, Ἀγίῳ Νικολάῳ καὶ Βάμῳ.
ΤΑΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ : Εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς παρειακὰς πόλεις, ὅπου ὑπάρχουν ὑποκαταστήματα τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, τὰ ὅποια καὶ τὴν ἀντιπροσωπεύουν.

ΒΟΗΕΜΙΑ
JOSEPHINENHUTTE

παρουσιάζουν τὰ ἀριστουργήματα παραγωγῆς 1934 εἰς τὴν Ἐκθεσὶν Φιλελλήνων 23.
ΤΑ ΣΥΜΠΑΘΗΤΙΚΟΤΕΡΑ ΔΩΡΑ
ΣΕΡΒΙΣ ΦΑΓΗΤΟΥ
ΤΣΑΓΙΟΥ—ΚΑΦΕ
ΣΕΡΒΙΣ ΠΟΤΗΡΙΚΑ
ΣΕΡΒΙΣ ΤΟΥΑΛΕΤΤΑΣ καὶ ΠΑΓΩΤΟΥ
ΑΠΑΡΑΜΙΔΑΙΟΥ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΛΑΜΠΕΡΟΤΗΤΟΣ
ΣΕΡΒΙΣ ΜΑΧΑΙΡΟΠΗΡΟΥΝΑ, ΑΡΓΥΡΑ, ΕΠΑΡΓΥΡΑ καὶ ΑΔΠΑΚΑ
ΚΟΜΨΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ
ΤΑ ΔΩΡΑ ΜΑΣ ΕΙΝΕ ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΤΕΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΛΕΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΕΝΑ
ΤΙΜΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑΙ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ
Φ. ΔΙΟΝΑΤΟΣ ΚΑΙ
Λ. ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ
ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 23
ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 21.175

Ἡ κ. ΜΑΡΙΚΑ ΓΑΡΟΥ ΔΙΔΟΥ παρακαλεῖ νὰ εἰς Αἰγύπτου κώριν, ὅπου ἀποκαλοῦσιν νὰ τῆς γράψω συζύγου τῆς, νὰ ἐπανέλθῃ ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Διευθύνσιν ἐδὸς Φορητῶν 52 Παγμάτων, μὲ ἀρκετὴ πληροφόρησιν διαφωτισμένην τὸ ἐννοεῖται τὴν διεύθυνσιν τοῦ.

ΧΑΡΙΝ ΡΕΚΛΑΜ

ΟΝΤΟΥΛΑΣΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ 8 ΜΗΝΩΝ

Χάριν ρεκλάμας μὲ φημισμένην τιμὰν καὶ μὲ Εὐρωπαϊκὰς εἰς τὸ κομμωτικὸν ἔργον.
“Η ΦΡΥΝΗ”
ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΜΙΚΗΛΙΔΟΥ ΜΑΡΝΗ 42 (Πλατεία Βασιλίσσης)
Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς μαζάντ, δωρεὰν τὸ Μανιάντ.
Μία ἐπισκέψιμος ἀπὸ τὴν ἡμέραν.

ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ὍΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΛΑΧΕΙΟ ΜΑΣ ΔΙΑ ΝΑ ΑΒΟΥΝ ΜΕΡΟΣ ΟΛΟΙ ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ ΜΑΣ

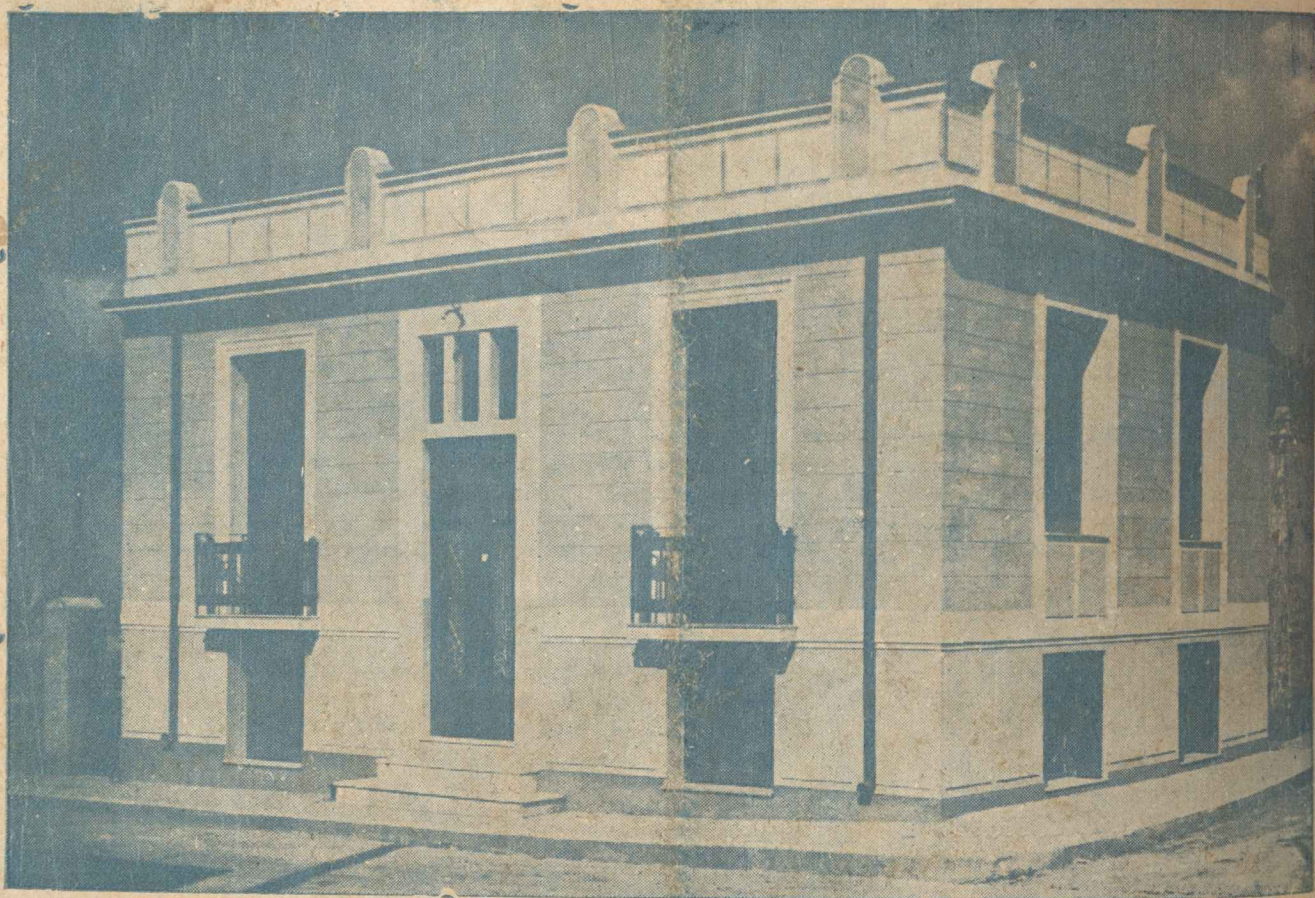
Ἐκατοντάδες ἀναγνώστων μας μᾶς γράφουν ὅτι δὲν δύναται νὰ συμμετάσχουν τοῦ Μεγάλου Λαχείου μας: 1ον) Διότι δὲν δύνανται νὰ καταστρέψουν τὰ περιοδικὰ τῶν, τῶν ὅποιον κρατοῦν σειρὰν διὰ νὰ τὰ δώσουν εἰς τέρμους καὶ 2ον) διότι οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν τυγχάνουν ἀναγνώσται τοῦ ἐνὸς μόνον περιοδικοῦ καὶ δὲν δύναται νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸ ἔξοκον τῆς ἀγορᾶς καὶ τοῦ ἑτέρου.
Μᾶς ἐρωτοῦν δέ: «Δὲν εἶνε ἄδικον, ἐφ' ὅσον εἴμεθα ἀναγνώσται τοῦ ἐνὸς περιοδικοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεώς τοῦ καὶ τὸ ὑποστηρίζομεν, νὰ μὴν δυνάμεθα νὰ συμμετάσχωμεν τοῦ Μεγάλου Λαχείου σας καὶ νὰ ἀποκλεισθώμεν αὐτοῦ;»
Ἐξοικονομεῖν ἀπολύτως δίκαια καὶ λογικὰ τὰ παραπάνω αὐτὰ τῶν ἀγαπητῶν ἀναγνώστων μας καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ νὰ διευκολυνώμεν ὅλους, προβαίνομεν σήμερον εἰς τὰς ἐξῆς καινοτομίας καὶ διευκολύνσεις:
Παρατίνομεν τὴν διάρκειαν τοῦ Μεγάλου Λαχείου ἐπὶ **ΤΡΙΜΗΝΟΝ** εἰσέτι, μετὰ τὸ Πάσχα, μέχρι τῆς 15ης ΙΟΥΛΙΟΥ δηλαδὴ, μεταφέροντες τὸ σχετικὸν δελτίον εἰς τὸ ἐξώφυλλον, ὅπως μὴ καταστρέφεται τὸ φύλλον διὰ τῆς ἀποκοπῆς τοῦ.
Ἀπὸ σήμερον λοιπὸν μέχρι τῆς 15ης Ἰουλίου δύναται οἱ ἀναγνώσται μας νὰ λάβουν μέρος στὸ Μ. Λαχεῖο ἀγοράζοντες μόνον τὸ «Μπευκέτο» ἢ μόνον τὴν «Οἰκογένειαν» καὶ κρατοῦντες τὰ σχετικὰ δελτία. Ἡ εὐκολία αὕτη εἶνε μεγάλη καὶ διὰ τῶν ἀναγνώστων—εἴμεθα δέδοται—οἱ ἀγαπητοὶ μας ἀναγνώσται.
Ὅσοι ἔμεις ἐξακολουθήσωμεν νὰ ἀγοράζωμεν καὶ τὸ «Μπευκέτο» καὶ τὴν «Οἰκογένειαν», δὲ ἔχουν ΔΙΠΛΩΝ ἐλπίδα κερδέων τὸ Λαχεῖο τοὺς δηλαδὴ θὰ εἶνε διπλὸ. Ὅτι λάβουν ἀντὶ ἐνός, δύο λαχνούς, ἓνα γιὰ κάθε περιοδικόν, καὶ θὰ ἐπιτύχουν διπλὸν κέρδος.
Τὰ δῶρα τοῦ Μεγάλου Λαχείου μας ἔχουν ὡς ἐξῆς:

Ὁ Α' ἀριθμὸς θὰ κερδίῃ 1 αὐτοκίνητον Studebaker 5 θέσεων, κλειστό, ἀξίας..... Δρχ. 150.000.—	ἀξίας	1.500.—
Ὁ Β' 1 εἰκένδο στῆ θέσι Κουπένια» ἐπισκεπτοῦν τῶν «Ἡλυσίων», ἰδιοκτησίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ μας κ. Κ. Ι. Θεοδωροπούλου πῆχων 464, ἀξίας	ἀξίας	1.000.—
Ὁ Γ' 1 ραδιόφωνο, μὲ πληρὴ ἐγκατάστασιν, ἀξίας	ἀξίας	1.000.—
Ὁ Δ' 1 τάπητα πολυτελείας, ἀξίας.....	ἀξίας	500.—
Ὁ Ε' 1 γραμμόφωνο, ἀξίας	ἀξίας	500.—
Ὁ Σ' 1 γραμμόφωνο φορητόν, ἀξίας	ἀξίας	500.—
Ὁ Ζ' 1 γραμμόφωνο φορητόν, ἀξίας	ἀξίας	500.—
Ὁ Η' 1 ἐνδυμασίαν ἀνδρικήν, ἀξίας	ἀξίας	500.—
Ὁ Θ' 1 ἀδιάδροχο ἀνδρικό, ἀξίας.....	ἀξίας	500.—
Ὁ Ι' 1 ἀδιάδροχο γυναικεῖο ἀξίας.....	ἀξίας	500.—
Ὁ ΙΑ' ὕψασμα ἀνδρικό, ἀξίας.....	ἀξίας	500.—
Ὁ ΙΒ' ὕψασμα γυναικεῖο, ἀξίας.....	ἀξίας	500.—
Ὁ ΙΓ' ὕψασμα μεταξωτό, ἀξίας.....	ἀξίας	500.—
Ὁ ΙΔ' ὕψασμα μεταξωτό, ἀξίας.....	ἀξίας	500.—
Ὁ ΙΕ' 1 ντυσίνα πλάκας γραμμοφώνου,	ἀξίας	500.—

ΔΕΛΤΙΟΝ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ
“ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ”, — “ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ”,
ΔΩΡΑ 500 ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ, 12 Ἀπριλίου 1934.
The present lottery is not valid in United States of America

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΥ
ΛΑΧΕΙΟΥ ΤΟΥ “ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ”
ΚΛΗΡΩΣΙΣ 21η
ΑΘΗΝΑΙ, 12 Ἀπριλίου 1934.
The present lottery is not valid in United States of America

◊ ◊ ◊ ΜΕΓΑ ΛΑΧΕΙΟΝ ◊ ◊
ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ
ΚΕΡΔΗ 17 ΣΠΙΤΙΑ

καὶ 600 ἀριθμοὶ κερδίζοντες ἀνὰ
 1000 καὶ 500 δραχμὰς ἕκαστος.

◊ Η ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΘΑ ΓΙΝΗ ◊
ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΤΟΥ ΘΩΜΑ

Τὰ σπίτια τοῦ Λαχείου πωλήθησαν ἀπὸ 10—ὅπως ἀρχικῶς εἶχεν ὁρ-
 σθῇ—εἰς 17, διότι ἐπωλήθησαν ὅλα τὰ ἐκδοθέντα ἀρχικῶς λαχεῖα. Ἐξ-
 δόθησαν συνεπῶς νέα τοιαῦτα. Εἰς τὴν κληρωτίδα θὰ τεθοῦν μόνον οἱ
 πωληθέντες ἀριθμοὶ τῶν λαχείων.